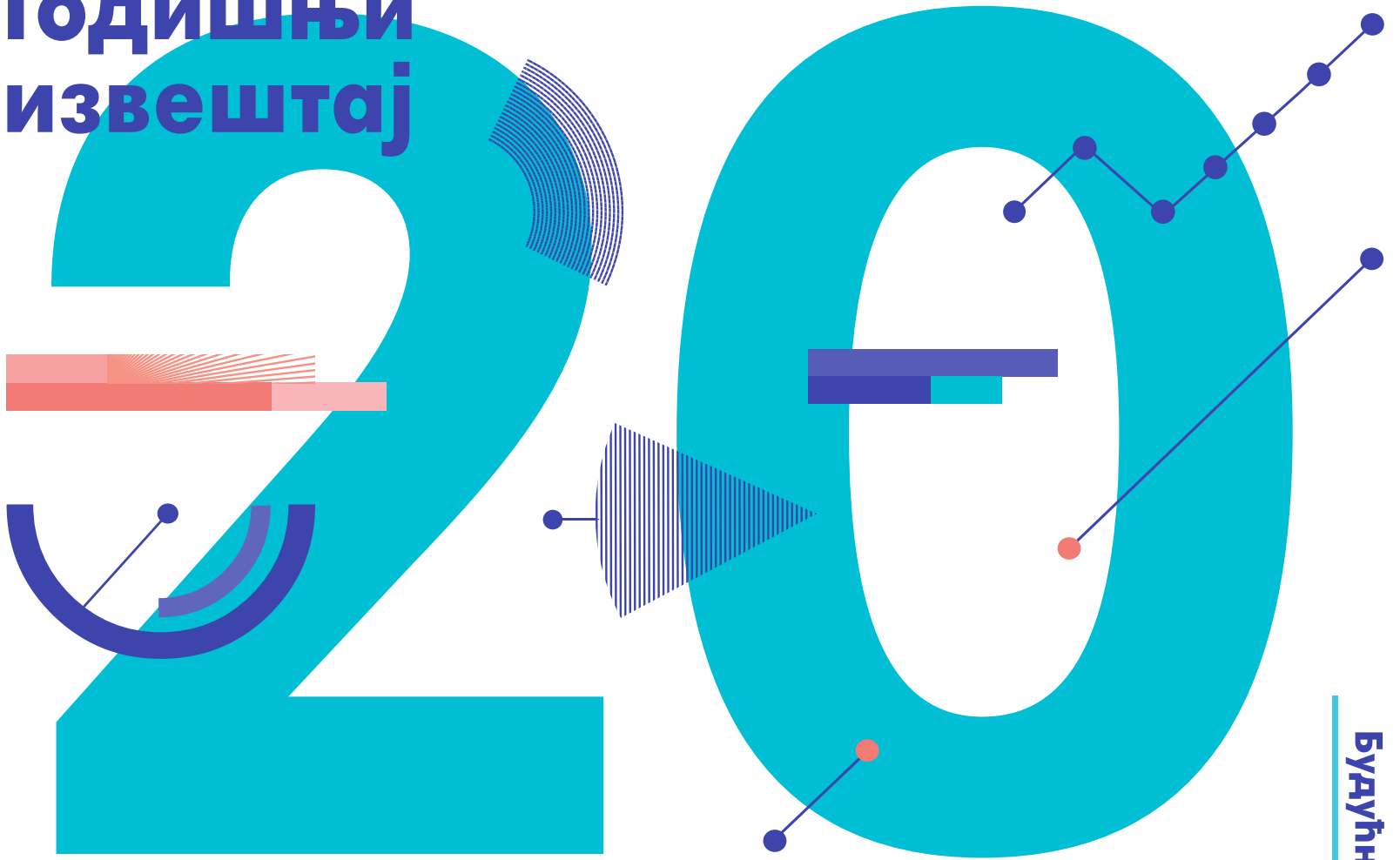
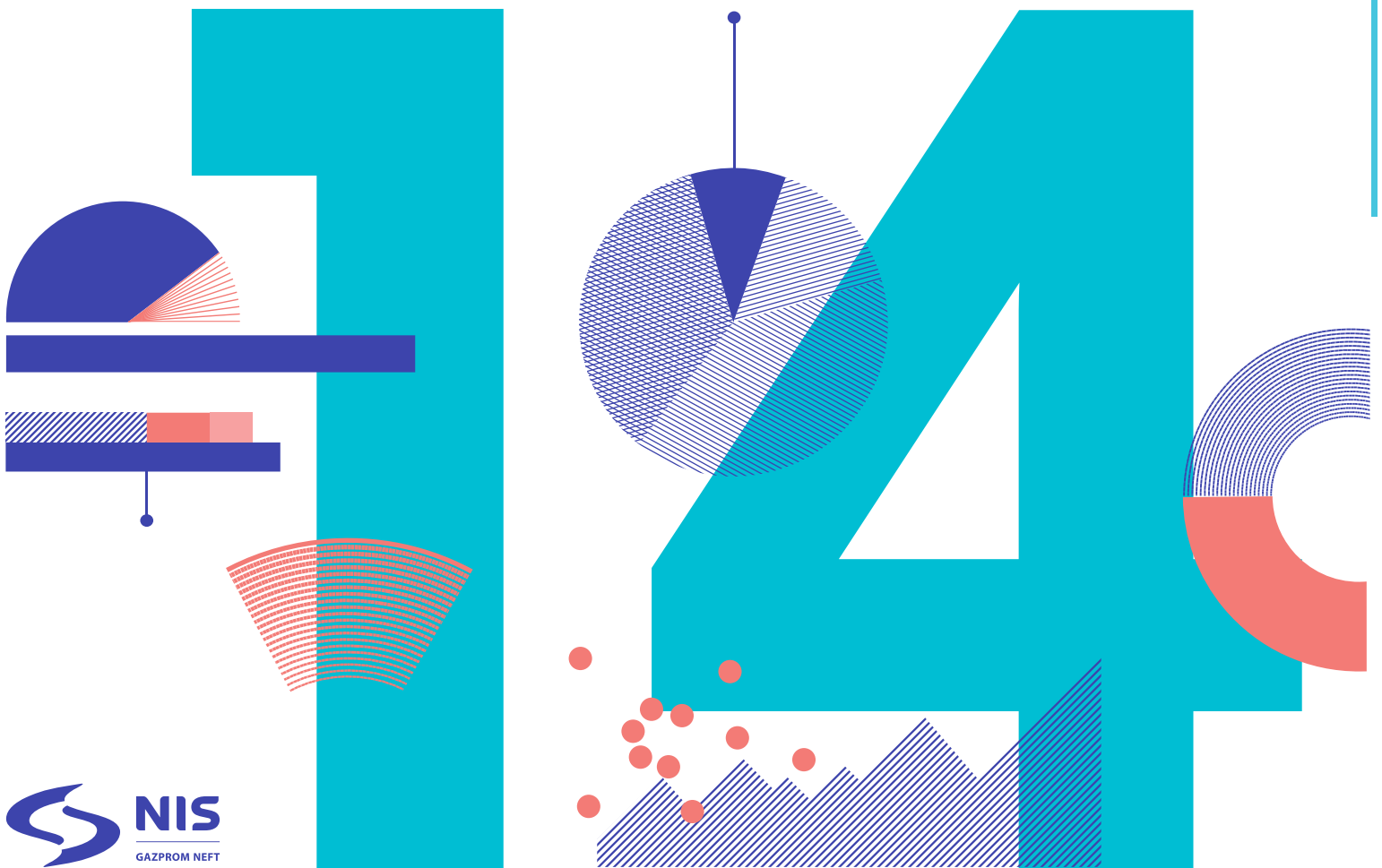


# Годишњи извештај



Будућност на делу









**2014.**

**ГОДИШЊИ  
ИЗВЕШТАЈ**

НИС Група у 2014.....	4
Уводна реч Председника Одбора директора.....	6
Уводна реч генералног директора.....	8



## Извештај о пословању

01 Извештај ревизора о усаглашености Извештаја о пословању са финансијским извештајима .....	12
02 Важни догађаји.....	16
03 Профил Групе.....	20
04 Стратешки циљеви.....	26
05 Управљање ризицима .....	30
06 Пословно окружење .....	33
07 Положај на тржишту.....	40
08 Анализа резултата.....	42
09 Задуженост .....	59
10 Инвестиције.....	64
11 Порези и други јавни приходи .....	66
12 Хартије од вредности.....	68
13 Корпоративно управљање .....	76
14 Одрживи развој.....	104
15 Истраживање и развој .....	126
16 Даљи развој.....	127

Годишњи извештај за 2014. годину представља веродостојан приказ развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у 2014. години. Извештај обухвата и приказује податке НИС Групе, која обухвата НИС а.д. Нови Сад и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само НИС а.д. Нови Сад, то је у Извештају посебно наглашено. Термини „НИС а.д. Нови Сад“ и „Друштво“ означавају матично друштво НИС а.д.

Нови Сад, док се термини „НИС“ и „НИС Група“ односе на НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима.

У складу са Законом о тржишту капитала, Извештај садржи три целине: извештај о пословању, финансијске извештаје (појединачне и консолидоване), као и изјаву лица одговорних за састављање Извештаја.

## 2

## Финансијски извештаји

01	Појединачни финансијски извештаји .....	131
	Мишљење ревизора на појединачне финансијске извештаје .....	132
	Биланс стања .....	134
	Биланс успеха .....	136
	Извештај о осталом резултату .....	138
	Извештај о токовима готовине .....	140
	Извештај о променама на капиталу .....	142
	Напомене уз појединачне финансијске извештаје .....	146
02	Консолидовани финансијски извештаји .....	201
	Мишљење ревизора на појединачне финансијске извештаје .....	202
	Консолидовани биланс стања .....	204
	Консолидовани биланс успеха .....	206
	Консолидовани извештај о осталом резултату .....	208
	Консолидовани извештај о токовима готовине .....	210
	Консолидовани извештај о променама на капиталу .....	212
	Напомене уз консолидоване финансијске извештаје .....	216

## 3

## Изјава лица одговорних за састављање извештаја .....

281

## 4

## Прилози

01	Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад .....	284
02	Историјски подаци 2009 - 2014 .....	285
03	Речник .....	286
04	Контакти .....	290

# НИС Група у 2014.





## Промет



# 3.090

хиљ. тона је обим укупног промета

# 333

активне бензинске станице у Србији

# 88

активних бензинских станица ван Србије

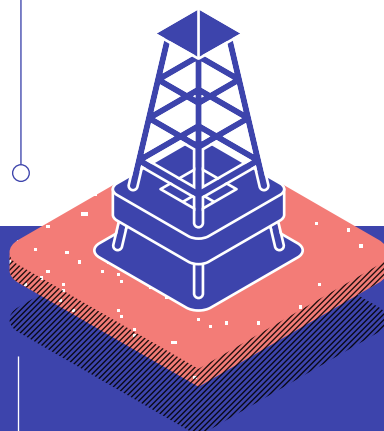
# 78%

удео на укупном тржишту нафтних деривата у Србији

# 1.

у Србији по дневној продаји по GAZPROM бензинској станици

## Сервиси



# 7.442

операције бушотинских сервиса

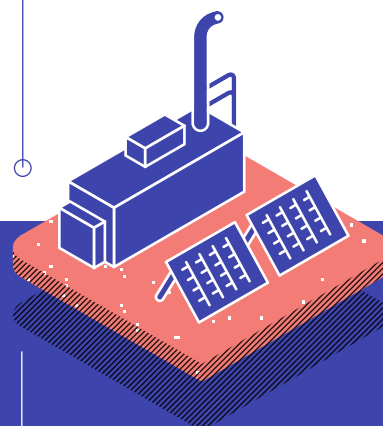
# 9

бушаћих постројења на крају године

# 16

ремонтних бригада

## Енергетика



# 73.058

MWh произведене електричне енергије

# 4

мале електране изграђене у 2014.

# 11

малих електрана на нафтним и гасним пољима у Србији

# 39,2

млрд. РСД укупна вредност пројеката<sup>1</sup> у фази реализације

<sup>1</sup> ТЕТО Панчево, ветропарк Пландиште, електране Мајдан Х и Ново Милошево и Острово (КПГ)

**Вадим Јаковљев,**

Председник Одбора директора  
НИС а.д. Нови Сад

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes.

**Година изазова**

Предходна година ће бити запамћена по великим економским и политичким променама на светском тржишту, које су битно утицале на резултате пословања НИС-а. Али, без обзира на тешкоће, НИС је успео да сачува профитабилност и остане база за развој бизниса ОАД "Гаспром њефт" у Европи. Тим НИС-а је још једном доказао да је способан да се адаптира на брзе промене економске ситуације, да на време дефинише приоритете даљег развоја и да повећа ефикасност пословања.

**Одрживи развој и исплата дивиденди**

Без обзира на неповољне тржишне услове, НИС је у 2014. години повећао обим продаје нафтних деривата и направио озбиљне кораке на путу трансформације из нафтно-гасне у енергетску компанију. У Србији и у читавом Балканском региону наставља се развој мреже од преко 400 бензинских станица под брендом „НИС-Петрол“ и „GAZPROM“. Повећана је ефикасност бизнис-процеса у производњи угљоводоника. Осим тога, крајем 2014. године НИС је постао други највећи српски извозник.

Другу годину заредом НИС а.д. Нови Сад је исплатио дивиденде у висини од 25% нето добити – преко 13,08 милијарди динара. Дугорочна политика дивиденди се није променила и предвиђа да ће и

## **НИС се адаптирао на брзе промене економске ситуације, на време дефинисао приоритете даљег развоја и повећао ефикасност пословања.**

у будућности за дивиденде бити издвајано најмање 15% од нето добити.

Консолидација и очување профитабилности

Пословни план за 2015. годину узима у обзир економску ситуацију у свету. Циљ НИС-а је очување профитабилности, путем реализације широког програма повећања ефикасности свих процеса и смањења трошкова. При томе НИС наставља да инвестира у кључне правце пословања. У сегменту геолошког истраживања НИС ће се фокусирати на повећање резерви кроз повећање ефикасности изведених радова и истраживање потенцијала Панонског басена. У сегменту производње нафте и гаса НИС наставља да смањује оперативне трошкове и да унапређује аутоматизацију технолошких процеса.

Компанија наставља модернизацију прерађивачких капацитета, укључујући изградњу комплекса дубоке прераде у Рафинерији нафте Панчево. Истовремено ће се имплементирати нове технологије за уштеду енергије, повећаваће се ефикасност процеса производње нафтних деривата уз смањење неповератних губитака у Рафинерији.

Важан циљ за НИС је и убудуће даљи раст обима продаје премијалних врста горива на бензинским станицама. Компанија ће радити на повећању лојалности потрошача и привлачењу нових купаца.

### **Сарадња са акционарима - пут ка успеху**

Ми разумемо значај НИС-а за читаву српску привреду. И урадићемо све да НИС остане поуздан извор прихода за све своје акционаре. НИС ће увек моћи да рачуна на знања, искуство и технологије ОАД „Гаспром њефт“. Исто толико је важна и подршка Владе Србије, која креира инвестиционо окружење – важну компоненту финансијске стабилности НИС-а. У току последњих пет година тим НИС-а је изградио јаке темеље, на којима данас стоји и сигуран сам да ће НИС моћи да се и даље успешно и ефикасно развија.

**Другу годину заредом НИС је исплатио дивиденде у висини од 25% нето добити – преко 13,08 милијарди динара.**



### Кирил Кравченко

Генерални директор  
НИС а.д. Нови Сад

### Оперативна ефикасност- кључна реч у годинама економске кризе

У години која је за нама, НИС је пословао у тешком економском окружењу – и у земљи и у региону. Тржишта нафтних деривата у Србији, Румунији, Бугарској и Босни и Херцеговини бележе пад или у најбољем случају стагнацију. Оштар пад цене нафте која је готово преполовљена<sup>1</sup> и домаће валуте у односу на долар за готово петину, утицали су на наше оперативне и финансијске показатеље и јесу кључни разлог за пад оперативног профита, односно нето добити ове године у односу на претходну.

Лоши макроекономски показатељи и кризне околности у 2014. години подсећају на оне из 2008. године. Штавише, ситуација није нимало лакша него тада, јер је проблем неликвидности привреде још већи. Али, постоји кључна разлика између НИС-а из тог времена и онога какав је НИС данас. НИС није губиташ, већ профитабилна компанија која има капацитет да очува свој положај у привреди Србије без обзира на све изазове у пословању са којима се суочава.

Стога, пад кључних пословних показатеља није био тако оштар захваљујући доследној примени програма повећања унутрашње ефикасности који нам је донео ефекат већи од планираног. Наиме, намеравали смо да уштедимо око 3 милијарде динара, а уштедели смо више него двоструко. Током ове године смо додатно повећали производњу најквалитетнијих, такозваних „белих“ деривата, бензина и дизела. Такође смо искористили нове врсте сировина и друге врсте нафте. Уз то смо смањили трошкове администрације и повећали енергетску ефикасност производећи сопствену електричну енергију. Врло сам поносан што смо подизањем унутрашње ефи-

<sup>1</sup> Europe Brent Spot Price FOB је на дан 31.12.2013. године износила 109,95 \$/bbl, док је на дан 31.12.2014. године износила 55,27 \$/bbl (Извор: EIA).

касноћи успели да ублажимо негативне ефекте и што смо на тај начин сачували профитабилност. Стабилан НИС је гарант стабилног буџетског система, будући да смо убедљиво највећи уплатилац. Обавезе НИС-а у 2014. години, по основу индиректних и директних пореза и других јавних прихода, износе 136 милијарде динара, што је 13 одсто више него прошле године.

#### **Побољшање перформанси - приоритет у години пред нама**

Година 2015. ће за нас свакако бити пуна изазова. Даље смањење сопствених трошкова остаје наш приоритет, будући да је то једини аспект пословања на који можемо самостално да утичемо. Планирамо да уштедимо између три и пет милијарди динара у 2015. и 2016. години, што ће бити тешко, али је и неопходно. НИС свакако дели судбину државе и друштва коме ће штедња бити кључна реч у наредној години. Међутим, да бисмо одржали конкурентност, наша дугорочна стратегија подразумева улагање у нове резерве нафте и гаса и повећање постојећих применом нових технологија. Подсећам да су залихе нафте и гаса у протеклих неколико година увећане више од 50 одсто.

#### **Иновације за конкурентност**

Да бисмо одржали корак са осталим јаким енергетским компанијама у региону и у Европи, развијаћемо иновативна решења која доприносе заштити животне средине и уштеди енергије. Током претходне године у развој енергетике смо уложили укупно више од 10 милиона евра. На

крају 2014. године је 7 малих електрана производило струју из гаса са капацитетом од 7,4 MW. Прошле године смо почели да продајемо електричну енергију на домаћем тржишту, поставши поред „Електропривреде Србије“ једини произвођач у Србији, док за ову годину планирамо да изађемо на тржиште електричне енергије и у земљама у окружењу.

Истовремено, НИС је наставио са иновацијама у процесу производње и привео крају радове на Аминском постројењу у којем ће бити уведене нове технологије за пречишћавање природног гаса. У 2015. години намеравамо да почнемо изградњу комплекса дубоке прераде у Рафинерији нафте Панчево, што ће бити друга фаза модернизације прерађивачких капацитета компаније. Наставиће се са иновацијама у маркетингу и продаји, као и са увођењем нових производа и услуга за наше потрошаче. Такође, НИС ће радити на синергији са петрохемијским бизнисом.


#### **Наша најважнија инвестиција је улагање у људе**

НИС је стабилан у мери у којој су ефикасни и задовољни људи који раде за нас, наши партнери и локална заједница у којој послујемо. У току 2014. године НИС је у подршку младима, образовању и науци уложио 180 милиона динара. Подржавамо Истраживачку станицу „Петница“, сарађујемо са 20 факултета и 17 школа широм Србије, кроз програм „Енергија знања“ смо стипендирани 82 ученика и студената. Кроз програм „НИС шанса“ у компанији је од 2012. године запослено више од 660 младих. За финансирање друштвено одговорних пројеката у области спорта, образовања, науке и подршке локалној заједници издвојено је у прошлој години 592,5 милиона динара, док је 983 милиона динара усмерено у еколошке пројекте..

Без обзира на негативне трендове, ја сам ипак оптимиста - НИС је конкурентан и стабилан и све своје напоре ћемо уложити да тако и остане.

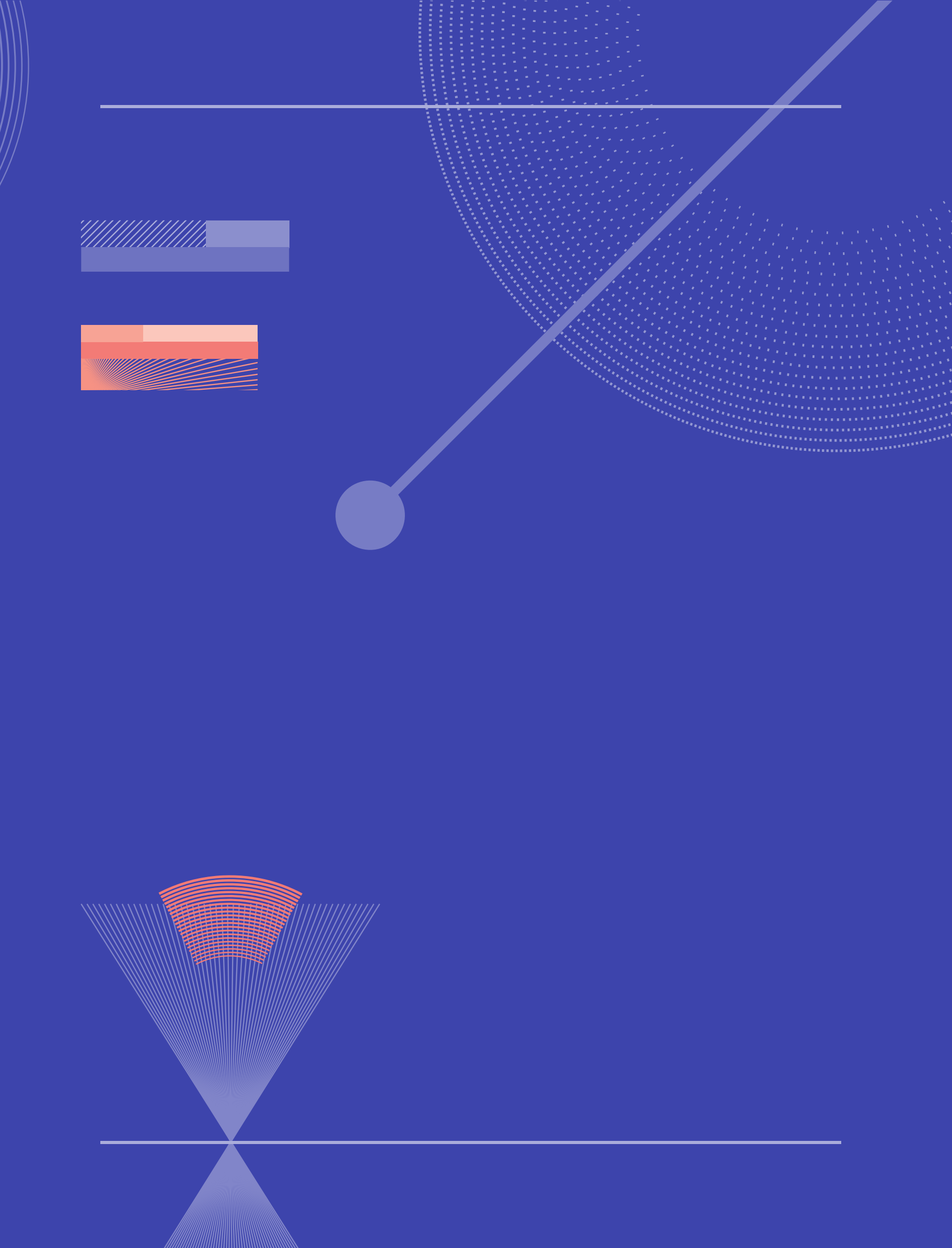
**Подизањем унутрашње ефикасности успели смо да очувамо профитабилност. НИС је данас конкурентна компанија пре свега због професионалног рада и залагања свих запослених и подршке коју има од стране својих акционара.**

---



# Извештај о пословању

---



# 1.01

**Извештај ревизора  
о усаглашености  
Извештаја о пословању  
са финансијским  
извештајима**





KPMG d.o.o. Beograd  
Kraljice Natalije 11  
11000 Beograd  
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500  
Fax: +381 11 20 50 500  
E-mail: info@kpmg.rs  
Internet: www.kpmg.rs

## AKCIONARIMA

### NIS A.D. NOVI SAD

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih i konsolidovanih finansijskih izveštaja društva NIS a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2014. godine, bilansa uspeha, izveštaja o ostalom rezultatu, izveštaja o promenama na kapitalu i izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena, i izdali smo naše mišljenje revizora bez kvalifikacija 4. marta 2015. godine.

#### **Dodatna odgovornost u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije („Službeni glasnik“ Republike Srbije broj 62/2013)**

Pored obezbeđivanja gorepomenutih nezavisnih mišljenja revizora, nezavisni revizor je takođe dužan da izrazi mišljenje o usklađenosti priloženog godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima koji su predmet revizije.

S tim u vezi ovde navodimo odgovornost rukovodstva i našu sopstvenu odgovornost, uključujući i naše mišljenje, kao što sledi:

#### *Odgovornost rukovodstva*

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje priloženog Godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevom Zakona o računovodstvu Republike Srbije („Službeni glasnik“ Republike Srbije broj 62/2013).

#### *Odgovornost revizora*

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima za poslovnu 2014. godinu. U vezi sa tim, naši postupci se sprovode u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 – Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije, i ograničeni smo samo na ocenu usaglašenosti Godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima, i posebnim smernicama formulisanim u našem mišljenju, kao što propisuje Komora ovlašćenih revizora.



*Мишљење*

Po našem mišljenju, Godišnji izveštaj o poslovanju je u skladu sa finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije, kao što je gore navedeno.

*Ostala pitanja*

Naše mišljenje treba uporedo čitati sa godišnjim finansijskim izveštajima društva i nezavisnim mišljenjima revizora o istim.

Beograd, 6. april 2015. godine



KPMG d.o.o. Beograd

James Thornley  
Ovlašteni revizor



# 1.02



## Важни догађаји 2014.

### Јануар

- НИС-ове бензинске станице потрошачи наградили за најбољи однос цене и квалитета - Best Buy Award
- НИС добитник ВИРТУС награде за корпоративну филантропију
- „Љубав лечи“ - Донација НИС-а Институту за онкологију у Београду
- НИС доделио стипендије ученицима и студентима основних и мастер студија

### Фебруар

- Објављивање ревидираних консолидованих података финансијског извештаја за 2013. годину
- НИС увео нови еколошки метод бушења применом принципа сувих локација
- Уз подршку запослених НИС-а отворена Родитељска кућа у Београду
- НИС подржао 42. ФЕСТ
- Запослени НИС-а уручили донацију болници за лечење деце оболеле од рака



## Март

- Јавни конкурс за НИС-ов програм подршке развоју локалних заједница – „Заједници заједно“
- Водећи менаџери Србије посетили Рафинерију нафте Панчево
- Учешће НИС-а на Међународном сајму аутомобила на коме су представљене GAZPROM бензинске станице
- НИС Петрол Румунија отворио нову бензинску станицу у округу Арад под брандом GAZPROM
- Свечано отварање две НИС-ове учионице у Новом Саду, у гимназији „Јован Јовановић Змај“ и на Технолошком факултету
- НИС омогућио попуст за пољопривреднике на својим бензинским станицама
- НИС помогао реализацију „Пупинове награде“

## Април

- Група новинара обишла је градилиште у склопу Погона за припрему и транспорт нафте и гаса у Елемиру, на којем НИС гради Аминско постројење које ће производити квалитетан гас.
- Почетак Српске математичке олимпијаде под покровитељством НИС-а
- Набавка опреме за обраду сеизмичких података вредна 150 милиона динара
- НИС добитник признања „Најбоље из Србије“ за GAZPROM бензинске станице
- НИС увео један од најмодернијих система аутоматизације производних бушотина
- НИС потписник регионалне иницијативе за запошљавање младих, HR Business Arena 2014.

## Мај

- НИС другу годину заредом уз „Балкан трафик“ фестивал у Бриселу
- НИС први на листи 200 предузећа која су у 2013. највише пунила буџет (лист Блиц)
- Учешће НИС-а на међународној конференцији „Тржиште малопродаје деривата у Југоисточној Европи“
- Учешће НИС-а на енергетском форуму „Улога Србије на енергетском тржишту Балкана“
- За време мајских поплава, заједничком и брзом реакцијом Друштва и запослених су издвојене донације у гориву, пијаћој води, неопходној опреми, храни, хигијенским средствима и новчаним прилозима..

## Јун

- Започета акција НИС-а и Тениског савеза Србије – „Спортом против насиља“
- НИС на дебати ЦЕДЕФ-а о третману отпада у Србији
- НИС добио признање „Капетан Миша Анастасијевић“ за достигнућа у области права
- Потписивање споразума о реализацији програма „НИС шанса“ са градом Зрењанином
- У оквиру пројекта „Заједници заједно“ НИС у 2014. години финансира 164 пројекта
- Реализован НИС-ов еколошки пројекат у Кањижи
- Отворена НИС-ова „Лабораторија знања“ на новосадском ПМФ-у
- НИС учествовао на Светском нафтном конгресу у Москви
- НИС учествовао на јавној дебати са медијима о обновљивим изворима енергије
- НИС на Српском економском самиту
- Отворена НИС-ова лабораторија на Медицинском факултету у Београду
- НИС подржао међународни филмски фестивал CINEMA CITY
- Одржана VI редовна седница Скупштине акционара НИС-а



## Јул

- Потписивање уговора 88 полазника програма „НИС шанса“
- Одржан Бољшој фестивал уз подршку ОАД „Гаспром њефт“
- НИС представио Извештај о одрживом развоју за 2013. годину
- Конференција Егзита и НИС-а „Rebrand Serbia“
- Одлична оцена за рад НИС-овог комплекса МНС/ДНТ у Панчеву, закључак са симпозијума одржаног у Сан Франциску у организацији Chevron Lummus Global-а
- Акција НИС-а са ФК Црвена Звезда и КК Партизан за угрожене у поплавама „Ти си наш лик“
- Пуштена у рад мала когенерациона електрана на нафтно гасном поље „Бока“
- Почело са радом прво НИС-ово постројење за производњу компримованог природног гаса

## Август

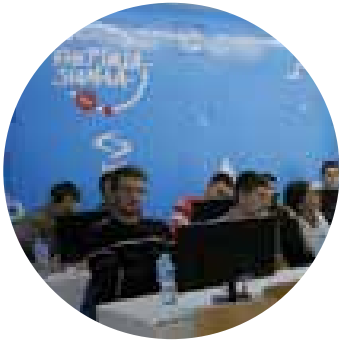
- Супер картица и на GAZPROM бензинским станицама
- НИС школује двадесеторо младих у Русији
- Ниже цене горива за пољопривреднике на пумпама НИС-а пред јесењу сетву
- Еколошки фестивал у Панчеву уз помоћ НИС-а
- Sofase TOP 500: НИС међу најуспешнијим компанијама у Централној и Источној Европи
- Почетак продаје нове врсте горива Ultra D
- НИС постао члан Института за енергетику за југоисточну Европу

## Септембар

- НИС остварио најбољи пласман на традиционалној ранг-листи „Топ 500 компанија у централној Европи“, ревизорско-консултантске куће Deloitte
- Отворена нова бензинска станица НИС Петрола код Сава Центра, у Београду
- НИС омогућио извођење двојезичне наставе, на руском и српском језику, у ОШ „Јован Поповић“
- НИС и Министарство одбране потписали Меморандум о сарадњи
- НИС донирао 200.000 конвертибилних марака поплављеним подручјима у БиХ
- Отворена Аудио библиотека за децу са инвалидитетом уз подршку НИС-а
- НИС помогао отварање новог студијског програма „Индустријско инжењерство у експлоатацији нафте и гаса“ на техничком факултету „Михајло Пупин“ у Зрењанину
- НИС-у награда „Мој избор 2014“ за друштвену одговорност
- НИС о рафинеријском бизнису на 6. нафтном форуму у организацији Енергетске заједнице

## Октобар

- НИС подржао 45. међународни дечији фестивал „Радост Европе“
- НИС и АП Војводина потписали Споразум о реализацији пројекта „НИС шанса 2014/2015“
- НИС подржао почетак билингвалне наставе, на руском и српском језику, у Алексиначкој гимназији
- НИС опремио лабораторију за савремену физику на Физичком факултету у Београду
- НИС на 10. Сајму енергетике и Међународном сајму заштите животне средине; представљање еколошких иновација и енергетске ефикасности
- НИС учествовао на заседању Европског парламента предузећа
- Успешно завршена додатна модернизација НИС-ових рафинеријских капацитета у Панчеву
- Министар спорта и омладине Републике Србије, Удовичић обишао младе стручњаке у НИС-у
- Представљена платна „Супер картица“
- НИИ и АПР: НИС први на листи ТОП 300
- Почеле са радом НИС-ове мале електране на налазишту гаса у Србобрану
- Водећи новинари из Бугарске посетили НИС и приликом обиласка РНП уверили се у производне могућности НИС-ових прерађивачких капацитета.



## Новембар

- НИС опремио рачунарски кабинет на Факултету техничких наука у Новом Саду
- НИС и Српско-руски хуманитарни центар потписали Меморандум о сарадњи
- Кирил Кравченко одржао предавање „Лидерство у савременом свету“ на Универзитету у Новом Саду
- НИС исплатио дивиденду из добити за 2013. годину
- Почетак наградне игре „Вожња без граница 2“
- Фестивал науке уз подршку НИС-а
- Генерални менаџер НИС Петрол-а за Бугарску добитник награде „Економик магазина“

## Децембар

- НИС упутио помоћ становништву у угроженим подручјима у општинама Мајданпек, Доњи Милановац и Бор
- GAZPROM бензинске станице у Босни и Херцеговини добиле су угледну међународну титулу „Superbrands“ за 2014.
- G-Petrol, ћерка фирма НИС-а, добила признање за највећег инвеститора у Босни и Херцеговини
- НИС подржао конференцију Егзит фондације о младима
- НИС добио награду САМ-а као друштвено најодговорнија компанија у 2014.
- НИС у процесу примене најсавременијег софтвера за анализу угљоводоничних система Панонског басена
- Проширена сарадња НИС-а и Министарства омладине и спорта
- НИС добитник признања за развој спорта у Србији
- Интервју Кирила Кравченка за „Политику“
- Успешно спроведена надзорна провера примене стандарда ISO 50001:2011 и проширење сертификације.
- Потписан нови Колективни уговор у складу са новим Законом о раду

## Јануар

- Квалитет авио-горива из рафинерије Панчево високо оцењен од стране водећих светских компанија
- Одбор директора НИС-а усвојио пословни план за 2015. годину
- НИС-у признање Кошаркашког Савеза Србије
- НИС-у признање за подршку „Међународном миниbasket фестивалу“
- Генерални директор НИС-а Кирил Кравченко је шесту годину заредом изабран за најмоћнијег странца у Србији у 2014 према анкети дневног листа „Блиц“
- Пуштене у рад мале електранена нафтним пољима Велебит, Турија и Брадарац
- Ванредна седница Скупштине акционара

## Фебруар

- Почели радови на постројењу за производњу компримованог гаса на бензинској станици у Новом Саду – прва НИС-ова бензинска станица са постројењем за КПП
- Пуштене у рад још две мале електране – Велебит и Брадарац
- НИС освојио престижну награду „SAP Quality Award 2014“

## Март

- НИС објавио ревидиране податке консолидованог финансијског извештаја за 2014. годину
- НИС подржао 43. Међународни Филмски Фестивал (ФЕСТ)
- Потписивањем уговора о стратешкој сарадњи, настављена је сарадња НИС-а и Новосадског универзитета

# 1.03

## Профил Групе

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у југоисточној Европи. Са административним седиштима у Новом Саду и Београду и главним капацитетима распоређеним широм Србије, НИС се бави истраживањем, производњом и прерадом нафте и природног гаса, прометом широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализацијом пројеката у области енергетике. НИС је међународна групација са интернационалним тимом стручњака и послује у десет земаља.



### Регионални развој

У складу са стратешким циљем достизања позиције регионалног лидера, НИС је прве активности на ширењу пословања предузео у 2011. години. Регионална експанзија одвија се у два правца: на пољу истраживања и производње и кроз ширење промета.

Истражни радови се у сарадњи са партнерским компанијама одвијају у Босни и Херцеговини, Мађарској и Румунији. НИС има највећу малопродајну мрежу на територији Републике Србије, али је малопродајну мрежу проширио и на територије суседних земаља: Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније.

## Историја

**1949.**

Основана компанија „Нафтагас“. Откривена прва гасна налазишта.

**1952.**

Откривена прва налазишта нафте.

**1963.**

Завршена изградња првог магистралног гасовода Мокрин-Кикинда-Елемир-Велика Грета-Панчево.

**1979.**

Пуштен у рад гасовод Хоргош-Батајница.

1930

1940

1950

1960

1970

**1951.**

Започет развој система транспорта гаса.

**1953.**

Почела изградња првих бензинских станица.

**1968.**

Почеле са радом рафинерије нафте у Панчеву и Новом Саду. Откривено налазиште нафте Велебит.

**1985.**




Почела експлоатација нафте у Анголи (концесије).





**Извоз горива:**

Мауританија (Африка), Албанија, Аустрија, БиХ, Бугарска, Црна Гора, Чешка Република, Француска, Грчка, Холандија, Хрватска, Италија, Мађарска, Македонија, Молдавија, Немачка, Пољска, Румунија, Руска Федерација, Словачка, Словенија, Турска, Украјина.

-  Сервиси
-  Прерада
-  Промет
-  Енергетика
-  Истраживање и производња
-  Извоз горива

**2005.**

Компанија добија статус акционарског друштва.

**2009.**

Већински власник НИС-а постаје компанија ОАД „Гаспром њефт“

Почетак модернизације производног комплекса.

**2012.**

Завршена прва фаза модернизације Рафинерије нафте Панчево и почетак производње горива Евро 5 квалитета.

**2013.**

Исплата дивиденде за 2012. годину у укупном износу од 12,4 милијарди динара

Почетак трансформације НИС-а у енергетску компанију.

1980

1990

2000

2010

2020

**1991.**

Основано јавно предузеће „Нафтна индустрија Србије“.

**2010.**

НИС постао отворено акционарско друштво са 4,8 милиона акционара и листиран на Београдској берзи.

**2011.**

Почетак ширења НИС-а у региону: Босни и Херцеговини, Румунији, Мађарској и Бугарској.

**2014.**

Продаја првих количина електричне енергије на тржишту

НИС на тржиште лансирао ново гориво ULTRA D, брендирано премијум евро дизел.

## Пословна структура НИС Групе



### Представништва и огранци

- Огранак Туркменистан
- Огранци у Србији<sup>1</sup>
- Представништво Ангола
- Представништво Бугарска
- Представништво Хрватска
- Представништво Краљевина Белгија
- Представништво Босна и Херцеговина
- Представништво Мађарска
- Представништво Румунија
- Представништво Руска Федерација



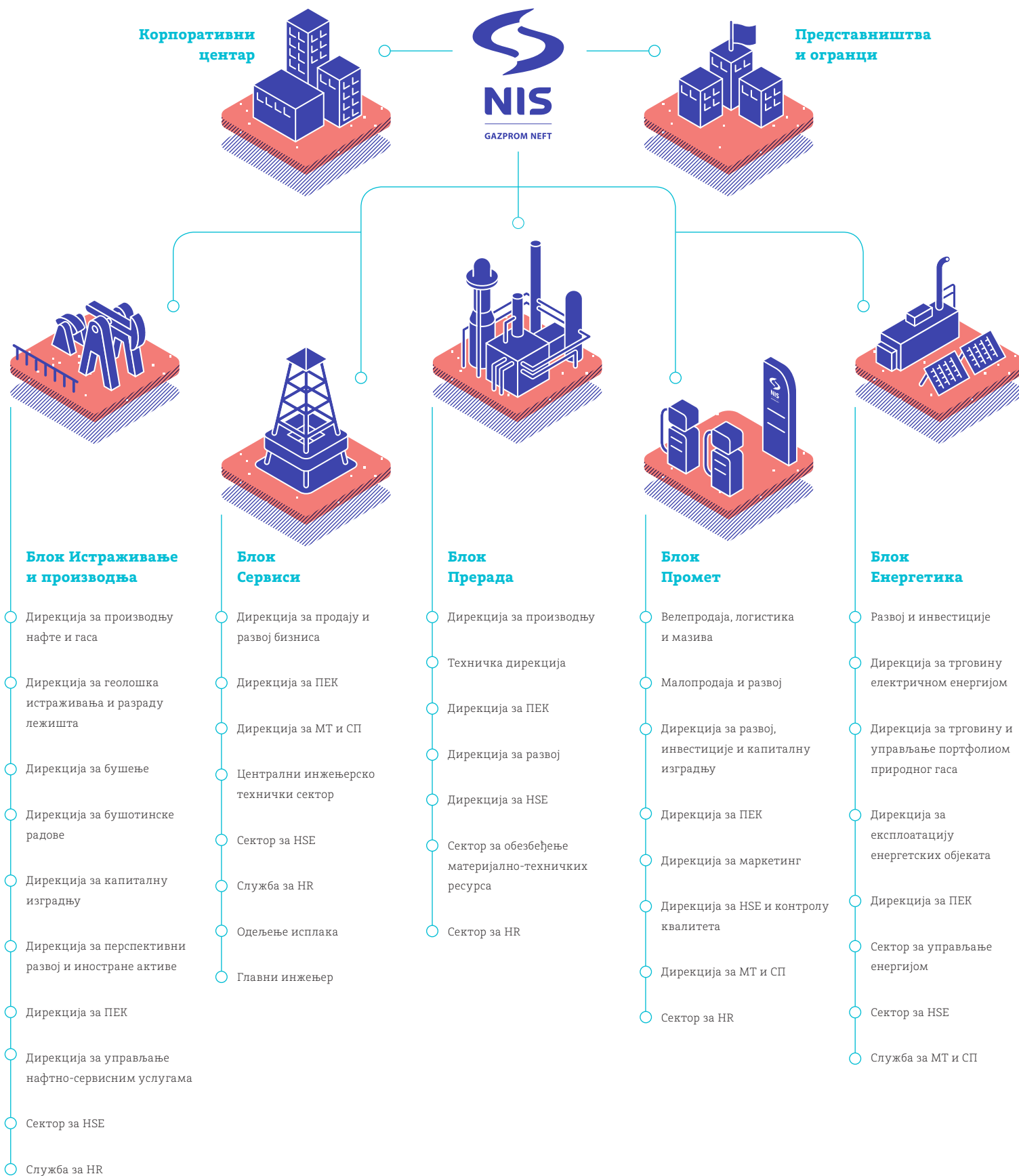
### Зависна друштва

- О Зоне а.д. Београд
- НИС Енерговинд д.о.о. Београд
- Нафтагас – нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад
- Нафтагас – технички сервиси д.о.о. Зрењанин
- Нафтагас – транспорт д.о.о. Нови Сад
- НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад
- НИС Оверсиз о.о.о. Санкт Петербург
- НИС Петрол е.о.о.д. Софија
- НИС Петрол с.р.л. Букурешт
- НИС Петрол д.о.о. Бања Лука
- Г – Петрол д.о.о. Сарајево
- Панон Нафтагас к.ф.т. Будимпешта
- Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука
- НИС-Светлост д.о.о. Бујановац
- ЛУБОС д.о.о. Бор

<sup>1</sup> Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин

образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне огранке. Списак бензинских станица које су регистроване као огранци налази се на веб страници <http://ir.nis.rs/o-nama/grupa/#c88>

## Пословна структура НИС а.д. Нови Сад



## Делатност

Пословне активности НИС Групе организоване су у оквиру матичног друштва, НИС а.д. Нови Сад кроз:

### Пет блокова:

- Блок „Истраживање и производња“,
- Блок „Сервиси“,
- Блок „Прерада“,
- Блок „Промет“,
- Блок „Енергетика“,

**Основне делатности НИС-а су истраживање, производња и прерада нафте и гаса, промет нафтних деривата, као и реализација пројеката у области енергетике. НИС има дугу традицију и квалитетне ресурсе. Једина је компанија у Србији која се бави истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, као и производњом геотермалне енергије.**

### делимично децентрализованих функција:

- Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство,
- Функција за стратегију и инвестиције,
- Функција за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталну изградњу,
- Функција за организациона питања.
- Функција за HSE

### и централизованих функција:

- Функција за правна и корпоративна питања,
- Функција за корпоративну заштиту,
- Функција за спољне везе и односе са државним органима,
- Функција за односе са јавношћу и комуникације,
- Функција за интерну ревизију<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Функција за интерну ревизију подређена је генералном директору, док лице одговорно за унутрашњи надзор подноси извештаје Комисији за ревизију Одбора директора

Мада нису издвојени као засебна функција, један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

**Блок „Истраживање и производња“** обухвата област истраживања и производње нафте и гаса и то: истраживање, производњу, инфраструктуру и операциону подршку производњи, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, велике пројекте у области истраживања и производње.

Експлоатација нафте и гаса највећим делом се обавља у северном делу Републике Србије. Годишња производња домаће нафте и гаса у 2014. години износила је 1,6 милиона условних тона, што представља 97% НИС-ове годишње производње. У Анголи НИС послује још од 1980. године, а 1985. године почела је експлоатација нафте у тој земљи (око 3% НИС-ове годишње производње нафте и гаса у 2014. години, односно 0,06 милиона тона).

НИС ради на пројектима истраживања угљоводоника у Републици Српској (Јадран Нафтагас д.о.о. Бања Лука), Мађарској (Pannon Naftagas Kft, Будимпешта) и Румунији (НИС Петрол с.р.л. Букурешт).

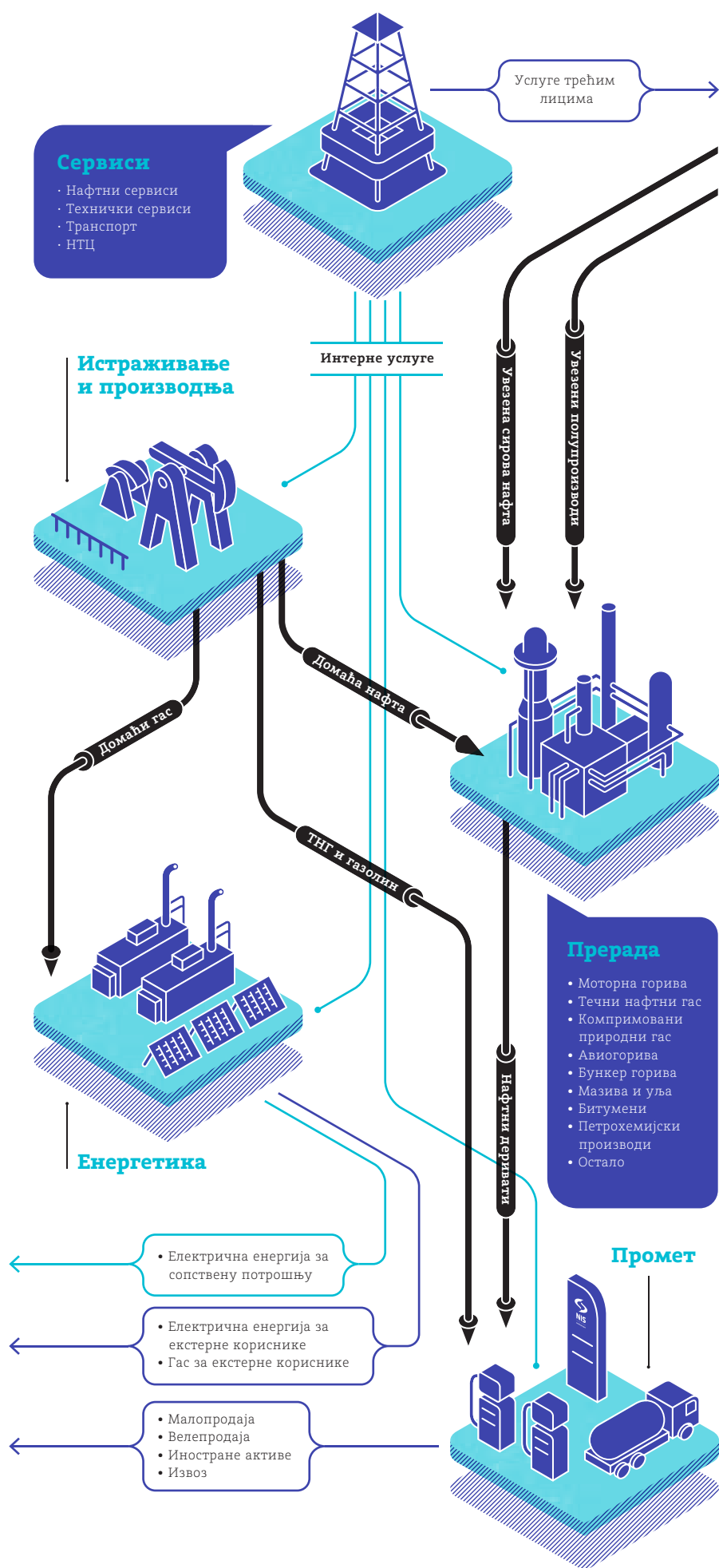
У оквиру Блока „Истраживање и производња“ послује и погон за производњу ТНГ-а у Елемиру, чији је пројектовани капацитет 63.000 тона ТНГ-а и газолна годишње.

Преко свог зависног друштва Научно-технолошки центар (НТЦ) НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, НИС пружа научно-техничку подршку основној делатности матичног друштва и обезбеђује развој и иновације у оквиру њеног пословања. Као регионална база, ово зависно друштво треба да задовољи потребе НИС-а, ОАД „Гаспром њефт“ и његових зависних друштава, али и да пружи екстерне услуге трећим лицима ван НИС-а и Србије.

**Блок „Сервиси“** пружа главну подршку истраживању и производњи у свим процесима истраживања и производње нафте и гаса, од геофизичких сервиса, преко бушења и ремонта бушотина, до процеса транспорта средстава и одржавања средстава рада и изградње и одржавања нафтно-гасних система и објеката. Блок „Сервиси“ пружа и услугу превоза за послених.

Блок „Сервиси“ је извршио експанзију пословања на инострану тржишта: на територију Босне и Херцеговине и Румуније. Током 2014. године у рад је било уведено ново постројење К-1, тако да је на крају године било ангажовано 8 бушаћих постројења. На испуњењу плана производње у овој години било је ангажовано 16 ремонтних бригада (до јула месеца - 15), а купљена су и четири нова ремонтна постројења која ће бити стављена у употребу почетком 2015. године.

**Блок „Прерада“** се бави производњом нафтних деривата (евро квалитета). НИС производи цео спек-



тар нафтних деривата: моторна горива, сировине за петрохемијску индустрију, моторна уља и остале нафтне производе. Прерађивачки комплекс НИС-а обухвата два производна погона у Панчеву и Новом Саду, а максимални пројектовани капацитет рафинеријских постројења обе рафинерије (у Панчеву и Новом Саду) је преко седам милиона тона сирове нафте годишње. Рафинерија нафте у Панчеву, чији је пројектовани капацитет 4,8 милиона тона годишње, ради, док је рафинерија нафте у Новом Саду у процесу конзервације, па њен пројектовани капацитет од 2,5 милиона тона годишње није у употреби.

**Блок „Промет“** обухвата спољну и унутрашњу трговину, трговину на велико, трговину на мало нафтним дериватима и допунским асортиманом. НИС има највећу малопродајну мрежу у Србији. На дан 31.12.2014. године у оквиру НИС Групе у Републици Србији ради 334 активна малопродајна објекта (333 бензинске станице – 323 јавне (од којих 12 у GAZPROM брэнду) и 10 интерних бензинских станица, као и једна продавницу боца ТНГ), 5 складишта деривата нафте (Нови Сад, Смедерево, Београд, Пожега и Ниш), 5 активних складишта за течни нафтни гас (Нови Сад, Београд, Елемир, Чачак и Ниш) и 2 активна стоваришта за деривате (Чачак и Јаково).

У земљама региона НИС има 88 бензинских станица. У Бугарској је тренутно активно 35 бензинских станица, у Румунији 18, док је у БиХ активно 35 бензинских станица.

На територији Србије и у региону, НИС наступа на тржишту са два брэнда: „НИС Петрол“ и „Gazprom“.

Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивом и бункерисање. НИС у понуди има два типа авио-горива: гориво за млазне моторе Jet A-1, које се прозводи у рафинерији у Панчеву, као и авионски бензин Avgas 100LL који се увози од најпознатијих европских произвођача. НИС на Дунаву има четири бункер-станице за снабдевање пловила евро-дизелом и мазивима – у Новом Саду, Великом Градишту, Прахову и Смедереву.

Поред авио-горива и бункерисања, НИС такође развија и промет мазива и битумена.

**Блок „Енергетика“** бави се производњом електричне, топлотне и геотермалне енергије из традиционалних и обновљивих извора енергије, трговином гасом, трговином електричном енергијом, развојем и имплементацијом енергетских пројеката од стратешке важности, развојем и имплементацијом пројеката побољшања енергетске ефикасности.

Блок „Енергетика“ развија и имплементира енергетске пројекте у оквиру НИС Групе, врши анализу и оцену инвестиционих пројеката из домена енергетског сектора Србије, а све у циљу одређења за учешће у стратешком партнерству.

# 1.04

## Стратешки циљеви

Услед значајних макроекономских промена у последњих неколико година, НИС је приступио ревизији постојеће стратегије развоја, а у циљу што бољег одговора на новонастале тржишне изазове који су у знатној мери измењени у односу на период припреме претходне верзије стратегије развоја. НИС ће наставити да се развија у смеру изградње јаког темеља који треба да обезбеди стабилан развој у будућности, а у исто време да диверсификује своје ризике и пословне могућности.

### Истраживање и производња

Фокус у предстојећем периоду, као и до сада, биће у домену истраживања и производње:

- посебна пажња ће се поклонити повећању ефикасности и приноса постојећих лежишта, као и мерама за смањење губитака у производњи
- интензивирање активности у домену истраживања на тлу Србије, као и
- потенцијално истраживање могућности у домену неконвенционалних ресурса у средњорочном периоду.

У циљу обезбеђења дугорочног одрживог раста НИС планира да повећа своје активности у концесионим пројектима, као и да анализира потенцијалне нове пословне прилике у региону и шире.

### Сервиси

Даљи развој нафтних сервиса биће на првом месту усмерен на подршку реализацији планова Друштва

у домену истраживања и производње. Побољшање квалитета пружаних услуга, раст искоришћења капацитета и повећање ефикасности рада представљају кључне приоритете за развој нафтних сервиса у будућем периоду.

### Прерада

Само најкомплексније рафинерије у Европи ће имати могућност да колико је то могуће равноправно конкуришу рафинеријским капацитетима на Блиском Истоку и да одрже профитабилност на дуги рок. Петрохемијска индустрија у Европи је у још тежем положају и неконкурентна је по цени коштања са Блиским Истоком и Северном Америком. У складу са тим НИС разматра могућности наставка развоја прерађивачких капацитета, у првом реду њиховом даљом модернизацијом, праћеном већ устаљеним повећањем оперативне ефикасности, започетом још од 2009. године. Планира се и даље повећање ефикасности свих релевантних показатеља.

### Промет

У домену продаје НИС ће наставити да утврђује своју позицију у регионима где тренутно обавља своју делатност и да, колико је то могуће, шири своје пословање у тим регионима. Како би се пребродила велика негативна тржишна кретања, НИС ће посебно обратити пажњу на спровођење програма оперативне ефикасности дуж целокупног ланца вредности у продаји и дистрибуцији, а у исто време ће радити на имплементацији иновационих формата продаје

**Стратешки циљ је био и остаје да постане најефикаснија, брзорастућа енергетска компанија у балканском региону и да остане лидер на домаћем тржишту.**



у малопродаји, чинећи тиме понуду атрактивнијом за купце, и истовремено ефикаснијом.

#### **Енергетика**

Енергетика, као најмлађи бизнис у портфолију НИС -а, је брзорастући сегмент са амбициозним плановима развоја везаним за Србију и праваца који подразумевају потпуну монетизацију сопственог природног

гаса кроз развој електрана на гас и производњу и продају компримованог природног гаса. На овај начин ће се максимизовати ефекти сопствених извора енергије и задовољити интерне потребе за енергијом, као и потребе купаца на тржишту. Упоредо се блок „Енергетика“ развија у правцу диверсификације извора енергије из које ће се производити електрична и топлотна енергија, преко конвенционалних ресурса, па све до обновљивих извора енергије.



# Мисија

Одговорно користећи природне ресурсе и савремене технологије, пружити људима балканског региона енергију за кретање ка бољем

# Визија

Вертикално интегрисана енергетска компанија НИС а. д. Нови Сад биће признати лидер балканског региона у свом ресору, по динамици одрживог развоја и повећања ефикасности; испољавајући висок ниво друштвене и еколошке одговорности, као и савремене стандарде услуживања купаца.



# Вредности

## Професионалност

СТИЦАЊЕ савременог знања у циљу сталног унапређивања стручности и способност да се она примени у конкретном процесу рада.

## Позитивност и сарадња

СПРЕМНОСТ да се учествује у мултифункционалним групама и пројектима, предусретљивост према захтевима колега из других организационих делова Компаније, спремност да се размене информације, способност за рад у тиму.

## Иницијатива и одговорност

ПРОНАЛАЖЕЊЕ и предлагање нових решења, како у домену радних обавеза, тако и шире у сфери интереса Компаније.

## Заједнички резултат

ЗАЈЕДНИЧКИ подухват у циљу остваривања видљивог и упечатљивог резултата, тежња ка постизању успеха уз неизоставну узајамну помоћ и сарадњу запослених.

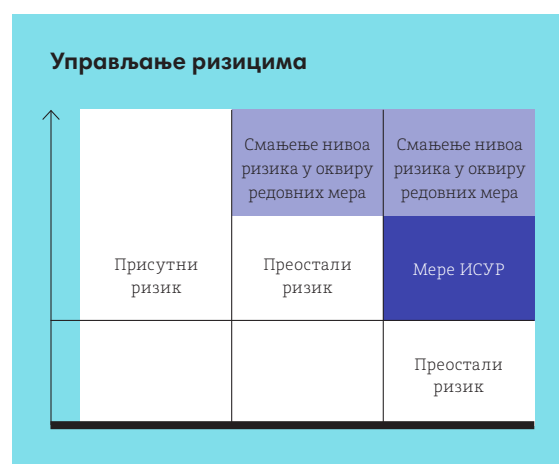


# 1.05

## Управљање ризицима

### Интегрисани систем управљања ризицима

НИС је дефинисао своје циљеве у области управљања ризицима и успоставио интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). ИСУР је системски, уређен, унификован и непрекидни процес идентификовања и процене ризика, дефинисања мера за управљање ризицима и мониторинга њихове реализације. Основни принцип овог система јесте да је одговорност за управљање различитим ризицима додељена различитим управљачким нивоима у зависности од процењеног финансијског утицаја ризика.

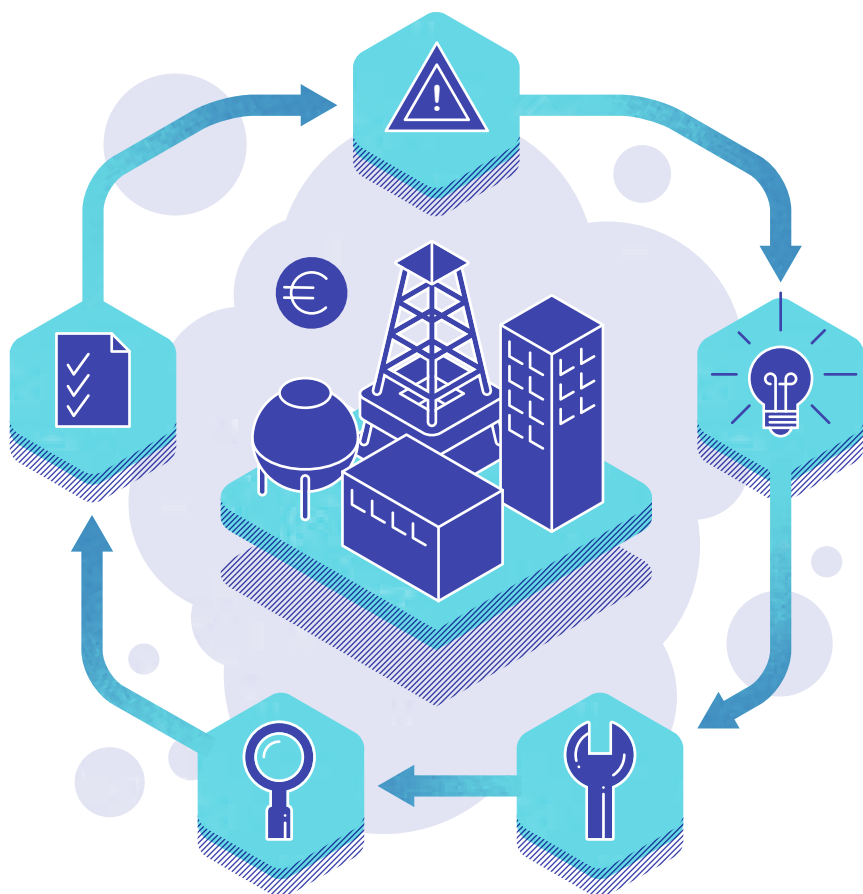


У процес су укључена и сва значајнија зависна друштва<sup>1</sup> кроз припрему консолидованог регистра ризика. У матичном Друштву формирана је Служба за процену ризика, која координира и континуирано развија овај процес. Циљ у области управљања ризицима јесте обезбеђење додатних гаранција за достизање стратешких и оперативних циљева путем благовременог идентификовања и спречавања ризика, дефинисања ефективних мера и обезбеђења максималне ефикасности мера за управљање ризицима.

Управљање ризицима је постало саставни део интерног окружења имплементацијом следећих процеса:

- усвајањем приступа оријентисаног на ризике у свим аспектима управљачке делатности
- систематичном анализом идентификованих ризика
- успостављањем система за контролу ризика и праћењем ефикасности мера за управљање ризицима
- упознавањем свих запослених са усвојеним основним принципима и приступима управљању ризицима
- обезбеђењем неопходне нормативне и методолошке подршке
- расподелом овлашћења и одговорности за управљање ризицима између организационих делова.

<sup>1</sup> НИС Петрол ЕООД, НИС ПЕТРОЛ С.Р.Л., НИС Петрол д.о.о., Јадран-Нафтагас д.о.о., Паннон Нафтагас Кфт, Нафтагас - Технички сервис д.о.о., Нафтагас - Нафтни сервис д.о.о., Нафтагас-Транспорт д.о.о.



### Интегрисање ИСУР у процес пословног планирања

Процена ризика је саставни део процеса пословног планирања и информације о кључним ризицима су саставни део пословних планова.

Паралелно са процесом пословног планирања идентификују се и процењују ризици. За кључне ризике дефинише се стратегија управљања, мере за управљање ризицима, потребни финансијски ресурси за реализацију мера и одговорна лица за њихово спровођење.

У свом пословању Група је изложена индустријским (оперативним) и финансијским ризицима.

### Оперативни ризици

Будући да је главна област пословања производња, прерада и промет нафте и гаса, Група је нарочито изложена ризицима у области истраживања и производње нафте, као и ризицима санкција руским компанијама и Гаспром Групи.

#### Ризици у области истраживања и производње нафте

Један од значајних циљева НИС Групе јесте повећање ресурсне базе интензивирањем истраживања. То у великој мери зависи од успеха геолошко-ис-

тражних радова, усмерених на развој бушотинског фонда у земљи и у иностранству.

Главни ризик у области истраживања и производње јесте непотврђивање процењених резерви и, као последица тога, неостваривање планираног раста ресурсне базе.

НИС има значајно искуство у спровођењу геолошко-истражних радова. Експертисе програма геолошко-истражних радова спроводе се интерно и од стране највећег акционара и користе се најсавременије методе истраживања, што све утиче на смањење вероватноће настанка овог ризика. Како би се повећала ефикасност и квалитет геолошко-истражних радова, додатно је модернизована флота бушаћих постројења.

#### Ризик санкција руским компанијама и Гаспром Групи

Као резултат увођења санкција руским компанијама и групи Гаспром и новонасталој политичкој ситуацији на међународном нивоу повећали су се политички ризици. Компанија у континуитету прати догађања на међународној сцени и оцењује последице по пословање и предузима одговарајуће активности како би се минимизирали евентуални негативни утицаји на перформансе Групе.

### Финансијски ризици

Пословање НИС Групе је изложено разним финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик цена и ризик каматне стопе), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима доприноси да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум.

#### Тржишни ризик

**Валутни ризик** – НИС Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања с различитим валутама, првенствено USD и EUR. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза. Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према USD неутралише се кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према USD или EUR.

**Ризик промене цена** – НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради

нафте, што даље утиче на будуће токове новца. Део ових ризика се елиминише кроз прилагођавања продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу „Гаспром њефт“ Групе врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и НИС а.д. Нови Сад као зависно друштво.

Додатно, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика, спроводе се следеће активности:

- годишње планирање засновано на приступу сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте,
- редовна заседања Комисије за набавку сирове нафте,
- тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна,
- свакодневно праћење публикација за сирову нафту, као и контакти са иностраним партнерима.

**Ризик каматне стопе** – НИС Група је изложена ризику промене каматне стопе, и са аспекта задужења код банака, и са аспекта пласирања средстава. НИС а.д. Нови Сад се задужује код пословних банака по променљивим каматним стопама и врши анализу осетљивости на промене каматних стопа и процену да ли је у одређеној мери потребно задуживање са фиксним каматним стопама. Осим тога, врши се пласирање новчаних средстава. Пласирање новчаних средстава врши се само код кључних пословних банака код којих НИС а.д. Нови Сад има кредите, односно кредитне/документарне линије. Такође, средства која се орочавају, у РСД и у иностраној валути, орочавају се на кратак рок (до 90 дана) и уз фиксне каматне стопе на таква орочења. Из претходно наведеног, приход и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа на пласирана средства у виду орочених депозита, иако висина каматних стопа које НИС а.д. Нови Сад може да оствари на тржишту умногоме зависи од висине базичних каматних стопа у моменту орочавања (Белибор / Референтна каматна стопа НБС-а).

Током 2014. године, НИС а.д. Нови Сад је одобрио субординиране кредите друштвима из иностранства које су у већинском власништву Друштва, као начин финансирања пословне активности у иностранству. Кредити који су одобрени за ове намене одобрени су уз променљиве каматне стопе (EURIBOR).

Кредити дати по променљивим каматним стопама излажу НИС а.д. Нови Сад каматном ризику новчаног тока.

У зависности од нето задужености у неком периоду, било која промена основне каматне стопе (EURIBOR или LIBOR) има утицај на резултат НИС Групе.

## Кредитни ризик

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу НИС Групе. Кредитни ризик настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита датих иностраним или домаћим зависним правним лицима, као и због изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа инструмената обезбеђења потраживања од једне банке.

По питању потраживања од купаца, постоји развијена методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.

## Ризик ликвидности

НИС Група континуирано прати ликвидност у циљу обезбеђења довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама.

Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима, и базира се на дневним пројекцијама новчаних токова целе НИС Групе, на основу којих се доносе одлуке о потреби евентуалног екстерног задужења за шта обезбеђује адекватне банкарске изворе финансирања у оквиру дозвољених лимита постављених од стране ОАД „Гаспром њефт“.

У циљу повећања ликвидности и смањења зависности од екстерних извора финансирања, као и у циљу смањења трошкова финансирања НИС Групе, од 01.01.2014. у НИС Групи је на снази cash pooling систем управљања ликвидношћу, који подразумева централизовано управљање ликвидношћу и финансирањем дела НИС Групе у Републици Србији<sup>1</sup>.

Од половине септембра 2014. године НИС а.д. Нови Сад је био изложен ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција ЕУ и САД према компанијама у руском власништву. НИС а.д. Нови Сад је захваљујући континуираном праћењу геополитичке ситуације и ситуације на тржиштима капитала, као и благовременој реакцији и закључењу кредитних линија са банкама пре увођења поменутих санкција, успео да обезбеди довољно лимита за документарно пословање, као и кредитирање НИС Групе до краја 2014. године.

<sup>1</sup> НИС а.д. Нови Сад и зависна друштва Нафтагас-Нафтни сервис, Нафтагас-Технички сервис, Нафтагас-Транспорт и НТЦ Нафтагас-НТЦ.

1.06

# Пословно окружење

## Свет

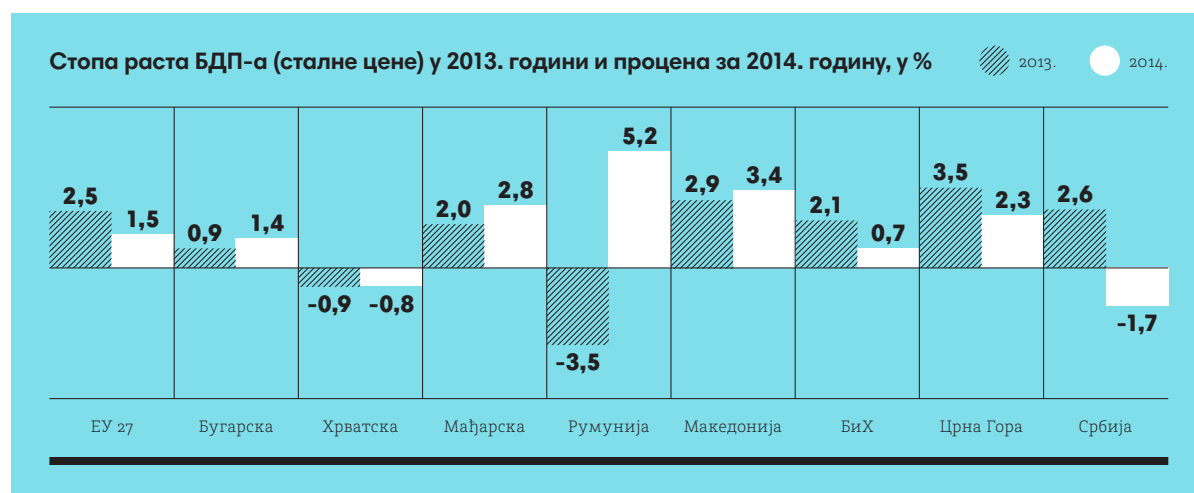
Опоравак развијених земаља од последица петогодишње финансијске кризе је започео. Очекује се да ће овај опоравак подстаћи и економски раст у земљама у развоју. Позитивном тренду допринесе и континуирано добре економске перформансе Кине. Ова држава је у 2014. години званично постала највећа светска економија, мерено куповном снагом домаће валуте. Кина је и највећи светски извозник робе.

Светска банка очекује да ће раст глобалног БДП у 2014. години бити 3,2%, што представља раст у односу на 2,4% у претходној години. Тај позитиван тренд би требало да се настави у 2015. и 2016, са стопом раста од 3,4% односно 3,5%, при чему ће се знатан део

почетног убрзања рефлектовати на снажнији раст у развијеним економијама.

Свеукупни економски раст у Централној, Источној и Југоисточној Европи (CESEE) се успорио у другој половини 2014. године. ММФ је у октобру ревидирао прогнозу раста за регион, смањењем на 1,2%. Ово смањење у великој мери одражава ефекте тензије Украјина-Русија.

Стопе инфлације су такође веома различите широм региона. Опадање светских цена хране и енергије и ниске инфлације у еврозони додатно су утицали на смањење цена у већини CESEE земаља осим Турске, Русије и остатка CIS, где су високе домаће цене хране и депресијација девизног курса задржале високу инфлацију.



# Повећање оперативне ефикасности

## Шта?

### Повећавамо ефикасност - смањујемо ефекте кризе

Оперативна ефикасност подразумева унапређивање коришћења интерних ресурса у свим сегментима пословања компаније. У отежаним условима пословања услед негативних економских трендова, она представља начин коришћења сопствених ресурса у сврху даљег развоја компаније.

## Како?

### Боље од бољег

Да би повећање ефикасности пословања дало очекиване резултате, потребно је да сваки запослени промени приступ обављању својих радних обавеза и да сопственом иновативношћу допринесе повећању ефикасности радних процеса, развијању нових послова, примени нових технологија и иновација, унапређивању конкурентности.

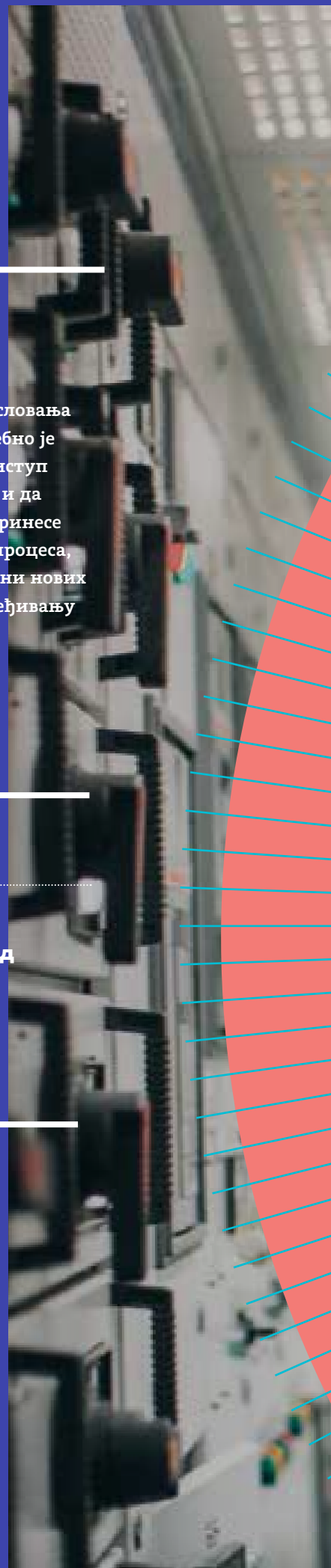
## Ефекти

О ефикасности пословања у 2014. години сведочи смањивање интерних трошкова на свим нивоима, при чему су ефекти надмашили очекиване.

Реализована уштеда више од

# 8

милијарди динара





## Србија

Пад привредне активности започет крајем 2013. године настављен је и продубљен у 2014. години, из више разлога:

- спор опоравак евро-зоне, чија је последица и слабији извоз (нарочито производа аутомобилске индустрије и пољопривредних производа),
- пад индустријске производње (значајним делом услед штета од поплава у првој половини године – око 1,2% БДП),
- наставак негативних трендова у сектору грађевинарства.

Народна банка Србије процењује да ће укупне економске активности у 2014. години, мерене бруто домаћим производом и исказане у сталним ценама, имати реални пад од -1,7% у односу на прошлу годину.

Индустријска производња у 2014. години имала је пад физичког обима од 6,8%. Овом паду највише је допринео сектор снабдевања електричном енергијом, гасом и паром.

Од почетка године динар је номинално депрецирао у односу на све водеће светске валуте – амерички долар (19,6%), швајцарски франак (7,5%) и евро (5,5%). Депрецијација курса је у принципу повољна за из-

возну конкурентност Србије, међутим она доводи и до раста трошка сервисирања дуга, како за државу, тако и за приватни сектор.

Инфлаторни притисци остали су ниски, првенствено као резултат ниске агрегатне тражње, необичајено ниског раста регулисаних цена и одсуства већих трошkových притисака како по основу сировина у производњи хране, тако и по основу увозних цена.

Посматрано по компонентама, највећи утицај на такво кретање укупне инфлације имале су цене хране. Њихов пад може се довести у везу са израженим падом светских и домаћих цена примарних пољопривредних производа од средине маја. Томе је у знатној мери допринео изостанак повећања цена електричне енергије и смањење цена нафтних деривата. Процењено је да ће годишња стопа инфлације у Србији износити 2,3%.

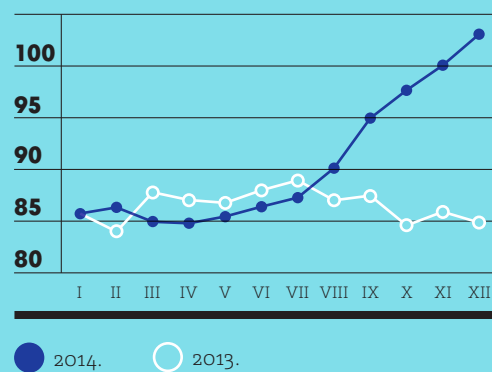
Према процени Републичког завода за статистику, у октобру ове године укупно је било запослено 1.688.577 лица. Стопа анкетне незапослености (Извор: РЗС) је у трећем кварталу 2014. године смањена на 17,6% са 20,3% колико је износила у другом кварталу 2014. То је најнижи ниво још од априла 2010. године када је износила 19,2%. Смањење стопе незапослености пре свега је резултат сезонског фактора, али и раста броја запослених у неформалној економији.

Зараде без пореза и доприноса номинално су веће у 2014. години, у односу на 2013. за 2,6%, а реално мање за 0,3%.

# 31%

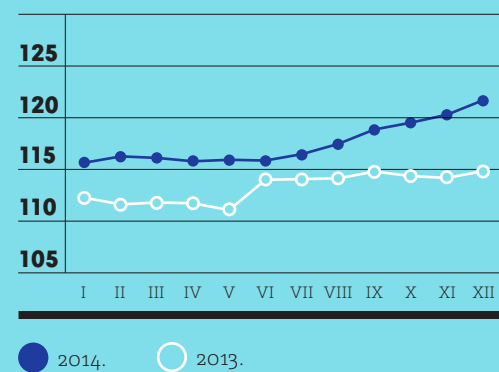
**пад цене нафте типа Urals у Q4 2014. у односу на Q4 2013.**

Кретање курса USD/РСД



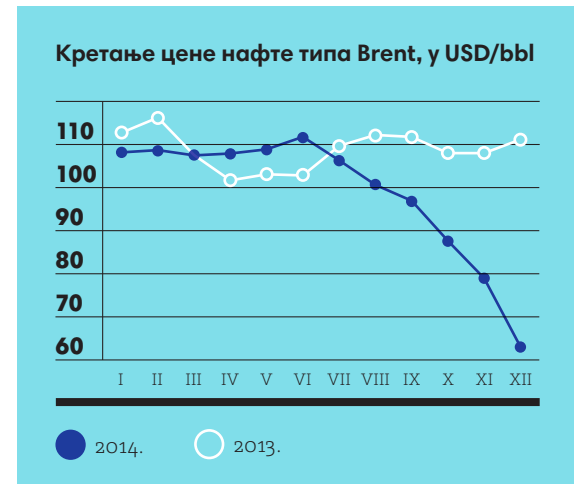
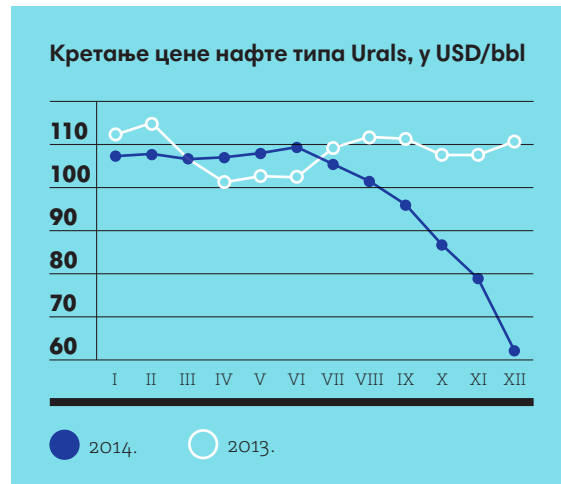
- Раст курса USD/РСД у 2014. години износио је 16,3359 РСД или 19,65% (вредност курса USD/РСД се кретала од 83,1282 РСД на дан 1.01.2014. до 99,4641 РСД на дан 31.12.2014.)
- Пад курса USD/РСД у 2013. години износио је -3,0481 РСД или -3,5% (вредност курса USD/РСД се кретала од 86,1763 РСД на дан 1.01.2013. до 83,1282 РСД на дан 31.12.2013.)

Кретање курса EUR/РСД



- Раст курса EUR/РСД у 2014. години износио је 6,3162 РСД или 5,49% (вредност курса EUR/РСД се кретала од 114,6421 РСД на дан 1.01.2014. до 120,9583 РСД на дан 31.12.2014.)
- Раст курса EUR/РСД у 2013. години износио је 0,9238 РСД или 0,8% (вредност курса EUR/РСД се кретала од 113,7183 РСД на дан 1.01.2013. до 114,6421 РСД на дан 31.12.2013.)





### Ванредна ситуација

Обимне падавине током маја у Србији и Босни и Херцеговини биле су праћене поплавама и проглашењем ванредне ситуације, што је имало и директан и индиректан утицај на пословање НИС-а. Падавине су изазвале појаву подземних и површинских вода и предузете су заштитне мере – заштита бедемима, чишћење канала, привремене конзервације. Блок „Сервиси“ је био ангажован на реконструкцији путева. У РНП је спречен продор воде у трафостаницу у Блоку 11. Два складишта у Србији била су затворена, а један број бензинских станица у Србији и Босни и Херцеговини био је поплављен. НИС је ангажовао све своје расположиве капацитете како би се ублажила последице елементарне непогоде и то донацијама

у гориву, пијаћој води и опреми, док су запослени организовали хуманитарну акцију „Подршка сад!“. Укупан економски ефекат мајских полова (директан и индиректан) износио је 5 милијарди динара.

У децембру је уведена ванредна ситуација у три општине у Србији - Мајданпек, Доњи Милановац и Бор. Обилне снежне падавине изазвале су прекид у снабдевању електричном енергијом. За време ванредне ситуације бензинске станице НИС-а на угроженим подручјима опремљене су додатним агрегатима, како би се обезбедило несметано снабдевање горивом у општинама које су захваћене невременом. Као додатну помоћ угроженима, НИС је донирао ТНГ боце за потребе домаћинстава општине Мајданпек и околних села.



## Промене законске регулативе

У 2014. години, законодавна активност надлежних органа одвијала се неуједначеном динамиком као последица одржавања парламентарних избора у Републици Србији и ванредне ситуације услед поплава. Законодавне активности Републике Србије ишле су у правцу побољшања привредног амбијента, уз наставак усаглашавања домаће регулативе са регулативом Европске уније у сектору енергетике и заштите животне средине.

У посматраном периоду Народна скупштина донела је неколико важних закона:

- Закон о изменама и допунама Закона о раду, којим су створени услови, са једне стране, за повећање запослености у Србији, а са друге стране, за остварење економских уштеда за послодавце.
- потпуно нов Закон о приватизацији, у ком је је значајна новина дефинисање рокова након којих ће бити могуће наставити, односно започети поступак принудног извршења и принудне наплате против субјеката приватизације који су били у реструктурирању на дан ступања на снагу овог закона.
- Закон о изменама и допунама Закона о стечају, којим је прецизиран низ појмова и института у

поступку стечаја и скраћени рокови трајања тог поступка, чиме би требало да тај поступак буде уведен у оптималне временске оквире.

- Закон о пореском поступку и пореској администрацији, чиме је побољшано уређење поступка инспекцијског надзора и овлашћења инспекцијских органа и поштрене казне за избегавања плаћања пореза, а све у циљу сузбијања сиве економије.
- Закон о запошљавању странаца којим се први пут кроз посебан пропис уређују услови и поступак за запошљавање и рад странаца у Републици Србији.
- Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, чији су потенцијални ефекти уштеде у времену због скраћења трајања појединих процедура, али и у новцу због њиховог обједињавања и смањења броја такси које се плаћају.
- нови Закон о енергетици, којим се врши усклађивање регулативе у овој области са регулативом Европске уније, те омогућава примена Трећег енергетског пакета ЕУ.

Током 2014. године донет је део подзаконских аката на основу Закона о робним резервама, од којих је најзначајнија Уредба о висини, начину обрачуна, плаћања и располагања накнадом за формирање обавезних резерви нафте и деривата нафте. Накнаде које ће енергетски субјекти плаћати у вези обавезним резервама деривата нафте представљаће додатни намет на већ оптерећену цену нафтних деривата за крајње потрошаче.

Поред донетих закона, у 2014. години је припремано и разматрано и више нацрта закона, чије се доношење очекује у току 2015. године, пре свега нацрт закона о геолошким истраживањима и рударству.

У фази нацрта су и закони о инспекцијском надзору и запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима, који ће имати директан утицај на процесе производње и продаје, као и на свеукупан рад Друштва.

**Обимне падавине током маја у Србији и Босни и Херцеговини биле су праћене поплавама и проглашењем ванредне ситуације, што је имало и директан и индиректан утицај на пословање НИС-а. Укупан економски ефекат мајских поплава, директан и индиректан, износио је 5 милијарди динара.**



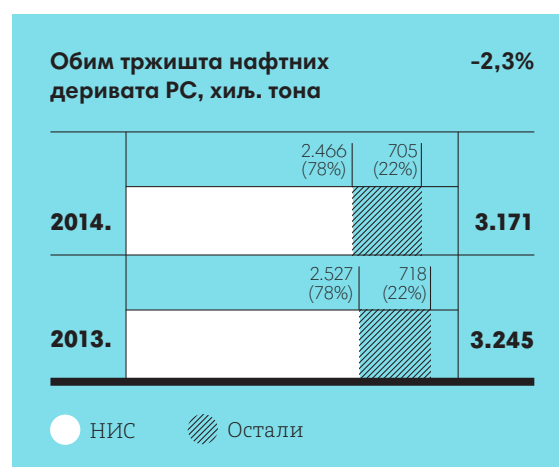
1.07

# Положај на тржишту

## Положај на тржишту Србије

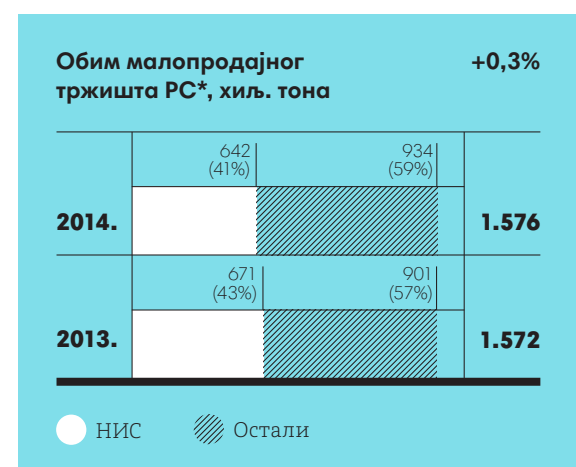
Потрошња нафтних деривата се смањује највећим делом због пада потрошње примарног бензина и ТНГ -а, док су дизел горива показала благи раст. Потрошња авио-горива је значајно већа, првенствено због експанзије пословања авио компаније Air Serbia. Повећана потрошња битумена је резултат наставка градње коридора у Србији и завршетка „Пупиновог моста“ у Београду.

НИС-ово тржишно учешће је остало стабилно у поређењу са прошлом годином захваљујући адекватном тржишном приступу и флексибилним реакцијама на измене у окружењу.



Малопродајно тржиште је на нивоу претходне године и карактерише га нешто измењена структура у којој је смањена тражња за ауто гасом, док је потрошња дизелгорива у порасту. Од августа је почела контрола маркера у моторним горивима, што је побољшало контролу квалитета горива у промету у Србији.

На малопродајном тржишту учешће НИС-а је у мањем паду, условљеном променом механизма програма за пољопривреднике, који сада подразумева дистрибуцију на свим станицама у земљи, а не преко једног дистрибутивног система – што је био случај претходних година. Током пољопривредне сезоне приметна је била супституција дизел-горива лож-уљем, чија је продаја била у порасту.



\* Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (гас, моторна горива, дизели и ЕЛ лож уље које се користи као моторно гориво). ТНГ боце нису укључене.

## Положај на тржиштима Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније

### Босна и Херцеговина

Тржиште моторних горива се опоравља спорије због слабе економије и негативног утицаја мајских поплава.

Због значајно нижих акциза и пореза, па тиме и нижих цена него у околним земљама, Босна и Херцеговина бележи раст, који је резултат раста прекограничног промета.

У Босни и Херцеговини активно је 35 бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 7%, а на малопродајном тржишту 7,3%.

### Бугарска

Постепени опоравак тржишта се наставио током 2014. године у Бугарској. Раст тржишта моторних го-

рива је последица повећање потрошње дизела, што би требало да буде кључни фактор даљег раста на дужи рок.

У последњем кварталу порасла је и потрошња ТНГ-а и моторног бензина, као последица наглог појевтењења горива.

У Бугарској је активно 35 бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 2,8%, а на малопродајном тржишту 2,6%.

### Румунија

Тржиште моторних горива је у четвртом тромесечју забележило опоравак због нижих цена, као делимична компензација негативног ефекта већих акциза примењених од априла.

У Румунији је активно 18 бензинских станица.

Учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 0,4%, а на малопродајном тржишту 0,5%.



# 1.08

## Анализа резултата

### Кључни показатељи пословања

Q4 2013.	Q4 2014.	(%) <sup>1</sup>	Кључни показатељи	Јединица мере	2014.	2013.	(%) <sup>1</sup>
109,0	75,55	-31%	Urals	\$/bbl	98,01	108,3	-9%
16,6	6,7	-59%	Нето добит	млрд. РСД	27,8	48,3	-42%
21,2	16,1	-24%	ЕБИТДА <sup>2</sup>	млрд. РСД	63,4	68,8	-8%
74,5	64,5	-13%	Приходи од продаје (без акцизе)	млрд. РСД	258,3	259,4	-0,4%
25,7	30,3	+18%	ОСФ	млрд. РСД	49,6	75,3	-34%
29,4	38,1	+30%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода <sup>3</sup>	млрд. РСД	136,2	120,6	+13%
415	387	-7%	Производња домаће нафте и гаса <sup>4</sup>	хиљ. усл. тона	1.596	1.642	-2,8%
303	277	-9%	Производња домаће нафте <sup>5</sup>	хиљ. тона	1.148	1.200	-3,6%
862	852	-1%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	3.104	3.066	+1%
896	837	-7%	Укупан промет нафтних деривата	хиљ.тона	3.090	3.079	+0,4%
36	42	+17%	· Промет - ино активе	хиљ. тона	157	84	+86%
716	676	-6%	· Промет нафтних деривата на домаћем тржишту	хиљ. тона	2.424	2.497	-3%
442	454	+3%	- Моторна горива	хиљ. тона	1.632	1.592	+3%
190	183	-4%	- Малопродаја	хиљ. тона	643	674	-5%

Q4 2013.	Q4 2014.	(%) <sup>1</sup>	Кључни показатељи	Јединица мере	2014.	2013.	(%) <sup>1</sup>
17,8	12,5	-30%	CAPEX <sup>6</sup>	млрд. РСД	39,4	55,6	-29%
489	626	+28%	Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) <sup>7</sup>	мил. USD	626	489	+28%

1 Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања

2 EBITDA = Приходи од продаје(без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (ОРЕХ) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче

3 Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује. Приказани износ не укључује исплаћене дивиденде Републици Србији (у 2013. години – 3,7 милијарде динара, и 3,9 милијарда динара у 2014. години).

4 Услед измењене методологије у производњу домаће нафте укључен је и газолин и лаки кондензат, а у производњи гаса узета је робна производња гаса

5 Са газOLIНОМ и лаким кондензатом

6 Износи за CAPEX су износи без ПДВ-а.

7 Укупна задуженост према банкама (total indebtedness) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На 31.12.2014. то износи 598 милиона УСД укупног дуга + 28 милиона УСД акредитива

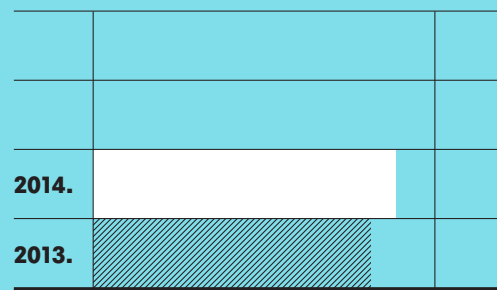
## Оперативни показатељи

### Истраживање и производња

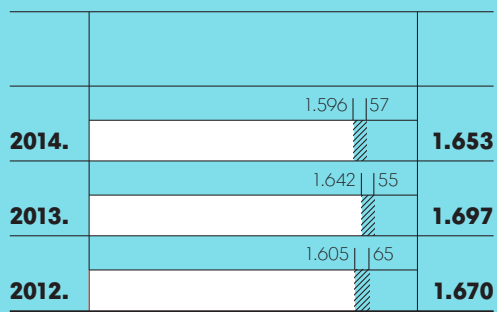
Укупна производња нафте и гаса у 2014. години износила је 1.653 хиљаде условних тона, од чега 1.596 хиљада тона чини производња домаће нафте и гаса. Производња домаће нафте опала је за око 4%, док је производња нафте у Анголи порасла. Производња домаћег гаса порасла је у односу на претходну годину за 1% и износи 558 милиона кубних метара.

Пад производње резултат је измене динамике бушења, пада базе производње, као и смањеног обима инвестиција.

### Резерве угљоводоника (Србија и Ангола), мил. условних тона +9%

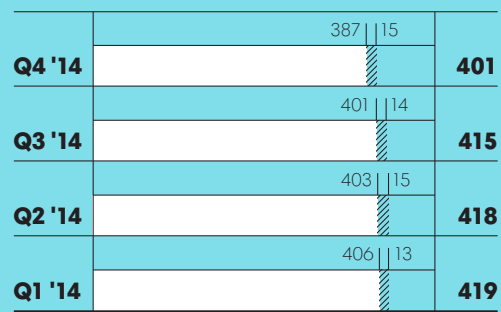


### Производња нафте и гаса, хиљ. условних тона -2,6%

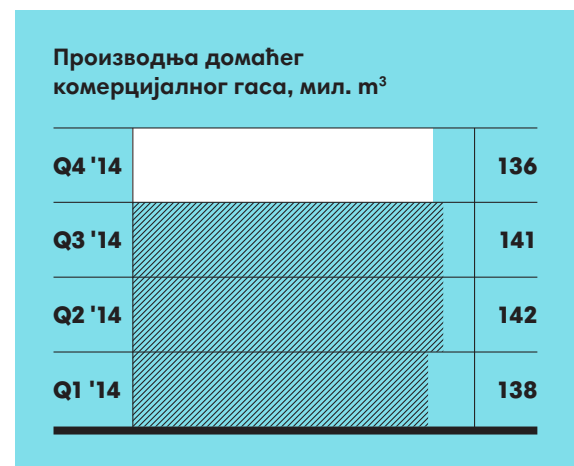
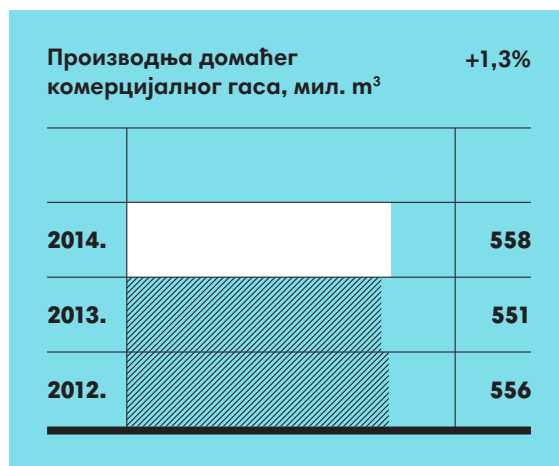


● Домаћа нафта и гас    ▨ Ангола

### Производња нафте и гаса, хиљ. условних тона



● Домаћа нафта и гас    ▨ Ангола



### Сервиси

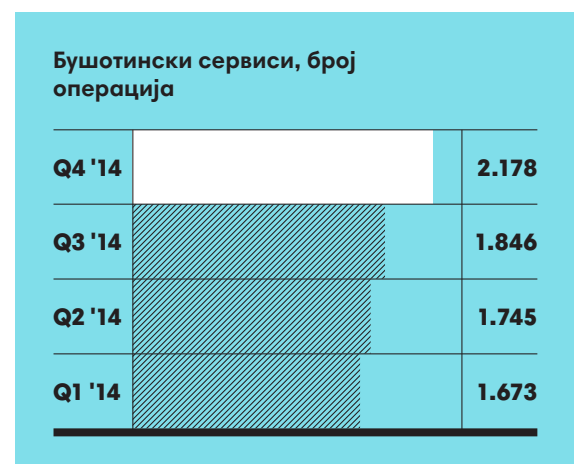
Током 2014. године Блок „Сервиси“ је осим у Србији био ангажован и у Босни и Херцеговини и у Румунији.

Коришћењем интегрисаног сервиса (телеметрија + мотори + длета), смањени су рокови бушења бушотина, што је донело додатне уштеде. Такође, убрзањем сеоба бушаћих постројења - смањен је циклус „демонтажа + сеоба + монтажа“ до 3 дана. Побољшан

је квалитет бушења употребом друге врсте исплаке током бушења.

У првих шест месеци 2014. године радило је 6 бушаћих постројења, док је до краја године радило 9 постројења.

Број ремонтних бригада у 2014. години повећан је на 16, а дошло је и до повећања продуктивног времена за 1 бригаду ремонта месечно.





# 3.104

**хиљада тона  
обим прераде у 2014**

## Прерада

У 2014. години дошло је до пораста обима прераде нафте и дораде полупроизвода за +1% у односу на претходну годину, односно укупан обим прераде нафте и дорада нафте и полупроизвода износи 3.104 хиљаде тона.

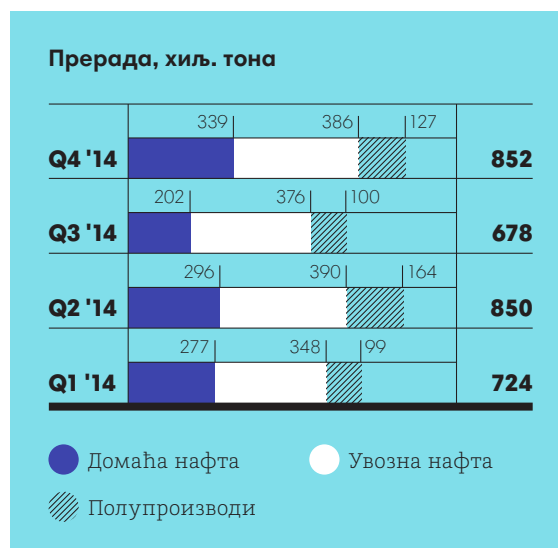
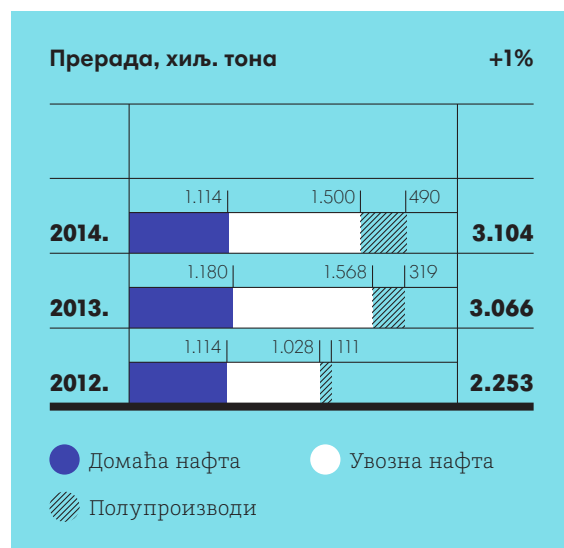
Прерада нафте и дорада полупроизвода била је у складу са оперативним плановима, који су формиран према захтевима тржишта.

У септембру 2014. спроведен ремонт главних рафинеријских погона. Сви послови у оквиру планског ремонтног застоја обављени су квалитетно и на време, што ће у наредне две године обезбедити континуалан, поуздан и безбедан рад рафинеријских постројења. Застој је искоришћен и за наставак модернизације која ће омогућити још већу производњу „белих“ деривата: бензина, дизела и млазног горива врхун-

ског квалитета Евро 5 стандарда, као и већу енергетску ефикасност рафинеријске прераде НИС-а.

Обим прераде увозног вакуум гасног уља (VGO) и дизелских фракција, који нису хидротретирани (Гасоил S<1,1%) премашио је план. Покренута је и производња високооктанских бензина са високом маржом (ЕБМБ98, ЕБМБ 100), производња новог типа полимер битумена РМВ 25/50. Покренута је реализација програма за смањење обима примарног бензина са ниском маржом (измена режима рада атмосферске и вакуумске дестилације, хидрокрекинга, каталитичког крекинга, алкилације у циљу коришћења тешких бензинских фракција као компонента за дизел-горива).

У 2014. години покренут је пројекат депарафинизације дизела, извршено је деконзервација погона С-2400, ремонт и наручен је катализатор за депарафинизацију. Овај пројекат ће омогућити бољи квалитет производње евродизела у циљу већег задовољења захтева потрошача, а почетак рада овог погона се очекује у првом кварталу 2015. године.



## Промет

У 2014. години у забележен је раст промета од 0,4% у односу на претходну годину, тако да је укупан промет у Србији са иноактивама, износио 3.090 хиљада тона.

Малопродаја – пад обима малопродаје за 5%.

- Пад промета у малопродаји последица је првенствено пада продаје пољопривредницима. Део количина дизел горива за пољопривреднике пласиран је кроз канал велепродаје
- НИС је први у земљи по показатељу просечна дневна продаја на бензинским станицама, како у премијалном сегменту са 7,1 t/дан, тако и у масовном сегменту са 5,2 t/дан.

Велепродаја – пад за 2%

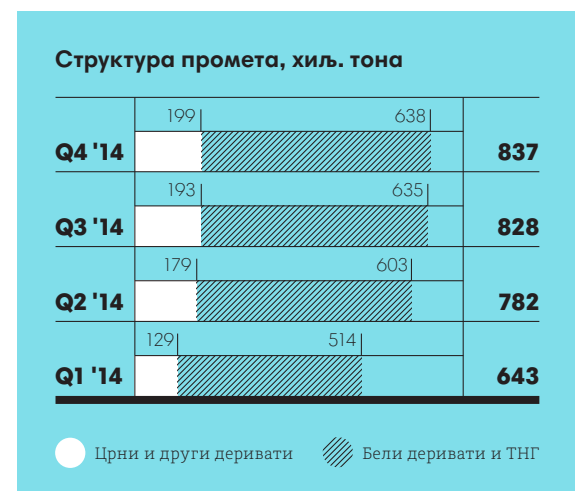
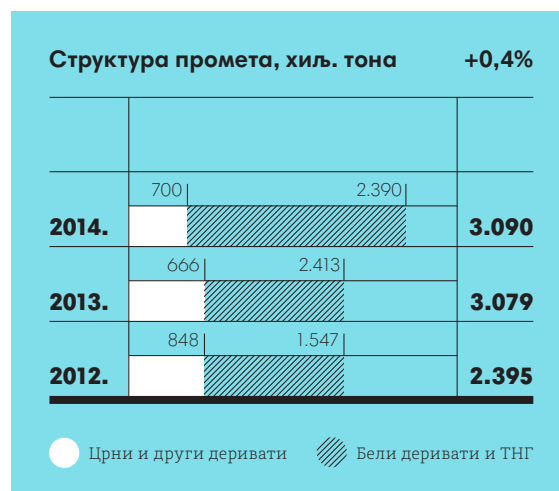
- Пад је последица смањења продаје примарног бензина за 32%
- Раст промета моторних горива 5%, од чега дизел горива бележе раст за 6%
- Раст промета млазног горива 60%
- Раст промета мазута 1,4% и битумена 32%

Извоз – повећање за 2%

- Раст извоза у односу на 2013.годину забележен је код дизела за 62%, битумена за 4,9% и млазног горива за 25%. Пад је забележен код бензина (36%) и мазута (11%).

Иноактиве – Повећање за 86%

- Раст продаје моторних горива за 87%, од чега раст бензина износи 67% и дизела 91%.



### Број бензинских станица у Србији у 2014. години<sup>1</sup>

Активне бензинске станице	333
Реконструисане (ребрендиране) бензинске станице	5
Нове бензинске станице	1
Нове ТНГ инсталације	-
Бензинске станице дате у закуп	76

<sup>1</sup> На 31.12.2014. године

Број бензинских станица у региону у 2014. години <sup>1</sup>	Румунија	Бугарска	БиХ
Активне бензинске станице	18	35	35
Реконструисане (ребрендиране) бензинске станице	-	10	-
Нове бензинске станице (изградња)	10	-	-

<sup>1</sup> На 31.12.2014. године

### Енергетика

Током 2014. године завршена је изградња четири мале електране са 5 производних јединица, укупне електричне снаге 3.650 kWe, чиме је инсталисана електрична снага дуплирана у односу на крај 2013. године. Изградња електране „Велебит 3“ је завршена након само 8 месеци, извршена је припрема за пуштање у рад, а комерцијални рад ће започети у фебруару 2015. године. Главна опрема на другој електрани (Сираково 2) је постављена на темеље, а монтажни радови су у току.

Са овим електранама укупна електрична снага електрана повећана је на 11.485 kWe, тако да НИС сада располаже сопственим капацитетима за производњу електричне енергије за задовољење 30% сопствених потреба.

Припремљени су пројекти изградње две нове електране укупне снаге 14.000 kWe чија се изградња планира да почне у 2015. години. Изградњом ових електрана НИС ће у власништву имати капацитет скоро једнак сопственим потребама за електричном енергијом.

Изграђене мале електране су у 2014. години произвеле 31.912.000 kWh електричне енергије из 9,1 милиона m<sup>3</sup> некомерцијалног гаса услед чега су смањени технички губици. Пројекти у припреми донеће нове приходе од продаје електричне (и топлотне) енергије из некомерцијалног гаса који нема тржишну вредност.

НИС је у 2014. години продао прву количину електричне енергије произведене у НИС-овим когенеративним постројењима. Тиме је, уз Електропривреду Србије, постао једини произвођач у Србији, који електричну енергију испоручује на слободном тржишту. У октобру и новембру продато је првих 5 MWh/h на месечном нивоу, док је у децембру обим промета порастао на 12 MWh/h. Први партне-

ри у трговини електричном енергијом су Gazprom Marketing & Trading, GEN-I, Petrol и Електропривреда Србије.

Прва станица за КПП на гасним и нафтним пољима пуштена је у рад 03.07.2014. године на МОС Палић и производи око 5.500 kg компримованог гаса дневно за познатог купца (велепродаја). Изградња прве станице за КПП на бензинским станицама уговорена је у октобру 2014. године за бензинску станицу „Нови Сад 10“. Пуштање у рад ове производне станице планирано је за март 2015. године. Извршена је идентификација 18 бензинских станица на којима постоје услови за изградњу производних станица за КПП. Планира се изградња станица за КПП на најмање 2 бензинске станице у 2015. години.

Завршена је инвестиционо-техничка документација за изградњу когенерационе електране електричне снаге до 10 MWe у РНС, добијени су услови за прикључење на електродистрибутивну мрежу и локацијска дозвола за изградњу. Завршена је инвестиционо-техничка документација, добијена сагласност државних органа на генерални пројекат, завршава се измена плана генералне регулације града (плански основ), усаглашени кораци на добијању услова за прикључење на ЕЕС Србије за ТЕ-ТО Панчево. НИС је добио лиценцу за обављање енергетске делатности комбиноване производње електричне и топлотне енергије, те лиценцу за обављање енергетске делатности производње топлотне енергије за енергану у РНП, а ради продаје електричне и топлотне енергије екстерним купцима.

# 73.058

**MWh електричне енергије произведено у 2014.**

# Енергија ефикасности

## Шта?

### Мењати се, а остати доследан мисији

Развој иновативних решења која доприносе заштити животне средине и повећавају унутрашњу ефикасност представљају један од основних елемената стратегије НИС-а. Зато рад на пројектима из области енергетике, као што су мале електране, представља наставак трансформације НИС-а из нафтно-гасне у енергетску компанију.

## Како?

### Ефикасно и еколошки

Ефикасност електрана огледа се у томе што оне производе електричну и топлотну енергију из гаса који до сада није био коришћен због високог степена угљен-диоксида и азота. Процес претварања гаса у струју поседује додатни квалитет и са еколошког становишта: смањује се емисија штетних гасова у атмосферу.

## Ефекти

Излазак на национално тржиште струје у 2014.г.

Продаја првих количина електричне енергије произведене у малим електранама

НИС је постао једини произвођач у Србији који поред Електропривреде Србије испоручује електричну енергију на слободном тржишту

Укупно

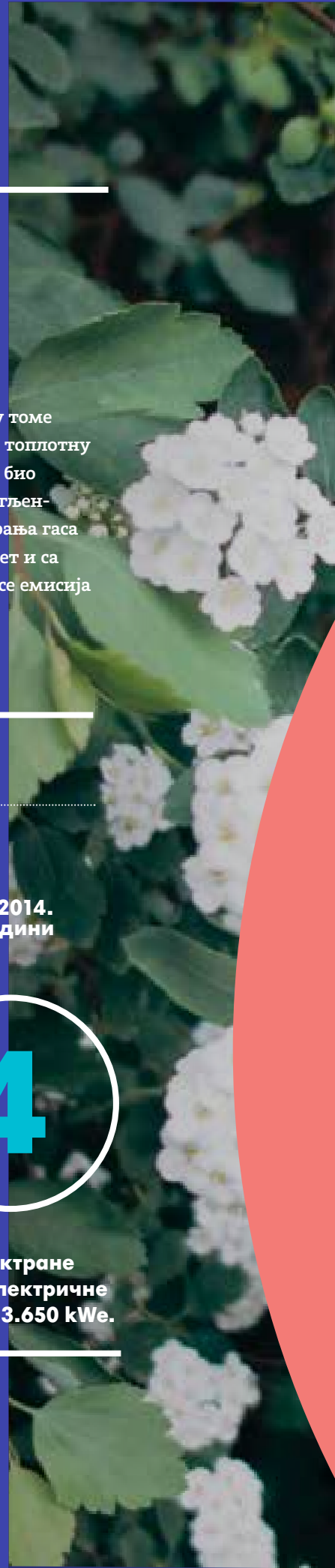
11

малих електрана на нафтним и гасним пољима у Србији

У 2014.  
години

4

мале електране укупне електричне снаге од 3.650 kWe.






**Производња ел. енергије, MWh +102%**

<b>2014.</b>		<b>73.058</b>
<b>2013.</b>		<b>36.239</b>
<b>2012.</b>		<b>35.378</b>

**Производња ел. енергије, MWh**

<b>Q4 '14</b>		<b>24.613</b>
<b>Q3 '14</b>		<b>13.151</b>
<b>Q2 '14</b>		<b>16.607</b>
<b>Q1 '14</b>		<b>18.687</b>

## Финансијски показатељи

2014. година била је изазовна за НИС. Пад цене нафте у другој половини године, заједно са јачањем долара негативно се одразио на финансијски резултат. Нерешено питање наплате потраживања од јавних предузећа и друштава у државном власништву резултирало је реализацијом базног плана инвестиција. Смањење домаће производње нафте утицало је на повећање обима увозне сировине и већим плаћањем за увезену нафту и поред пада цене нафте. Ово је даље имало утицај и на оперативни новчани ток.

## Приходи од продаје

Како је у 2014. години обим оствареног промета на истом нивоу као и претходне године, тако су и приходи од продаје ове године на нивоу прошлогодишњих.

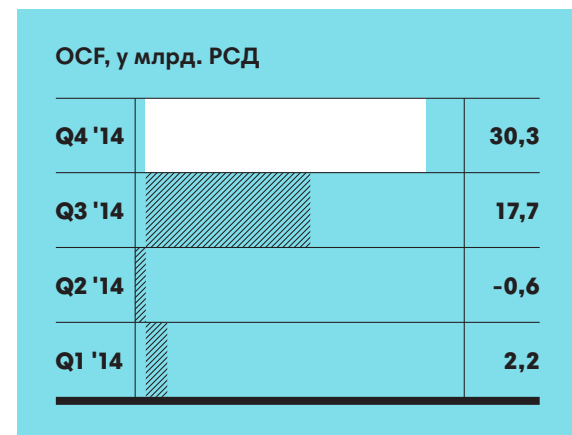
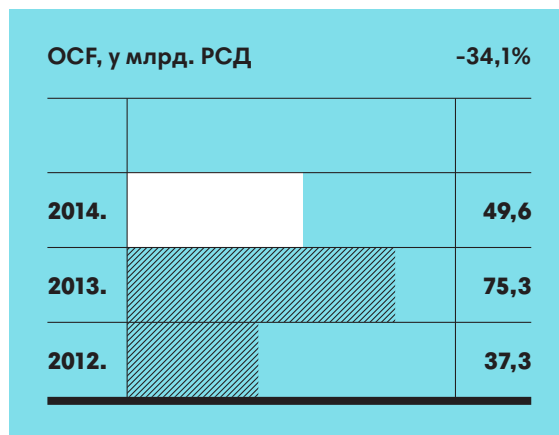
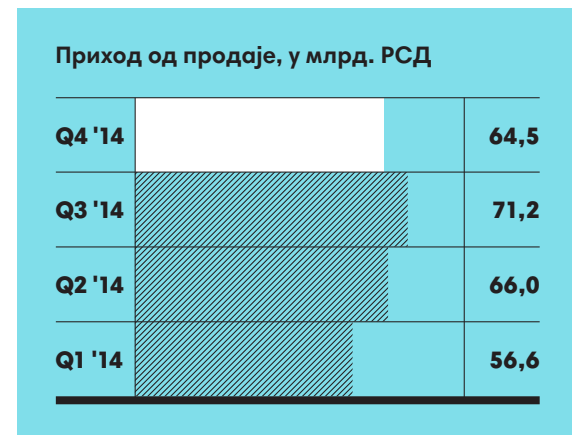
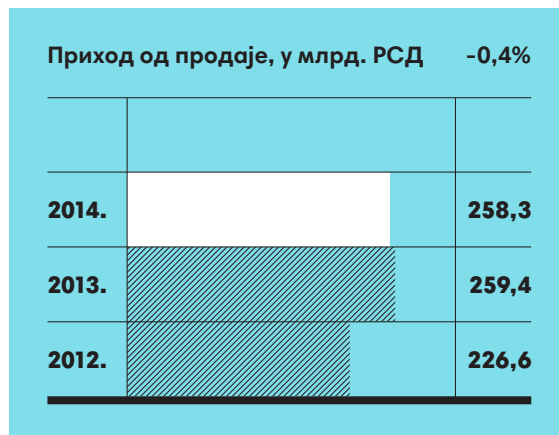
Просечна цена нафте типа Urals у 2014. години износи 98 \$/bbl, што је за 9% ниже од просечне цене нафте овог типа у 2013. години.

Раст малопродајних цена нафтних деривата за 2014. годину је за око 0,70% у односу на 2013. годину.

**Промене малопродајних цена<sup>1</sup>**
**(%)**

Европремијум БМБ 95	-0,52%
Евро дизел	1,90%

<sup>1</sup> Цене су обрачунате као просек свих дневних цена у 2013. и 2014. години

**ОСФ**

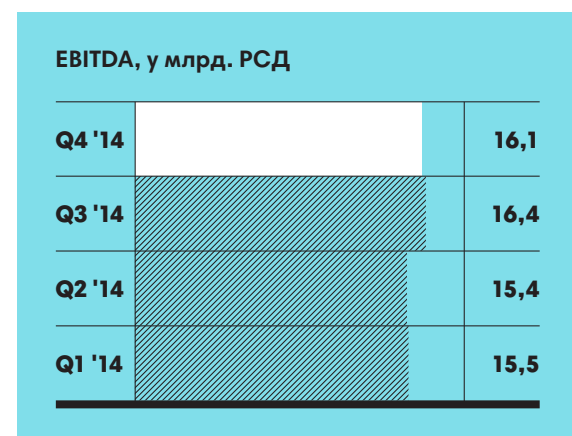
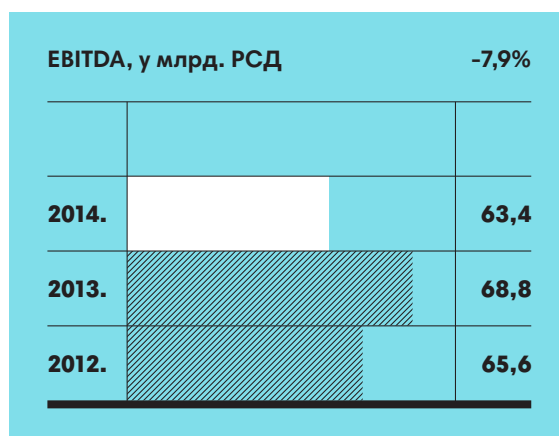
Оперативни новчани ток мањи је у односу на прошлогодишњи за 34% и износи 49,6 милијарди динара. Основни разлози смањења оперативног новчаног тока су:

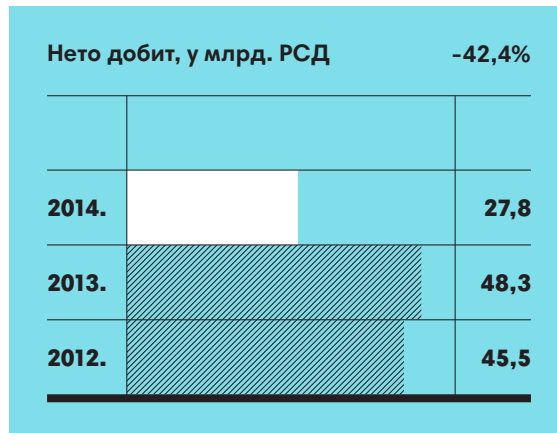
- Пад цене нафте
- Веће обавезе за набавку деривата (полупроизвода)
- Увоз сирове нафте – већа количина и дужина циклуса прерада - промет
- Повећање царина и фискалних обавеза.

**ЕБИТДА**

ЕБИТДА у 2014. години износи 63,4 милијарде динара и за 8% је мања од остварене у 2013. години. Главни разлози пада ЕБИТДА су:

- Пад цене нафте на светском тржишту
- Пад производње домаће нафте и гаса.





### Нето добит

Нето добит у 2014. години износи 27,8 милијарди динара и за 42% је мања од нето добити остварене претходне године. Поред негативног утицаја пада цене нафте, на нето добит посебно су утицале:

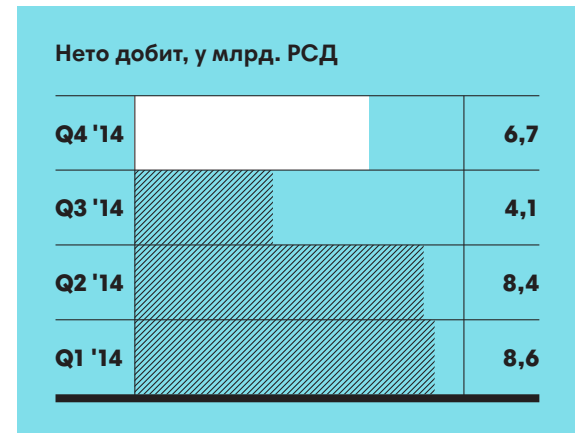
- Негативне курсне разлике, као последице јачања долара према домаћој валути
- Већи износ амортизације.

### Повећање ефикасности

Један од главних приоритета НИС-а је повећање ефикасности у свим сегментима пословања. У прет-

# 400

идеја како да будемо још ефикаснији генерисано у 2014. у оквиру пројекта „Ја имам идеју“



ходном периоду реализовани су велики инвестициони и организациони пројекти, што је резултирало повећањем ефикасности пословања, односно постизањем респектабилних резултата, као што су пуштање у рад модерног комплекса хидрокрекинга, модернизација мреже бензинских станица, увођење нове опреме и технологије у сегменту истраживања и производње, реформисање организационе структуре, итд.

У 2014. години, стартавао је нови програм мотивације за запослене „Ја имам идеју“. Идеје које запослени прелазу су проактивни предлози за повећање ефикасности пословања и комерцијалних процеса, конкурентности и одрживости НИС-а у свим активностима, као и за остварење стратешких циљева.

**У 2014. години планирани ефекат мера повећања ефикасности био је 3 милијарде динара, док је остварени ефекат је био више него двоструко већи.**



## Рацио показатељи

Рацио показатељи	2014.	2013.
Принос на укупни капитал (брutto добит/укупни капитал)	18%	32%
Нето принос на сопствени капитал <sup>1</sup> (нето добит/сопствени капитал <sup>1</sup> )	34%	59%
Пословни нето добитак (пословни добитак/нето приход од продаје)	20%	22%
Степен задужености (краткорочне и дугорочне обавезе/укупан капитал)	97%	103%
Степен задужености (краткорочне и дугорочне обавезе/сопствени капитал <sup>1</sup> )	218%	214%
Ликвидност I степена (готовина и готовински еквив./краткорочне обавезе)	11%	9%
Ликвидност II степена (обртна имовина – залихе/краткорочне обавезе)	94%	72%
Рацио нето обртног фонда (обртна имовина – краткорочне обавезе/обртна имовина)	14%	5%

<sup>1</sup> Сопствени капитал = основни капитал

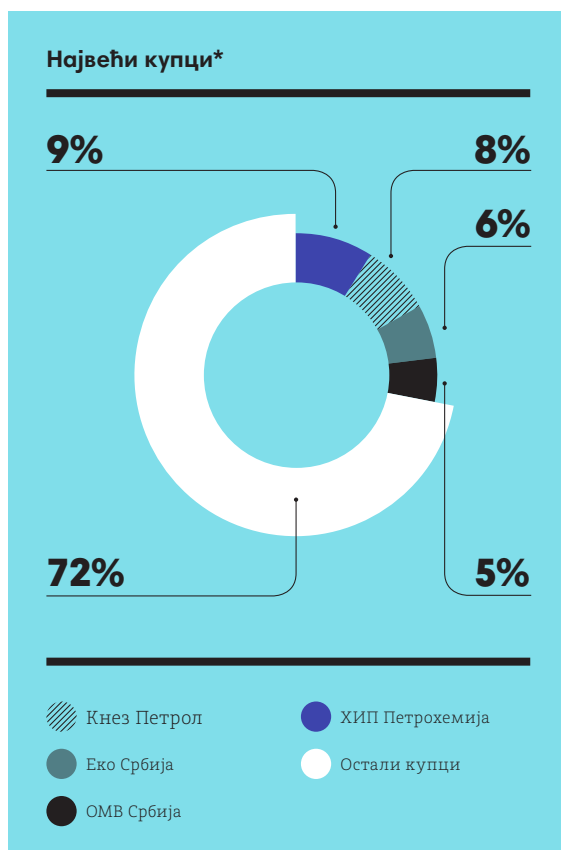
## Промене веће од 10% на имовини и обавезама

Имовина	Промена (у %)	Објашњење
Нематеријална имовина	35%	Раст нематеријалних улагања са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом односи се на нова улагања у истраживање и развој у укупном износу од 3.833.142 хиљаде РСД.
Одложена пореска средства	-20%	Смањење одложених пореских средстава са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године у целини се односи на укидање одложених пореских средстава формираних из раније признатих пореских кредита по основу инвестиционих улагања.
Потраживања из специфичних послова	98%	Раст потраживања из специфичних послова са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу а 31. децембар 213. године најзначајнијим делом се односи на потраживање Групе према Energowind д.о.о.
Друга потраживања	808%	Раст других потраживања са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом односи се на потраживања за више плаћен порез на добит у износу од 2.634.847 хиљада РСД.
Порез на додату вредност	-92%	Смањење пореза на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи на потраживање за више плаћен ПДВ-а у износу од 1.761.203 хиљаде РСД.
Активна временска разграничења	13%	Раст активних временских разграничења са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односе на смањење потраживања за нефактурисани приход у износу од 1.351.475 хиљада РСД, укидање ПДВ по основу увоза у износу од 1.276.994 хиљаде РСД и са друге стране раст потраживања за разграничени ПДВ-а у износу од 460.116 хиљада РСД и потраживања за акцизу у износу од 2.829.276 хиљада РСД.
Ванбилансна актива/пасива	28%	Раст ванбилансне активе/пасиве са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године највећим делом односи се на примљене/издате менице и гаранције.

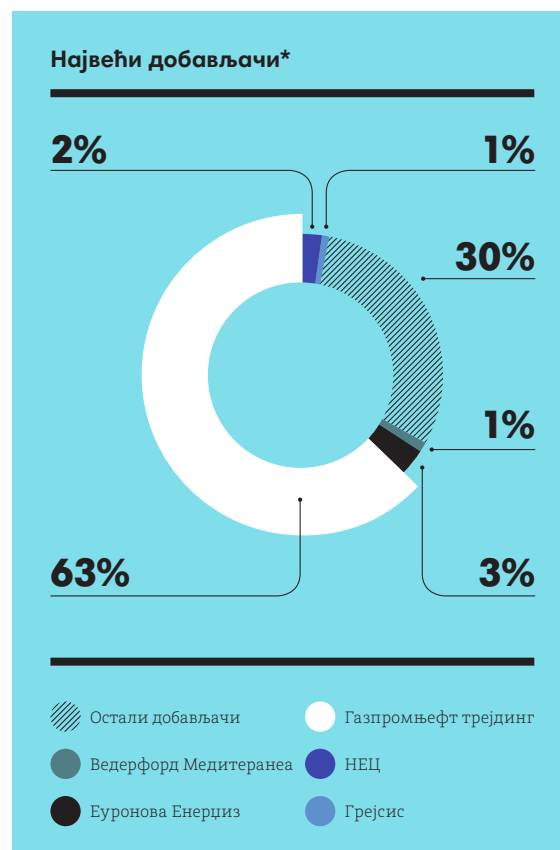
Обавезе	Промена (у %)	Објашњење
Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	1620%	Раст износа Нерализованих добитака по основу ХОВ и других компоненти осталог свеобухватног резултата са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи актуарске добитке по основу процене резервисања за бенефиције запослених у складу са захтевима МРС 19.
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата (договна салда рачуна групе 33 осим 330)	165%	Раст износа нерализованих губитака по основу ХОВ са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи на губитке по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања у износу од 381.093 хиљада РСД.
Нераспоређени добитак	17%	Раст нераспоређеног добитка са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи на остварен резултат текуће године у износу од 27.838.444 хиљада РСД који је умањен за исплаћене дивиденде у износу од 13.080.705 хиљада РСД.
Дугорочна резервисања	-26%	Смањење дугорочних резервисања са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом односи се на смањење резервисања за бенефиције запослених по основу процене актуара у износу од 2.435.137 хиљада РСД.
Дугорочне обавезе	53%	Раст дугорочних обавеза са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године, најзначајнијим делом се односи на повлачење нових транши кредита од Sberbank Europe AG, Беч и Банка Интеса Србија.
Одложене пореске обавезе	28%	Повећање одложених пореских обавеза са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године, најзначајнијим делом се односи на обрачун разлике између књиговодствене и пореске амортизације у износу од 493.697 хиљада РСД.
Краткорочне финансијске обавезе	-47%	Смањење краткорочних финансијских обавеза са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом односи се на отплату текућег доспећа дугорочних кредита са једне стране и повлачење нових транши краткорочних кредита од пословних банака у земљи.
Примљени аванси, депозити и кауције	78%	Раст примљених аванса, депозита и кауција са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом односи се на примљене авансе од Министарства одбране Републике Србије и Нафта АД Београд.
Обавезе из пословања	-27%	Смањење обавеза из пословања са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи на смањење обавеза за сирову нафту у износу од 12.126.653 хиљада РСД.

Обавезе	Промена (у %)	Објашњење
Остале краткорочне обавезе	13%	Раст осталих краткорочних обавеза са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи обрачунате а неисплаћене зараде запослених за децембар месец 2013. године у износу од 1.040.474 хиљаде РСД.
Обавезе по основу пореза на додату вредност	205%	Раст обавеза по основу пореза на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године у потпуности се односе на раст обавеза за ПДВ.
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	-26%	Смањење обавеза за остале порезе са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом се односи на смањење обавеза за порез из резултата у износу од 2.613.295 хиљада РСД.
Пасивна временска разграничења	58%	Раст пасивних временских разграничења са стањем на дан 31. децембра 2014. године у односу на 31. децембар 2013. године најзначајнијим делом односи се на укалкулисане обавезе према добављачима у износу од 1.956.716 хиљада РСД.

## Највећи купци и добављачи



\* Подаци дати за НИС а.д. Нови Сад, у периоду од 1.01.2014. до 31.12.2014.



\* Подаци дати за НИС а.д. Нови Сад, на дан 31.12.2014.

# Потрошачи

## Шта?

### Два имена за квалитет

Малопродајни брендови „НИС Петрол“ и „GAZPROM Petrol Stations“ намењени су различитим потребама потрошача. Оба бренда су симбол најсавременије услуге и квалитетних производа, синоним за квалитет. НИС Петрол је бренд који је позициониран ка широкој потрошачкој популацији, док је GAZPROM Petrol Stations премијум-бренд, који поред квалитетног горива потрошачима нуди и додатне услуге.

## Како?

### Развој у знаку модерног

Квалитет без компромиса:

Лансиран ULTRA D, премијум-дизел евро 5 квалитета, прво брендирано гориво у Србији.

Наставак развоја највећег програма лојалности:

Близу 600.000 корисника Супер Картице.

Прво место на домаћем тржишту по обиму дневног промета:

7,1 тона по једној бензинској станици GAZPROM petrol stations

## Ефекти

Мрежа од

# 421

бензинске станице

# 46,2%

активних возача у Србији редовно купује гориво на бензинским станицама НИС-а (податак је резултат праћења навика и ставова потрошача у Србији спроведених у октобру 2014. године)

Србија

# 333

бензинске станице

Румунија

# 18

бензинске станице

Бугарска

# 35

бензинске станице

БиХ

# 35

бензинске станице



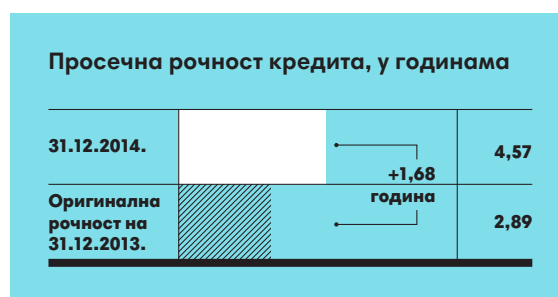


# 1.09

## Задуженост

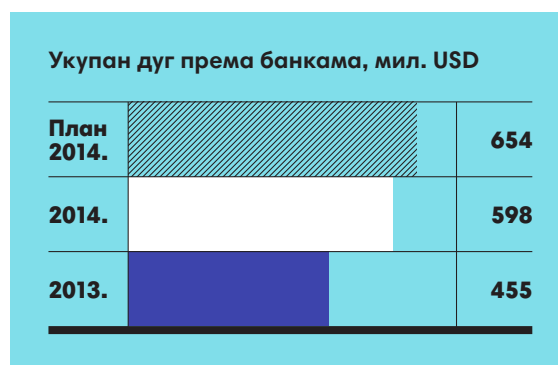
У јуну 2014. године НИС а.д. Нови Сад је окончао тендер за реструктурирање банкарског портфолиа. Циљ тендера био је обезбеђивање довољно банкарских лимита како за рефинансирање кредитних обавеза које доспевају у 2014. години, тако и за будуће финансирање оперативног и инвестиционог пословања НИС-а у виду кредита, акредитива и гаранција.

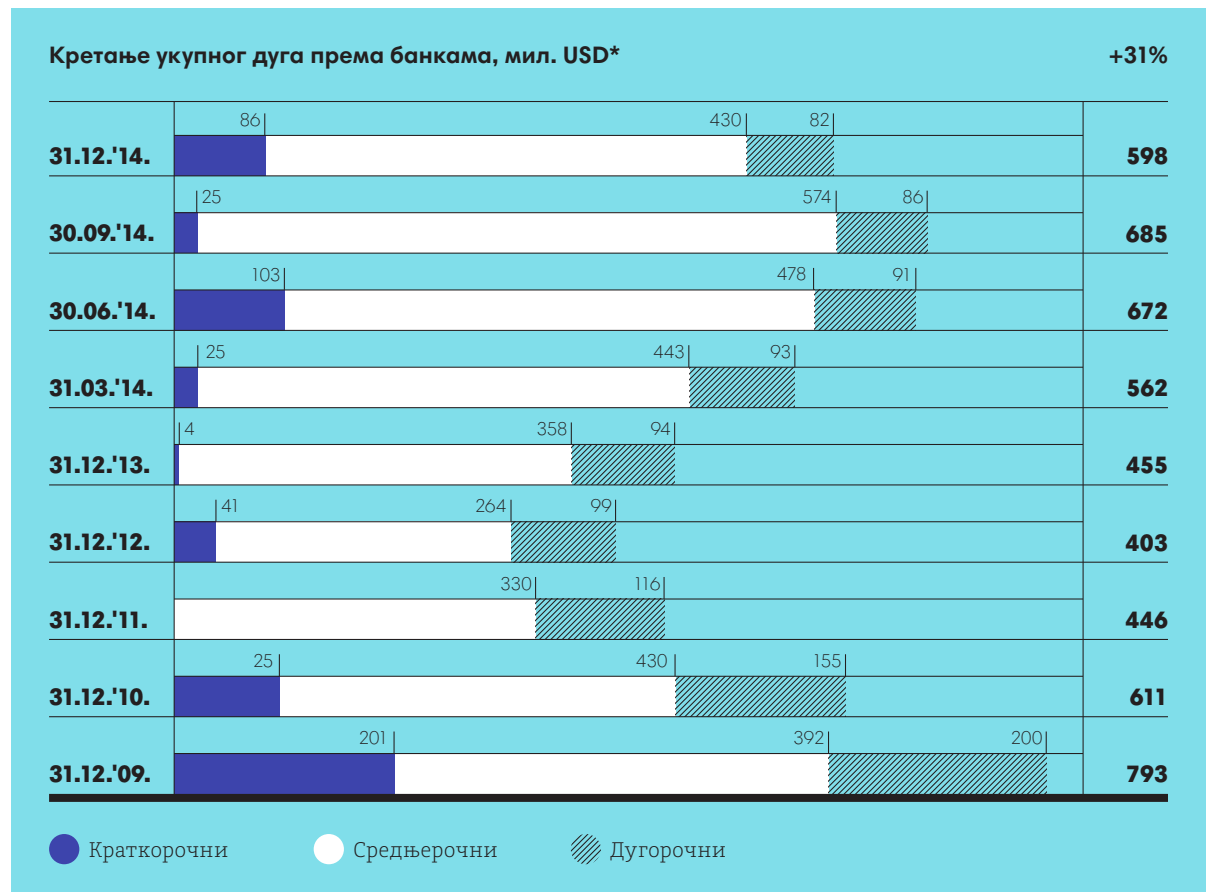
Резултат тендера је да је НИС и поред изазова који су се у другој половини године појавили на тржишту капитала успео да обезбеди довољно банкарских лимита за рефинансирање кредитних обавеза које су доспеле у 2014. години, а исто тако и за финансирање будућих потреба у пословању. Осим тога, услови новодобијених кредитних линија су повољнији у смислу цене и рочности од услова који су важали пре реструктурирања.



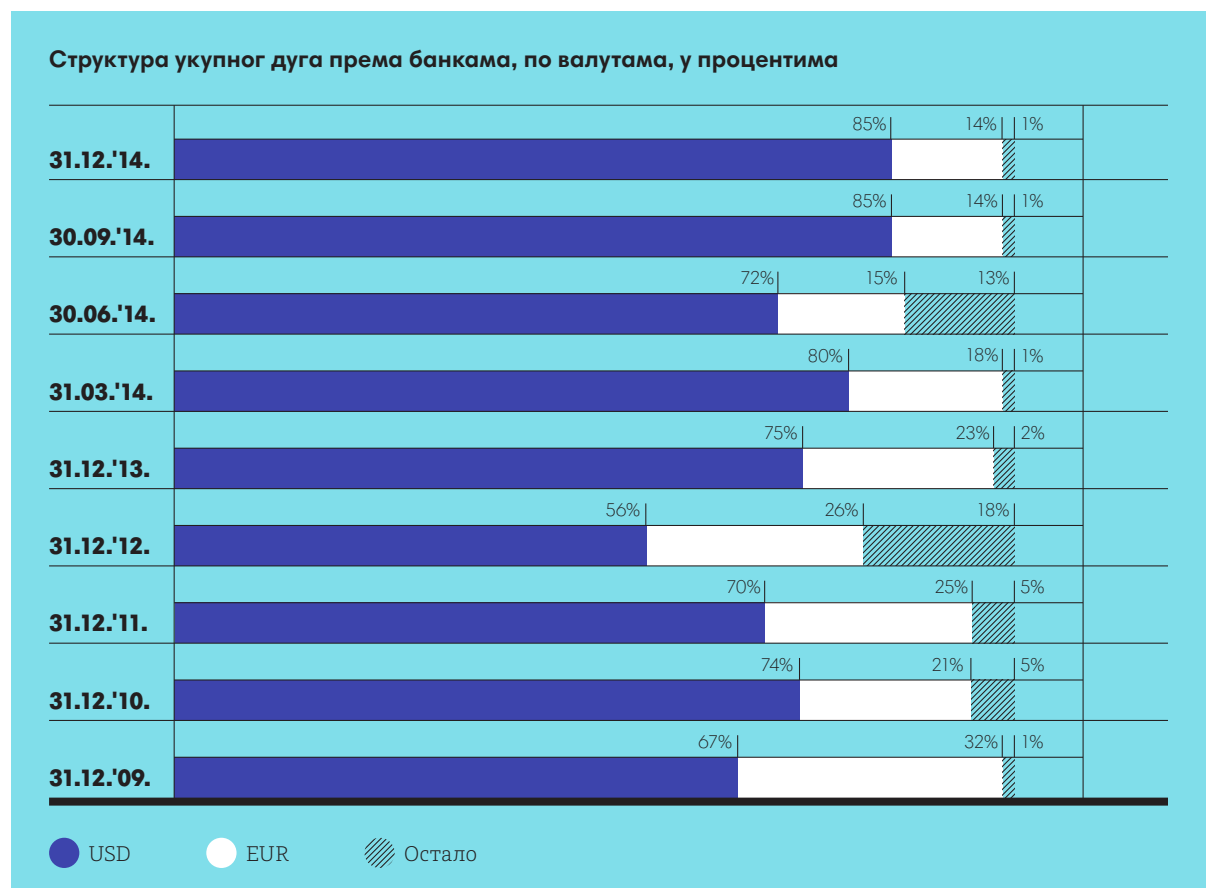
Санкције уведене руским предузећима, међу којима је и већински акционар НИС а.д. Нови Сад ОАД „Гаспром њефт“ од стране ЕУ и САД имају утицаја и на НИС а.д. Нови Сад као зависно друштво ОАД „Гаспром њефт“, основано ван ЕУ. Да би ублажило ефекат санкција Друштво је у септембру извршило превремено повлачење 115 милиона USD који су искоришћени за отплате кредита у децембру 2014. године.

Услед слабијег оперативног новчаног тока, али и немогућности наплате потраживања од јавних предузећа, ниво укупног дуга према банкама је порастао у 2014. години, али је ниво дуга још увек у оквиру планираног, као и Debt/ЕБИТДА рацио.

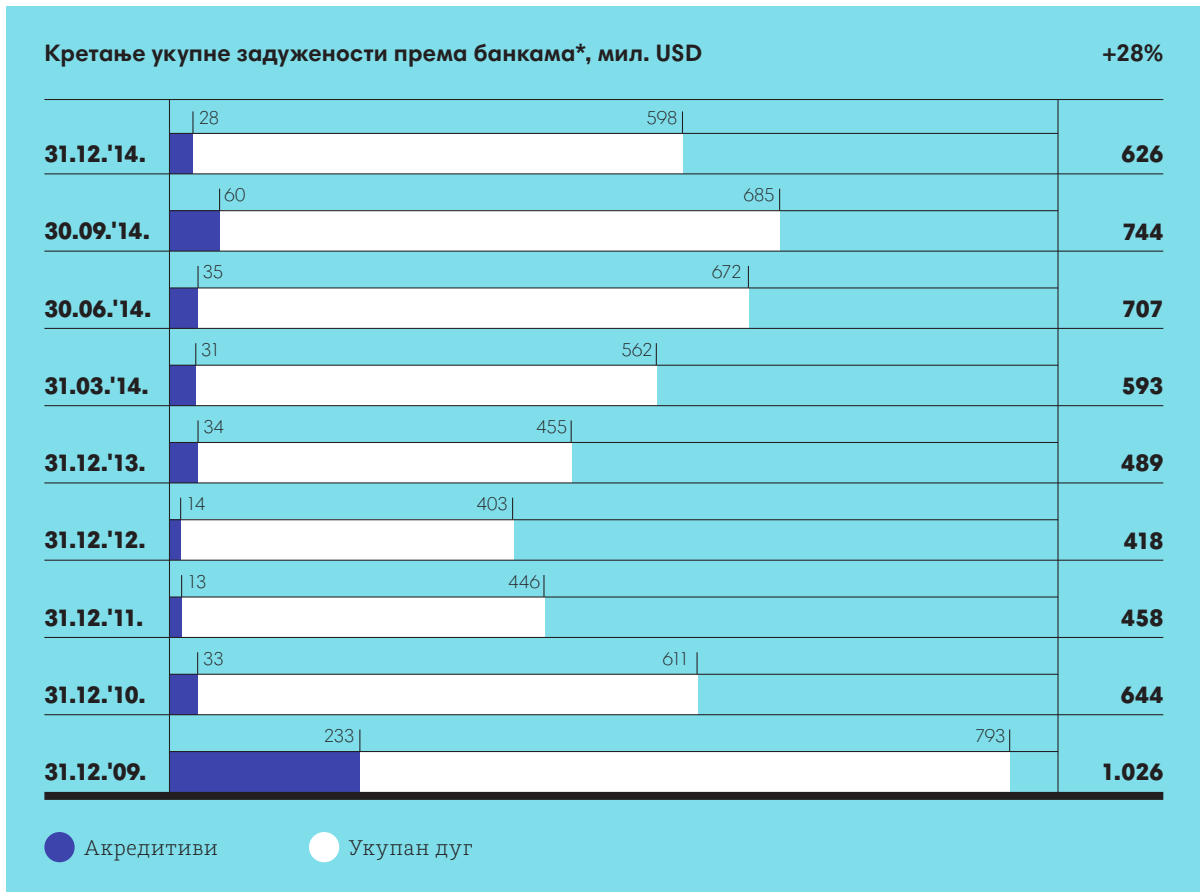




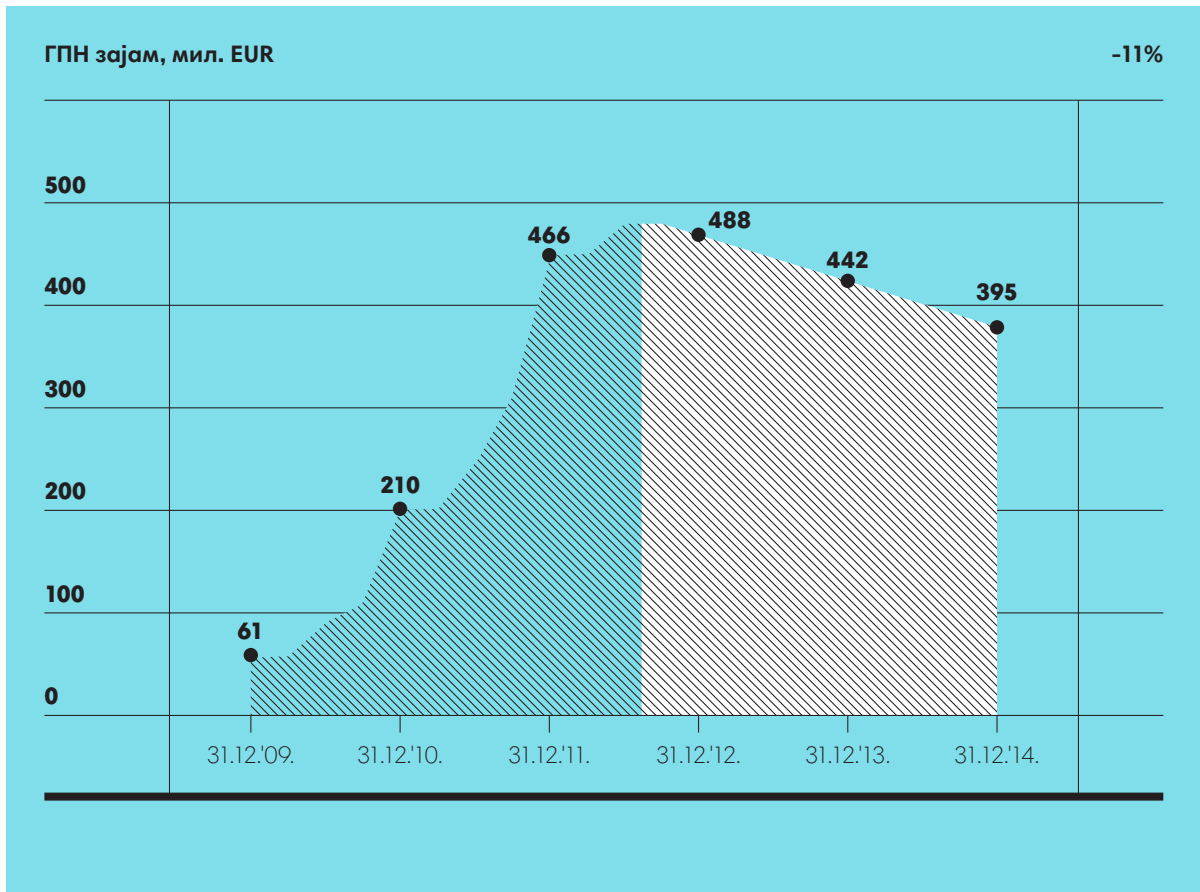
\* Структура дуга по рочности је приказана на основу уговора потписаних са банкама, а не према њиховом доспећу посматрано на дан 31.12.2014.







\* Поред дуга према банкама и акредитива, НИС а.д. Нови Сад на 31.12.2014. године има и издате банкарске гаранције у износу од 68 милиона USD, корпоративне гаранције у износу од 50 милиона USD и потписана писма о намерама у износу од 1 милион USD.



# Раст резерви

## Шта? Увек више

Повећање нафтних и гасних резерви приоритет је пословања и одрживости сваке компаније која послује у овом сектору.

Зато су константна улагања у геолошка истраживања и опрему предуслов за остваривање циљева у овом сегменту.

## Како? Увек у корак са савременим

Применом савременог софтвера врши се анализа и интерпретација геолошких података са простора Србије, Мађарске, Румуније и БиХ, чији је крајњи циљ израда модела Панонског басена и избор најперспективнијих области за будућа нафтно-геолошка истраживања.

## Ефекти

Ефекат је најпре постигнут захваљујући реализацији пројеката у области геолошких истраживања и дефинисања геолошког модела Панонског басена.

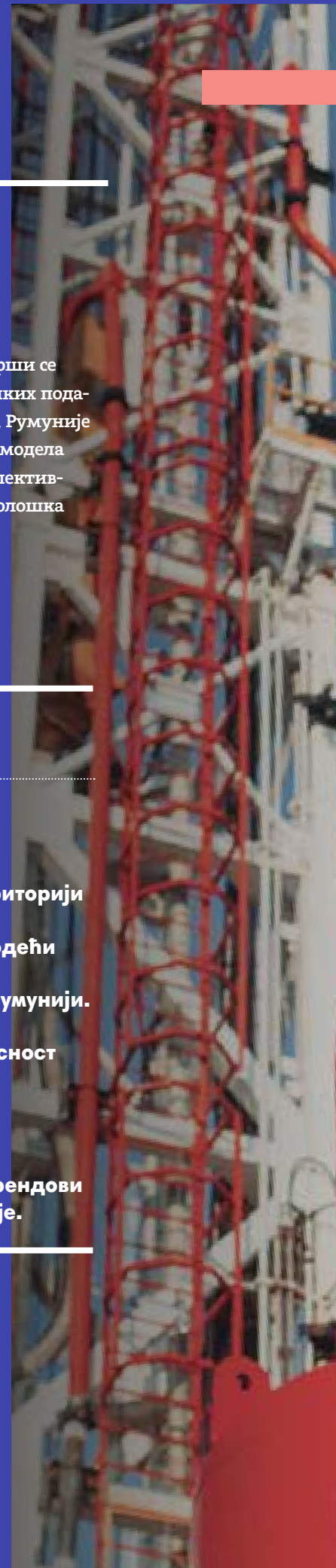
Раст резерви нафте и гаса у Србији и Анголи

# 9%

у поређењу са 2013. годином.

Већина НИС-ових нафтних налазишта налази се на територији Србије, али је компанија искорачила и у регион, изводећи истражне радове у Босни и Херцеговини, Мађарској и Румунији.

Како би се повећала ефикасност у области истраживања и производње, а самим тим и порастао обим производње угљоводоника, у НИС-у се константно прате светски трендови и примењују нове технологије.





# 1.10

## Инвестиције

### Инвестициони пројекти

На 2. седници Одбора директора, одржаној 10.12.2013. године, усвојен је пословни план НИС а.д. Нови Сад за 2014. годину и средњорочни инвестициони програм (у даљем тексту СИП) у којем је предочен план улагања за CAPEX у периоду 2014 – 2016. године.

Према СИП-у, у 2014. години главни правци улагања усмерени су ка реализацији следећих група пројеката: пројекти заштите животне средине, пројекти у преради, промету, производњи нафте и гаса, као и одређен број пројеката у стручним службама.

У 2014. години је издвојено 39,4 милијарди динара<sup>1</sup> а финансирање инвестиција, што је за 29% мање од износа који је издвојен 2013. године.

Најзначајнија улагања у производњи нафте и гаса у 2014. години била су:

- Бушење разрадних бушотина
- Програм 3D сеизмичких испитивања и бушења истражних бушотина у Републици Србији

<sup>1</sup> НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима, искључујући „Јубос“ д.о.о. Бор, „НИС Оверсиз“ о.о.о. Санкт Петербург, и „НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац.

- Геолошка истраживања неконвенционалног гаса
- Улагања у концесиона права
- Компресорска станица на НГП Велебит са пратном инфраструктуром
- Издвајање CO<sub>2</sub> из природног гаса
- Ликвидација хаварија на ГП системима.

Најзначајнија капитална улагања у 2014. години у Блоку „Прерада“ реализована су кроз следеће пројекте:

- Производња индустријских базних уља
- Реконструкција резервоара и технолошких система намењених за транспорт нафте
- Повезивање дистрибутивне трафостанице и ревитализација процесних трафостаница
- Уградња система стационарног мерења вибрација на ротационој опреми
- Изградња нове линије за деминерализацију воде у РНП
- Изградња линије за полирање парног кондензата у РНП
- Аутоматизација и управљање производњом.

Најзначајнија капитална улагања у 2014. години у вези са заштитом животне средине у Рафинерији нафте Панчево била су:

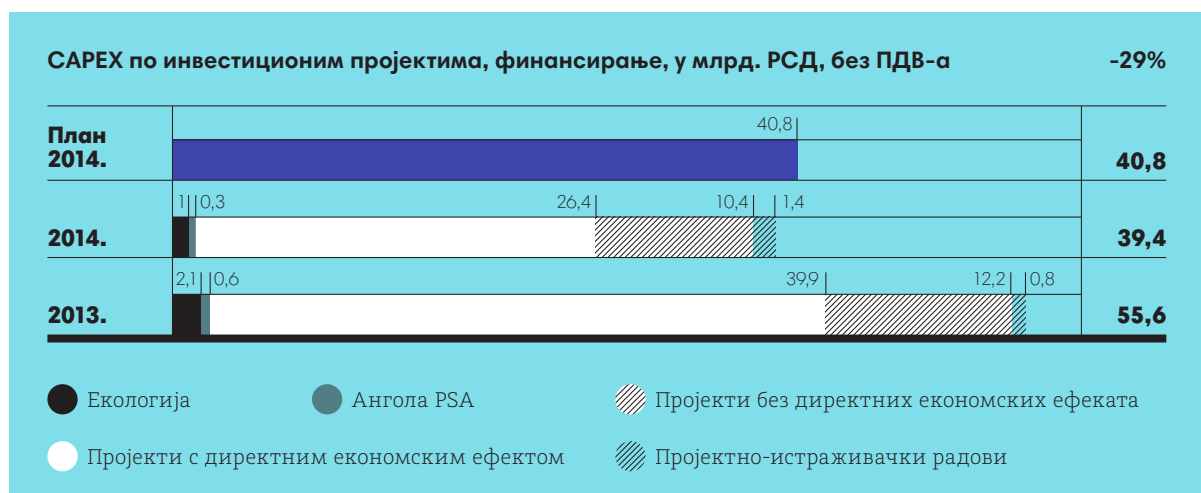
- Пројекат изградње затвореног система дренажа (S-100/ 300/ 400/ 500/ 2100/ 2300/ 2400/ 2500/ 2600)
- Изградња затвореног система узимања узорака у производњи
- Реконструкција ауто-пунилишта
- Намешавање дизел-горива с биодизелом.

**Више од 60% укупних инвестиција у 2014. години издвојено је за пројекте у области истраживања и производње нафте и гаса.**

Финансирање инвестиција према врсти пројекта <sup>1</sup>	2014.	2013.
Екологија	0,99	2,07
Ангола	0,30	0,60
Пројекти с директним економским ефектом	26,35	39,93
Пројекти без директних економских ефеката	10,35	12,21
Пројектно-истраживачки радови	1,43	0,81
<b>Укупно:</b>	<b>39,42</b>	<b>55,62</b>

<sup>1</sup> Износи су дати у милијардама РСД и без ПДВ-а.

Инвестиције по сегментима	2014.	2013.
Истраживање и производња	25,16	25,29
Прерада	7,71	11,53
Промет	3,70	13,27
Сервиси	1,01	2,93
Енергетика	1,04	1,22
Корпоративни центар НИС	0,80	1,38



1.11

# Порези и други јавни приходи

Аналитички приказ обрачунатих обавеза по основу пореза и других јавних прихода, у млрд. РСД

Q4 2013.	Q4 2014.	-	НИС а.д. Нови Сад	2014.	2013.	-
0,0	0,3	н/д	Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,5	1,6	-6%
0,0	-0,3	н/д	Порез на добит правних лица	2,9	6,2	-53%
4,0	4,2	4%	Порез на додату вредност	16,6	19,8	-16%
24,5	28,8	18%	Акцизе	100,0	83,8	19%
0,0	1,4	н/д	Накнада за робне резерве	1,5	0,0	н/д
0,4	0,1	-64%	Царине	0,6	1,2	-47%
0,0	0,4	н/д	Рудна рента	2,2	2,5	-10%
0,0	0,3	н/д	Остали порези	1,2	1,4	-13%
<b>28,8</b>	<b>35,3</b>	<b>22%</b>	<b>Укупно</b>	<b>126,5</b>	<b>116,5</b>	<b>9%</b>

Q4 2013.	Q4 2014.	-	НИС а.д. Нови Сад	2014.	2013.	-
<b>НИС-ова зависна друштва у Србији<sup>1</sup></b>						
0,0	0,1	н/д	Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,5	0,6	-7%
0,0	-0,1	н/д	Порез на добит правних лица	0,0	0,0	123%
0,2	0,2	42%	Порез на додату вредност	0,7	1,0	-24%
0,0	0,0	н/д	Акцизе	0,0	0,0	н/д
0,0	0,0	-35%	Царине	0,1	0,1	104%
0,0	0,0	н/д	Рудна рента	0,0	0,0	н/д
0,0	0,0	н/д	Остали порези	0,1	0,1	38%
<b>0,2</b>	<b>0,3</b>	<b>75%</b>	<b>Укупно</b>	<b>1,5</b>	<b>1,7</b>	<b>-11%</b>
<b>29,0</b>	<b>35,6</b>	<b>23%</b>	<b>Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији</b>	<b>128,1</b>	<b>118,2</b>	<b>8%</b>
<b>НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола</b>						
0,0	0,1	н/д	Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,2	0,2	-18%
0,0	0,2	н/д	Порез на добит правних лица	0,6	0,5	6%
-0,4	0,1	-120%	Порез на додату вредност	0,1	-0,6	-112%
0,8	1,5	97%	Акцизе	4,7	2,4	97%
0,0	0,0	-100%	Царине	0,0	0,0	-100%
0,0	0,0	н/д	Рудна рента	0,0	0,0	н/д
0,0	0,0	н/д	Остали порези	0,1	0,1	70%
<b>0,4</b>	<b>1,8</b>	<b>356%</b>	<b>Укупно</b>	<b>5,6</b>	<b>2,6</b>	<b>117%</b>
0,0	0,7	н/д	Одложена пореска средства (укупно за Групу)	2,5	-0,2	1360%
<b>29,4</b>	<b>38,1</b>	<b>30%</b>	<b>Укупно НИС Група<sup>2</sup></b>	<b>136,2</b>	<b>120,6</b>	<b>13%</b>
<p><sup>1</sup> Зависна друштва укључују: НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервис д.о.о. и Нафтагас – нафтни сервис д.о.о., а не укључују О Зоне а.д., НИС-Светлост д.о.о. и Јубос д.о.о.</p> <p><sup>2</sup> Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.</p>						

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима насталим из НИС-ове организационе структуре<sup>3</sup> плаћа у Србији за 2014. годину износи 128,1 милијарде динара, што је за 9,8 милијарди тј. 8 одсто више него у истом периоду претходне године.

<sup>3</sup> Зависна друштва укључују: НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервис д.о.о. и Нафтагас – нафтни сервис д.о.о., а не укључују О Зоне а.д., НИС-Светлост д.о.о. и Јубос д.о.о.

На име дивиденде НИС а.д. Нови Сад је у буџет Републике Србије уплатио 3,9 милијарди динара, као непореске приходе од имовине (у 2013. години: 3,7 милијарди динара).

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС Група плаћа за 2014. годину износи 136,2 милијарди динара, што је за 15,6 милијарди тј. 13 одсто више него за 2013. годину.

# 1.12

## Хартије од вредности

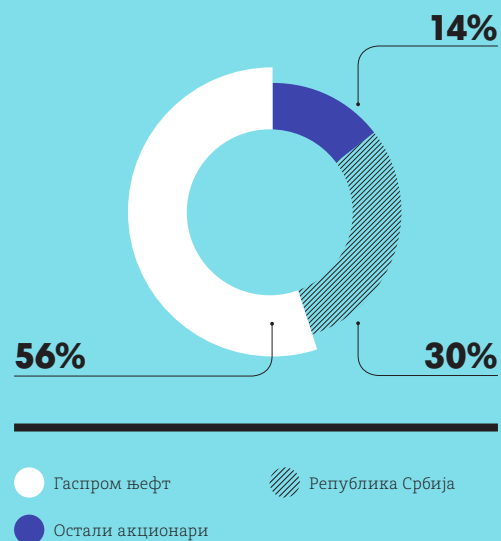
### Структура акцијског капитала

Акцијски капитал НИС-а износи 81,53 милијарде динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Акције су дематеријализоване и уписане у Централни регистар хартија од вредности Републике Србије са CFI кодом ESVUFR и ISIN бројем RSNISHE79420. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

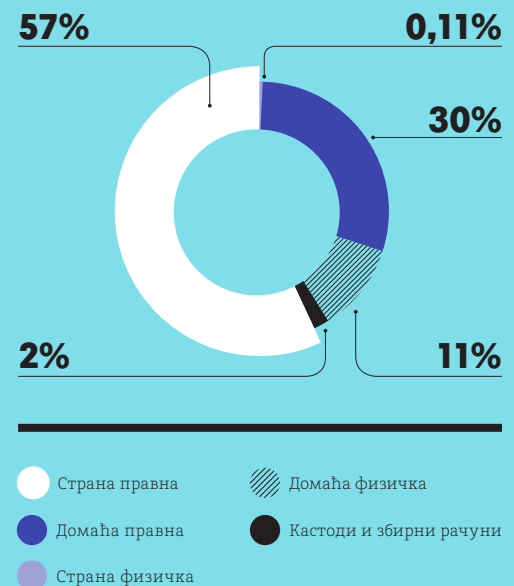
- право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас;

- право на исплату дивиденде у складу са важећом регулативом;
- право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- право пречег стицања обичних акција, и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија;
- друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима друштва.

#### Структура акционарског капитала према учешћу у акционарском капиталу



#### Структура акционарског капитала према типу лица



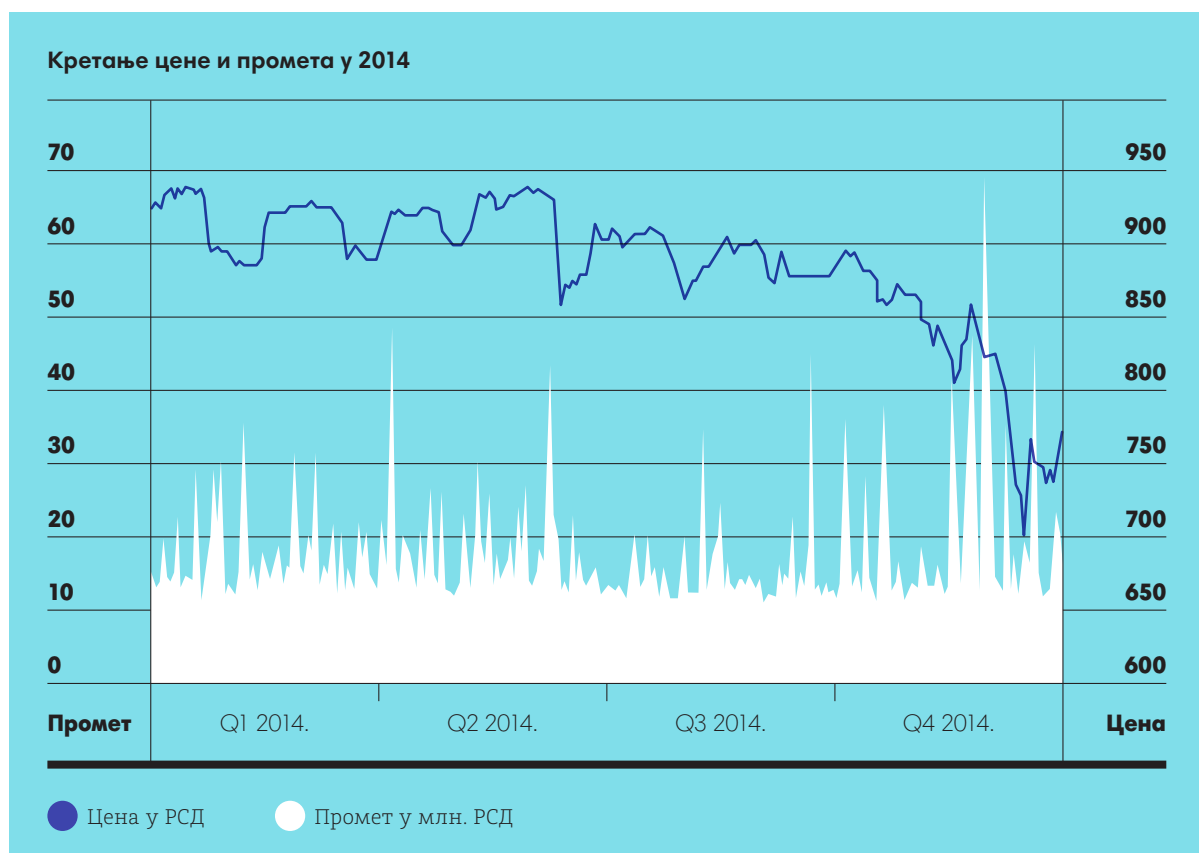


У структури првих 10 акционара са највећим учешћем у акцијском капиталу доминирају кастоди рачуни:

Акционар	Бр. акција	% учешћа у акционарском капиталу
Гаспром њефт	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.034	29,87%
Unicredit Bank Србија а.д. – кастоди рачун	614.662	0,38%
East Capital (Lux) - Balkan fund	420.989	0,26%
Societe Generale банка Србија – кастоди рачун	412.753	0,25%
Raiffeisen банка а.д. Београд – кастоди рачун	285.056	0,17%
Unicredit Bank Србија а.д. – збирни рачун	240.284	0,15%
Raiffeisenbank а.д. Београд – кастоди рачун	223.181	0,14%
Global Macro Capital Opportunities	216.465	0,13%
Керамика Јовановић д.о.о. Зрењанин	203.824	0,12%
Остали акционари	20.165.265	12,37%
<b>Укупан број акционара на 31.12.2014. године</b>		<b>2.224.843</b>

## Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на Прајм листингу Београдске берзе а.д.

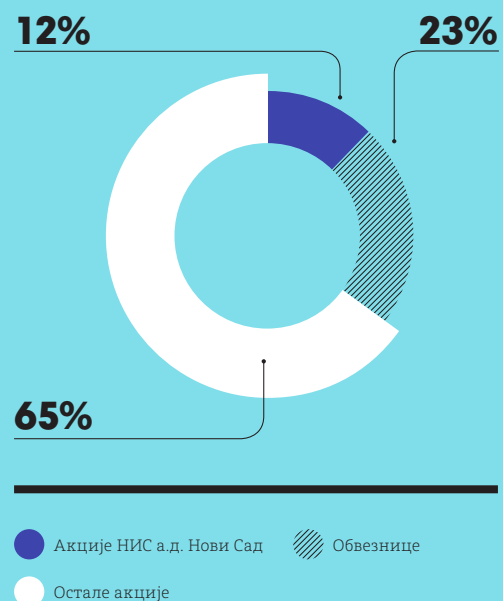


### Преглед трговања акцијама НИС-а на Београдској берзи у 2014. години

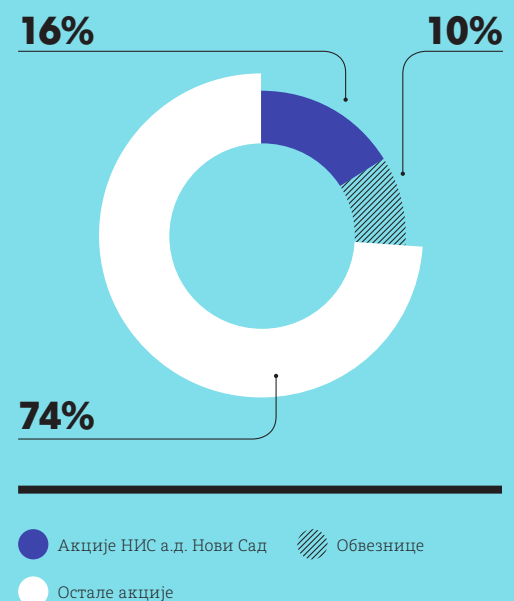
Последња цена (31.12.2014.)	775 РСД
Највиша цена (04.06.2014.)	950 РСД
Најнижа цена (17.12.2014.)	700 РСД
Укупан промет	2.320.095.250,00 РСД
Укупан обим (број акција)	2.622.013 акција
Укупан број трансакција	101.325 трансакција
Тржишна капитализација на дан 31.12.2014.	126.371.810.000,00 РСД
EPS	187,41 РСД
Консолидована EPS	170,72 РСД
P/E ратио	4,14
Консолидовани P/E ратио	4,54
Књиговодствена вредност на дан 31.12.2014.	1.193,34 РСД
Консолидована књиговодствена вредност на дан 31.12.2014.	1.126,09 РСД
P/BV ратио	0,65
Консолидовани P/BV ратио	0,69

У току 2014. године Друштво није стицало сопствене акције.

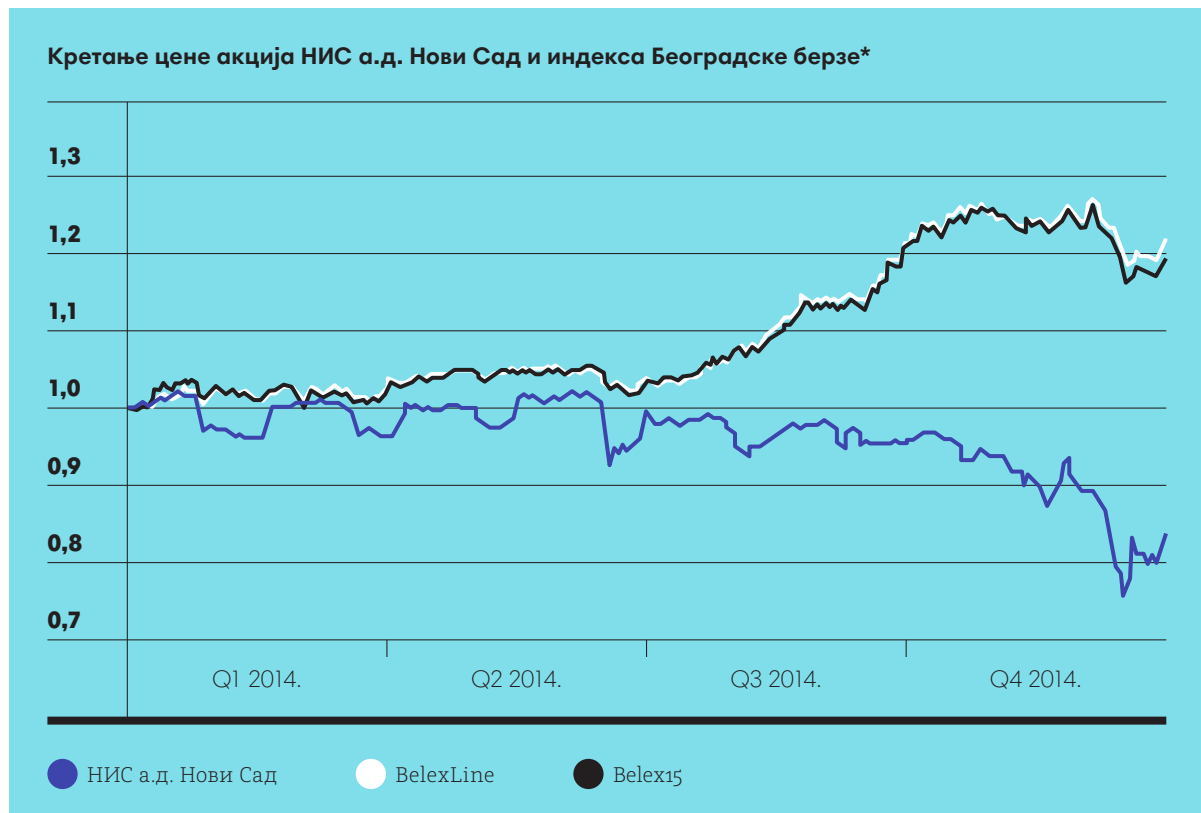
#### Учешће промета акцијама НИС а.д. Нови Сад у укупном промету Београдске берзе



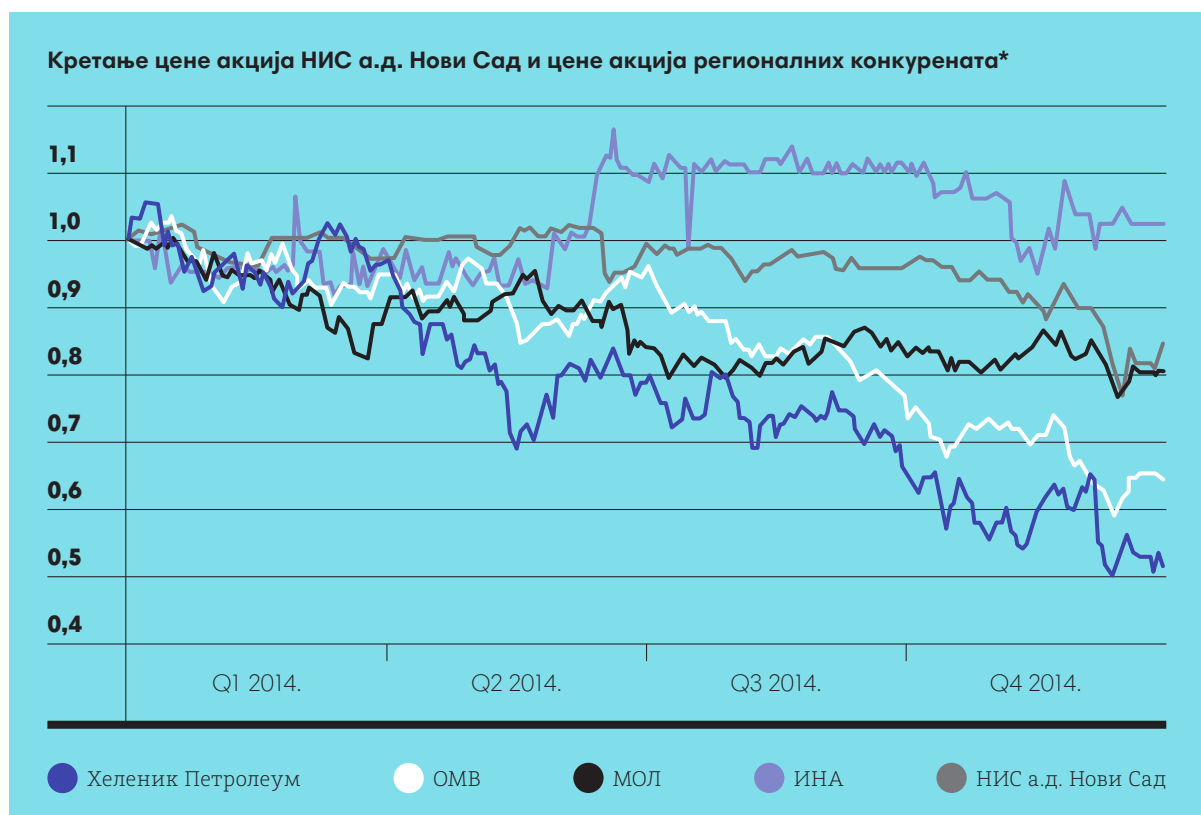
#### Учешће тржишне капитализације НИС а.д. Нови Сад у укупној тржишној капитализацији Београдске берзе



У 2014. години акције НИС а.д. Нови Сад имале су супротан тренд од кретања индекса Београдске берзе, док су следиле трендове компанија из нафтно-гасног сектора у региону, али уз мањи пад цене (изузев ИНА-е).



\* нормирано



\* нормирано

# Дивиденде, акционари

## Шта?

### Сигуран извор прихода за акционаре

Од 2010. године када су листиране на Београдској берзи акције НИС-а су најтргованија хартија од вредности на овом тржишту. Проактивним приступом, применом светске праксе у извештавању и редовном исплатом дивиденде оправдао је назив највеће српске blue chip компаније.

## Како?

### Поуздан саговорник за своје партнере

НИС спроводи активну комуникацију са инвеститорима кроз редовне кварталне презентације остварених резултата, одржавање састанака са инвеститорима и учешће на инвеститорским конференцијама. Све информације намењене инвеститорима и акционарима објављују се на посебном делу корпоративног сајта – <https://ir.nis.eu>.

## Ефекти

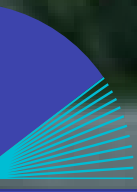
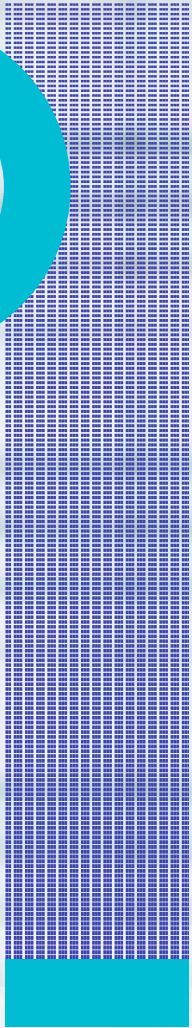
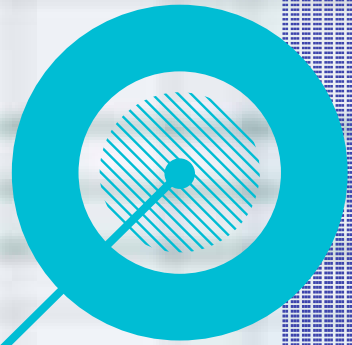
# 12%

укупног промета оствареног на Београдској берзи представља промет акција НИС-а

# 16%

укупне тржишне капитализације Београдске берзе је тржишна капитализација НИС-а

Сваке године НИС отвара врата компаније за инвестициону јавност организујући „Дан инвеститора“. „Дан инвеститора“ је прилика да се инвеститори и акционари упознају са актуелним пројектима и остварењима.



## Дивиденде

Политика дивиденди НИС а.д. Нови Сад заснована је на избалансираном приступу који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ исплате дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање

15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде. При утврђивању предлога одлуке о расподели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвестиције, обавезе за отплату кредита, макроекономско окружење и законске прописе. Сваки од ових фактора, засебно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Нето добит (губитак), у млрд. РСД <sup>1</sup>	(4,4)	16,5 <sup>2</sup>	40,6 <sup>3</sup>	49,5	52,3
Укупан износ дивиденде, у млрд. РСД	0,00	0,00	0,00	12,4	13,1
Рацио исплате	-	-	-	25%	25%
Зарада по акцији, у РСД	-	101,1	249,0	303,3	320,9
Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	0,00	0,00	0,00	75,83	80,22
Цена акције на 31.12., у РСД	-	475	605	736	927
Дивидендни принос акционара, у % <sup>4</sup>	-	-	-	10,3	8,7

1 Нето добит НИС а.д. Нови Сад  
2 Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака  
3 Нето добит искоришћена за покриће акумулираних губитака  
4 Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године

## Односи са инвеститорима

Друштво спроводи активну комуникацију са инвеститорима кроз редовне кварталне презентације остварених резултата, путем којих се заинтересованим странама омогућава директна комуникација с менаџментом Друштва. Такође, Друштво комуницира са заинтересованим странама и кроз одржавање састанака са инвеститорима 1:1, и учествује на инвеститорским конференцијама. Све информације намењене инвеститорима објављују се на посебном делу корпоративног сајта намењеном инвеститорима и акционарима – <https://ir.nis.eu>.

Поштујући принцип транспарентног пословања и успостављања нових стандарда корпоративног управљања у Србији, НИС а.д. Нови Сад је и ове године наставио своју праксу да „отвара своја врата“ за представнике

банака, брокерских кућа, инвестиционих фондова, као и финансијске аналитичаре, упознајући на тај начин инвестициону јавност о свим битним аспектима свог пословања. Након презентације финансијских резултата и отвореног и конструктивног дијалога између представника Друштва и инвестиционе јавности, учесници су се упознали с пројектом повећања оперативне ефикасности Друштва.

## Опис финансијских инструмената које Група користи

Услед изложености валутном ризику НИС Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

Као матично друштво за целу „Гаспром њефт“ Групу, у оквиру које послује и НИС а.д. Нови Сад са својим зависним друштвима, ОАД „Гаспром њефт“ управља инструментима робног хеџинга на нивоу „Гаспром њефт“ Групе и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (commodity) хеџинга.

**НИС а.д. Нови Сад је у 2014. години, другу годину заредом, исплатио дивиденду вредности 25% нето добити. На име дивиденди је издвојено 13,08 милијарди динара.**

У току 2014. години НИС а.д. Нови Сад је разматрао могућност емитовања корпоративних обвезница на локалном тржишту. Због неповољне ситуације на тржишту капитала, емисија је привремено одложена до стицања услова за исту.

## Рејтинг

Рејтинг једне компаније представља оцену њене пословне способности и тржишног ранга, њиме су обухваћена сва својства компаније – положај, имовина, послови и перспектива. Међутим, рејтинг једне компаније зависи и од рејтинга државе у којој

послује и у уској је вези са оценом ризика улагања у ту државу.

У Србији се званична база Извештаја о бонитету од 1. јануара 2010. године води у Регистру финансијских извештаја и података о бонитету правних лица и предузетника Агенције за привредне регистре Републике Србије ([www.apr.gov.rs](http://www.apr.gov.rs)). Агенција за привредне регистре даје и скоринг, као форму мишљења о бонитету која се утврђује на основу података из финансијских извештаја применом метода квантитативне финансијске анализе и статистичког мониторинга. Скоринг који је доделила Агенција за привредне регистре обухвата период од 2009. до 2013. године.

Рејтинг доделио	Члан групе	Претходна оцена		Оцена рејтинга	
		Оцена	Датум	Оцена	Датум
Агенција за привредне регистре Републике Србије	-	СС Добар бонитет	29.01.2014.	ВВ Веома добар бонитет	29.01.2015.
Rating д.о.о. Београд Србија	Dun&Breadstreet Short Hills Њу Џерзи, САД	5A2 Good Up	20.06.2013.	5A2 Good Up	10.11.2014.
Solvent Rating д.о.о. Београд, Србија	Bisnode АВ, Штокхолм, Шведска	A1	17.01.2014	A1	26.01.2015.

# 1.13

## Корпоративно управљање

### Изјава о примени Кодекса корпоративног управљања

У складу са чланом 368. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту „Закон“) НИС а.д. Нови Сад изјављује да примењује Кодекс корпоративног управљања НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Кодекс“) који је доступан на интернет страници Друштва<sup>1</sup>. Ова Изјава садржи детаљан и свеобухватан преглед пракси корпоративног управљања које Друштво спроводи.

НИС а.д. Нови Сад је 2014. године усвојио нову верзију Кодекса који представља допуну правила садржаних у Закону и Статуту НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту „Статут“), у складу са којима треба да се понашају носиоци корпоративног управљања Друштва. Одбор директора Друштва стара се о примени кодексом успостављених принципа, прати његово спровођење и усклађеност организације и деловања Друштва с Кодексом и Законом.

### Систем управљања друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара. Одредбама Статута извршено је потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у

односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

### Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара као највиши орган Друштва чине сви акционари. Све акције НИС а.д. Нови Сад су обичне акције које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас. Активима Друштва нису предвиђена ограничења која би се односила на број акција или број гласова на седници Скупштине акционара које може имати једно лице. Седнице Скупштине акционара могу бити редовне и ванредне. Редовну седницу Скупштине акционара сазива Одбор директора и она се одржава најкасније 6 месеци након завршетка пословне године. Ванредне седнице сазива Одбор директора на основу своје одлуке или по захтеву акционара који поседују најмање 5% акција Друштва.

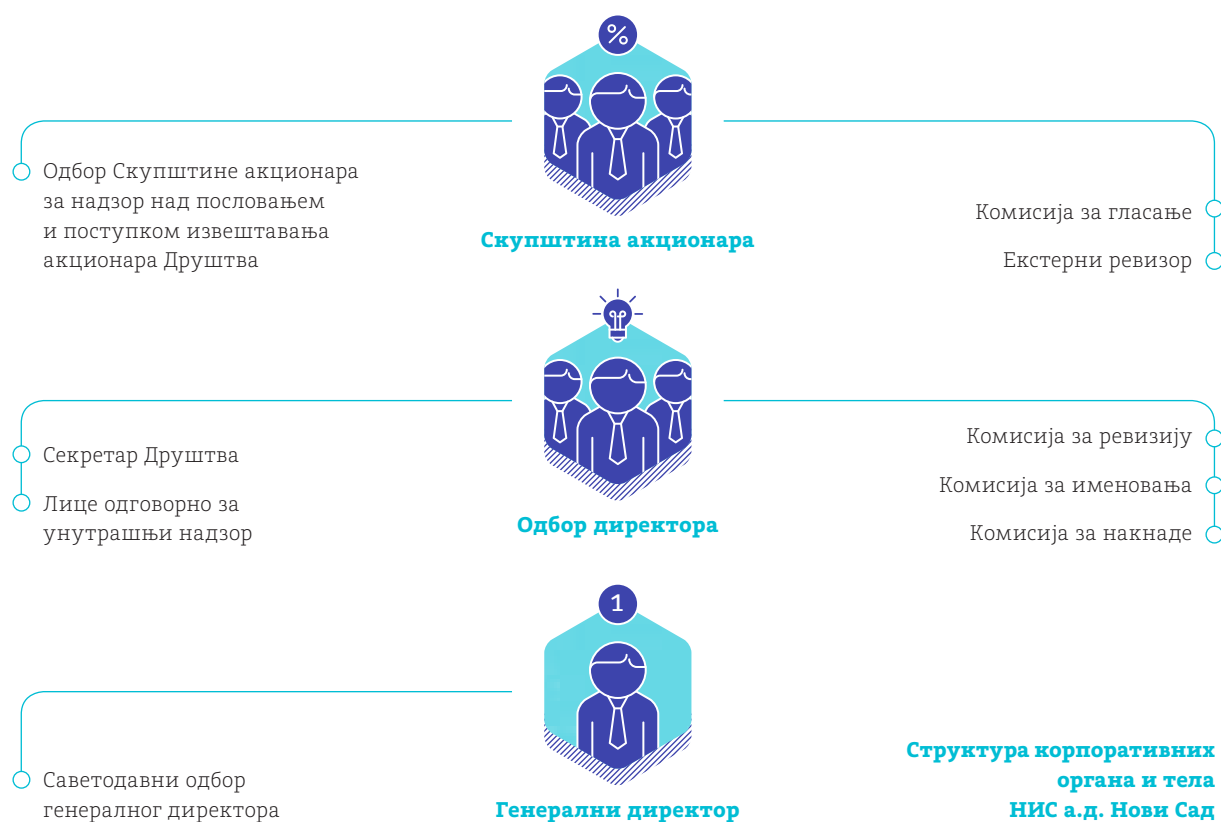
Правила која се односе на начин сазивања седница, начин рада и одлучивања Скупштине акционара, а посебно питања везана за начин остваривања права акционара у вези са Скупштином акционара су унапред прописана и обједињена у Пословнику Скупштине акционара Друштва (у даљем тексту „Пословник Скупштине акционара“)<sup>2</sup> који је јавно објављен и доступан свим акционарима.

Позив за седницу Скупштине акционара упућује се објавом на интернет-страници Друштва ([www.nis.eu](http://www.nis.eu)),

<sup>1</sup> <http://ir.nis.rs/korporativno-upravae/kodeks-korporativnog-upravaa/>

<sup>2</sup> доступан на страници <http://ir.nis.rs/korporativno-upravae/skupstina-akcionara/#c130>





интернет-страници регистра привредних субјеката ([www.apr.gov.rs](http://www.apr.gov.rs)) и интернет-страници регулисаног тржишта ([www.belex.rs](http://www.belex.rs)) најкасније 30 дана пре дана одржавања редовне тј. 21 дан пре одржавања ванредне седнице. Истовремено са објавом позива за седницу Скупштине акционара на интернет-страници Друштва објављују се и материјали за седницу Скупштине акционара који су такође доступни на увид у седишту Друштва сваком акционару који то захтева или његовом пуномоћнику до дана одржавања седнице.

Све усвојене одлуке Скупштине акционара се објављују на интернет-страници Друштва заједно са извештајем Комисије за гласање о резултатима гласања, записником са седнице Скупштине акционара, као и списком учесника и позваних лица и списком присутних и заступаних акционара Друштва.

Позив и материјали за седницу Скупштине акционара, као и усвојене одлуке и остали документи објављени након одржавања седнице Скупштине акционара доступни су на српском, руском и енглеском језику.

#### Посебна права акционара

Уговором о куповини и продаји акција НИС а.д. Нови Сад, који је закључен 24.12.2008. године између ОАД „Гаспром њефт“ и Републике Србије, предви-

ђено је да све док су стране уговорнице акционари НИС а.д. Нови Сад, ни једна од страна неће продати, пренети или на други сличан начин располагати власништвом над пакетом акција, делимично или у целости у корист било ког трећег лица, осим ако претходно не понуди другој страни да купи пакет акција у складу са истим условима који буду понуђени од стране трећег лица.

У складу са чланом 4.4.1 истог уговора, све док је Република Србија акционар Друштва са најмање 10% учешћа у Основном капиталу, иста ће имати право на онај број чланова Одбора директора који је пропорционалан њеном учешћу у Основном капиталу.

#### Право на учешће у раду Скупштине акционара

Право на учешће у раду и право гласа на седници Скупштине акционара имају сви акционари који су власници акција НИС а.д. Нови Сад на дан акционара, који је десети дан пре дана одржавања седнице Скупштине акционара, на основу евиденције Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Према Статуту право да лично учествује у раду Скупштине акционара има акционар Друштва са најмање 0,1% акција од укупног броја акција Друштва, односно пуномоћник који представља најмање 0,1% од укупног броја акција Друштва. Акционари Друштва који појединачно поседују мање од 0,1% од укупног броја акција Друштва, имају право да учествују у раду Скупштине акционара преко заједничког пуномоћника, да гласају у одсуству или да гласају елек-

## НИС а.д. Нови Сад је 2014. године усвојио нову верзију Кодекса корпоративног управљања.

тронским путем без обзира на број акција које поседују, при чему сви наведени облици гласања имају једнако дејство. Постојање цензуса за лично учешће условљено је чињеницом да Друштво има изузетно велики број акционара (око 2,2 милиона) и да постојање цензуса у оваквим околностима представља нужност како се не би довели у питање ефикасност и рационалност у погледу планирања и одржавања седница Скупштине акционара. Друштво је од VI редовне седнице Скупштине акционара која је одржана 30.06.2014. године, омогућило акционарима давање пуномоћја електронским путем и електронско гласање пре седнице, при чему пуномоћје тј. формулар за гласање мора бити потписан квалифико-

ваним електронским потписом у складу са законом којим се уређује електронски потпис.

#### Предлагање допуне дневног реда

У складу са Статутом и Законом један или више акционара Друштва који поседују најмање 5% акција са правом гласа могу Одбору директора упутити предлог који садржи додатне тачке за дневни ред седнице Скупштине акционара о којима предла-

жу да се расправља, као и додатне тачке о којима се предлаже да Скупштина акционара донесе одлуку.

#### Већина за одлучивање

Одлуке Скупштине акционара усвајају се, по правилу, обичном већином гласова присутних акционара Друштва који имају право гласа по предметном питању, осим уколико Законом, Статутом или другим прописима за поједина питања није одређен већи број гласова.

Изузетно од овога, све док Република Србија буде имала најмање 10% учешћа у основном капиталу Друштва, неопходан је потврдан глас Републике Србије за доношење одлука Скупштине акционара о следећим питањима: усвајање финансијских извештаја и извештаја ревизора, промене Статута, повећање и смањење основног капитала, статусне промене, стицање и располагање имовином велике вредности Друштва, промене претежне делатности и седишта Друштва и престанак Друштва.

#### Активности Скупштине акционара у 2014. години

У 2014. години одржана је VI редовна седница Скупштине акционара у Београду, у згради Пословног центра НИС, ул. Милентија Поповића бр. 1, Београд, дана 30.06.2014. године, док ванредних седница није било. На овој седници Скупштина акционара

### Акционарима НИС а.д. Нови Сад омогућено је да дају пуномоћја за учешће на Скупштини акционара, као и да гласају електронским путем.



је усвојила финансијске и консолидоване финансијске извештаје Друштва за 2013. годину са мишљењем ревизора и изабрала ревизора за 2014. годину (Ernst&Young д.о.о. Београд)<sup>1</sup>. Поред овога, усвојен је и Годишњи извештај Друштва за 2013. годину и Извештај о извршеној ревизији Годишњег извештаја, Извештај о анализи рада Одбора директора и Комисија Одбора директора и Извештај о раду Одбора Скупштине акционара. Скупштина акционара је усвојила и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора потребама Друштва и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, који су израђени уз помоћ екстерних експерата. Поред овога, Скупштина акционара је усвојила и Одлуку о расподели добити за 2013. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва. Више информација о исплаћеној дивиденди за 2013. годину налази се у делу Годишњег извештаја: Извештај о пословању > Хартије од вредности > Дивиденда.

Скупштина акционара је такође разрешила и именвала чланове Одбора директора и председника и чланове Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара и усвојила измене Статута и Пословника Скупштине акционара, којима је омогућено давање пуномоћја електронским путем и електронско гласање пре седнице Скупштине акционара и којима је обезбеђен ефикаснији рад Одбора Скупштине акционара.

**Развијамо двосмерну комуникацију са акционарима и инвеститорима, који добијају све потребне информације о пословању и својим правима.**

#### **Однос према акционарима и информисање акционара**

Друштво има развијену двосмерну комуникацију са акционарима и инвеститорима, који имају могућност да добију све потребне информације о пословању Друштва и својим правима преко Канцеларија

за послове са мањинским акционарима у Новом Саду и Београду, посебног Call центра, е-мејл сервиса преко којег сваки акционар може постављати питања и добијати одговоре електронским путем, као и преко Односа са инвеститорима. Такође, Друштво одржава посебне презентације за акционаре и инвеститоре у вези са најбитнијим догађајима и учествује на састанцима са представницима инвестиционе заједнице. На кварталним презентацијама резултата пословања којима редовно присуствују и представници највишег руководства Друштва, разматрају се како резултати у протеклом пери-

<sup>1</sup> На 42. ванредној седници Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад, која је одржана 28. јануара 2015. године, усвојена је одлука о поновном избору ревизора финансијских и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2014. годину услед немогућности обављања ревизије финансијских извештаја Друштва за 2014. годину од стране претходно изабраног ревизора Ernst&Young д.о.о. Београд. У складу са тим, на седници је за новог ревизора изабрана ревизорска кућа КРМГ д.о.о. Београд.

оду, тако и планови и стратегија Друштва. Више информација о односу Друштва са инвеститорима доступно је у делу Годишњег извештаја: Извештај о пословању > Хартије од вредности > Однос са инвеститорима.

НИС а.д. Нови Сад настоји да примењује највише стандарде у погледу информисања, поштујући принципе равноправног третмана свих корисника информација и обезбеђивања да објављене информације буду на једнак и лак начин доступне свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем периоду, и у том циљу у великој мери користи своју интернет-страницу.

У Друштву постоји механизам за спречавање и решавање потенцијалних конфликта између мањинских акционара и Друштва. Друштво има петочлану Комисију за решавање по жалбама мањинских акционара која ради на основу Пословника о раду ове Комисије. Овим пословником уређене су процедуре обраћања мањинских акционара Комисији, рад на њеним седницама, обавезе и одговорности њених чланова и друга релевантна питања, а Пословник је доступан на интернет-страници Друштва<sup>2</sup>.

## **Одбор директора**

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и правца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

#### **Састав Одбора директора**

Одбор директора има 11 чланова које бира Скупштина акционара. Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и генералног директора су раздвојене. Чланови Одбора директора поседују адекватну комбинацију потребних знања и искустава релевантних за врсту и обим делатности које обавља НИС а.д. Нови Сад.

Кандидате за чланове Одбора директора може предложити Комисија за именовања или акционари Друштва који појединачно или заједно поседују најмање 5% акција Друштва.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног и 10 неизвршних чланова, а од тога два неизвршна директора су истовремено и независни чланови Одбора директора.

Од 11 чланова Одбора директора, 6 су руски држављани, 3 су држављани Републике Србије, један је држављанин Француске, а један је држављанин Аустрије.

Чланови Одбора директора морају испуњавати услове који су прописани Законом, као и посебне

<sup>2</sup> доступан на страници <http://ir.nis.rs/pitaa-i-odgovori/#c887>

## Одбор директора има једног извршног и 10 неизвршних чланова, а два неизвршна директора су истовремено и независни чланови Одбора директора.

услове прописане Статутом, о чему дају Изјаву на почетку мандата, и имају обавезу да обавештавају Друштво о свим променама у свом статусу, а нарочито онима због којих потенцијално више не испуњавају услове за избор у Одбор директора или које би могле значити постојање сукоба интереса или кршење забране конкуренције.

Мандат чланова Одбора директора престаје на првој наредној редовној седници Скупштине акционара, осим у случају кооптације када мандат кооптираних чланова Одбора директора траје до прве наредне седнице Скупштине акционара. Сваки члан Одбора директора може бити поново именован без ограничења.

### Пословник и седнице Одбора директора

Пословником о раду Одбора директора и Комисија Одбора директора Друштва (у даљем тексту „Пословник о раду Одбора директора“) уређен је начин рада и доношења одлука Одбора директора и Комисија Одбора директора Друштва, укључујући и поступак сазивања и одржавања седница.

Одбор директора доноси одлуке простом већином гласова од укупног броја чланова Одбора директора, осим одлуке о кооптацији која се доноси простом већином присутних чланова и одлука за које је Законом и/или Статутом предвиђена друга већина.

### Накнаде чланова Одбора директора и Комисија

**Политика накнада** – Важећа политика накнада члановима Одбора директора и члановима Комисија Одбора директора, која је усвојена од стране Скупштине акционара 2013. године, припремљена је на основу извештаја екстерног

консултанта о анализи тржишне накнаде неизвршних чланова одбора директора у изабраној референтној групи. Политиком је предвиђено да накнаде треба да буду атрактивне и конкурентне да привуку

и задрже у својству члана Одбора директора и комисија Одбора директора лица која испуњавају стручне и друге критеријуме неопходне Друштву, а да истовремено не одступају значајно од накнада које се исплаћују члановима одбора директора и члановима комисија одбора директора у другим Друштвима исте или сличне делатности, величине и обима половања.

Политиком накнада предвиђено је да се накнаде извршним директорима утврђују уговором о раду тј. уговором о ангажовању сваког од извршних директора у Друштву, при чему исти не добијају накнаде за чланство у Одбору директора и Комисијама Одбора директора, осим у делу који се односи на компензацију трошкова и осигурање од одговорности у вези са чланством и радом у Одбору директора и Комисијама.

**Структура накнада** – Политиком накнада предвиђено је да се накнада састоји од:

- фиксног (сталног) дела,
- компензације трошкова и
- осигурања од одговорности чланова Одбора директора и Комисија Одбора директора.

Фиксни део накнаде члановима састоји се од годишњег фиксног дела накнаде за чланство у Одбору директора и годишњег фиксног дела накнаде за учешће у раду Комисија Одбора директора.

Накнада трошкова – Чланови Одбора директора и Комисија Одбора директора имају право на накнаду за све трошкове који настају у вези са њиховим чланством у Одбору директора, односно Комисијама Одбора директора, у границама норми које се утврђују унутрашњим актима Друштва.

Осигурање од одговорности чланова Одбора директора - Чланови Одбора директора имају право на осигурање од одговорности (Directors & Officers Liability Insurance) у складу са унутрашњим актима Друштва.

**Измене политике накнада** – У циљу одржавања накнаде на примереном нивоу, предвиђено је да Политика накнада буде предмет периодичне оцене и анализе и с тим у вези усклађивања са потребама, могућностима и интересима Друштва, те променама других опредељујућих критеријума. Препоруке Комисије за накнаде везане за Политику накнада упућују се Скупштини акционара Друштва.

### Укупан износ накнада исплаћен члановима ОД у 2014. години, нето у РСД

Генерални директор	22.489.029
Остали чланови Одбора директора	92.662.373



### Анализа рада Одбора директора

Одбор директора једном годишње спроводи анализу свог рада и рада Комисија ради идентификовања евентуалних проблема и предлагања мера за побољшање рада Одбора директора.

Анализа рада спроводи се на основу анкете која се попуњава од стране чланова Одбора директора.

Резултати процене засновани на одговорима чланова Одбора директора који су добијени као резултат попуњавања Анкете представљају се Скупштини акционара путем посебног извештаја.

### Увођење у пословање, тренинзи и обуке чланова Одбора директора

Чланови Одбора директора се по именовану уводе у пословање Друштва, чиме се омогућује бољи увид у начин пословања, стратегију и планове Друштва, кључне ризике са којима се Друштво суочава, као и њихово брже активно укључивање у рад Одбора директора. Такође Друштво, у случају постојања потребе исказане од стране чланова Одбора директора, организује посебне програме додатног усавр-

шавања, односно обезбеђује посебна средства за те намене.

### Стратешке седнице

Чланови Одбора директора учествују на стратешким седницама које члановима Одбора омогућују бољи преглед пословања Друштва и омогућују да размотре и преиспитају приоритетне правце развоја Друштва и прогнозе кључних показатеља пословања и претпоставки за развој Друштва у дугорочној перспективи. Током 2014. године настављен је рад на изради и усаглашавању коначне верзије Стратегије развоја Друштва до 2030. године.

### Промене у саставу Одбора директора у 2014. години

На VI редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 30.06.2014. године, дужности члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад разрешени су Ненад Мијаловић (који је на истој седници изабран за председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва) и Негица Рајаков, а именовани су нови чланови Одбора директора: Горан Кнежевић и Даница Драшковић.

## Чланови одбора директора на дан 31.12.2014. године



**Вадим Јаковљев,**

**председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад** заменик председника Извршног одбора ОАД „Гаспром њефт“, први заменик генералног директора, задужен за истраживање и производњу, стратешко планирање и спајања и аквизиције

Рођен је 30. септембра 1970. године. Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат Chartered Association of Certified Accountants. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД). Од 1995. до 2000. године радио је у „PricewaterhouseCoopers“ на разним дужностима, од консултанта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанск-њефтегаса“ НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-Руске гуме“.



**Кирил Кравченко,**

**Генерални директор НИС а.д. Нови Сад** члан Комисије за именовања; заменик генералног директора за управљање иностраним активама ОАД „Гаспром њефт“

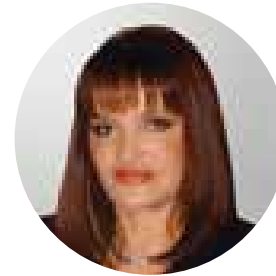
Рођен је 13. маја 1976. године у Москви. Године 1998. је са највећим успехом дипломирао социологију на Московском државном универзитету „М.В. Ломоносов“ на којем је завршио и постдипломске студије. Даље образовање наставио је на Отвореном британском универзитету (менаџмент финансија), и у школи бизниса IMD Business School. Доктор је економских наука и професор. До 2000. године радио је у области консалтинга, а од 2000. до 2004. године у компанији ЈУКОС, у Москви и Западном Сибиру и у компанији Schlumberger (партнерски програм са НК ЈУКОС) у Европи и Латинској Америци. Од 2004. до 2007. године административни је директор „МХК ЕвроХим“ а.д. Више пута је биран за члана управних одбора у већим руским и интернационалним компанијама. У априлу 2007. године именован је за потпредседника ОАД „Гаспром њефт“. Од јануара 2008. године је заменик председника Извршног одбора ОАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора за организациона питања. Од фебруара 2009. године је генерални директор и члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, а од марта 2009. године је заменик генералног директора ОАД „Гаспром њефт“ за управљање иностраним активама ОАД „Гаспром њефт“.



**Александар Бобков,**

**члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад** саветник генералног директора ОАД „Гаспром њефт“

Рођен је 18. октобра 1966. године у граду Винаца. Године 1988. је завршио Лењинградски државни универзитет „Жданов“, смер политичка економија, 16.06.2006. године је стекао стручно звање магистар економских наука, а 17.06.2011. године је стекао научну титулу доктор економских наука. Од 1991. до 2010. године радио је на руководећим позицијама у области грађевине, производње, некретнина и трговине у Лењинградском Центру за пословну сарадњу „Перекрјосток“, АД „Проксима“, „Генерална грађевинска корпорација“ д.о.о. Од 2010. године до данас ради као извршни директор Друштвено-пословног центра ЗАД „Охта“ (сада АД „Мултифункционални комплекс „Лахта центар“) и од 2012. године до данас је саветник генералног директора ОАД „Гаспром њефт“.



**Даница Драшковић,**

**члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад**

Рођена је 1945. године у Колашину. На Правном факултету Универзитета у Београду је дипломирала 1968. године. Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. је основала издавачку кућу „Српска реч“, чији је и данас власник. Аутор је две књиге публицистике. Од априла 2009. до 2012. године је била члан Управног одбора Нафтне индустрије Србије, а од 2012. до 2013. године члан Одбора директора. На ову функцију поново је изабрана 30. јуна 2014. године.



### Алексеј Јанкевич,

#### члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

заменик генералног директора  
за економику и финансије ОАД  
„Гаспром њефт“

Рођен 19. децембра 1973. године. Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт-Петербургу (ЛЕТИ), смер „оптички инструменти и системи“. 1998. године је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу. Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА“. Од 2001. до 2005. је радио на пословима Заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ“ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „Certified Management Accountant“ (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл“ (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департамана за планирање и буџет, руководилац Дирекције за економику и корпоративно планирање ОАД „Гаспром њефт“. Од августа 2011. године – в.д. заменика генералног директора ОАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ОАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора ОАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије.



### Горан Кнежевић,

#### члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

председник Комисије за  
именовања

Рођен је 12.05.1957. године у Банатском Карловцу. Завршио је Економски факултет Универзитета у Београду. Од 1983. до 1990. године радио је у Комбинату Серво Михаљ Зрењанин. Од 1990 до 2000. радио је на радном месту генералног директора компаније Серво Михаљ Турист. Од 2000. године је био председник Извршног комитета града Зрењанина и градоначелник Зрењанина у три мандата. Од 2012. године се налазио на месту министра пољопривреде Републике Србије. Од 01.10.2013. – 30.06.2014. године се налазио на радном месту саветника генералног директора НИС а.д. Нови Сад.



### Александар Крилов,

#### члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

директор Дирекције за регио-  
налну продају ОАД „Гаспром  
њефт“

Рођен је 17.03.1971. године у Лењинграду. Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године - Правни факултет СпбГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво. Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим радним местима у области промета некретнина (генерални директор, председник) у следећим компанијама: Руско-канадска СП „Петробилд“ и ЗАД „Алпол“. У периоду од 2005. до 2007. године био је заменик руководиоца у Дирекцији за промет у ДОО „Сибур“. Од априла 2007. године до данас, руководилац је Департамана за снабдевање нафтним дериватима, руководилац Департамана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ОАД „Гаспром њефт“.



### Никола Мартиновић,

#### члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

члан Комисије за ревизију

Рођен је 3. децембра 1947. године. Основну школу завршио је у Фекетићу, а гимназију у Србобрану. Дипломирао је на Економском факултету у Суботици, где је и магистрирао на тему „Трансформација пореског система у Србији са увођењем ПДВ-а“. Од 1985. до 1990. године налазио се на челу компаније „Солид“ у Суботици, а наредне две године, до 1992. године, био је на функцији помоћника министра унутрашњих послова у Министарству унутрашњих послова Републике Србије. Од 1992. до 2000. године радио је као помоћник генералног директора Нафтне индустрије Србије за финансије, односно као генерални директор „Нафтагас промета“ од 1996. до 2000. године. Од 2005. године до 31.08.2013. године у НИС а.д. Нови Сад обавља послове специјалног саветника. Од 01.09.2013. године обавља функцију специјалног саветника генералног директора О Зоне а.д. Београд, а од 15.12.2013. године до 17.11.2014. године обавља послове саветника директора НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад. Био је члан Управног одбора Нафтне индустрије Србије од 2004. до 2008. године, а на исту функцију именован је и фебруара 2009. године. Тренутно је ангажован и као члан Савета гувернера Народне банке Србије.



### Волфганг Рутеншторфер,

**независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад**  
председник Комисије за ревизију

Рођен је 15. октобра 1950. године у Аустрији. Године 1976. почео је да ради у компанији ОМВ, 1985. године је прешао у Дирекцију за планирање и контролу, а 1989. године преузео одговорност за стратешки развој групе ОМВ. Пошто је 1990. године био постављен за директора маркетинга, постао је члан Извршног одбора 1992. године и био задужен за финансије и хемијске производе. Остао је у Извршном одбору компаније ОМВ до почетка 1997. године, када је постао заменик министра финансија. Првог јануара 2000. године вратио се у Извршни одбор ОМВ-а и био задужен за финансије до априла 2002. године, а за гас до децембра 2006. године. У периоду од 1.1.2002. до 31.3.2011. године био је председник Извршног одбора ОМВ групе.



### Анатолиј Чернер,

**члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад**  
члан Комисије за накнаде заменик председника; Извршног одбора, заменик генералног директора за логистику, прераду и промет ОАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1954. године. Године 1976. завршио је Грозненски нафтни институт, смер хемијска технологија прераде нафте и гаса. Од 1976. до 1993. године радио је у грозненској рафинерији „Шерипов“, где је прошао пут од оператера до директора рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњефт“, на месту управника Одељења промета нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњефт“. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњефт“ (од јуна 2006. године – „Гаспром њефт“) именован је у априлу 2006. године.



### Станислав Шекшња,

**независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад**  
председник Комисије за накнаде; члан Комисије за именована; професор међународне школе бизниса INSEAD

Рођен је 29. маја 1964. године. Држављанин је Француске. Шеф праксе у одељењу „Talent Performance and Leadership Development Consulting“. Директор је „Talent Equity Institute“, старији партнер компаније „Ward Howell“ и професор предузетничког лидерства међународне школе бизниса INSEAD. Има преко 10 година искуства рада у сфери практичног управљања. Обављао је дужности генералног директора „Алфа телеком“, председника и генералног директора „Millicom International Cellular“, Русија и ЗНД, главног оперативног директора „Вимпелком“, директора за управљање особљем „ОТИС Еливејтор“, Централна и Источна Европа. Био је председник Управног одбора ОАД СУЕК и ЗАД „Вимпелком-Р“.



## Састав ОД и Комисија ОД

Функција	Име и презиме	Датум првог именованја у састав ОД	Извршни директор	Неизвршни директор	Независни директор	Комисија за ревизију	Комисија за именованја	Комисија за накнаде	Држављанство
Председник ОД	Вадим Јаковљев	10.02.2009.		x					руско
Генерални директор	Кирил Кравченко	10.02.2009.	x				○		руско
Члан ОД	Александар Бобков	22.07.2013. (кооптација)		x					руско
Члан ОД	Алексеј Јанкевич	18.06.2013.		x					руско
Члан ОД	Александар Крилов	21.06.2011.		x					руско
Члан ОД	Никола Мартиновић	24.09.2005. <sup>1</sup>		x		○			српско
Члан ОД	Горан Кнежевић	30.06.2014.		x			●		српско
Члан ОД	Даница Драшковић	01.04.2009. <sup>2</sup>		x					српско
Члан ОД	Волфганг Рутеншторфер	20.04.2012.		x	x	●			аустријско
Члан ОД	Анатолиј Чернер	10.02.2009.		x				○	руско
Члан ОД	Станислав Шекшња	21.06.2010.		x	x		○	●	француско

## Чланови комисија ОД који нису чланови ОД

Члан Комисије за ревизију	Алексеј Урусов					○			руско
Члан Комисије за накнаде	Ненад Мијаиловић							○	српско

## Легенда:

- председник
- члан

<sup>1</sup> Никола Мартиновић је био члан Управног одбора НИС а.д. Нови Сад (данас Одбор директора) у периоду од 24.09.2005. године до 29.02.2008. године, а за члана је поново именован 30.09.2008. године. Пре именованја у Управни одбор НИС а.д. Нови Сад био је члан Управног одбора Јавног предузећа НИС – Нафтна индустрија Србије од 01.04.2004. године до 23.09.2005. године.

<sup>2</sup> Даница Драшковић је била члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад (раније Управни одбор) у периоду од 01.04.2009. године до 18.06.2013. године, а поново је именована за члана Одбора директора 30.06.2014. године.

### Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ОАД НГК „Славњевфт“</li> <li>• ОАД „СН-МНГ“</li> <li>• ДОО „ГПН Развој“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт-ННГ“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт-Исток“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт-Хантос“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт-НТЦ“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт-Ангара“</li> <li>• ЗАД „Гаспромњевфт-Оренбург“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт-Сахалин“</li> <li>• Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (члан Надзорног одбора)</li> <li>• ОАД „Томскњевфт“ ВНК</li> </ul>
Кирил Кравченко	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Потпредседник Националног нафтног комитета Србије</li> <li>• Члан ОД Тениске федерације Србије</li> <li>• Члан УО САМ – Српска асоцијација менаџера</li> </ul>
Александар Бобков	<ul style="list-style-type: none"> <li>• АД „Мултифункционални комплекс „Лахта центар“</li> </ul>
Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ОАД „НГК“ „Славњевфт“</li> <li>• ЗАД „Гаспром њевфт – Аеро“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт – СМ“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Бизнис-Сервис“</li> <li>• „Гаспром њевфт - Лубрикантс Италија“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Марин Бункер“</li> <li>• ЗАД „Гаспромњевфт – Оренбург“</li> </ul>
Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ЗАД „Гаспром њевфт Кузбас“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт Новосибирск“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт Омск“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт Тјумен“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт Урал“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт Јарославље“</li> <li>• ЗАД „Гаспром њевфт Северозапад“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Азија“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Таџикистан“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Казахстан“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Центар“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Терминал“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Чељабинск“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт – регионална продаја“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт- Транспорт“</li> <li>• ЗАД „Мунај-Мирза“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт- Југ“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт- Краснојарск“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт- Корпоративна продаја“</li> </ul>
Никола Мартиновић	-
Горан Кнежевић	-
Даница Драшковић	-
Волфганг Рутеншторфер	<ul style="list-style-type: none"> <li>• SA Immobilien“ AG, Беч, председник Надзорног одбора</li> <li>• „Flughafen Wien“ AG, Беч, члан Надзорног одбора</li> <li>• „RHI“ AG, Беч, члан Надзорног одбора</li> </ul>

### Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ОАД НГК „Славњевфт“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт-ОНПЗ“</li> <li>• ОАД „Славњевфт-ЈАНОС“</li> <li>• ОАД „Гаспром њевфт –МНПЗ“</li> <li>• ЗАД „Гаспром њевфт-Аеро“</li> <li>• ЗАД „Санктпетербуршка међународна робно-сировинска берза“</li> <li>• ИДОО „Гаспром њевфт – Белнефтепродукт“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт – СМ“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт Марин Бункер“</li> <li>• ДОО „Гаспром њевфт – Логистика“</li> <li>• ОАД „Мозирски НПЗ“</li> <li>• ДОО „Автоматика-сервис“</li> </ul>
Станислав Шекшња	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Независни директор у компанији Dentsu Aegis Network Russia</li> </ul>

#### Активности Одбора директора у 2014. години

Одбор директора одржао је 4 седнице уз лично присуство чланова и 23 писане седнице. Присуство чланова седницама Одбора директора у просеку износи 99,27 одсто, при чему је најнижи проценат присуства на једној седници Одбора директора био 81,81 одсто.

На дневном реду Одбора директора, поред редовних активности које се односе на разматрање Годишњег извештаја НИС а.д. Нови Сад и Финансијских извештаја и Консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2013. Годину, усвајање периодичних (кварталних) извештаја Друштва у 2014. години и сазивање VI редовне и 42. ванредне седнице Скупштине акционара<sup>1</sup>, били су разматрани и пројекат „Модернизација Рафинерија НИС а.д. Нови Сад - Комплексни пројекат повећања дубине прераде“ са варијантом изградње постројења за одложено коксовање (DCU) на територији рафинерије нафте Панчево, као и пројекат изградње термоелектране-топлатне на територији Рафинерије нафте Панчево НИС а.д. Нови Сад. Одбор директора је, такође, одобрио више предлога за разрешење и именовање представника Друштва у органима зависних друштава НИС а.д. Нови Сад, као и разрешење и именовање Секретара Друштва, именовање чланова Комисија Одбора

директора Друштва и лица надлежног за унутрашњи надзор пословања Друштва. За потребе остваривања пројектованих циљева Друштва и сагледавања перформанси Друштва, Одбор директора је на кварталном нивоу разматрао анализе пословања у одговарајућем извештајном периоду са проценама пословања до краја 2014. године, а исто тако, за потребе сагледавања сопствених перформанси, Одбор директора је анализирао и сопствени рад и с тим у вези поднео одговарајући Извештај за VI редовну седницу Скупштине акционара. Одбор је такође разматрао резултате испуњења кључних показатеља пословања за 2013. годину, као и систем оцењивања кључних показатеља пословања за 2014. годину. Одбор директора је разматрао и иновирани Кодекс корпоративног управљања Друштва, нови Колективни уговор за НИС а.д. Нови Сад, а донео је и одлуку о образовању (49) огранака НИС-а (ради регистрације угоститељске делатности у малопродајним објектима - бензинским станицама НИС а.д. Нови Сад) и одлуку о стицању удела који чини 50% учешћа у основном капиталу „RAG Kiha Ltd“, Мађарска.

Међу најзначајнијим питањима Одбора директора НИС а.д. Нови Сад у 2014. години је и разматрање поступка израде Интегрисане корпоративне стратегије развоја НИС-а до 2030. године. Током 2014. године, Одбор директора донео је 93 одлуке, а контрола извршења донетих одлука прати се кроз периодичне извештаје о извршењу одлука и налога Одбора директора.

<sup>1</sup> 42. ванредна седница Скупштине акционара Друштва је одржана 30.01.2015. године.

## Присуство седницама Одбора директора и Комисија Одбора директора

Члан ОД	Одбор директора		Комисија за ревизију		Комисија за накнаде		Комисија за именовања	
	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница	% присуства	Број седница
Вадим Јаковљев Председник ОД	96%	26/27	-	-	-	-	-	-
Кирил Кравченко Генерални директор	100%	27/27	-	-	-	-	100%	8/8
Александар Бобков	100%	27/27	-	-	-	-	-	-
Алексеј Јанкевич	100%	27/27	-	-	-	-	-	-
Александар Крилов	100%	27/27	-	-	-	-	-	-
Никола Мартиновић <sup>1</sup>	100%	27/27	100%	3/3	-	-	100%	6/6
Горан Кнежевић <sup>2</sup>	100%	12/12					100%	2/2
Даница Драшковић <sup>3</sup>	100%	12/12						
Волфганг Рутеншторфер	100%	27/27	100%	8/8	-	-	-	-
Анатолиј Чернер	96%	26/27	-	-	100%	7/7	-	-
Станислав Шекшња	100%	27/27	-	-	100%	7/7	100%	8/8
Ненад Мијаиловић <sup>4</sup>	100%	15/15	100%	5/5	100%	1/1		
Негица Рајаков <sup>5</sup>	100%	15/15			100%	6/6		
<b>Чланови комисија ОД који нису чланови ОД</b>								
Алексеј Урусов	-	-	100%	8/8	-	-	-	-

1 Члан Комисије за именовања до 30.06.2014. године. Члан Комисије за ревизију од 08.08.2014. године.

2 Члан Одбора директора од 30.06.2014. године. Председник Комисије за именовање од 08.08.2014. године.

3 Члан Одбора директора од 30.06.2014. године.

4 Члан Одбора директора и Комисије за ревизију до 30.06.2014. године. Члан Комисије за накнаде од 08.08.2014. године.

5 Члан Одбора директора и Комисије за накнаде до 30.06.2014. године.

## Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао 3 сталне Комисије које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Одбор директора образовао је:

- Комисију за ревизију,
- Комисију за накнаде и
- Комисију за именовања.

Одбор директора може по потреби образовати и друге сталне или ad hoc комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Свака од садашње три Комисије има по 3 члана које бира и разрешава Одбор директора, при чему Одбор једног од чланова именује за председника који руководи радом Комисије, припрема, сазива и председава њеним седницама и обавља друге послове потребне за извршавање делатности из њеног делокруга.

Већину чланова у свакој од комисија чине неизвршни директори, а најмање један члан мора бити независни директор Друштва. У састав Комисија Одбор директора може именовати и лица која нису директори Друштва, а имају одговарајућа знања и радна искуства од значаја за рад Комисије. Улога, надлежности и одговорности Комисија одређене су законом, као и Пословником о раду Одбора директора, који такође уређује и састав, услове за избор и број чланова, мандат, разрешење, начин рада, као и остала релевантна питања везана за рад Комисија Одбора директора.

Најмање једном годишње, Комисије Одбора директора састављају и Одбору директора достављају извештаје о питањима из свог делокруга, а

Одбор директора може затражити достављање извештаја о свим или појединим питањима из њиховог делокруга и у краћим временским интервалима.

Одбор директора и Комисије Одбора директора имају могућност да користе професионалне савете независних стручњака када је то потребно за успешно извршавање обавеза.

### Комисија за ревизију

Поред општих услова у вези састава Комисија Одбора директора, председник Комисије за ревизију мора бити независни директор Друштва, док најмање је-

дан члан мора бити лице које је овлашћени ревизор или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства, а које је независно од Друштва.

Чланови Комисије за ревизију су:

- Волфганг Рутеншторфер, председник Комисије за ревизију,
- Алексеј Урусов, члан Комисије за ревизију и
- Никола Мартиновић, члан Комисије за ревизију.

Председник и чланови Комисије за ревизију су именовани одлуком Одбора директора од 08.08.2014. године, а Волфганг Рутеншторфер и Алексеј Урусов су обављали наведене функције у Комисији за ревизију и у претходном мандату.

У току 2014. године Комисија за ревизију је одржала 5 седница уз лично присуство чланова и 3 писане седнице. Комисија је између осталог разматрала и садржину Кварталних извештаја, Финансијских извештаја и Консолидованих финансијских извештаја за I, II и III квартал 2014. године, као и писмо руководству са препорукама које је доставио ревизор Друштва за 2013. годину, и поводом истих дала одговарајуће препоруке Одбору директора. Комисија за ревизију је о свом раду поднела одговарајући Извештај Одбору директора.

### Комисија за накнаде

Чланови Комисије за накнаде су:

- Станислав Шекшња, председник Комисије за накнаде,
- Анатолиј Чернер, члан Комисије за накнаде и
- Ненад Мијаиловић, члан Комисије за накнаде.

Председник и чланови Комисије за накнаде су именовани одлуком Одбора директора од 08.08.2014. године, а Станислав Шекшња и Анатолиј Чернер су обављали наведене функције у Комисији за накнаде и у претходном мандату.

У току 2014. године Комисија за накнаде је одржала 2 седнице уз лично присуство чланова и 5 писаних седница. Комисија је разматрала резултате испуњења кључних показатеља за 2013. годину, Систем оцењивања и показатеља за 2014. годину, а утврдила је и предлог накнаде за ревизора Финансијских и Консолидованих финансијских извештаја НИС а.д. Нови Сад за 2014. годину. Комисија за накнаде је о свом раду поднела одговарајући Извештај Одбору директора, а припремила је и Извештај о процени износа и структуре накнада за чланове Одбора директора НИС а.д. Нови Сад, који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 30.06.2014. године.

### Комисија за именовања

Чланови Комисије за именовања су:

- Горан Кнежевић, председник Комисије за именовања,

**У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао стручне комисије – за ревизију, за накнаде и за именовања.**

- Кирил Кравченко, члан Комисије за именована и
- Станислав Шекшња, члан Комисије за именована.

Председник и чланови Комисије за именована су именовани одлуком Одбора директора од 08.08.2014. године, а Кирил Кравченко и Станислав Шекшња су обављали наведене функције у Комисији за именована и у претходном мандату.

У току 2014. године Комисија за именована је одржала 8 писаних седница. Комисија је разматрала предлоге за разрешења и именовање представника Друштва у органима зависних друштава у земљи и иностранству, као и Систем селекције и регрутације кандидата у зависним друштвима НИС а.д. Нови Сад у иностранству. Комисија за именована је о свом раду поднела одговарајући Извештај Одбору директора, а припремила је и Извештај о примерености састава Одбора директора и броја чланова Одбора директора НИС а.д. Нови Сад потребама НИС а.д. Нови Сад, који је достављен на разматрање Скупштини акционара на седници одржаној 30.06.2014. године.

## Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара“) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва, које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштини акционара која их именује и разрешава.

У складу са надлежностима предвиђеним Статутом, Одбор Скупштине акционара даје мишљења, између осталог, о извештавању Скупштине акционара о примени рачуноводствених пракси, пракси финансијског извештавања Друштва и његових повезаних друштава; о извештавању Скупштине акционара о веродостојности и потпуности извештавања акционара Друштва о битним чињеницама; о предложеним начинима за расподелу добити и других плаћања акционарима Друштва; о процедурама вршења независне ревизије финансијских извештаја Друштва; о раду унутрашњег надзора у Друштву и оцењивању рада унутрашњег надзора у Друштву; о предлозима за оснивање или ликвидирање друштва у којима Друштво има учешће у капиталу, као и огранака Друштва; о предлозима за куповину и продају акција, удела и/или других учешћа која Друштво има у другим привредним Друштвима, и о оцењивању начина поступања Друштва по приговорима акционара Друштва.

### Чланови одбора скупштине акционара на дан 31.12.2014. године

На VI редовној седници Скупштине акционара одржаној 30. јуна 2014. године, дужности члана Одбора Скупштине акционара разрешени су Љубомир Аксентијевић и Радослав Стриковић, а именовани су нови чланови Одбора Скупштине акционара, и то: Ненад Мијаиловић и Зоран Грујичић, тако да одбор има следећи састав:

- Ненад Мијаиловић (председник)
- Зоран Грујичић (члан)
- Алексеј Урусов (члан).





### Ненад Мијаиловић,

**председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад**  
члан Комисије за накнаде

Рођен је 14. октобра 1980. године у Чачку. Године 2003. завршио је Економски факултет, Универзитет у Београду, године 2007. завршио је магистарске студије на Универзитету у Лозани, Швајцарска, 2010. је уписао докторске студије на Економском факултету, Универзитета у Београду. Стекао је међународну лиценцу из области финансија „CFA“, 2011. године. Од 2003. до 2009. радио је као консултант и руководиоца у области финансија и банкарства у следећим компанијама: Deloitte, Beograd, AVS Fund de Compensation, Geneve, JP Morgan, London, KBC Securities Corporate Finance, Beograd. У периоду од децембра 2009. до августа 2012. био је саветник министра у Министарству економије и регионалног развоја Републике Србије, у ресору привреде и приватизације. Од августа 2012. године је био помоћник министра у Министарству финансија Републике Србије, а од августа 2014. године обавља функцију државног секретара у Министарству финансија Републике Србије.



### Зоран Грујичић,

**члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад**

Рођен је 28.07.1955. године у Чачку. Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду. Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја „Цер Чачак“. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године је радио као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц, Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа MNG Group d.o.o. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад, и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике Југопетрола, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока Промет. Од 01.10.2012. године до данас запослен је на радном месту саветника директора Блок Промет.



### Алексеј Урусов,

**члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад**

члан Комисије за ревизију директор Дирекције економике и корпоративног планирања ОАД „Гаспром њефт“

Рођен је 17. новембра 1974. године. Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије и кредити) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социологије. Од 2006 до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при ОД ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора.

**Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава**

Ненад Мијаиловић	-
Зоран Грујичић	-
Алексеј Урусов	• Члан Надзорног одбора у Друштву Gazpromneft Marine Bunker Balkan S.A.

**Укупан износ накнада исплаћен члановима ОСА у 2014. години, нето у РСД**

Чланови ОСА	12.257.802
-------------	------------

**Активности Одбора скупштине акционара у 2014. години**

У 2014. години, Одбор Скупштине акционара одржао је 13 седница уз лично присуство чланова. Одбор Скупштине акционара разматрао је периодичне извештаје Друштва: кварталне извештаје, кварталне финансијске и консолидоване финансијске извештаје за I, II и III квартал 2014. године, кварталне извештаје генералног директора Друштва о свим закљученим уговорима чија вредност прелази пет милиона евра за I, II и III квартал 2014. године. Поред овога, Одбор Скупштине акционара разматрао је и питања стицања удела који чини 50% учешћа у основном капиталу „RAG Kiha Ltd“, Мађарска, образовања 49 огранака НИС а.д. Нови Сад и Пројекта изградње термоелектране-топлане на територији Рафинерије нафте Панчево НИС а.д. Нови Сад, као и Пословни план за 2015. годину. У 2014. години, Одбор Скупштине акционара донео је 55 закључака.

**Генерални директор**

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Генерални директор НИС-а је г-дин Кирил Кравченко.

**Саветодавни одбор генералног директора**

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора је утврђен Одлуком генералног директора и чине га директори блокова и функција Друштва, заменик генералног директора за петрохемијске послове и регионални директори НИС а.д. Нови Сад за Румунију и Адријатик. Саветодавни одбор има Веће, које чине директори блокова и заменик генералног директора за петрохемијске послове. Саветодавни одбор ради под руководством генералног директора и пружа му помоћ у вези с питањима која се односе на управљање пословањем Друштва. Поред питања која се тичу текућег пословања Друштва (месечни и квартални резултати пословања, годишњи пословни планови, месечни инвестициони планови), Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

**Чланови Већа и остали чланови Саветодавног одбора генералног директора**

На дан 31.12.2014. године Веће Саветодавног одбора генералног директора чинили су:





### Владимир Паљцев,

#### Први заменик генералног директора

Рођен 1956. године у Приморском крају, у Русији. Каријеру је започео 1975. године као помоћник бушача, да би након дипломирања 1978. године на Нафтном институту у Уфи, на смеру Бушење нафтних и гасних бушотина, наставио да ради у нафтној компанији Правдинскнефт. Захваљујући стручном знању и вештинама, постаје главни инжењер 1988. године. Пет година касније, почиње да ради у компанији Југанскнефтегаз на позицији директора дирекције за повезивање нафтних и гасних поља приликом пуштања у рад, а већ 1999. године постаје први заменик генералног директора Југанскнефтегаза. Године 2002. позван је у компанију ЈУКОС као потпредседник – руководиоца главне управе за производњу нафте. Од 2006. године до преузимања нове функције у НИС а.д. Нови Сад био је генерални директор компаније Томскнефт.



### Ирек Хабипов,

#### директор Блока „Истраживање и производња“

Рођен је 13. јуна 1971. године у Азнакајеву, Руска Федерација. Дипломирао је на Државном универзитету нафте и гаса „И.М.Губкин“ 1993. године на смеру Разрада и експлоатација нафтних и гасних лежишта, а 2007. године је стекао диплому Тјумењског државног универзитета на смеру Финансије и кредит. Каријеру у нафтној индустрији је започео 1993. године као оператер у компанији Нижњевартовскнефт, из које одлази 1999. године, са места заменика руководиоца погона за производњу нафте и гаса. Од 2000. године ради као заменик руководиоца производно-технолошког сектора, а 2003. године постаје директор дирекције за производњу нафте, заменик директора за производно планирање и технологије у компанији Самотлорска НГДУ бр. 2 „Самотлорнефтегаз“ а.д. У компанији „Самотлорнефтегаз“ а.д. постаје заменик генералног директора за управљање инфраструктуром и операционом подршком – главни инжењер. Године 2010. почиње да ради у компанији ТНК-Уват д.о.о. као заменик генералног директора за инфраструктуру и операциону подршку – главни инжењер. Рад у НИС-у започиње у мају 2014. године на позицији ЗГД – директора Блока Истраживање и производња.



### Анатолиј Скоромец,

#### директор Блока „Прерада“

Рођен је 24.09.1976. годне. Дипломирао је на Руском хемијско-технолошком универзитету Д.И. Менделеев, смер хемијска технологија органских супстанци. Каријеру је започео у Рафинерији Рјазањ, као оператер технолошких процеса. Након тога, у истој компанији, именован је за главног технолога. Године 2008. придружио се тиму ТНК-БП Менаџмент, где је радио као директор одељења прераде и био задужен за контролу рада пет рафинерија ТНК-БП система. У октобру 2010. године постаје генерални директор Рафинерије Рјазањ. У НИС-у је почео са радом 2013. године.



**Александар Маланин,**  
директор Блока „Промет“

Рођен је 13. јануара 1976. године у граду Пушкин у Московској области. Дипломирао је економију на Факултету за међународне економске односе „Плеханов“ у Москви. Завршио је и школу за комерцијални менаџмент (WHU) у граду Кобленц, у Немачкој. Од 1995. до 1998. године, радио је на позицији финансијског менаџера у московским представништвима компанија Uni-Baltic Oy Ltd. и Roskan Shipping AB која су се бавила спољнотрговинским операцијама у нафтном сегменту руске привреде. Од 1999. године, радио је у компанијама групације Лукоил које су се бавиле развојем иностраног „даунстрима“. Од 2007. године, радио је на позицији генералног директора компаније OY Teboil AB/ Suomen Petrooli OY, зависног предузећа компаније Лукоил у Финској. Од августа 2011. године, ступа на дужност руководиоца Блока „Промет“ НИС а.д. Нови Сад. Говори немачки и енглески језик.



**Алексеј Белов,**  
директор Блока „Енергетика“

Рођен је 1972. године у граду Кстово у Горковској области. Стекао је две дипломе високог образовања: 1995. године завршио је Нижегородски државни технички универзитет, специјалност „нуклеарне електране и инсталације“. Године 2001. завршио је Тољатинску управљачку академију према програму припреме руководилачких кадрова за државне структуре Руске Федерације. У децембру 2007. А.А.Белову је додељена академска титула магистра техничких наука на постдипломским студијама у НПО-ЦКТИ у Санкт Петербургу. Од 1994. до 1997. године радио је као оператер на котловима у АООТ Нижегородњепетротсинтез, ЗАО Њефтехим НХЗ“ и ОАО НОРСИ. Од 1997. до 2007. године радио је као заменик главног инжењера за термоенергетику, односно, инжењера енергетике за снабдевање топлотном енергијом и као заменик главног инжењера за енергетику руковођења снабдевањем топлотном енергијом у ОАО ЛУКОИЛ- Њежегородњепетротсинтез. У 2007. години ради као начелник сектора за легализацију гаса ООО ЛУКОИЛ-ЕНЕРГОГАС. Од јануара 2008. године до септембра 2010. године вршио је дужност генералног директора „ЛУКОИЛ Енергија и Гас Бугарска“. Од октобра 2010. године до преузимање нове функције у НИС-у обављао је дужност генералног директора ООО „ЛУКОИЛ-ЕКОЕНЕРГО“, које је до 06.12.2010. године носило назив ООО „ГК ТГК-8“.



**Салават Мунипов,**  
директор Блока „Сервиси“

Рођен је 9. септембра 1973. године у Нижњевартовску, Руска Федерација.

1992. године је завршио Високу техничку школу за нафту у Нижњевартовску, смер Експлоатација нафтних и гасних бушотина. 1998. дипломирао је на Јужно-Уралском државном универзитету, смер Економија и Менаџмент у предузећу, а 2005. – на Државном нафтном универзитету у Тјумену, смер Развој и експлоатација нафтних и гасних лежишта.

Своју дугогодишњу каријеру у нафтној индустрији започео је у компанији „Самотлорнефтегаз“. Радио је као оператер КРБ, шеф бригада КРБ, водећи технолог погона КРБ. Након спајања компаније Самотлорнефтегаз са Черногорњепетротсинтезом 2004. г., постаје водећи инжењер технолошког сектора КРБ. Од 2006. г. ради као заменик директора ЦТРБ за технологије, да би 2007. г. постао Директор ТРБ. Од 2010. г. ради на позицији Директора одељења за реализацију ГТА.

У НИС-у ради од маја 2014. године као директор ЦИТС, а од септембра је вршилац дужности директора Блока Сервиси.



**Горан Стојилковић,**  
заменик генералног директора за петрохемијске послове

Рођен је 13. септембра 1968. године у Лесковцу. Дипломирао је Хемијско инжењерство на Технолошком факултету у Београду 1995. године. Каријеру је започео у компанији Здравље Актавис Србија, где је првобитно радио као хемијски инжењер у лабораторији за органску хемију, затим као специјалиста на полуиндустријском постројењу и потом технички директор организационог дела - Хемија. Године 2003. је именован за заменика генералног директора, а у децембру 2004. и за генералног директора компаније. Године 2007. од стране Привредне коморе Србије проглашен је за менаџера године. Поседује деветогодишње искуство у раду у мултинационалној фармацеутској компанији. Од априла 2009. до доласка у НИС вршио је дужност генералног директора компаније Operations Actavis UK Ltd.

Од 2012. године је запослен у нафтној компанији НИС Гаспром њефт као заменик генералног директора за петрохемијске послове. Изабран је за члана Надзорног одбора ХИП Петрохемија у марту 2013. године.

Ожењен је и има двоје деце.

Остали чланови Саветодавног одбора генералног директора на дан 31.12.2014. јесу:



### Срђан Бошњаковић,

**заменик генералног директора, директор Функције за инвестиције и развој**

Рођен је 7. јула 1969. у Новом Саду. Дипломирао је и магистрирао на машинском инжењерству, Факултета техничких наука у Новом Саду.

Каријеру је започео 1995. у компанији НИС-Гас, као инжењер транспорта и дистрибуције природног гаса. Након што је више година провео као менаџер одељења за Транспорт и дистрибуцију природног гаса, 2002. је постао генерални директор ове компаније. Три године касније постао је извршни директор НИС-LPG, а 2006. је изабран за извршног директора НИС-Петрола и генералног директора НИС а.д. Нови Сад. Након две године на овим позицијама, изабран је за председника Управног одбора. 2008. је постављен за регионалног директора за развој, Блока Промет. Од 2010. био је директор пројектне канцеларије у Софији, у Бугарској, где је постао и генерални директор компаније NIS Petrol EOOD. Од јануара 2013. један је од заменика генералног директора НИС а.д. Нови Сад, као и директор Функције за стратегију и инвестиције.

Течно говори енглески и руски.



### Игор Тарасов,

**заменик генералног директора, директор Функције за корпоративну заштиту**

Рођен је 2. јула 1952. године у Москви. Поседује тридесетогодишње радно искуство у органима државне безбедности. У Амбасади Руске Федерације у Београду провео је два мандата: од 1994. до 1999. године и од 2001. до 2006. године.

Од 2009. Године ради у НИС-у на позицији заменика генералног директора, директора Функције за корпоративну заштиту.

Ожењен је и отац двоје деце.



### Антон Фјодоров,

**заменик генералног директора, директор Функције за финансије економику планирање и рачуноводство**

Рођен је 1973. године у Саратовској области, Руска Федерација. Дипломирао је на Државној економској академији у Самари на смеру „Национална економија“. 2001. године завршио је и други факултет и стекао диплому правника, а 2011. године завршио је Академију националне економије при Влади Руске Федерације и стекао диплому МВА „Финансије“.

Од 1997. до 2005. године радио је у ОАД Југанскњетегас на различитим позицијама, укључујући и позицију финансијског директора НГДУ Југанскњет. Од 2005. до 2007. године радио је у компанији Сибур на позицији финансијског директора ОАД Јарославска фабрика гума у граду Јарослављу. Године 2007. прелази у ОАД Гаспром њет на радно место менаџера пројекта развоја налазишта у Западном Сибиру; руководио је реализацијом пројекта Новопортовског налазишта нафте и гаса. Од 2009. до 2012. године био је финансијски директор Московске рафинерије.

Ожењен је и има два сина.



### Сергеј Фоминих,

**заменик генералног директора, директор Функције за правна и корпоративна питања**

Рођен је 4. јануара 1979. године. Завршио је правни факултет Маријског државног универзитета и Централно-европског Универзитета у Будимпешти из области јуриспруденције, као и постдипломске студије на Московској финансијско-правној академији. У Московској школи управљања Сколково и Цаџ пословној школи („Judge Business School“) универзитета у Кембриџу завршио је програме менаџмента. Више од седам година радио је као сарадник у међународним правним консалтинг-компанијама. Године 2009. придружио се тиму менаџера НИС-а као директор Дирекције за правни мониторинг. У новембру 2010. именован је за директора Функције за правна и корпоративна питања. У компанији је задужен за управљање тимом који је одговоран за правну подршку компаније, корпоративно управљање и управљање непокретном имовином.



### Андреј Шибанов,

**заменик генералног директора, директор Функције за организациона питања**

Рођен је 05. априла 1965. године у Уљановску, Русија.

Дипломирао је на институту страних језика „Горки“ у Нижњем Новгороду 1989. године и стекао звање преводиоца/ тумача. Године 1993. завршио је Коперник менаџмент програм у Паризу, Француска. 2001. године је стекао звање стручњака у области људских ресурса на Институту за сертификацију у области управљања људским ресурсима у САД а од 2014. године је носилац мастер сертификата Стокхолмске економске школе.

У току професионалне каријере, дуге преко 20 година, стекао је искуство и широка знања из области управљања људским ресурсима на позицијама директора за људске ресурсе у многобројним компанијама: Уни кредит банци, Алфа банци, Ренесанс капитал и Pricewaterhouse Coopers, Русија.

Од почетка 2014. године ангажован је у Нафтної индустрији Србије на позицији заменика генералног директора - директора Функције за организациона питања.

Говори енглески, француски, италијански и српски језик.

Ожењен је и има сина.



### Јевгениј Кудинов,

**заменик генералног директора, директор Функције за спољне везе и односе са државним органима**

Дипломирао је на Московском државном универзитету „М.В. Ломоносов“ на Економском факултету, као редован студент, и стекао звање дипломирани економиста. Своје радно ангажовање започео је у Државном комитету СССР за спољноекономске везе. Пре ангажовања у НИС-у, обављао је низ функција у трговинским представништвима СССР-а и Руске Федерације (РФ) у Србији, био је на позицијама комерцијалног директора у компанијама Интерславија и ЗАД Север, а од 2000. до 2001. године радио је у Министарству економског развоја и трговине РФ. Године 2007. постављен је одлуком Владе РФ на позицију трговинског представника РФ у Републици Србији, на којој је био до 2011. године од када почиње његово ангажовање у НИС-у.



### Светлана Вичерова,

**заменик генералног директора, директор Функције за односе са јавношћу и комуникације**

Рођена је 6. октобра 1982. године. Дипломирала је на Факултету за међународне односе, Московски хуманитарни универзитет. Каријеру је започела 2005. године у Функцији за односе са јавношћу руско-британске нафтне компаније ТНК-ВР. У периоду од 2006. до 2009. године, радила је у Дирекцији за информациону политику ОАД „Гаспром њефт“. У априлу 2009. године добила је позив за рад у НИС-у као директор за интерне комуникације. У јулу 2011. године ступа на дужност директора Функције за односе са јавношћу и комуникације. Од 2013. године је члан Европске асоцијације директора за комуникације (ЕАСД)



### Максим Козловски,

**заменик генералног директора, директор Функције за материјално-техничку и сервисну подршку и капиталну изградњу**

Максим Козловски рођен је 1976. године у Русији. Завршио је Тјуменски државни универзитет, смер Финансије и кредитирање и Тјуменски нафтни универзитет, смер Истраживање и експлоатација нафтних и гасних налазишта.

Пре ангажмана у Нафтної индустрији Србије каријеру је градио у компанији Росатом на позицији заменика директора за општа питања, као и у компанији ТНК-БП (Тјуменска нафтна компанија Бритиш Петрол) на позицији заменика директора Одељења за МТ и СП, а потом и на позицији директора Одељења за МТ и СП.

Од 2011. до 2013. године ангажован је у Нафтної индустрији Србије на позицији заменика директора Функције за МТ и СП, а од новембра 2013. године обавља послове ЗГД, директора Функције за МТСП и КИ.

Ожењен је и отац троје деце.



### **Александра Самарџић,**

**директор Функције интерне ревизије**

Рођена је 21. јула 1979. године. Дипломирала је 2002. године на Економском факултету Универзитета у Београду. Од 2009. године поседује АССА лиценцу. Члан је Коморе овлашћених ревизора Србије и поседује сертификате и овлашћеног екстерног и овлашћеног интерног ревизора. Тренутно похађа ЕМВА на CITY College-у, Универзитет Sheffield. Током 2003. године радила је у ревизорској кући BDO BC Excel, а од 2004. године до 2012. године у ревизорској кући Ernst & Young, на више различитих позиција, од којих је последња била Сениор Менаџер. Од фебруара 2012. године радила је на позицији директора Дирекције за корпоративну ревизију у НИС а.д. Нови Сад, а од априла 2013. године ради на позицији директора Функције за интерну ревизију.



### **Улрих Пебал,**

**директор Функције за ХСЕ**

Рођен је 30.06.1961. у Бечу.

Стекао је диплому грађевинског инжењера 1988. године и на почетку каријере радио је у грађевинским компанијама у Аустрији и Немачкој.

Радио је 22 године у ОМВ-у и био задужен за еколошке пројекте у рафинерији, маркетингу и истраживању и производњи. Године 1999. је прешао у међународно истраживање и производњу и радио у ОМВ-у као директор за HSE у неколико земаља, као што су Аустралија, Нови Зеланд и Румунија.

Од августа 2014. године ради у НИС-у као директор Функције за HSE.

Ожењен је и отац троје деце.



### **Вадим Смирнов,**

**регионални директор НИС а.д. Нови Сад за Румунију**

Рођен је у Казахстану 10. октобра 1963. године. 1985. године је стекао високо образовање у струци „Финансије и ревизија“. Осим тога, завршио је Дипломатску академију (1994.г. у Москви) и Високу комерцијалну школу (1999.г. у Москви). Од 1985. године до 1991. године је радио на радним местима у струци у предузећима Далеког Истока (Русија). Од 1991. године до 1998. године је радио у Министарству иностраних послова Руске Федерације, укључујући дуготрајна службена путовања у земље балканског региона. Од 1998. године до 2009. године је радио на различитим позицијама у „Аерофлот а.д.“ укључујући позицију представника компаније на Балкану (6 година) и позицију руководиоца одељења за контролу девизно-финансијског пословања иностраних представништва (2 године). Од 2010. године је радио на линији обезбеђења економске безбедности у компанијама Групе Гаспром, а од фебруара 2012. године на позицији директора Функције за интерну ревизију у компанији НИС а.д. Нови Сад. Тренутно ради као регионални директор НИС а.д. Нови Сад за Румунију.



### **Бранко Радујко,**

**регионални директор НИС а.д. Нови Сад за Адријатик**

Рођен 1974. године. Дипломирао право 1998. године на државном Универзитету Црне Горе. Завршио мастер студије (МВА) на Факултету за економију, финансије и администрацију у Београду. Радио у адвокатској канцеларији у Београду специјализованој за привредно право, а затим у међународном хуманитарном сектору, као менаџер на регионалним пројектима репатријације Уједињених нација. Од 2002. до 2008. године радио у владином сектору, на пословима саветника и шефа кабинета премијера, а затим и генералног секретара председника Републике. Био члан управног одбора неколико предузећа и институција у реструктурирању. Од фебруара 2008. до септембра 2012 био је генерални директор Телеком Србија АД, једне од водећих компанија у земљи и региону. Био први председник Самита 100 бизнис лидера југоисточне Европе.

Говори енглески језик. Ожењен је и има два сина.

### Активности Саветодавног одбора у 2014. години

Током 2014. године одржане су 44 седнице Саветодавног одбора генералног директора. На дневном реду сваке седнице налазе се недељни извештаји руководиоца организационих блокова и функција о резултатима рада за протеклу и плановима за наредну недељу. Обавезан део сваког извештаја чине информације о евидентираним ХСЕ догађајима. На месечном нивоу се разматрају резултати пословања Друштва од почетка године, реализација инвестиционог програма, резултати и планови рада у зависним друштвима.

Поред редовних извештаја о пословању, анализирани су и разматране различите стратегије и извештаји о раду појединих организационих делова, различитих пројеката и компанијских одбора (Одбор за прописе, Сектор тендерских поступака, Пописна комисија, Интерна ревизија).

### План сукцесије руководиоца друштва

У циљу смањења потенцијалних ризика за Друштво и повећања ефикасности рада, у оквиру Друштва постоје посебни системи и процеси који имају за циљ обезбеђивање попуњавања евентуалних упражњених позиција када се ради о највишем оперативном руководству Друштва. Ово подразумева реализацију специфичних програма обуке, тако да се кроз стално улагање у развој знања, способности

и вештина дугорочно омогућује смањење потенцијалног ризика у вези са кључним руководећим позицијама у Друштву.

Такође, врши се процена потенцијалних наследника и утврђују посебне листе наследника које укључују имена и презимена ових лица, њихове садашње позиције и планове за њихов развој.

### Стицање и располагање акцијама друштва од стране руководиоца и са њима повезаних лица

У складу са чланом 84. Закона о тржишту капитала и Правилником о поступању са инсајдерским информацијама НИС а.д. Нови Сад сва лица која обављају дужности руководиоца у Друштву, као и са њима повезана лица (која су дефинисана наведеним законом), дужна су да пријаве у року од 5 дана свако стицање или отуђење за сопствени рачун акција Друштва Комисији за хартије од вредности и Друштву уколико појединачна стицања, односно отуђења прелазе износ од 100.000 динара, а такође и уколико збир вредности појединачних стицања, односно отуђења у току једне календарске године пређе вредност од 500.000 динара.

У току 2014. године Друштво није било информисано о стицању или отуђењу акција Друштва од стране чланова органа или тела Друштва или са њима повезаних лица.

#### Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОД

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Никола Мартиновић	224	0,0001%

#### Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Ненад Мијаиловић	5	0,000003066%

## Послови надзора и контроле

Друштво, као основни облик интерног надзора, успоставља интерне контроле над обављањем кључних процеса, активности и поступака, које су интегрисане у систем, са циљем да се обезбеди већа ефикасност пословних процеса и контрола ризика.

Осим система интерних контрола, Друштво је успоставило и следеће облике надзора и контроле:

- Комисија за ревизију,
- Интерна ревизија,
- Интегрисани систем управљања ризицима,
- Интерне провере бизнис процеса и успостављених система менаџмента,
- Провере примене мера безбедности и здравља на раду.

## У НИС-у је успостављен интегрисани систем менаџмента уз одговарајуће сертификате о примени више различитих стандарда за системе менаџмента.

Друштво је успоставило посебну функцију интерне ревизије, са циљем пружања независног и објективног уверавања у примереност процеса корпоративног управљања, управљања ризиком и интерних контрола, додајући вредност и доприносећи повећању укупне ефикасности и унапређењу Друштва. Интерна ревизија делује у складу с Међународним оквиром професионалне праксе и нормативно методолошким документима интерне ревизије, усвојеним на нивоу Друштва.

мативно методолошким документима интерне ревизије, усвојеним на нивоу Друштва.

Друштво је успоставило интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР) који представља системски, уређен, унификован, континуиран и непрекидан процес откривања, процене, разраде и мониторинга реализације мера за управљање ризицима. Функцију управљања ризицима обавља руководство по пословним процесима, док Служба за процену ризика, у оквиру Функције интерне ревизије, координира овај процес. Мере за управљање ризицима су интегрисане у пословне планове, а процес управљања ризицима је регулисан посебним интерним актом Друштва. Кључни ризици су повезани са циљевима Друштва, идентификовање врши руководство, а Одбор директора их усваја путем усвајања пословних планова Друштва чији је саставни део процена кључних ризика, стратегије управљања, и потребни ресурси за реализацију планираних мера за управљање ризицима. У оквиру Друштва, постоји формиран регистар ризика који се на корпоративном нивоу дефинише за сваку годину.

У оквиру Друштва, успостављен је интегрисани систем менаџмента уз примену више стандарда за системе менаџмента, у зависности од процеса који се обављају у појединим организационим деловима. Провера усаглашености са наведеним стандардима обавља се екстерно, од стране акредитованих сертификационих тела која на основу извршене про-

вере додељују одговарајуће сертификате. У оквиру система менаџмента, који је регулисан нормативно методолошким документима Друштва, дефинисани су бизнис процеси у Друштву, извршена је класификација, процеси су описани одговарајућим документима и дефинисани су КРИ (кључни индикатори ефикасности), који се редовно мере и прате, анализирају и користе као основа за дефинисање програма и мера за побољшавање процеса. Интерне провере успостављених система менаџмента обављају се по бизнис процесима, у складу с програмом интерне провере. Интерна провера ради се плански, једном годишње за сваки бизнис процес, док се ванредне интерне провере обављају уколико се утврди постојање проблема или неусаглашености у процесу.

На основу резултата ових контрола израђују се извештаји, који служе основа власницима бизнис-процеса у Друштву за дефинисање мера за отклањање узрока утврђених неусаглашености или мера за побољшавање процеса.

## Екстерни ревизор

### Ревизија финансијских извештаја

У складу са Законом и Статутом, ревизора Друштва именује Скупштина акционара на предлог Одбора директора. Ревизор Друштва бира се на свакој редовној седници Скупштине акционара. Према Закону о тржишту капитала, имајући у виду да је НИС а.д. Нови Сад јавно акционарско друштво, правно лице које обавља ревизију може обавити највише пет узастопних ревизија годишњих финансијских извештаја.

Извештаји о извршеној ревизији финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2013. годину друштва за ревизију усвојени су 30.06.2014. године на 6. редовној седници Скупштине акционара на којој је присуствовао и ревизор Друштва PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд, који се у складу са Законом обавезно позива на редовну седницу Скупштине. С обзиром да је досадашњи ревизор друштва PricewaterhouseCoopers д.о.о. Београд обављао послове ревизије у периоду 2009-2013. године (5 година узастопно) на истој седници Скупштина акционара је за вршење ревизије ових финансијских извештаја изабарала друштво Ernst&Young д.о.о. Београд. На 42. ванредној седници Скупштине акционара НИС а.д. Нови Сад, која је одржана 28. јануара 2015. године, усвојена је одлука о поновном избору ревизора финансијских и консолидованих финансијских извештаја Друштва за 2014. годину услед немогућности обављања ревизије финансијских извештаја Друштва за 2014. годину од стране претходно изабраног ревизора Ernst&Young д.о.о. Београд. У складу са тим, на седници је за новог ревизора изабрана ревизорска кућа КПМГ д.о.о. Београд.

### Друге услуге ревизора

Поред услуге ревизије финансијских извештаја и консолидованих финансијских извештаја, Друштво

КПМГ д.о.о. Београд или његова повезана друштва су пружала НИС-у и друге услуге током 2014. године. Код пружања ових услуга, имајући у виду потребно знање и искуство, сматрано је да је ефикасније или у неким случајевима неопходно ангажовање друштва КПМГ д.о.о. уместо неког трећег лица. Пружање ових услуга није утицало на независност ревизора. Остале услуге (поред услуге ревизије) односиле су се на пружање подршке везане за пореска питања и на питања у вези стратегије одрживог развоја Друштва.

## Послови са личним интересом и трансакције са повезаним лицима

Лице које има посебне дужности према Друштву дужно је да без одлагања обавести Одбор директора о постојању личног интереса (или интереса са њим повезаног лица) у правном послу који Друштво закључује, односно правној радњи коју Друштво предузима.

Чланови Одбора директора су закључењем Уговора о регулисању међусобних права и обавеза са Друштвом додатно упознати са обавезом обавештавања Друштва услед евентуалног закључења правног посла са Друштвом, као и са обавезом нечињења конкуренције Друштву и другим посебним дужностима чланова Одбора директора.

Друштво идентификује правне послове и правне радње са повезаним лицима како би се обезбедило да до њиховог закључивања дође само уколико исти нису штетни за пословање Друштва. Правни послови и правне радње са повезаним лицима одобравају се од стране Одбора директора у складу са Законом. Одбор директора једном годишње на редовној седници подноси Скупштини акционара информације о одобравању закључења послова у којима постоји лични интерес.

НИС Група је у периоду од дванаест месеци који се завршио 31. децембра 2014. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и вршења услуга геофизичких испитивања и интерпретације. Преглед трансакција с повезаним друштвима дат је у напоменама уз финансијске извештаје.

Поред тога, у циљу праћења евентуалне конкуренције, Друштво има праксу кварталног анкетирања чланова Одбора директора о околностима тренутног ангажовања, као и о чланствима у Одборима директора и Надзорним одборима у другим друштвима.

## Инсајдерске информације

Трговање акцијама уз коришћење инсајдерских информација строго је забрањено, под претњом казни које су предвиђене Законом о тржишту капитала. Из овог разлога Друштво захтева од свих лица која стално или повремено имају приступ овим информацијама да у потпуности поштују одредбе закона, подзаконских аката, као и аката Друштва које се односе на инсајдерске информације и поверљиве податке.

Критеријуми на основу којих одређена лица имају својство инсајдера, њихова права и обавезе, обавезе Друштва у циљу осигурања поверљивости инсајдерских информација, поступак објаве инсајдерских информација, као и правила која се односе на састављање, вођење и ажурирање списка инсајдера садржана су у Правилнику о поступању са инсајдерским информацијама НИС а.д. Нови Сад.

## Кодекс пословне етике

Кодекс етике уређује етичке норме НИС а.д. Нови Сад у свим областима пословања и формулише темељна правила и норме понашања које одређују односе са колегама, клијентима, пословним партнерима, органима државне власти и локалне самоуправе, јавношћу и конкурентима.

Кодекс пословне етике НИС а.д. Нови Сад дужни су да примењују сви запослени и чланови органа управљања НИС а.д. Нови Сад, као и лица која су, по основу уговора, ангажована у НИС а.д. Нови Сад, а ова лица су обавезна да извести о сваком противзаконитом или неетичком поступку који се тиче Друштва и представља кршење кодекса.

Кодекс пословне етике доступан је на интернет страници Друштва<sup>1</sup>.

## Политика у области борбе против корупције и превара

Друштво је усвојило Политику у области борбе против корупције и превара са циљем спречавања и спровођења забране укључивања у било који облик коруптивног понашања или преварних радњи.

Политиком су обезбеђени услови за благовремено откривање, спречавање и минимализацију ризика противправног, неетичног и коруптивног понашања, а на основу успостављеног јединственог стандарда понашања, вредности, принципа законитог пословања и основних правила борбе против корупције и превара.

## Усвојена Политика у области борбе против корупције и превара са циљем спречавања бико ког облика коруптивног понашања и преварних радњи.

<sup>1</sup> <http://www.nis.eu/o-nama/informacije-o-kompaniji/kodeks-poslovne-etike>





Политика предвиђа обавезу свих лица да при појави аргументованих сумњи везаних за чињење или припрему коруптивних или преварних радњи или при њиховом откривању доставе одговарајуће информације путем унапред дефинисаних и заштићених канала комуникације, уз гарантовање поверљивости, а политиком су дефинисане мере заштите лица које је доставило ове информације и начин њихове примене, којима се обезбеђује да положај лица које на овај начин укаже на коруптивне или преварне радње не буде на било који начин због тога угрожен.

### **Однос са заинтересованим странама и друштвено одговорно пословање**

Информације о идентификовању и развоју односа са кључним заинтересованим странама, као и примени принципа који се односе на друштвено одговорно пословање, доступне су у делу Годишњег извештаја: Извештај о пословању > Одрживи развој > Друштвено одговорно пословање.

# Ја имам идеју

---

## Шта? Мотивацијом до иновације

Програм мотивације „ЈА ИМАМ ИДЕЈУ“ омогућава свим запосленима да предлажу идеје које могу да побољшају пословање Компаније и тако директно утичу на повећање ефикасности. Идеје представљају проактивне предлоге како да се повећа ефикасност пословања и процеса, као и конкурентност и одрживи развој НИС-а у свим условима, све са циљем реализације стратешких циљева Компаније уз одговарајуће уштеде.

---

## Како? Са идеја на дела

Давањем својих предлога запослени имају прилику да унапреде пословање, а Компанија награђује најбоље идеје. Крајњи циљ је да се кроз иноваторски приступ повећају:

- ефикасност пословања и процеса
- конкурентност и одрживост пословања
- остваривање уштеда и реализација стратешких циљева.

---

## Ефекти

Пријављено више од

# 400

идеја!

---





# 1.14

## Одрживи развој

Визија одрживог развоја НИС-а усмерена је на одговорност према будућим генерацијама.

Природа основних пословних активности НИС-а је таква да је нужна посебна и константна пажња која ће осигурати здраво, сигурно и безбедно окружење. Због тога развијамо јасне и чврсте процедуре и стандарде, примену нових чистих технологија и партнерски однос са заинтересованим странама.

Будућност коју градимо јесте будућност енергетске ефикасности уз веће коришћење обновљивих извора, будућност поштовања закона и људских права, будућност оптималног коришћења расположљивих капацитета и природних ресурса. Наш циљ је заштита људи, добара и околине, хумано радно окружење и одговорно пословање. Наша средства су иновације, инвестиције и отворени дијалог.

НИС-ови приоритети су:

- безбедност на раду и заштита здравља запослених и локалног становништва,
- улагање у запослене,
- интензивна брига о рационалном коришћењу ресурса и заштита животне средине,
- превентивне мере и правовремено реаговање на инциденте и несреће,
- улагање у локалну заједницу, квалитет друштвених услуга и пружање помоћи угроженим категоријама становништва.

### Заштита животне средине, индустријска безбедност и безбедност на раду

НИС као друштвено одговорна група и у 2014. години наставља своје пословање у складу са Политиком

заштите животне средине, индустријске безбедности и безбедности и здравља на раду, Изјавом о HSE политици и принципима одрживог развоја, смањивањем негативних утицаја делатности на медијуме животне средине и здравље људи и сталним унапређењем и ефикасним управљањем системом заштите животне средине.

### Циљеви у области HSE

- 1 Смањење броја повреда на раду, професионалних обољења, хаварија, пожара и негативних утицаја на животну средину
- 2 Управљање HSE ризицима и обезбеђивање потребних ресурса за смањење ризика
- 3 Унапређење здравља запослених
- 4 Унапређење HSE компетенција за све запослене и извођаче
- 5 Ефикасно коришћење природних ресурса и енергије, управље отпадом и смањење емисија штетних материја у животну средину
- 6 Примена принципа превенције у унапређењу услова рада и смањењу броја негативних HSE Догађаја
- 7 Активна сарадња са представницима државних органа и инспекције из HSE области
- 8 Унапређења ефикасности HSE обука

### Заштита животне средине

Заштита животне средине један је од главних приоритета и интегрални део стратегије ефикасног управљања. Одрживо управљање животном средином у НИС-у подразумева реализацију пројеката усмерених ка модернизацији опреме и смањењу емисије загађујућих материја у ваздух, земљиште, воду и подземне воде, ремедијацији и рекултивацији загађених локалитета (историјско загађење), мониторингу стања животне средине, повећању енергетске ефикасности и употреби обновљивих извора и друго.

Током 2014. године настављено је издвајање значајних финансијских средстава за реализацију пројеката из области заштите животне средине. Завршени су пројекти започети претходних година, а изванредан број еколошких пројеката је у току и њихова реализација ће позитивно утицати на стање животне средине.



### Ваздух

Модернизацијом на котловима и пећима у Енергани Панчево, која обухвата имплементацију сагоревања водомазутне емулзије и замену горионика, постиже се смањење емисије азотних оксида у ваздух из емитера котлова, а у циљу достизања законом прописаних граничних вредности емисије.

Пројектом изградње затвореног система дренарања у РНП омогућиће се директно слање угљоводоника у резервоар слопа, чиме се постиже смањење емисије загађујућих материја, канцерогених и токсичних гасова у атмосферу.

У 2014. години у Рафинерији нафте Панчево завршена је реконструкција ауто-пунилишта. Реконструкцијом 9 утоварних острва, уградњом VRU и доњег пуњења на ауто-пунилишту (2 острва), кроз 4 фазе реализације, очекују се значајни еколошки и економски ефекти.

### Вода

У РНС завршен је пројекат санације и реконструкције постројења за третман зауљених отпадних вода, чиме је у значајној мери смањена емисија лакоиспарљивих угљоводоника и непријатних мириса и достигнут захтеван квалитет отпадних вода, чиме је смањен негативан утицај на животну средину.

У оквиру пројекта реконструкције бензинских станица у Блоку Промет извршена је уградња резервоара са дуплим плаштом, сепаратора за зауљене отпадне воде, система за прикупљање бензинске паре у складу са најсавременијим европским стандардима. Овим пројектом се постиже отклањање ризика по здравље запослених, локалног становништва и отклањање могућности потенцијалног загађења подземних вода.

Пројектом изградње затвореног система дренарања у РНП смањиће се оптерећење АПИ сепаратора, чиме ће се смањити утрошак хемикалија за одвајање воде од угљоводоника, па ће отпадна вода која иде на третман бити мање оптерећена.

### Земљиште

Санацијом историјског загађења – у 2014. години у Блоку Истраживање и производња санирано је 7 примарних исплачних јама (Sir-21, Kg-68, El-65, Tus-5, Tus-7, Tus-8 и Tus-17). Површина враћена у првобитну намену у овој години је око 8.200 m<sup>2</sup>, а укупна површина која је пројектом санације историјског загађења до сада враћена у првобитну намену је 83.200 m<sup>2</sup>, док је укупно санирано 108 примарних исплачних јама.

Пројекти завршени у 2014. години		Пројекти који су у току	
Блок	Пројекат	Блок	Пројекат
	Санација и реконструкција постројења за третман отпадних вода у РНС		Изградња система за прикупљање и спаљивање флуида (ТНГ)
	Уградња мерних система и on-line анализатора воде на ауто истовару сирове нафте у РНП		Доградња система за прикупљање слојне воде СГС Српска Црња и СГС Међа
	Реконструкција ауто-пунилишта		Пројекат изградње затвореног система узимања узорака у Производњи II и III фаза
	Смањење емисије NOx у димним гасовима из Енергане		Намешавање биокомпоненте са дизел горивом
	Реконструкција дувача гара на котловима Енергане		Пројекат прања ејекторског гаса на S-2200 (смањење емисије SOx)
	<b>Прерада</b>		Привремено складиште опасног отпада у РНП
			Пројекат изградње затвореног система дренажања (S-100/ 300/ 400/ 500/ 2100/ 2300/ 2400/ 2500/ 2600)
			Санација и раздвајање уљне и атмосферске канализације - I и II фаза
	<b>Промет</b>		Уградња сепаратора
	<b>Истраживање и производња</b>		

### Трошкови заштите животне средине

НИС издваја значајна финансијска средства за плаћање законом прописаних накнада за утицај на медијуме животне средине - воду, ваздух и земљиште.

Постројења која су обвезници исходовања интегрисане дозволе (РНП, РНС и Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Елемир), плаћају накнаду за емитовање SO<sub>2</sub>, NOx и прашкастих материја, као и за одлагање опасног и неопасног отпада.

### Индустријска безбедност

Систем управљања индустријском безбедношћу обухвата кључне процесе идентификовања опасности, процене ризика и управљања ризицима. Уз модернизацију производње, примену напредних технолошких решења и обуку запослених, овакав систем омогућава адекватну превентиву, мониторинг, као и правовремено и ефикасно реаговање у ванредним околностима.

У 2014. години наставили смо са развојем успостављеног система индустријске безбедности на нивоу Друштва, укључујући три пословна процеса који припадају овој дисциплини.

**Висок степен заштите здравља и сигурности на раду представља један од приоритета и предуслова за успешност НИС-а.**

### Заштита од пожара

- Имплементиран је пројекат централизације ватрогасних јединица у циљу оптимизације ресурса и увећања ефикасности, при чему су обухваћени и технички и организациони аспект.
- У току ванредне ситуације у Србији у време поплава, припадници ватрогасних јединица су активно учествовали у санирању последица на локацијама Смедеревске Паланке (ватрогасци складишта Смедерево и Ниш) и Обреновца (ватрогасци из рафинерије Панчево).
- Израђен је и усвојен јединствени Програм обуке заштите од пожара,
- Израђено је 6 Упутстава за безбедан рад,

### Безбедност процеса

- Извршено је ажурирање и адаптације сетова докумената који регулишу област безбедности процеса и у складу са променама одржане су одговарајуће обуке за запослене на терену.
- Урађене су измене и допуне интерних аката којима се решавају проблеми и ситуације уочене у процесу издаје сетова SEVESO докумената, ради се на имплементацији препорука надлежних органа.

### Ванредне ситуације

Током 2014. године у Србији је било више ванредних ситуација изазваних елементарним непогодама

(обилне снежне падавине у првом тромесечју 2014. године, као и мајске поплаве). Том приликом, НИС је успешно наставио са радом и пружио помоћ угроженом становништву. На основу искуства током ових елементарних непогода:

- Донета су нова и извршена је ревизија постојећих докумената из области ванредних ситуација у складу са искуствима рада у отежаним условима.
- Донет је Акциони план за унапређење стања реаговања у случају ванредних ситуација за период 2014 – 2016. година; планира се набавка средстава и услуга које су дефинисане као неопходне након мајских поплава.
- Усвојене су матрице одговорности у области ванредних ситуација за поједине Блокове, у којима су прецизиране надлежности појединаца и организационих целина.
- Потписан је меморандум о сарадњи са Српско-руским хуманитарним центром, у циљу пружања стручне и материјалне помоћи у случају припрема и реаговања у ванредним ситуацијама.
- Током 2014. године унапређен је систем електронског обавештавања о HSE догађајима. Путем едукације запослених и набавке новог техничког решења за електронско слање обавештења овај процес је постао бржи, поузданији и тачнији.

## Безбедност на раду

Природа пословања у нафтној индустрији захтева висок степен заштите здравља и сигурности на раду, што представља један од приоритета и предуслова за успех. НИС велику пажњу посвећује безбедности и заштити здравља, као и физичкој безбедности запослених, извођача, трећих лица и локалног становништва. Осим тога, НИС константно повећава спремност за реаговање у ванредним ситуацијама и решавање њихових последица.

### Управљање ризицима у области безбедности на раду

У 2014. години настављено је са редовним ревидирањем и допунама Акта о процени ризика на радном месту и радној околини. Уведена је пракса генеричке процене ризика за административна радна места, у циљу олакшаног праћења усаглашености са законском регулативом и брже ревизије процене ризика смањењем папироских и административних захтева.

### Управање извођачима и трећим лицима

У складу са опредељењем НИС-а да послује као друштвено одговорна компанија, само добављачи<sup>1</sup> (и њихови подизвођачи) које испуњавају минимум законске регулативе Републике Србије из ове области имају могућност да учествују на тендерима и поступцима набавке.

<sup>1</sup> Изузетак су добављачи административних услуга (превођење, консултантске, правне, банкарске услуге, услуге процене имовине, медијско представљање, организација догађаја и слично), као и услуга које пружају јавна предузећа, установе или орган

# 1.458

## предквалификованих предузећа

НИС врши процес предквалификације добављача у циљу побољшања праксе из области БЗР, ЗЖС и ЗОП-а и многи од њих су због тога подигли ниво безбедности у својим компанијама на виши ниво.

# 4

## форума извођача

Форуми су одржани у циљу развијања свести извођача и трећих лица о HSE, у НИС-овим просторијама. Учествовали су извођачи из разних грана индустрије - преко одржавања, тј. машинско-монтажних радова, до грађевинске индустрије.

# 44

## надзорне посете извођачима на терену

Посете су подразумевале процену увођења и примене инструмената за управљање ризицима у компанијама извођача, затим сугестије и непосредну помоћ, као и подршку од стране експертских тимова који су вршили ревизију.

# 54

## евалуације извођача

Евалуације су обавила лица за HSE и лица за надзор. На тај начин је створена додатна вредност која служби набавке обезбеђује додатне улазне информације приликом одабира извођача у будућности.

## Досијеи извођача у електронском облику

Доступни су свим интерним стејкхолдерима. Досијеи се допуњавају подацима, што омогућава бољи увид у профил извођача и управљања ризицима везаним уз ангажовање истих.

# Развој кадрова

## Шта?

### Унапређење пословања – професионалност на највишем нивоу

Улагање у развој запослених представља улагање у будућност. Кроз систем квалитетне обуке, знања и вештина радници НИС-а се усавршавају, што представља главни улог за будућност Компаније и професионални развој запослених.

## Како?

### Развијен систем програма

„НИС Шанса“: програм запошљавања младих и талентованих кандидата без радног искуства у струци.

„Лидер“: програм намењен развоју лидерског потенцијала представника средњег и нижег менаџмента.

„Кадровска резерва“: програм развоја представника средњег и вишег менаџмента као будућих наследника највиших менаџерских позиција.

## Ефекти

### НИС ШАНСА:

У 2014. години кроз овај програм запослено је

# 166

кандидата.

### ЛИДЕР:

У 2014. години кроз овај програм прошло је

# 20

запослених.

### КАДРОВСКА РЕЗЕРВА:

У 2014. години

# 164

запослених у програму

# 265

милиона динара на име професионалног развоја запослених у 2014. години.





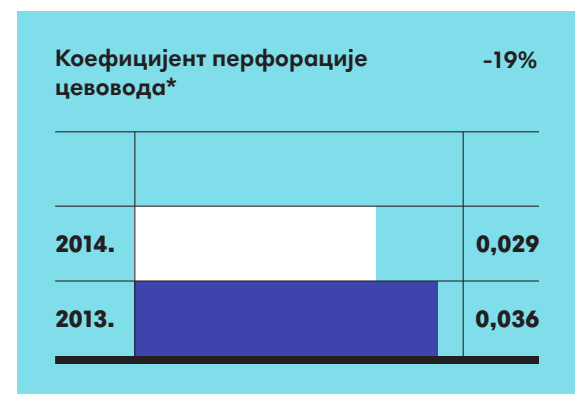
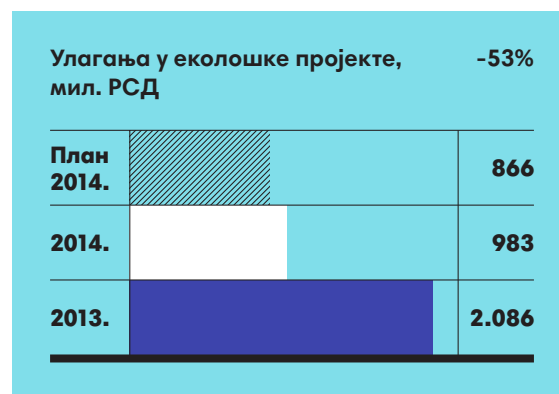
### Здравствена заштита запослених

У циљу сталне бриге о здравственом стању запослених, превенције и раног откривања малигних болести, дијабетеса, кардиолошких обољења и др. током 2014. године су организовани и спроведени систематски и специјалистички прегледи за запослене, као и обавезни прегледи за радна места са повећаним ризиком. Са истим циљем, спроведен је и низ кампања у вези са здрављем (кампања за остављање пушења, информисање о принципима здраве исхране, могућности за спортске и рекреативне активности, филм са предлогом вежби за активну паузу током рада у канцеларијама испред рачунара).

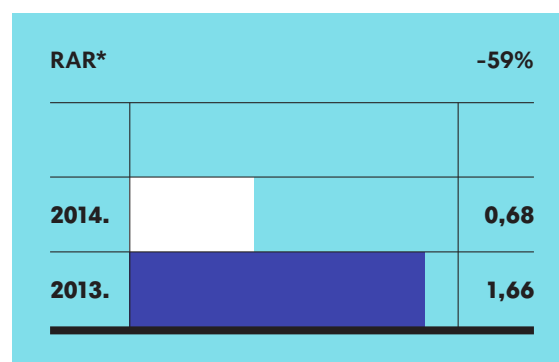
### Лична заштитна опрема (ЛЗО)

Крајем 2014. године ревидиран је Каталог ЛЗО, у који је додат нови материјал за летња заштитна одећа и неколико других артикала. Листа произвођача и материјала периодично се ревидира, како би била проширена уколико одређени материјали, након тестирања, покажу задовољавајући квалитет.

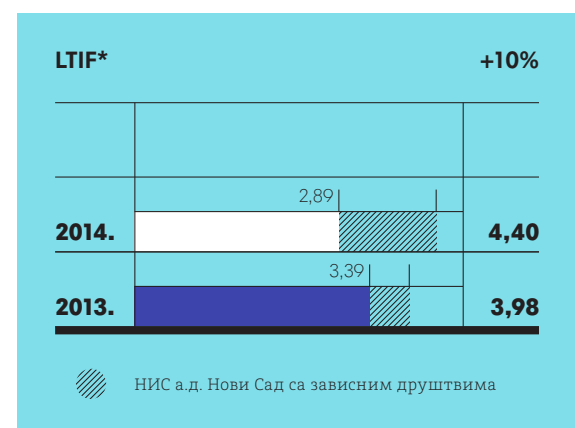
## Основни носиоци мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и индустријске безбедности су запослени и њихови руководиоци.



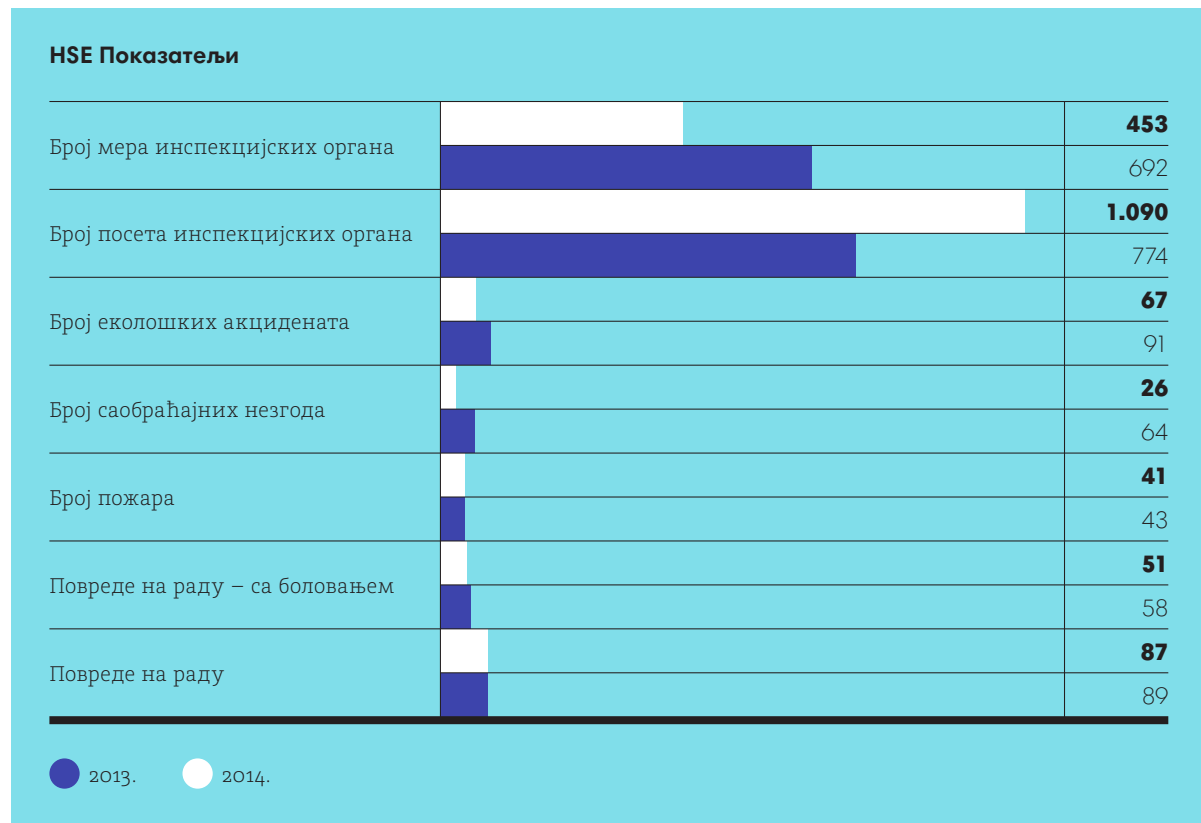
Однос броја перфорација према укупној дужини нафтовода у km.



Однос броја саобраћајних незгода према пређеним km пута, помножено са 1 милион.



Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – технички сервис д.о.о., Нафтагас – нафтни сервис д.о.о., Нафтагас – транспорт д.о.о.



## Енергетска ефикасност

Подизање енергетске ефикасности представља један од стратешких циљева НИС-а. НИС своју делатност обавља поштујући начела енергетске ефикасности и очувања природних ресурса. Усвојена је Енергетска политика и успостављен је сертификован систем управљања енергијом (EnMS) према стандарду ISO 50001:2011. Енергетска политика заснива се на одговорном енергетском менаџменту и непрекидном побољшању енергетске ефикасности у свим производним процесима, постројењима и објектима.

НИС је свестан своје друштвене одговорности за очување енергетских ресурса и смањење негативних утицаја на животну средину, и због тога:

- Непрекидно побољшава своју енергетску ефикасност у свим организационим деловима,
- Непрекидно смањује негативне утицаје на животну средину из својих постројења и објеката,
- Поставља и стално приспитује циљеве у складу са најбољом светском праксом за грану индустрије којој припада,
- Успоставља, примењује и стално унапређује систем енергетског менаџмента у свим организационим деловима,
- У набавкама услуга, добара и радова добровољно користи енергетску ефикасност као критеријум при избору,
- Испуњава законске обавезе у погледу коришћења енергије и енергетске ефикасности.

## Људски ресурси

### Професионални развој запослених

Активним улагањем у развој знања и вештина запослених и изградњом система квалитетне и континуиране обуке НИС ствара могућност да запослени стекну квалификације које одговарају европским и међународним стандардима у свим сегментима пословања.

Континуирано се ради на развоју професионалних вештина путем корпоративних развојних програма. Систем обука развијен је за све нивое запослених (од почетних позиција, специјалиста, експерата, до менаџера свих нивоа). Поред обука које су законска обавеза, запослени се упућују и на тренинге, семинаре и конференције чије су теме битне за пословање Друштва.

Током 2014. године спроведене су техничке/професионалне обуке (стручне обуке из специфичних области пословања - руковање специфичном опремом и сл.), soft skills обуке (обуке попут управљања временом, вештине комуницирања, управљања људима и др.), обуке које су обавезне по закону, организоване су активности везане за добијање лиценци, као и курсеви страних језика.

Сектор за тренинг и развој организује и обуке намењене појединачним потребама запослених, као и корпоративне програме развоја намењене развоју циљних група запослених – „Лидер“ и „Кадровска резерва“.

20

програма за  
развој тимова

101

студент на  
стручној пракси

20

учесника програма  
"Лидер 2014"

366

новозапослених  
полазника прошло  
уводну обуку

117

студената и средњо-  
школаца у једнодневной  
посети НИС-у

164

запослених у  
програму "Кадровска  
резерва"

**Програм „Лидер“** је намењен развоју лидерског потенцијала представника средњег и почетног менаџмента Друштва. Циљ програма је развој лидерских вештина и иновативног мишљења у пословању учесника, темељно разумевање функционисања Друштва и његових дугорочних стратегија. Програм подразумева едукативне модуле, коучинг, менторски рад и израду пројеката.

**„Кадровска резерва“** је корпоративни програм развоја са стратешким циљем развоја представника

средњег и вишег нивоа менаџмента - као будућих наследника највиших менаџерских позиција у ближој или даљој перспективи. Програм је покренут како би задовољио потребу да се у сваком тренутку располаже запосленима који имају знања, искуства, вештине и способности да преузму унапред дефинисане одговорније позиције у оквиру НИС-а.

НИС пружа шансу и талентованим студентима за стицање искуства радом у успешној компанији у оквиру програма **„Летња пракса“**.

Трошкови обуке <sup>1</sup> (у милионима РСД)	2013.	2014.
Трошкови стручног образовања	265	240
Трошкови саветовања	23	11
Трошкови чланарине пословних удружења	2	3
<b>Укупно:</b>	<b>290</b>	<b>254</b>
Трошкови организације обуке		11
<b>Укупно:</b>		<b>265</b>

1 НИС а.д. нови Сад са зависним друштвима формираним 2012. године из организационе структуре НИС а.д. НовиСад (НТЦ НИС – Нафтагас д.о.о., Нафтагас – Транспорт д.о.о., Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. и Нафтагас - нафтни сервиси д.о.о.); Трошкови обуке су приказани без трошкова пројекта „Енергија знања“



### „Енергија знања“

НИС посебну пажњу посвећује младима који долазе у НИС, те је у циљу изградње базе младих квалитетних стручњака покренуо пројекат „Енергија знања“.

Пројекат подразумева партнерство са образовним институцијама у земљи ради образовања високостручних кадрова. Сарадња се не односи само на сегмент научно-истраживачког рада, већ и на програмску сарадњу у циљу унапређивања наставног програма, реконструкцију и опремање учионица и лабораторија и прилагођавање студијских програма захтевима тржишта рада. У 2014. години на Техничком факултету „Михајло Пупин“ у Зрењанину осмишљен је и акредитован нови студијски програм „Индустијско инжењерство у експлоатацији нафте и гаса“. Програм ће бити реализован у сарадњи са Ухтинским државним универзитетом из Руске Федерације.

„Енергија знања“ обухвата и програме подршке за средњошколце, укључујући подршку свих нивоа квалификационих такмичења и организацију и подршку националних и међународних олимпијада у области математике, физике, хемије и руског језика.

У оквиру програма „Енергија знања“ успостављен је програм стипендирања најуспешнијих студената, који за циљ има (уз финансијску подршку), улагање у развој студената кроз програме стручних пракси, учешће у летњим школама у Руској Федерацији, учење страних језика и, по завршетку периода стипендирања, запослење у НИС-у.

Један од праваца програма „Енергија знања“ је адаптација и опремање НИС учионица и лабораторија, у циљу креирања савременијих услова за рад.

# Енергија знања

## Шта? Дајемо на знање!

„Енергија знања“ је програм за младе, који има за циљ да кроз подршку и улагање у образовање и науку, посебно природне и техничке науке, афирмише даровите ученике и студенте и усклади образовни систем са потребама тржишта рада.

## Како? Улагање у младе – инвестиција у будућност

Пројекат подразумева партнерство са образовним институцијама, стипендирање студената, програм стажирања, додатно усавршавање запослених и реализацију заједничких научно-истраживачких пројеката. Програм је усмерен и на програмску сарадњу у циљу унапређивања наставног програма, реконструкцију и опремање учионица и лабораторија и прилагођавање студијских програма захтевима тржишта рада.

## Ефекти

Адаптирано је и опремљено

19

рачунарских  
учионица

4

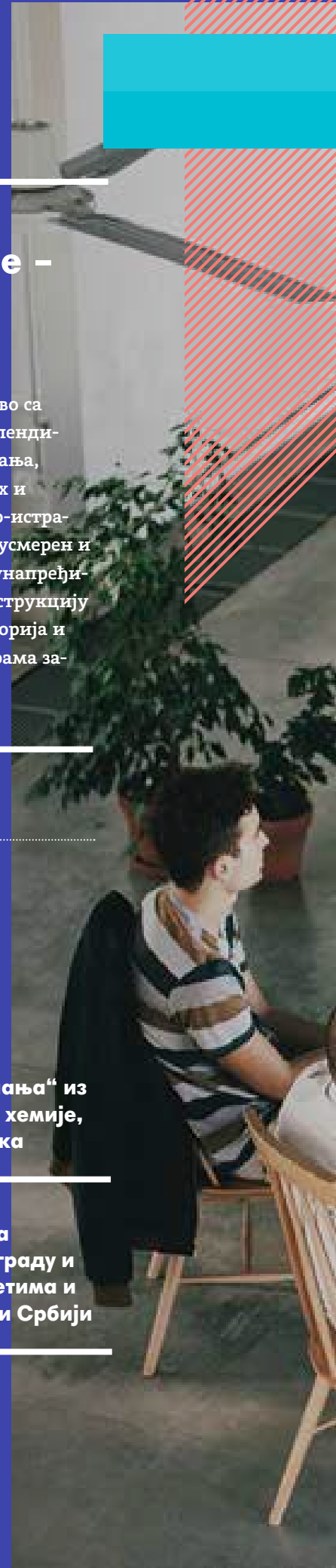
лабораторије

Одржано је

12

„НИС Олимпијада знања“ из  
области математике, хемије,  
физике и руског језика

Наставак сарадње са  
Универзитетом у Београду и  
Новом Саду, факултетима и  
школама у Републици Србији







47

стипендиста у програму стипендирања у школској 2014/2015



2

летње школе у Руској Федерацији



4

НИС лабораторије



19

НИС учионица

### Тим за спортске активности

НИС велику пажњу посвећује побољшању здравља својих запослених и кроз низ корпоративних спортско-здравствених активности које организује тим за спортске активности. Посебан значај имају превентивне активности, па су организовани спортско-дијагностички прегледи и на основу њих креирани планови за унапређење индивидуалног здравља запослених.

Путем објава на интерном проталу, штампањем брошура, организовањем радионица запослени се информишу о принципима здраве исхране, утицају физичке активности на побољшање здравља.

Запосленима је омогућена рекреација у 14 градова у којима живи више од 80% запослених, уз посебне повољности и за чланове њихових породица и могућност бесплатног ангажовања деце запослених у школама спорта.

Нису изостала ни бројна такмичења на којима су НИС-ови запослени показали завидне резултате.

### Социјална заштита

НИС својим запосленима обезбеђује степен социјалне заштите који је виши од нивоа прописаног законом, а који је регулисан Колективним уговором и интерним актима.

Погодности које су пружене колективним уговором и интерним актима су:

- Посебна заштита за особе са инвалидитетом и у случају професионалних обољења, као и превентивни опоравак запослених који раде на пословима с посебним условима рада и на пословима на којима се радни стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, у циљу спречавања професионалних обољења и инвалидности,
- Право на солидарну помоћ,
- Накнада штета коју су запослени претрпели због уништења или оштећења објеката за становање, услед елементарних непогода и других ванредних догађаја,
- Стипендије током редовног школовања деци погинулих и умрлих радника,

- Колективно здравствено осигурање запослених за случај тежих болести и хируршких интервенција,
- Колективно осигурање запослених у случају незгода,
- Решавање стамбених потреба запослених доделом субвенција за стамбене кредите,
- Добровољно пензијско осигурање.

### Нематеријална мотивација

За активно учешће у раду и остварена достигнућа, предвиђени су програми нематеријалне мотивације за запослене (најбољи у струци, ваучери, дипломе НСЕ мотивација,...), а награде одговарају нивоу достигнућа у раду.

### Селекција кадрова

Савремени приступ пословању усмерен је на запослене који су најважнији чинилац успеха и стеченог статуса НИС-а. Уз поштовање принципа интерне праведности и екстерне конкурентности настојимо да изаберемо кандидате који у највећој мери одговарају захтевима нашег пословања.

Први фокус регрутације је усмерен на интерне изворе, док за позиције за које постоји дефицитарност одговарајућих кадрова унутар Друштва, укључујемо и екстерне канале ангажовања.

Наш циљ је одаберемо најбоље који ће испуњавањем постављених циљева НИС-у осигурати лидерску позицију у региону. Тим Сектора за аквизицију талената у току 2014. године запослио је близу 300 кандидата.

### НИС шанса 2014

НИС као једна од највећих енергетских група у региону, у оквиру своје корпоративне друштвене одговорности и у сарадњи са локалним самоуправама, сваке године организује програм „НИС шанса“ у циљу запошљавања младих, талентованих кандидата.

У календарској 2014. години запослено је 166 младих по овом програму (78 по програму 2013/2014. и 88 по програму 2014/2015). На овај начин настављамо традицију која је почела 2010. године. Путем програма „НИС шанса“ до данас је запослено преко 660 кандидата.



Организациони део	31.12.2014.			31.12.2013.		
	Запослени <sup>1</sup>	Лизинг	Укупно	Запослени <sup>2</sup>	Лизинг	Укупно
<b>НИС а.д. Нови Сад</b>	<b>4.275</b>	<b>3.382</b>	<b>7.657</b>	<b>4.266</b>	<b>3.628</b>	<b>7.894</b>
Блок „Истраживање и производња“	727	185	912	716	196	912
Блок „Прерада“	870	45	915	904	48	952
Блок „Промет“	959	2.618	3.577	1.035	2.940	3.975
Блок „Сервиси“	134	13	147	106	8	114
Блок „Енергетика“	235	14	249	225	7	232
Корпоративни центар	1.350	507	1.857	1.280	429	1.709
<b>Представништва и огранци</b>	<b>58</b>	<b>5</b>	<b>63</b>	<b>28</b>	<b>0</b>	<b>28</b>
<b>Зависна друштва у земљи</b>	<b>1.459</b>	<b>1.374</b>	<b>2.833</b>	<b>1.481</b>	<b>1.416</b>	<b>2.897</b>
„Нафтагас - Нафтни сервиси“ <sup>3</sup>	608	589	1.197	630	706	1.336
„Нафтагас - Технички сервиси“	423	495	918	452	447	899
„Нафтагас - Транспорт“	112	257	369	115	236	351
„НТЦ НИС Нафтагас“	316	33	349	284	27	311
<b>Зависна друштва у иностранству</b>	<b>229</b>	<b>2</b>	<b>231</b>	<b>364</b>	<b>10</b>	<b>364</b>
„НИС Петрол“, Бугарска	161	0	161	209	0	209
„НИС Петрол“, Румунија	40	0	40	58	6	58
„НИС Петрол“, БиХ	15	1	16	83	3	83
„Јадран Нафтагас“, БиХ	8	0	8	8	0	8
„Панон Нафтагас“, Мађарска	5	1	6	6	1	6
<b>Остала зависна друштва</b>	<b>260</b>	<b>158</b>	<b>418</b>	<b>132</b>	<b>13</b>	<b>145</b>
„Јубос“ д.о.о. Бор	0	0	0	0	0	0
„О Зоне“ а.д. Београд	4	91	95	4	0	4
„НИС Оверсиз“ о.о.о. Санкт Петербург	119	0	119	91	0	91
„НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац	15	7	22	15	7	22
„Г Петрол“ д.о.о. Сарајево	122	60	182	22	6	28
<b>УКУПНО:</b>	<b>6.281</b>	<b>4.921</b>	<b>11.202</b>	<b>6.271</b>	<b>5.067</b>	<b>11.328</b>

1 У бројно стање је укључена НИС шанса

2 У бројно стање је укључена НИС шанса

3 Укључујући и запослене у огранцима

### Основ престанка радног односа

У току 2014. године, НИС је напустило укупно 470 запослених: 6 запослених је пензионисано, 178 запослених

је споразумно напустило НИС а.д. Нови Сад, а за 286 радника основ престанка радног односа био је друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, смрт запосленог и слично).

	НИС а.д. Нови Сад	НИС-ова зависна друштва у земљи
Пензионисање	4	2
Споразумни прекид радног односа	146	32
Остало	226	60
<b>Укупно:</b>	<b>376</b>	<b>94</b>

### Интерна комуникација

Активан развој корпоративне културе и информисаност запослених од кључне су важности за напредовање бизниса и достизање постављених циљева Друштва. У ту сврху врши се промовисање корпоративних вредности кроз интерне кампање и корпоративне догађаје, као и каскадирање актуелних информација до сваког запосленог кроз отворен дијалог са руководством и алате повратне везе, као што су „СОС линија за спречавање кршења кодекса пословне етике“ и рубрика „Питања руководству“ у корпоративним медијима. Основни приоритет представља благовремено, отворено и тачно информисање запослених о

свим актуелним темама – резултатима пословања, плановима развоја, обуке, заштите на раду, социјалним пакетима и другим бенефитима. У НИС-у се за информисање запослених користе штампани корпоративни медији, као што су месечни и квартални часописи на српском и енглеском језику за запослене у Србији и региону. Поред штампаних канала информисања, у употреби су разглас и инфо-табле на преко 400 локација по Србији, као и електронски медији у које спадају интранет портал, инфомејл и различите врсте имејл обавештења. Резултати годишњег социолошког истраживања показују да из године у годину информисаност запослених расте и да се корпоративна култура развија у складу са стадијумом развоја и постављеном стратегијом.



## Друштвена одговорност и развој локалне заједнице

У 2014. години усвојена је стратегија репозиционирања корпоративног бренда са циљем да бренд усвоји и нове атрибуте и перципира се као одговоран, иновативан, близак и оптимистичан. Под слоганом „Будућност на делу“, дефинисана је и истоимена платформа активности у домену друштвене одговорности са главним стратешким усмерењем на младе, и то кроз пружање подршке и подстицање талентованих младих људи да остваре свој потенцијал, унапреде своја знања и вештине, као и кроз пружање подршке развоју целе друштвене заједнице у којој Друштво послује.

**Под слоганом „Будућност на делу“ дефинисана је платформа активности у домену друштвене одговорности са главним стратешким усмерењем на младе.**

Корпоративна друштвена одговорност део је стратешког пословања и спроводи се кроз пет програма: Култура без граница, Енергија спорта, Енергија знања, Хуманитарни пројекти и Сарадња ради развоја.

### „Култура без граница“

Програм „Култура без граница“ усмерен је на подршку културним институцијама и фестивалима од националног и међународног значаја, као и на афирмацију културних вредности и подршку талентованим младим људима.

Циљ подршке је да се афирмишу уметност и врхунске уметничке вредности, као и културни пројекти од националног и међународног значаја.

**Пет програма корпоративне друштвене одговорности: Култура без граница, Енергија спорта, Енергија знања, Хуманитарни пројекти и Сарадња ради развоја.**

НИС а.д. ови Сад је и 2014. године, пети пут заредом, генерални спонзор 42. међународног филмског фестивала ФЕСТ, који се одржава под слоганом „Није све црно-бело“. Ове године организован је видео конкурс „НИСпирација филмом“ на друштвеној мрежи Инстаграм. Ова акција је намењена свим талентованим љубитељима филма и за

циљ има подстицање креативности. Аутор најбољег рада по избору стручног жирија награђен је тродневним путовањем за две особе на међународни филмски фестивал „Карлове Вари“ у Чешкој.

И ове године, уз помоћ НИС а.д. Нови Сад одржан је значајан музички догађај који промовише музичку традицију и народно стваралаштво Србије. Шести пут заредом Друштво је стратешки партнер Сабора трубача у Гучи.

Кроз овај програм пружена је и подршка највећем џез-фестивалу на југу Србије у циљу промоције културних вредности и развоја уметности. НИС а.д. Нови Сад је ове године пружио прилику најбољим, младим неафирмисаним музичарима, да наступе на престижном фестивалу кроз музички конкурс „Имаш ли жицу за Нишвил“. Уз подршку Друштва укупно 31 музичар је наступио на фестивалу.

Већ другу годину за редом, НИС а.д. Нови Сад као генерални спонзор подржава међународни културни и музички фестивал у Бриселу „Балкан Трафик“.

### „Енергија спорта“

Програм „Енергија спорта“ намењен је подршци професионалном и дечјем спорту, као и промоцији здравог начина живота. Посебна пажња посвећена је деци и омладини, њиховом правилном развоју и промоцији нових талената.

НИС а.д. Нови Сад је дугогодишњи партнер кошаркашког клуба Партизан, а у последње две године је и генерални спонзор клуба. Партизан НИС је најуспешнији кошаркашки клуб у земљи, са великим бројем поштовалаца и пратилаца клуба, самим тим један од најпознатијих спортских брендова Србије. НИС а.д. Нови Сад у сарадњи са КК Партизаном организује традиционалну акцију „Тројком до сезонске“.

У оквиру подршке Кошаркашког савеза Србије, НИС а.д. Нови Сад већ трећу годину подржава спортску акцију – Мини баскет лигу, у којој у турниру у мини баскету учествују деца до 12 година.

НИС а.д. Нови Сад је и генерални спонзор Тениског савеза Србије и подржава најбоље тенисере и тенисерке Србије који се такмиче у Дејвис и ФЕД купу. У оквиру ове сарадње, Друштво и Тениски савез Србије су већ трећу годину организовали „Отворену школу тениса“ за децу широм Србије. Преко 4000 деце је имало прилику да бесплатно научи прве тениске кораке уз помоћ стручних тренера.

Друштво и Тениски савез Србије, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја покренули су акцију „Спортом против насиља“, која има за циљ популаризацију спортских вредности, културе ненасиља и фер-плеја у спорту, као изузетно важном елементу у здравом развоју деце. Акција „Спортом против насиља“ биће одржана широм Србије у преко 300 основних школа током школске 2014/15. године. До сада прилику да се учи правим спортским вредностима кроз тенис стекло је преко 6000 малишана.

Подршка аутомобилском спорту и врхунским спортским резултатима реализована је кроз сарадњу са европским шампионом Душаном Борковићем, чланом NIS Petrol Racing тима који је постигнутим резултатима, поштеном игром и тимским духом у потпуности оправдао указано поверење.

# Заједници заједно

## Шта? Стварамо боље -Заједно

Програм има за циљ учвршћивање партнерских односа са регионима у којима Компанија послује, локалним властима и становништвом. Пројекат се спроводи путем јавног конкурса под називом "Заједници заједно" и усмерен је на подршку пројектима у спорту, култури, образовању, хуманитарним и еколошким иницијативама.

## Како? Побеђујемо заједно

Јавним конкурсом НИС мотивише удружења, хуманитарне и невладине организације и остале заинтересоване да предлажу начине на које је могуће решити конкретан проблем или унапредити постојећу ситуацију у заједници.

## Ефекти

Уложено

110,5

милиона динара у 2014.

Потпуна транспарентност пројекта од процеса аплицирања и јасних критеријума до резултата и мониторинга.

Учешће

11

општина и градова

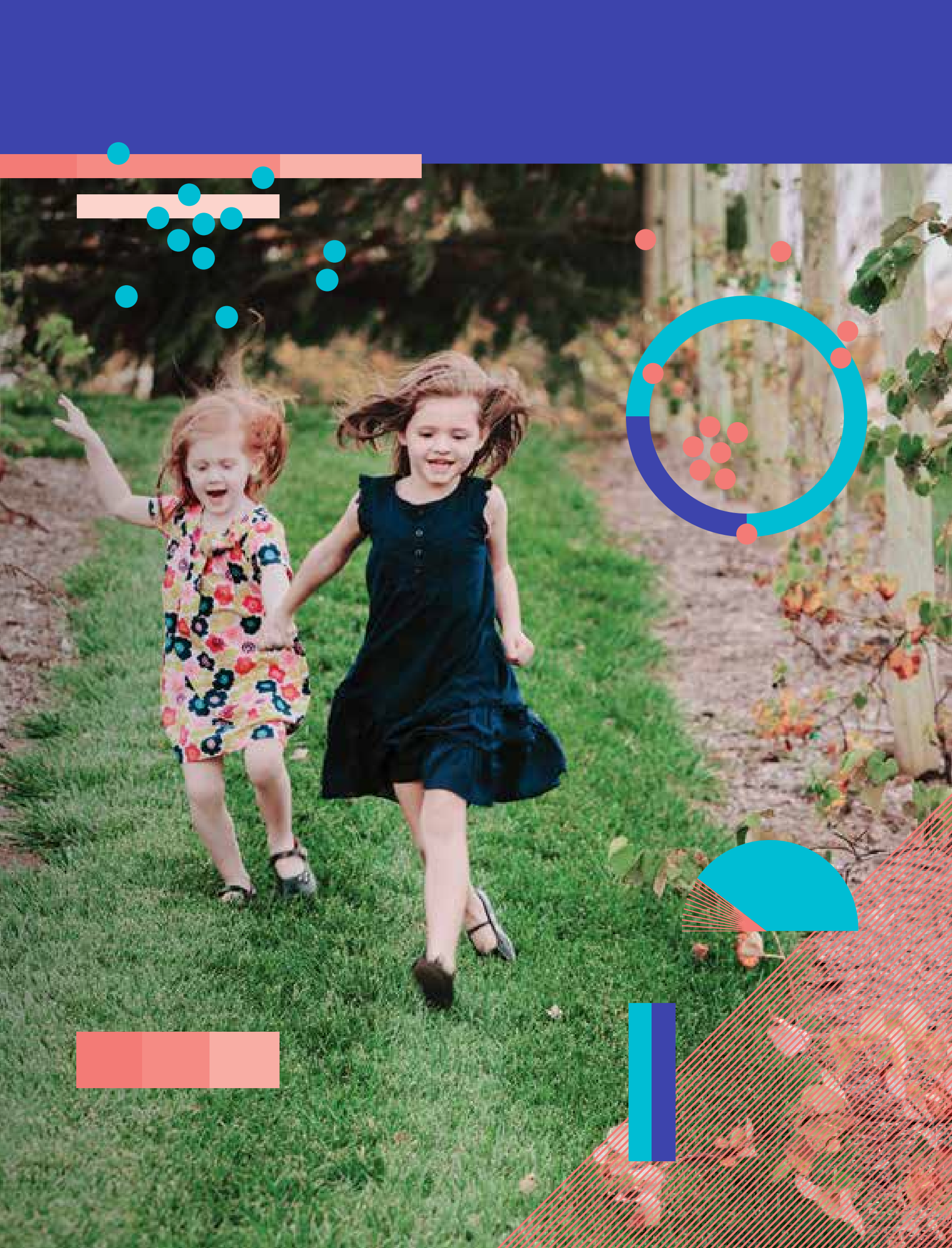
Београд  
Нови Сад  
Ниш  
Чачак  
Панчево  
Зрењанин  
Кикинда  
Кањижа  
Нови Бечеј  
Србобран  
Житиште

Реализована

164

пројекта у 2014.





### Сарадња ради развоја

Програм „Сарадња ради развоја“ осмишљен је са циљем да учврсти партнерске односе са локалним заједницама у којима наше Друштво послује. У оквиру програма се већ трећу годину спроводи Јавни конкурс „Заједници заједно“. Ове године се програм реализује

у сарадњи са 11 локалних самоуправа: Београд, Нови Сад, Ниш, Панчево, Зрењанин, Кикинда, Нови Бечеј, Житиште, Кањижа, Србобран и Чачак. Јавним конкурсом изабрано је 164 пројеката чијом реализацијом се доприноси развоју локалних заједница, олакшава функционисање бројних установа и унапређује рад културних, образовних и спортских институција.

#### Најзначајнији пројекти по областима

<b>Спорт</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• игралишта Кикинди - постављање два спортско-рекреативна терена са справама и другим мобилијаром у мање развијеним, а густо насељеним деловима Кикинде</li> <li>• уређење спортских терена у Хоргошу, Кањижа</li> <li>• реконструкција терена у Србобрану у циљу развоја спортског фудбалског потенцијала код деце основношколског узраста</li> <li>• теретана на отвореном за децу, омладину и све мештане Белог Блата, Зрењанин</li> </ul>
<b>Култура</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• реновирање и адаптација дела изложбеног простора Музеја аутомобила у Београду;</li> <li>• „Мамут фест“ у Кикинди – манифестација посвећена деци основношколског узраста којом се обележава годишњица открића једног од најзначајнијих остатака мамута у свету;</li> <li>• „17. Панчевачки џез фестивал“ у Панчеву – манифестација изузетног уметничког значаја за град Панчево, која окупља истакнуте џез музичаре;</li> <li>• интернационални филмски фестивал „Cinema City“ у Новом Саду – фестивал који кроз квалитетан програм анимира и едукује ширу публику о уметничким вредностима ствара могућност младим филмским уметницима да остваре своје идеје</li> </ul>
<b>Екологија</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• „Како расте дрво“ - подизање нових засада и стварање новог пејзажног амбијента у пет основних школа у Новом Саду;</li> <li>• „Мисли на небо-учини нешто еко!“ - израда и постављање креативног објекта за потребе рециклаже у Кањижи;</li> <li>• постављање фотонапонских уређаја за производњу електричне енергије и соларно загревање воде у резервату природе у Новом Бечеју;</li> <li>• „Green Days“ – еколошко едукативно културни фестивал у Панчеву</li> </ul>
<b>Наука и едукација</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• бесплатни видео курсеви – видео туторијал и едукација из физике педагошког друштва у Нишу;</li> <li>• едукација о утицају саобраћаја на квалитет ваздуха - биомониторинг тешких метала у ваздуху дуж главних саобраћајница града Београда;</li> <li>• „Знањем за будућност“ - едукација деце самохраних мајки у Нишу.</li> </ul>
<b>Хуманитарна делатност</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• „Радам до задовољства“ - инклузија особа са сметњама у развоју и њихово интегрисање у ширу друштвену заједницу у Чачку;</li> <li>• „Студио звучне библиотеке“ - изградња две глуве собе у циљу подршке едукацији слепих особа у Новом Саду;</li> <li>• „Један позив мења све“ - рад са женама жртвама насиља у Новом Бечеју;</li> <li>• „Недеља изазова“ - укључивање младих особа са инвалидитетом у спортска такмичења у Житишту.</li> </ul>



### Хуманитарни пројекти

У оквиру програма који подразумева помоћ и подршку угроженим категоријама становништва, у 2014. години реализовано је више значајних пројеката.

Одмах након првих информација о поплавама, у НИС-у су активирани тимови за реаговање у условима елементарне непогоде, чији је задатак био да заштите здравље и безбедност запослених, смање негативан утицај на животну средину, минимизују ризике за прекид пословања, као и да заштите имовину Друштва и организују активности санације и процене штете на објектима. На располагању државним органима је било гориво, али и компанијска возила, грађевинска оператива и друга техничка опрема, пумпе, као и људи који су по потреби учествовали у спасавању угроженог становништва.

НИС а.д. Нови Сад покренуо је средином јула двомесечну хуманитарну акцију „Ти си наш лик!“ са партнерима ФК Црвена Звезда и КК Партизан, у циљу прикупљања средстава за помоћ подручјима

угроженим у поплавама. Овом акцијом Друштво је желело да покрене навијаче оба клуба и све заинтересоване да искажу своју друштвену свест. На специјално развијеној апликацији, слањем поруке на број 9001, посетиоци су имали могућност да закупе

место за своју фотографију која ће се налазити на бројевима спортских дресова које ће играчи Црвене звезде и Партизана носити целе сезоне. Сва прикупљена средства уплаћена су на рачун Владе Србије за помоћ угроженима у поплавама.

Такође, у оквиру корпоративне хуманитарне акције под називом „Подршка САД!“ запослени у НИС-у прикупили значајне новчане прилоге за помоћ угроженима у поплавама. Удруженим напорима запослених и Друштва, новчана помоћ је такође прикупљена и за раднике НИС-а који су директно угрожени поплавама.

### Односи са јавношћу

Односи са јавношћу и нарочито комуникација НИС-а са медијима обављају се на транспарентан начин, будући да се све важне информације за пословање објављују правовремено кроз саопштења за јавност, која се истовремено публикују на корпоративном сајту на српском, руском и енглеском језику.

У Друштву се поштује правило да се на медијске упите одговара благовремено, пружањем квалитетних, корисних и потпуних информација у најбржем могућем року. Резултати годишњих анкета са представницима медија које спроводи независни консултант, показују да је НИС најкооперативнија компанија у енергетском сектору, те да је понашање представника Друштва са новинарима професионално.

### Резултати годишњих анкета са представницима медија показују да је НИС најкооперативнија компанија у енергетском сектору.

Осим што одговара на питања медија, прес служба НИС-а континуирано пружа подршку бизнису, организује конференције за новинаре, прес-туре и интервјуе. Посебан део сарадње са представницима медија је и организовање едукативних радионица за новинаре, на којима се говори о важним темама из области нафтно-гасног бизниса и енергетике.

## Односи са државним органима

### Прилагођавање регулативе РС правним тековинама ЕУ

НИС је током 2014. године наставио са праћењем процеса усвајања нових и измена постојећих законских и подзаконских аката и стратегија развоја.

Имајући у виду значај прилагођавања регулативе Републике Србије правним тековинама ЕУ, посебно су анализирани предлози закона и подзаконских аката које је предлагала Влада Републике Србије, а тичу се и пословања Друштва у циљу хармонизације прописа са *acquis communautaire*.

### Сарадња са пословним удружењима

НИС је током 2014. године наставио успешну сарадњу са следећим пословним удружењима у Републици Србији, руководећи се заједничким циљевима пове-

ћања атрактивности пословног амбијента у земљи и смањења обима нелегалне трговине:

- Савет страних инвеститора (FIC);
- Америчка привредна комора (АМСНАМ);
- Национална алијанса за локални економски развој (NALED).

Сматрајући да је унапређење пословног амбијента у земљи од велике важности, НИС ће се такође трудити да настави са креирањем и представљањем квалитетних предлога и у 2015. години.

### Сузбијање сивог тржишта

С обзиром да је проблем нелегалне трговине у земљи и у сектору нафте и гаса континуиран, активности НИС-а у борби против исте током 2013. године су 2014. године донеле значајне резултате. Доношење Уредбе о маркирању деривата нафте, која је прописала обавезу додавања маркера од почетка 2014. године и контролу њихове концентрације од друге половине 2014. године, као и друге мере у сузбијању сиве економије, у посматраном периоду су допринеле значајном расту прикупљених акциза на нафтне деривате као јавних прихода.

Поред значајног напретка у борби против нелегалне трговине, НИС ће наставити сарадњу са пословним удружењима и асоцијацијама са циљем контроле и даљег смањења њеног обима у Републици Србији.





# 1.15

## Истраживање и развој

### Систем управљања истраживачко-развојном делатношћу

Увођење и ефикасно коришћење нових технологија један је од приоритета развоја НИС-а у свим областима пословања, од производње и прераде до људских

ресурса. Модернизација опреме, иновативни приступ и примена савремених технологија нужни су услови напретка, конкурентности и достизања регионалног лидерства. НИС непрестано модернизује своје пословање у области нафтно-гасног бизниса, уводи и усавршава нове методе експлоатације нафте и гаса, гради нова прерађивачка постро-

јења, аутоматизује пословање, развија и модернизује мрежу малопродајних објеката.

На пољу истраживања и развоја у НИС-у је усвојен Правилник о планирању, извршењу и контроли иновационих, научно-истраживачких, развојних и технолошких студија (НИРР) НИС а.д. Нови Сад. При генералном директору НИС а.д. формиран је Научно-технички савет који заседа на кварталном нивоу, док је у оквиру Научно-технолошког центра формирана Служба истраживања и развоја, која се бави координацијом и извршењем научно-истраживачких пројеката.

У оквиру НИС Групе истраживачко-развојна делатност организована је у оквиру зависног друштва „НТЦ НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад, које у синергији са ОАД „Гаспром њефт“ користи ресурсе и технологије матичног Друштва и има двојну улогу:

- координатора научно-истраживачких радова, и
- извршиоца научно-истраживачких радова.

**Иновативни приступ и примена савремених технологија нужни су услови напретка, конкурентности и достизања позиције регионалног лидера.**

# 1.16

## Даљи развој

На седници, одржаној 5. јануара 2015. године, Одбор директора НИС а.д. Нови Сад усвојио је пословни план за 2015. годину. Према усвојеном документу, приоритет у развоју у 2015. години биће очување стабилности пословања путем реализације обимног програма повећања ефикасности свих процеса и смањења трошкова.

Кључни задатак у области истраживања и производње угљоводоника биће повећање резерви захваљујући повећању ефикасности геолошко-истражних радова, развијање знања о геолошком моделу Панонског басена и процена потенцијала раније откривених структура. Када је реч о оперативном раду на производњи угљоводоника, Друштво ће бити усмерено на смањење оперативних трошкова, на наставак пројекта аутоматизације процеса и увођење нових технолошких решења.

У 2015. години НИС намерава да почне реализацију друге фазе модернизације прерађивачких капацитета – изградњу комплекса дубоке прераде у Рафинерији

Панчево. Такође ће на већ постојећим капацитетима бити настављено увођење технологија за уштеду енергије и технолошких решења чији је циљ оптимизација излазне продукције и смањење неповратних губитака.

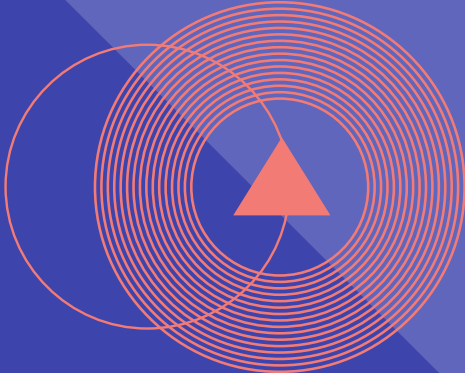
Развој промета у НИС-у обављаће се, у највећој мери, преко повећања ефикасности продајних мрежа у Србији и иностранству, повећања обима премијум продаје и извоза, модернизације складишта, смањења трошкова логистике. НИС ће наставити развој система управљања квалитетом у малопродајним објектима, као и увођење комплексне маркетиншке политике.

Пословни план предвиђа два сценарија у зависности од кретања цене нафте на тржишту. Такође и план инвестиција предвиђа два сценарија, у зависности од наплате потраживања од јавних предузећа и друштва у државном власништву. У случају да јавна предузећа и друштва у државном власништву измире своја дуговања, улагања ће ићи у два правца: производња нафте и смањење дуга према банкама.

---

# Финансијски извештаји







# 2.01

## Појединачни финансијски извештаји

## Мишљење ревизора на појединачне финансијске извештаје



KPMG d.o.o. Beograd  
Kraljica Natalije 11  
11000 Belgrade  
Serbia

Telephone: +381 11 20 80 800  
Fax: +381 11 20 80 800  
E-mail: info@kpmg.rs  
Internet: www.kpmg.rs

### Извештај независног ревизора

#### АКЦИОНАРИМА

#### НИС А.Д. НОВИ САД

Извршили смо ревизију приложених појединачних финансијских извештаја НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту: „Друштво“) који се састоје од појединачног биланса става на дан 31. децембра 2014. године, појединачног биланса успеха, извештаја о осталом резултату, извештаја о променама на капиталу и извештаја о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и напомена, које садрже преглед основних рачуноводствених политика и остала објашњавања.

#### *Одговорност руководства за финансијске извештаје*

Руководство је одговорно за састављање и истинит и поштен преглед ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за успостављање таквих интерних контрола за које се сматра да су релевантне за припрему финансијских извештаја, који не садрже материјално значајне грешке, настале било због провешере или због грешака у раду.

#### *Одговорност ревизора*

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о приложеним финансијским извештајима. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији Републике Србије и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди захтевају да се придржавамо етичких захтева и да ревизију планирамо и обавимо на начин који нам омогућава да стекнемо разумни ниво уверавања да финансијски извештаји не садрже материјално значајне грешке.

Ревизија обухвата обављање процедура у циљу прикупљања ревизорских доказа о износима и објашњавањима у финансијским извештајима. Избор процедура зависи од наше процене, укључујући и процену ризика од материјално значајних грешака у финансијским извештајима, насталих било због провешере или због грешака у раду. У процени ризика узимамо у обзир интерне контроле, које су релевантне за састављање и истинит и поштен преглед финансијских извештаја, са циљем креирања одговарајућих ревизорских процедура, али не и за сврхе изражавања мишљења о ефикасности примењених интерних контрола. Такође, ревизија обухвата и оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и оправданости значајних проценавања, које је руководство извршило, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизорски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и пружају основ за изражавање нашег мишљења.





#### *Мишљење*

По нашем мишљењу, појединачни финансијски извештаји пружају истинит и поштен преглед неконсолидованог финансијског положаја Друштва на дан 31. децембра 2014. године, као и неконсолидоване резултате његовог пословања и неконсолидоване токове готовине за годину која се завршава на тај дан и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

#### *Остало*

Појединачни финансијски извештаји Друштва за годину која се завршава на дан 31. децембра 2013. године су били предмет ревизије од стране другог ревизора који је исказао мишљење без резерви о финансијским извештајима дана 13. фебруара 2014. године.

Београд, 4. март 2015. године



KPMG d.o.o. Beograd

*Црне Тошковић*  
Овлашћени ревизор

## Биланс стања

Биланс стања (у .000 РСД)	Напомена	31.12.2014.	31.12.2013.
<b>Актива</b>			
Уписани а неуплаћени капитал		-	-
<b>Стална имовина</b>		<b>250.847.819</b>	<b>226.405.342</b>
Нематеријална имовина	6	15.401.347	11.306.951
Некретнине, постројења и опрема	7	193.919.656	176.081.795
Биолошка средства		-	-
Дугорочни финансијски пласмани		41.514.772	37.805.356
Дугорочна потраживања		12.044	1.211.240
<b>Одложена пореска средства</b>	<b>11</b>	<b>7.834.155</b>	<b>9.776.709</b>
<b>Обртна имовина</b>		<b>113.529.097</b>	<b>114.319.202</b>
Залихе	12	36.162.167	40.133.897
Потраживања по основу продаје	13	54.093.160	55.632.286
Потраживања из специфичних послова		445.596	390.716
Друга потраживања	14	3.784.621	1.142.314
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха		-	-
Краткорочни финансијски пласмани	15	6.545.472	4.533.030
Готовински еквиваленти и готовина	16	5.338.023	5.180.154
Порез на додатну вредност		-	621.864
Активна временска разграничења	17	7.160.058	6.684.941
<b>Укупна актива = пословна имовина</b>		<b>372.211.071</b>	<b>350.501.253</b>
<b>Ванбилансна актива</b>	<b>18</b>	<b>118.774.144</b>	<b>91.777.781</b>
<b>Пасива</b>			
<b>Капитал</b>		<b>194.586.302</b>	<b>176.882.691</b>
Основни капитал		81.530.200	81.530.200
Уписани а неуплаћени капитал		-	-
Откупљене сопствене акције		-	-
Резерве		-	-

<b>Биланс стања (у .000 РСД)</b>	<b>Напомена</b>	<b>31.12.2014.</b>	<b>31.12.2013.</b>
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		-	-
Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		246.519	18.144
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		176.664	173.368
Нераспоређени добитак		112.986.247	95.507.715
Учешће без права контроле		-	-
Губитак		-	-
<b>Дугорочна резервисања и обавезе</b>		<b>101.303.211</b>	<b>72.153.981</b>
Дугорочна резервисања	20	8.690.515	11.527.435
Дугорочне обавезе	21	92.612.696	60.626.546
<b>Одложене пореске обавезе</b>	<b>11</b>	<b>2.724.064</b>	<b>2.153.482</b>
<b>Краткорочне обавезе</b>		<b>73.597.494</b>	<b>99.311.099</b>
Краткорочне финансијске обавезе	22	14.700.586	27.917.966
Примљени аванси, депозити и кауције		1.551.337	864.997
Обавезе из пословања	23	38.433.183	50.314.868
Остале краткорочне обавезе	24	8.700.483	7.756.617
Обавезе по основу пореза на додату вредност		51.974	-
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	25	7.113.998	10.047.563
Пасивна временска разграничења	26	3.045.933	2.409.088
<b>Губитак изнад висине капитала</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Укупна пасива</b>		<b>372.211.071</b>	<b>350.501.253</b>
<b>Ванбилансна пасива</b>	<b>18</b>	<b>118.774.144</b>	<b>91.777.781</b>

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

## Биланс успеха

## Биланс успеха (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
<b>Пословни приходи</b>	<b>5</b>	<b>247.620.582</b>	<b>252.353.586</b>
Приходи од продаје робе		7.951.525	9.667.372
Приходи од продаје производа и услуга		239.523.009	242.547.357
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.		7.646	562
Други пословни приходи		138.402	138.295
<b>Пословни расходи</b>		<b>196.879.506</b>	<b>195.523.781</b>
Набавна вредност продате робе		7.050.529	9.390.494
Приходи од активирања учинака и робе		695.171	223.460
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		-	-
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		37.064	3.103.205
Трошкови материјала	27	137.510.676	130.276.000
Трошкови горива и енергије		2.894.032	2.290.456
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	28	14.083.619	17.492.035
Трошкови производних услуга	29	13.867.297	12.112.152
Трошкови амортизације		10.717.178	9.422.450
Трошкови дугорочних резервисања	30	277.786	1.270.994
Нематеријални трошкови	31	11.136.496	10.389.455
<b>Пословни добитак</b>		<b>50.741.076</b>	<b>56.829.805</b>
<b>Финансијски приходи</b>	<b>32</b>	<b>8.728.147</b>	<b>14.828.972</b>
Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи		3.278.191	3.313.022
Приходи од камата (од трећих лица)		4.196.347	5.451.340
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		1.253.609	6.064.610
<b>Финансијски расходи</b>	<b>33</b>	<b>19.751.540</b>	<b>9.682.407</b>
Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима и остали финансијски расходи		7.295.912	2.217.836

**Биланс успеха (у .000 РСД)****Година која се завршила 31. децембра**

	Напомена	2014.	2013.
Расходи камата (према трећим лицима)		2.327.011	2.371.952
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		10.128.617	5.092.619
<b>(Губитак) добитак из финансирања</b>		<b>(11.023.393)</b>	<b>5.146.565</b>
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	34	969.640	1.347.595
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	35	5.850.648	5.276.931
<b>Остали приходи</b>	<b>36</b>	<b>4.243.334</b>	<b>3.001.972</b>
<b>Остали расходи</b>	<b>37</b>	<b>2.623.125</b>	<b>2.739.681</b>
<b>Добитак из редовног пословања пре опорезивања</b>		<b>36.456.884</b>	<b>58.309.325</b>
Нето добитак пословања који се обуставља, ефекти промена рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода		-	-
Нето губитак пословања који се обуставља, ефекти промена рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода		-	-
<b>Добитак пре опорезивања</b>		<b>36.456.884</b>	<b>58.309.325</b>
Порез на добитак	38		
Порески расход периода		3.421.124	6.185.819
Одложени порески расходи периода		2.476.523	-
Одложени порески приходи периода		-	200.860
<b>Исплаћена лична примања послодавца</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Нето добитак</b>		<b>30.559.237</b>	<b>52.324.366</b>
Нето добитак који припада мањинским улагачима		-	-
Нето добитак који припада већинском власнику		30.559.237	52.324.366
<b>Зарада по акцији</b>			
Основна зарада по акцији	39	0,187	0,321
Умањена (разводњена) зарада по акцији		-	-

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

## Извештај о осталом резултату

## Извештај о осталом резултату (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
<b>Нето резултат из пословања</b>			
Нето добитак		30.559.237	52.324.366
Нето губитак		-	-
<b>Остали свеобухватни добитак или губитак</b>			
Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретна, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви		-	-
б) смањење ревалоризационих резерви		-	12
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици		207.471	-
б) губици		-	95.339
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			

## Извештај о осталом резултату (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
а) добици		-	-
б) губици		-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици		20.904	14.643
б) губици		3.296	-
Остали бруто свеобухватни добитак		225.079	-
Остали бруто свеобухватни губитак		-	80.708
Порез на остали свеобухватни добитак или губитак периода		-	-
<b>Нето остали свеобухватни добитак</b>		<b>225.079</b>	<b>-</b>
<b>Нето остали свеобухватни губитак</b>		<b>-</b>	<b>80.708</b>
<b>Укупан нето свеобухватни резултат периода</b>			
Укупан нето свеобухватни добитак		30.784.316	52.243.658
Укупан нето свеобухватни губитак		-	-
<b>Укупан нето свеобухватни добитак или губитак</b>		<b>30.784.316</b>	<b>52.243.658</b>
1. Приписан већинским власницима капитала		30.784.316	52.243.658
2. Приписан власницима који немају контролу		-	-

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

## Извештај о токовима готовине

## Извештај о токовима готовине (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
<b>Токови готовине из пословних активности</b>			
<b>Приливи готовине из пословних активности</b>		<b>410.573.246</b>	<b>388.810.697</b>
Продаја и примљени аванси		409.472.731	387.768.902
Примљене камате из пословних активности		962.113	902.936
Остали приливи из редовног пословања		138.402	138.859
<b>Одливи готовине из пословних активности</b>		<b>361.276.646</b>	<b>315.485.016</b>
Исплате добављачима и дати аванси		192.056.661	154.525.550
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи		13.368.470	18.782.016
Плаћене камате		3.093.168	2.944.779
Порез на добитак		8.677.046	4.072.193
Плаћања по основу осталих јавних прихода		144.081.301	135.160.478
<b>Нето прилив готовине из пословних активности</b>		<b>49.296.600</b>	<b>73.325.681</b>
<b>Токови готовине из активности инвестирања</b>			
<b>Приливи готовине из активности инвестирања</b>		<b>12.390.584</b>	<b>1.058.821</b>
Продаја акција и удела (нето приливи)		-	-
Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		259.590	204.087
Остали финансијски пласмани (нето приливи)		12.130.994	854.734
Примљене камате из активности инвестирања		-	-
Примљене дивиденде		-	-
<b>Одливи готовине из активности инвестирања</b>		<b>56.261.417</b>	<b>64.024.826</b>
Куповина акција и удела (нето одливи)		-	26.306
Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		39.690.306	50.466.441
Остали финансијски пласмани (нето одливи)		16.571.111	13.532.079
<b>Нето одлив готовине из активности инвестирања</b>		<b>43.870.833</b>	<b>62.966.005</b>



## Извештај о токовима готовине (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
<b>Токови готовине из активности финансирања</b>			
<b>Приливи готовине из активности финансирања</b>		<b>40.702.390</b>	<b>21.996.382</b>
Увећање основног капитала		-	-
Дугорочни кредити (нето приливи)		23.824.820	12.756.382
Краткорочни кредити (нето приливи)		16.877.570	9.240.000
Остале дугорочне обавезе		-	-
Остале краткорочне обавезе		-	-
<b>Одливи готовине из активности финансирања</b>		<b>46.445.739</b>	<b>35.588.438</b>
Откуп сопствених акција и удела		-	-
Дугорочни кредити (нето одливи)		24.397.660	10.784.309
Краткорочни кредити (нето одливи)		8.967.374	12.440.000
Остале обавезе (нето одливи)		-	-
Финансијски лизинг		-	-
Исплаћене дивиденде		13.080.705	12.364.129
<b>Нето одлив готовине из активности финансирања</b>		<b>5.743.349</b>	<b>13.592.056</b>
<b>Свега приливи готовине</b>		<b>49.296.600</b>	<b>73.325.681</b>
<b>Свега одливи готовине</b>		<b>49.614.182</b>	<b>76.558.061</b>
<b>Нето приливи готовине</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Нето одливи готовине</b>		<b>317.582</b>	<b>3.232.380</b>
<b>Готовина на почетку обрачунског периода</b>		<b>5.180.154</b>	<b>8.311.264</b>
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине		879.335	711.333
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине		403.884	610.063
<b>Готовина на крају обрачунског периода</b>		<b>5.338.023</b>	<b>5.180.154</b>

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја.

## Извештај о променама на капиталу

## Извештај о променама на капиталу (у .000 РСД)

## Компоненте капитала

	Основни капитал	Резерве	Губитак	Нераспоређени добитак
<b>Почетно стање на дан 01.01.2013. године</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	396.287	-
б) потражни салдо рачуна	87.128.024	889.424	-	49.456.516
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013.</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	396.287	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	87.128.024	889.424	-	49.456.516
<b>Промене у претходној 2013. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	5.597.824	889.424	-	12.760.418
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	396.287	58.811.617
<b>Стање на крају претходне године 31.12.2013.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	95.507.715
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014. године</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	95.507.715
<b>Промене у текућој 2014 години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	-	13.080.705
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	30.559.237
<b>Стање на крају текуће године 31.12.2014.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.530.200	-	-	112.986.247

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја

## Извештај о променама на капиталу (наставак)

## Компоненте осталог резултата

	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	Губици или добици по основу ХоВ расположивих за продају	Укупан капитал
<b>Почетно стање на дан 01.01.2013.године</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	74.528	-
б) потражни салдо рачуна	12	-	-	137.003.161
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013.</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	12	-	74.528	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	-	-	137.003.161
<b>Промене у претходној 2013. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	12	95.339	-	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	14.643	39.879.530
<b>Стање на крају претходне године 31.12.2013.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	95.339	59.885	-
б) потражни салдо рачуна	-	-	-	176.882.691
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2014. године</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	95.339	59.885	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	-	-	176.882.691
<b>Промене у текућој 2014. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	-	3.296	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	207.471	20.904	17.703.611
<b>Стање на крају текуће године 31.12.2014.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	42.277	-
б) потражни салдо рачуна	-	112.132	-	194.586.302

Пратеће напомене су саставни део ових финансијских извештаја



# Напомене уз појединачне финансијске извештаје

# Напомене уз појединачне финансијске извештаје

## 1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

НИС а.д. – Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производња сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата и
- Трговину нафтним дериватима и гасом.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године, као правни наследник пет друштава у државној својини, „Јавног предузећа Нафтна индустрија Србије“. Дана 2. фебруара 2009. године Газпром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштвациме НИС а.д. постаје зависно друштво ОАО Газпром Њефта. У марту 2011. године ускладу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ОАО Газпром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе. Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

## 2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Основне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене су доследне оним које су примењене у финансијским извештајима за годину која се завршила 31. децембра 2013. године.

### 2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2014. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напмени 3.

## 2.2. Нови рачуноводствени стандарди

У даљем тексту наведени су стандарди који су први пут примењени од стране Друштва у финансијским извештајима за годину која почиње на дан или након 1. јануара 2014. године и који материјално значајно утичу на Друштво:

- Измене и допуне МРС 32, «Финансијски инструменти: Приказивање» односе се на пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза. Ова допуна појашњава да право на поравнање/пребијање не сме да зависи од (настанка) потенцијалног будућег догађаја. Осим поменутог, право на пребијање мора бити спроводиво за све стране у току редовног пословања, као у случају кашњења у испуњењу обавеза или у случају стечаја. Изменама и допунама обухваћен је и начин измиривања обавеза. Измене и допуне не утичу материјално значајно на финансијске извештаје Друштва.
- Измене и допуне МРС 36, «Умањење вредности имовине», односе се на обелодањивање надокнадивих износа нефинансијске имовине. Овим изменама и допунама укинута су одређена обелодањивања надокнадивих износа ЈГГ која су била део МРС 36 до објављивања МСФИ 13.
- Измене и допуне МРС 39, «Финансијски инструменти: Признавање и мерење» односе се на пренос (замену једног деривата другим) и наставак примене рачуноводства заштите. Ове измене и допуне односе се на законске измене у области ванберзанских деривата и успостављање централних уговорних страна. У складу са МРС 39 преношење деривата на централне уговорне стране доводи до престанка/прекида примене рачуноводства заштите. Измене и допуне предвиђају ослобађање од престанка/прекида примене рачуноводства заштите када пренос/замена инструмента заштите испуни наведене критеријуме. Друштво је применило измене и допуне које нису материјално значајно утицале на његове финансијске извештаје.
- IFRIC 21, 'Државни намети', установљава начин рачуноводственог обухватања обавезе плаћања пореза, уколико обавеза потпада под делокруг МРС 37 'Резервисања'. Тумачење стандарда даје одговор на питање који догађаји повлачи обавезу плаћања пореза и у ком тренутку треба признати ту обавезу.

Остали стандарди, допуне и тумачења који су важећи за финансијску годину која почиње на дан 1. јануара 2014. године нису материјално значајни за Друштво.

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда важећи су за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2014. године и нису примењени приликом састављања ових финансијских извештаја. Не очекује се да ће иједан од поменутих стандарда имати материјално значајан утицај на финансијске извештаје Друштва, изузев стандарда наведених у тексту доле:

- МСФИ 9, 'Финансијски инструменти', бави се питањем класификације, одмеравања и признавања финансијских средстава и финансијских обавеза. Целовита верзија МСФИ 9 објављена је јула 2014. године. Овај стандард замењује смернице МРС 39 које се односе на класификацију и одмеравање финансијских инструмената. МСФИ 9 задржава али поједностављује модел за одмеравање комбинованих инструмената и установљава три основне категорије одмеравања финансијских средстава, и то: по амортизованој вредности, по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у извештају о укупном осталом финансијском резултату, и по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха. Основ за класификацију зависи од пословног модела који правно лице користи, као и од карактеристика финансијског инструмента са аспекта уговорних новчаних токова. Улагање у инструменте капитала одмерава се по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, уз неопозиву опцију да се на почетку прикажу промене у фер вредностима у извештају о укупном осталом финансијском резултату, а не накнадно. Нов модел за признавање и мерење очекиваних кредитних губитака замењује модел за признавање и мерење губитака насталих услед умањења вредности који је био у употреби према МРС 39. Када је реч о финансијским обавезама, нема промене у поступку класификације и одмеравања осим код признавања промене сопственог кредитног ризика у Укупном осталом финансијском резултату, код финансијских обавеза означених по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха. МСФИ 9 либерализује захтеве у погледу ефективности заштите од ризика тиме што замењује јасно дефинисане прописе у погледу ефективности заштите од ризика. Захтева се да заштићена ставка и инструмент заштите буду у економском односу, као и да обим заштите буде исти као обим заштите који користи руководство за потребе управљања ризицима. И даље постоји захтев за упоредном документацијом, с тиме што се помента документација разликује од оне која се тренутно саставља у складу са МРС 39. Стандард је важећи за

обрачунске периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године. Раније усвајање овог стандарда је допуштено. Друштво тек треба да процени пун ефекат МСФИ 9.

- МСФИ 15 “Приход од уговора са купцима” бави се питањем признавања прихода и успоставља начела за саопштавање информација корисницима финансијских извештаја које се односе на природу, износ, време и неизвесност прихода и токова готовине насталих по основу уговора које је Друштво закључило са купцима. Признавање прихода врши се када купац стекне контролу над робом односно услугом и стога има могућност да усмерава коришћење робе и услуга односно да од поменуте робе и услуга остварује корист. Овај стандард замењује МРС 18 ‘Приходи’ и МРС 11 ‘Уговори о изградњи’ и њихова тумачења. Стандард је важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године и његова ранија примена је допуштена. Друштво врши процену утицаја МСФИ 15.

Осим поменутих, нема других МСФИ и тумачења IFRIC који још увек нису ступили на снагу а за које се очекује да ће имати материјално значајан утицај на финансијске извештаје Друштва.

### 2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора Друштва. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕВИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

### 2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

### 2.5. Прерачунавање страних валута

#### (а) Функционална и валута приказивања

Ставке укључене у финансијске извештаје Друштва се одмеравају и приказују у валути примарног економског окружења у ком послује ентитет (функционална валута). Финансијски извештају су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

#### (б) Трансакције и стања

Трансакције у страниој валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/расходи“.

### 2.6. Нематеријална средства

#### (а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

#### (б) Рачунарски софтвер

Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).



## 2.7. Истраживање и процењивање минералних ресурса

### (a) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој, врши се пренос на средства исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријална улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

### (б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

### (в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

### (г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

### (д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

### (ђ) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

## 2.8. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 36 и 37).

### 2.9. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

### 2.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет биланса успеха у оквиру осталих прихода (расхода) (напомена 36 и 37).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

### 2.11. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Улагања у зависна правна лица вреднују се методом набавне вредности, исказујући улагања по трошку набавке без укључивања промена вредности улагања која потичу из резултата. Ако на дан састављања биланса стања има индиција да је вредност улагања умањена, врши се процена надокнадиве вредности улагања.

Ако је надокнадива вредност мања од књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност а губитак од умањења вредности улагања признаје се као расход периода.

#### **2.12. Заједнички аранжмани**

Друштво примењује МСФИ 11 на све заједничке аранжмане почевши од 1. јануара 2013. године. Према МСФИ 11, улагања у заједничке аранжмане класификују се као заједнички послови или заједнички подухвати зависно од уговорних права и обавеза сваког инвеститора. Друштво је извршило процену природе својих заједничких аранжмана и утврдило да је реч о заједничким пословима која се рачуноводствено обухватају у средствима, обавезама, приходима и расходима.

#### **2.13. Пословне комбинације**

Друштво рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Друштво примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања, обавеза које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

#### **2.14. Дугорочна финансијска средства**

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

##### **2.14.1. Класификација финансијских средстава**

###### *(а) Зајмови и потраживања*

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства.

###### *(б) Финансијска средства расположива за продају*

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Друштва, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Друштва.

##### **2.14.2. Признавање и мерење финансијских средстава**

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које се не котирају), Друштво утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за само Друштво.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди

право Друштва на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују у биланс успеха као Приходи (расходи) усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха (напомена 34 и 35).

### 2.14.3. Умањење вредности финансијских средстава

#### (а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава.

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава ("настанак губитка") и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

Критеријуми које Друштво користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Друштво, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрило;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
  - Неповољну промену кредитне способности дужника; и
  - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Друштво прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтваних по првобитној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Друштво може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности.

Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у билансу успеха.

#### (б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Друштво користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у билансу успеха не могу се укинути кроз биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида у билансу успеха.

### 2.15. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање умањења вредности залиха резервних делова услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 37).

### 2.16. Стална средства (или групе за отуђење) намењена продаји

Стална средства (или групе за отуђење) су класификована као средства која се држе ради продаје ако се њихова књиговодствена вредност првенствено надокнађује кроз трансакцију продаје, и ако се продаја сматра веома извесном. Ова средства се исказују по нижој од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје, ако се њихова књиговодствена вредност првенствено надокнађује кроз трансакцију продаје, а не кроз наставак коришћења. Средства су рекласификована у моменту када су сви наведени услови испуњени: а) да су средства расположива за продају у њиховом тренутном стању; б) да је руководство Друштва одобрило и започело тражење купца; в) да је продаја средства активно рекламирана; г) да се продаја очекује у наредних 12 месеци; и д) да није вероватно да ће се значајне промене у плану продаје десити или да ће се средство повући из продаје.

### 2.17. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Друштво неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидираан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру позиције „расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 35). Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у билансу успеха у оквиру „прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 34).

### 2.18. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, који се могу ефективно подићи у било које време без претходне најаве. Готовинске еквиваленте чине сва краткорочна високо ликвидна улагања која могу бити конвертована у готовину и са роком доспећа до три месеца или краће од датума улагања. Признају се на основу вредности стицања која је приближна њиховој фер вредности.

### 2.19. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

### 2.20. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

### 2.21. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода (напомена 39).

### 2.22. Резервсања

Резервсања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервсања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервсање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервсање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервсања због истека времена се исказује као трошак резервсања на терет биланса успеха Друштва.

### 2.23. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Друштво нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

### 2.24. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или краћем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

### 2.25. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу /у том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервсање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

## 2.26. Примања запослених

### (а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

### (б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права.

Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

### (в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2011. години Друштво је започело процес програма подстицаја руководиоца компаније. Након усаглашења, готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности («КПИ») у периоду од три године. На крају 2014. године Друштво је донело одлуку да уведе нови једногодишњи програм подстицаја (напомена 20).

## 2.27. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује без пореза на додатну вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта.

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Друштво имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Друштва. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Друштво заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

### (а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво испоручи производе купцу. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате који је у складу са тржишном праксом.

*(б) Приход од продаје – малопродаја*

Друштво управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, боновима или кредитном картицом.

*(в) Приход од камата*

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Друштво умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтован по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камате. Приход од камате на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

## **2.28. Закупи**

Закуп под условима под којима Друштво суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у билансу стања Друштва. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

*(а) Право коришћења земљишта*

Право коришћења земљишта стечено било куповином или засебном трансакцијом у виду плаћања трећем лицу или локалној државној управи се сматра као нематеријална имовина. Овако стечена нематеријална имовина има неограничен век употребе и предмет је годишњег тестирања на обезвређење.

## **2.29. Расподела дивиденди**

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

## **2.30. Капитализација трошкова позајмљивања**

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.



### 3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

#### 3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама доказаних резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

#### 3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2014. године биће већа/мања за РСД 984.249 (2013: РСД 870.202).

### 3.3. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, друштво узима у разматрање каматне стопе висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуна садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 7,75% (уместо коришћене 6,75%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 10,9%, односно 6,2% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 4% за 2015 и 3,5% почевши од 2016. године па на даље (уместо коришћене 3% за 2015. годину и 2,5% почевши од 2016. године), садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 12,8% односно 6,7% за јубиларне награде.

### 3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса (и заштита животне средине)

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 7,75% (уместо коришћене 6,75%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 481.611 (2013: РСД 418.137).

### 3.5. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности које Друштву могу донети губитак, осим оних које настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључено Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе која по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 42).

### 3.6. Пословно окружење у Руској федерацији

У јулу и септембру 2014. године САД, ЕУ и неке друге земље су увеле санкције руском енергетском сектору које делимично важе и за Друштво.

Америчке санкције забрањују свакој особи из САД, или субјектима који су основани у САД (укључујући њихове стране филијале) или било којој особи или субјекту у САД да:

- врше трансакције, обезбеђују средства или да на други начин улазе у нови дуг са датумом доспећа дужим од 90 дана са једним бројем руских енергетских компанија,
- да обезбеђују извоз, или реизвоз, директно или индиректно, роба, услуга (изузев финансијских услуга), или технологија за истраживање или производњу за пројекте морског дна, обале Арктика, или шкриљаца који имају потенцијал за производњу нафте у Руској Федерацији, или у поморским областима на које Руска Федерација полаже право и које обухватају руске компаније. Ове санкције се односе и на било који субјекат, ако је 50% или више његовог капитала у власништву, директно или индиректно, посебно или заједно, санкционисаних субјеката.

Санкције ЕУ, изречене у јулу и септембру 2014, забрањују:

- набавку, продају, инвестиционе услуге за или као помоћ у издавању хартија од вредности или другим пословима у вези са преносивим хартијама од вредности, инструментима новчаног тржишта и новим кредитима или кредитима са роком доспећа преко 30 дана, издатим одређеном броју руских компанија, и сваком правном лицу, субјекту или телу основаном ван Уније које су преко 50% директно или индиректно у власништву матичне компаније Друштва, укључујући све субјекте који чине НИС Групу.

Иако су санкције које су наметнуте имале утицаја на реструктурирање кредитног портфолија, Друштво је успешно завршило процес реструктурирања без значајних додатних трошкова.

Друштво наставља да процењује утицај санкција, али тренутно не верује да оне имају значајан утицај на финансијске извештаје.

### 3.7. Утицај недавних кретања цена сирове нафте

У складу са недавним значајним променама цене сирове нафте на светском тржишту нафте које су се догодиле крајем 2014. године и које настављају у 2015. години, руководство Друштва је у јануару 2015. године спровело детаљну стрес анализу осетљивости за потенцијални утицај идентификованих смањења цене на будући резултат пословања и потенцијалну надокнадивост релевантне имовине за период до 31. децембра 2015. године.

Стрес анализа осетљивости је базирана на различитим сценаријима заснованим на недавним и разумно очекиваним будућим ценама нафте на светском тржишту, а које су процењене на основу интерних и екстерних извора у индустрији. Резултати анализе дају основ руководству да верује, на датум усвајања ових финансијских извештаја:

- да је примена начела сталности пословања одговарајућа као основ за извештавање на дан 31. децембар 2014. године;
- да су промене цене сирове нафте краткорочне по својој природи. Као такве, када се комбинују са оперативним карактеристикама Друштва, недавне промене у цени нафте нису узете као показатељи умањења вредности имовине на дан биланса стања нити на дан издавања ових финансијских извештаја.

Руководство ће наставити да прати цену сирове нафте и њен ефекат на пословни резултат у циљу ублажавања њеног утицаја, у случају да негативна кретања наставе изван очекиваног распона.

## 4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

### 4.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) у складу са политикама одобрених од стране Управног одбора. Финансијска служба Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

У току свог редовног пословања Друштво је изложено следећим финансијским ризицима:

- (а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- (б) кредитни ризик; и
- (в) ризик ликвидности.

#### *Валутни ризик*

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање ризицима од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту. Да би управљало ризицима од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Друштва.

Друштво има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР и УСД које преважходно излажу Друштво ризику промене девизног курса. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Друштва у укупном кредитном портфолију.

На дан 31. децембра 2014. године, уколико би било забележено јачање/слабљење локалне валуте за 15% у односу на ЕУР, а све остале варијабле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за РСД 2.699.467 (2013: РСД 3.733.047), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР.

На дан 31. децембра 2014. године, уколико би било забележено јачање/слабљење локалне валуте за 15% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања била би већа/мања за РСД 10.971.164 (2013: РСД 9.042.186), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза према добављачима деноминованим у УСД.

#### *Готовински ток и ризик каматне стопе*

Друштво је на дан 31. децембра 2014. године одобрило компанијама из иностранства које су у његовом већинском власништву, субординиране кредите, као начин финансирања пословне активности у иностранству. Кредити који су одобрени за ове намене одобрени су уз променљиву каматну стопу (Еурибор). Да су каматне стопе на одобрене зајмове биле за 1% више / ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, нето резултат пословања у 2014. години пре опорезивања био би виши / нижи за РСД 274.817 (2013: РСД 221.636).

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит у 2014. години био би РСД 1.048.789 (2013: РСД 833.518) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

*Кредитни ризик*

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу Друштва. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита датим иностраним или домаћим зависним правним лицима, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Друштву. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Друштво обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Друштво не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

*Ризик ликвидности*

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализиране су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

<b>На дан 31. децембра 2014.</b>	<b>Мање од 1 године</b>	<b>1 - 5 година</b>	<b>Преко 5 година</b>	<b>Укупно</b>
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	17.143.534	74.506.758	26.112.192	117.762.484
Обавезе из пословања	38.433.183	-	-	38.433.183
	<b>55.576.717</b>	<b>74.506.758</b>	<b>26.112.192</b>	<b>156.195.667</b>

<b>На дан 31. децембра 2013.</b>	<b>Мање од 1 године</b>	<b>1 - 5 година</b>	<b>Преко 5 година</b>	<b>Укупно</b>
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	30.165.075	36.445.238	31.056.498	97.666.811
Обавезе из пословања	50.314.868	-	-	50.314.868
	<b>80.479.943</b>	<b>36.445.238</b>	<b>31.056.498</b>	<b>147.981.679</b>

**4.2. Управљање ризиком капитала**

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Друштво, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања

(укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, позитивних и негативних курсних разлика и других неоперативних трошкова.

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 21 и 22)	107.313.282	88.544.512
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 16)	(5.338.023)	(5.180.154)
Нето дуговања	101.975.259	83.364.358
<b>ЕБИТДА</b>	64.391.138	69.417.881
<b>Коефицијент задужености</b>	1,58	1,20

Друштво се обавезало да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Друштво константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

#### 4.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту (на пример деривати којима се тргује на незваничној берзи) утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

## 5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за године које се завршавају 31. децембра 2014. и 2013. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нерезализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и

осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2014. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	80.403.331	244.940.926	(77.723.675)	247.620.582
Интерсегментни	76.539.271	1.184.404	(77.723.675)	-
Екстерни	3.864.060	243.756.522	-	247.620.582
ЕБИТДА (сегментни резултат)	66.929.689	(2.538.551)	-	64.391.138
Амортизација	(3.028.837)	(7.688.341)	-	(10.717.178)
Губици због умањења вредности (напомене 36, 37)	(25.798)	611.902	-	586.104
Финансијски расходи, нето	(103.288)	(10.920.105)	-	(11.023.393)
Порез на добит	(501.736)	(5.395.911)	-	(5.897.647)
<b>Сегментни добитак/(губитак)</b>	<b>62.621.462</b>	<b>(32.062.225)</b>		<b>30.559.237</b>

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	88.394.589	248.759.012	(84.800.015)	252.353.586
Интерсегментни	84.664.912	135.103	(84.800.015)	-
Екстерни	3.729.677	248.623.909	-	252.353.586
ЕБИТДА (сегментни резултат)	77.164.720	(7.746.839)	-	69.417.881
Амортизација	(2.354.684)	(7.067.766)	-	(9.422.450)
Губици због умањења вредности (напомене 36 и 37)	(106.653)	(84.059)	-	(190.712)
Финансијски приходи (расходи), нето	(416.245)	5.562.810	-	5.146.565
Порез на добит	-	(5.984.959)	-	(5.984.959)
<b>Сегментни добитак/(губитак)</b>	<b>73.309.289</b>	<b>(20.984.923)</b>		<b>52.324.366</b>

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2014. и 2013. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Нето добит	30.559.237	52.324.366
Порез на добит	5.897.647	5.984.959
Остали расходи	2.623.125	2.739.681
Остали приходи	(4.243.334)	(3.001.972)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	5.850.648	5.276.931
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(969.640)	(1.347.595)
Финансијски расходи	19.751.540	9.682.407
Финансијски приходи	(8.728.147)	(14.828.972)
Трошкови амортизације	10.717.178	9.422.450
Остали неоперативни трошкови, нето*	2.932.884	3.165.626
<b>ЕБИТДА</b>	<b>64.391.138</b>	<b>69.417.881</b>

\* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, казне, пенале и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2014.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	3.605.885	3.605.885
Продаја природног гаса	3.757.787	-	3.757.787
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.757.787	-	3.757.787
Продаја нафтних деривата	195.001.420	39.842.087	234.843.507
Малопродаја	61.771.841	-	61.771.841
Велепродаја	133.229.579	39.842.087	173.071.666
Остала продаја	5.197.704	215.699	5.413.403
<b>Продаја укупно</b>	<b>203.956.911</b>	<b>43.663.671</b>	<b>247.620.582</b>



## Година која се завршила 31. децембра 2013.

	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	3.550.090	3.550.090
Продаја природног гаса	3.918.192	-	3.918.192
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.918.192	-	3.918.192
Продаја нафтних деривата	206.159.963	34.007.648	240.167.611
Малопродаја	65.049.672	-	65.049.672
Велепродаја	141.110.291	34.007.648	175.117.939
Остала продаја	4.643.568	74.125	4.717.693
<b>Продаја укупно</b>	<b>214.721.723</b>	<b>37.631.863</b>	<b>252.353.586</b>

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 173.071.666 (2013: РСД 175.117.939) приходи у износу од РСД 23.382.492 (2013: РСД 35.132.534) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију (напомена 41). Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 203.956.911 (2013: РСД 214.721.723) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 43.663.671 (2013: РСД 37.631.863). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

## Година која се завршила 31. децембра

	2014.	2013.
Продаја сирове нафте	3.605.885	3.550.090
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	6.820.153	5.154.969
Босна и Херцеговина	5.142.090	4.449.974
Румунија	4.562.293	2.860.204
Остала тржишта	23.317.551	21.542.501
	39.842.087	34.007.648
Остали приходи	215.699	74.125
	<b>43.663.671</b>	<b>37.631.863</b>

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

## 6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>					
Набавна вредност	-	5.662.500	326.313	4.583.997	10.572.810
Исправка вредности	-	(1.987.343)	(47.001)	(313.788)	(2.348.132)
<b>Неотписана вредност</b>	-	<b>3.675.157</b>	<b>279.312</b>	<b>4.270.209</b>	<b>8.224.678</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2013.</b>					
Повећања	-	341.044	7.999	3.396.889	3.745.932
Обезвређење	-	-	-	(24.347)	(24.347)
Амортизација	-	(605.480)	(114.949)	-	(720.429)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	-	-	-	149.366	149.366
Отуђења и отписи	-	-	-	(81.068)	(81.068)
Остали преноси	-	(36.259)	49.078	-	12.819
<b>Неотписана вредност</b>	-	<b>3.374.462</b>	<b>221.440</b>	<b>7.711.049</b>	<b>11.306.951</b>
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>					
Набавна вредност	-	6.000.613	333.465	7.799.147	14.133.225
Исправка вредности	-	(2.626.151)	(112.025)	(88.098)	(2.826.274)
<b>Неотписана вредност</b>	-	<b>3.374.462</b>	<b>221.440</b>	<b>7.711.049</b>	<b>11.306.951</b>
<b>На дан 1. јануара 2014.</b>					
Набавна вредност	-	6.000.613	333.465	7.799.147	14.133.225
Исправка вредности	-	(2.626.151)	(112.025)	(88.098)	(2.826.274)
<b>Неотписана вредност</b>	-	<b>3.374.462</b>	<b>221.440</b>	<b>7.711.049</b>	<b>11.306.951</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2014.</b>					
Повећања	3.873.220	542.491	637.828	(1.238.552)	3.814.987
Амортизација	(40.079)	(798.078)	(36.530)	-	(874.687)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	-	-	-	1.213.430	1.213.430
Отуђења и отписи	-	-	-	(59.334)	(59.334)
Остали преноси	(1)	(52.495)	52.496	-	-
<b>Неотписана вредност</b>	<b>3.833.140</b>	<b>3.066.380</b>	<b>875.234</b>	<b>7.626.593</b>	<b>15.401.347</b>
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>					
Набавна вредност	3.873.219	6.494.640	971.770	7.714.691	19.054.320
Исправка вредности	(40.079)	(3.428.260)	(96.536)	(88.098)	(3.652.973)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>3.833.140</b>	<b>3.066.380</b>	<b>875.234</b>	<b>7.626.593</b>	<b>15.401.347</b>

Улагања у развој са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 3.833.140 најзначајнијим делом се односе на улагања у геолошка, 2Д и 3Д сеизмичка истраживања на територији Републике Србије (2013: РСД 0).

Концесије, патенти, лиценце и остала права на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 3.066.380 најзначајнијим делом се односе на САП софтвер у износу РСД 2.011.495 (2013: РСД 2.563.713).

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 7.626.593 (2013: РСД 7.711.049) се највећим делом односи на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 6.009.662 (2013: РСД 6.557.429).

Амортизација у износу од РСД 874.687 (2013: РСД 720.429) укључена је у трошкове пословања у билансу успеха.

## 7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

(а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>			
Набавна вредност	11.239.442	87.204.602	83.980.139
Исправка вредности	(692.797)	(26.142.357)	(31.184.643)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>10.546.645</b>	<b>61.062.245</b>	<b>52.795.496</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2013.</b>			
Повећања	222.046	16.186.415	10.609.227
Обезвређење (напомена 37)	-	(232.285)	(15.856)
Амортизација	-	(3.663.672)	(5.036.560)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-
Пренос на инвестиционе некретнине	(3.696)	17.689	-
Пренос на основна средства намењена продаји	-	-	-
Отуђења и отписи	(68.493)	(246.183)	(118.414)
Остали трансфери	-	4.450.270	(4.463.076)
Неотписана вредност	10.696.502	77.574.479	53.770.817
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>			
Набавна вредност	11.000.724	110.567.629	84.882.738
Исправка вредности	(304.222)	(32.993.150)	(31.111.921)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>10.696.502</b>	<b>77.574.479</b>	<b>53.770.817</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2014.</b>			
Повећања	15.507	18.819.254	8.564.557
Повећања по основу бизнис комбинација	-	-	-
Обезвређење (напомена 37)	(29.907)	54.028	(25.210)
Амортизација	-	(4.837.403)	(4.995.419)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-
Пренос са инвестиционих некретнина	(8.190)	61.445	-
Отуђења и отписи	(39.494)	(129.794)	(74.954)
Остали трансфери	876	144.288	(144.859)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>10.635.294</b>	<b>91.686.297</b>	<b>57.094.932</b>
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>			
Набавна вредност	10.969.423	129.367.760	92.244.112
Исправка вредности	(334.129)	(37.681.463)	(35.149.180)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>10.635.294</b>	<b>91.686.297</b>	<b>57.094.932</b>

	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
	22.573.044	76.173	110.630	2.426.047	207.610.077
	(4.938.057)	(1.135)	(110.630)	(21.418)	(63.091.037)
	<b>17.634.987</b>	<b>75.038</b>	-	<b>2.404.629</b>	<b>144.519.040</b>
	13.292.711	-	35.773	11.540.954	51.887.126
	(61.826)	(101)	-	(8.206)	(318.274)
	-	-	(1.789)	-	(8.702.021)
	(149.366)	-	-	-	(149.366)
	(11.248)	-	-	-	2.745
	(1.272.306)	-	-	-	(1.272.306)
	(996.247)	-	-	(9.806.266)	(11.235.603)
	-	(14)	-	(79)	(12.899)
	28.436.705	74.923	33.984	4.131.032	174.718.442
	32.480.853	76.135	56.038	4.160.931	243.225.048
	(4.044.148)	(1.212)	(22.054)	(29.899)	(68.506.606)
	<b>28.436.705</b>	<b>74.923</b>	<b>33.984</b>	<b>4.131.032</b>	<b>174.718.442</b>
	3.270.469	-	344.388	4.815.603	35.829.778
	788.129	-	-	-	788.129
	(33.294)	(49)	-	-	(34.432)
	-	-	(9.669)	-	(9.842.491)
	(1.213.430)	-	-	-	(1.213.430)
	-	-	-	-	53.255
	(170.922)	(32)	-	(7.346.612)	(7.761.808)
	-	76	-	-	381
	<b>31.077.657</b>	<b>74.918</b>	<b>368.703</b>	<b>1.600.023</b>	<b>192.537.824</b>
	33.860.460	76.768	400.426	1.629.280	268.548.229
	(2.782.803)	(1.850)	(31.723)	(29.257)	(76.010.405)
	<b>31.077.657</b>	<b>74.918</b>	<b>368.703</b>	<b>1.600.023</b>	<b>192.537.824</b>

Друштво је у пословној 2014. години капитализовало трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 69.900 (2013: РСД 91.300).

Машине и опрема где је Друштво корисник лизинга по основу уговора о финансијском закупу укључују следеће износе:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Набавна вредност - капитализовани финансијски лизинг	149.696	149.696
Исправка вредности	(77.343)	(62.373)
Садашња вредност	<b>72.353</b>	<b>87.323</b>

На дан сваког биланса стања Руководство друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2014. године извршило процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину («ЈГГ») при чему нису уочене назнаке умањења вредности. Додатно, Друштво је извршило процену и признало обезвређење у износу од РСД 34.432 (2013: РСД 318.274) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

*(б) Инвестиционе некретнине по фер вредности*

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2014.	2013.
<b>На дан 1. јануара:</b>	1.363.353	1.316.069
Повећања	817	150
Добици по основу фер вредновања (напомена 36)	164.761	151.936
Преноси на некретнине, постројења и опрему	(53.255)	(2.745)
Преноси на основна средства намењена продаји	-	6.424
Отуђења	(93.463)	(108.481)
Остало	(381)	-
<b>На дан 31. децембра:</b>	<b>1.381.832</b>	<b>1.363.353</b>

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.381.832 (31. децембра 2013. године: РСД 1.363.353) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

**Фер вредност инвестиционих некретнина**

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2014. односно 2013. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 36).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2014. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Продавнице и други објекти дати у закуп	-	812.023	-
- Станови	-	-	-
- Бензинске станице	-	-	569.808
<b>Укупно</b>	<b>-</b>	<b>812.023</b>	<b>569.808</b>

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2013. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Продавнице и други објекти дати у закуп	-	772.952	-
- Станови	-	131.513	-
- Бензинске станице	-	-	509.899
<b>Укупно</b>	<b>-</b>	<b>904.465</b>	<b>509.899</b>

#### Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

#### Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Друштва на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности:

	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
<b>Стање на почетку године</b>	509.899	484.850
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	59.909	25.048
Укупно повећање по основу фер вредновања, средства	59.909	25.048
<b>Стање на крају године</b>	<b>569.808</b>	<b>509.899</b>



## (в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7).

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>						
Набавна вредност	5.304.044	5.097.738	10.401.782	42.567.439	112.666	53.081.887
Исправка вредности и обезвређење	-	(304.214)	(304.214)	(14.450.258)	(110.630)	(14.865.102)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>5.304.044</b>	<b>4.793.524</b>	<b>10.097.568</b>	<b>28.117.181</b>	<b>2.036</b>	<b>38.216.785</b>
<b>Година завршена 31. децембра 2013.</b>						
Повећања	5.907.334	19.037.854	24.945.188	-	-	24.945.188
Пренос са инвестиција у току	(158.215)	(11.078.397)	(11.236.612)	11.236.612	-	-
Остали преноси	4.808	(4.787)	21	(1.343.512)	(61)	(1.343.552)
Обезвређење	-	(29.547)	(29.547)	(77.107)	-	(106.654)
Амортизација	-	-	-	(2.343.846)	-	(2.343.846)
Отуђења и отписи	(809.340)	(1.282.277)	(2.091.617)	2.951	-	(2.088.666)
	10.248.631	11.436.370	21.685.001	35.592.279	1.975	57.279.255
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>						
Набавна вредност	10.248.631	11.674.429	21.923.060	51.949.129	22.241	73.894.430
Исправка вредности и обезвређење	-	(238.059)	(238.059)	(16.356.850)	(20.266)	(16.615.175)
Неотписана вредност	10.248.631	11.436.370	21.685.001	35.592.279	1.975	57.279.255
<b>На дан 1. јануара 2014.</b>						
Набавна вредност	10.248.631	11.674.429	21.923.060	51.949.129	22.241	73.894.430
Исправка вредности и обезвређење	-	(238.059)	(238.059)	(16.356.850)	(20.266)	(16.615.175)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>10.248.631</b>	<b>11.436.370</b>	<b>21.685.001</b>	<b>35.592.279</b>	<b>1.975</b>	<b>57.279.255</b>
<b>Година завршена 31. децембра 2014.</b>						
Повећања	6.860.465	18.757.565	25.618.030	-	-	25.618.030
Пренос са инвестиција у току	(3.923.922)	(18.528.311)	(22.452.233)	22.452.233	-	-
Остали преноси	2.013.886	(312.733)	1.701.153	(805.588)	(81)	895.484
Обезвређење	-	(15.526)	(15.526)	(10.222)	(49)	(25.797)
Амортизација	-	-	-	(2.990.069)	-	(2.990.069)
Пренос са инвестиционих некретнина	-	-	-	35.121	-	35.121
Отуђења и отписи	(197.690)	(12.672)	(210.362)	(29.252)	-	(239.614)
	15.001.370	11.324.693	26.326.063	54.244.502	1.845	80.572.410
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>						
Набавна вредност	15.001.370	11.578.278	26.579.648	73.455.119	22.203	100.056.970
Исправка вредности и обезвређење	-	(253.585)	(253.585)	(19.210.617)	(20.358)	(19.484.560)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>15.001.370</b>	<b>11.324.693</b>	<b>26.326.063</b>	<b>54.244.502</b>	<b>1.845</b>	<b>80.572.410</b>

## 8. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Учешћа у капиталу зависних правних лица:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
У акцијама	3.457.576	3.457.576
У уделима	5.271.612	5.272.134
	8.729.188	8.729.710
Минус: Исправка вредности	(1.173.167)	(1.173.167)
	<b>7.556.021</b>	<b>7.556.543</b>

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2014. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност	Учешће %
О Зоне а.д. Београд, Србија	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313	100%
НИС Петрол еоод, Софија, Бугарска	28.938	-	28.938	100%
NIS Petrol SRL, Букурешт, Румунија	997	-	997	100%
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	1.030	-	1.030	100%
Pannon naftagas Kft, Будимпешта, Мађарска	184	-	184	100%
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад, Србија	321.500	-	321.500	100%
Нафтагас-Технички сервис д.о.о., Зрењанин, Србија	983.353	-	983.353	100%
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад, Србија	3.579.983	-	3.579.983	100%
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад, Србија	327.751	-	327.751	100%
НИС Оверсиз, Москва, Русија	9.856	-	9.856	100%
Јадран - Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	71	-	71	66%
Светлост д.о.о., Бујановац, Србија	17.045	-	17.045	51%
Лубос, Бор, Србија	904	(904)	-	51%
	<b>8.729.188</b>	<b>(1.173.167)</b>	<b>7.556.021</b>	

## 9. ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Дугорочни зајмови зависним друштвима у земљи	2.842.520	2.694.089
Дугорочни зајмови зависним друштвима у иностранству	31.674.870	26.258.655
Минус: обезвређење	(1.943.236)	-
	<b>32.574.154</b>	<b>28.952.744</b>

Дугорочни зајмови зависним правним лицима исказани у РСД са стањем на дан 31. децембра 2014. године одnose се на:

Валута	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.	
<i>У земљи</i>			
О Зоне а.д. Београд, Србија	ЕУР	2.842.520	2.694.089
		2.842.520	2.694.089
<i>У иностранству</i>			
НИС Петрол еоод Софија, Бугарска	ЕУР	11.348.122	8.635.174
NIS Petrol SRL Букурешт, Румунија	ЕУР	9.258.906	8.022.041
НИС Петрол д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	7.484.821	7.093.978
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	1.852.285	1.708.521
Pannon naftagas Kft Будимпешта, Мађарска	ЕУР	1.730.736	798.941
		31.674.870	26.258.655
		<b>34.517.390</b>	<b>28.952.744</b>

На дан 31. децембра 2014. године Друштво је признало обезвређење дугорочног кредита датог Pannon naftagas Kft, Будимпешта, Мађарска у износу од РСД 1.730.736 и део кредита датог Јадран - Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ обзиром на то да су се неке активности истраживања на овом простору, које су биле финансиране из поменутих кредита, показале неуспешним.

Дугорочни кредити зависним правним лицима су одобрени са варијабилном каматном стопом (1М и 6М Еурибор + 2,9%), на период од 7 година од тренутка исплате последње транше. Исказана књиговодствена вредност дугорочних зајмова одговара њиховој фер вредности.

## 10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Остали дугорочни пласмани	925.696	794.627
Дугорочни кредити дати запосленима	1.155.943	1.083.093
Минус: обезвређење	(919.728)	(782.311)
	<b>1.161.911</b>	<b>1.095.409</b>

Кредити дати запосленим на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.155.943 (31. децембра 2013: РСД 1.083.093) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи од 0,5% односно 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Друштво могло да прибави дугорочне позајмице и која одговара тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду 4,99% за кредите деномиране у ЕУР односно 15,85% за кредите деномиране у РСД (2013. година: 5,62% годишње).

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је номинална вредност кредита датих запосленима. Наведена изложеност кредитном ризику је лимитирана, с обзиром да се наплата кредита датих запосленима у Друштву обезбеђује кроз административне забране.

## 11. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

	Резервисања	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
<b>Стање 1. јануара 2013.</b>	-	(2.364.591)	<b>(2.364.591)</b>
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 38)	-	211.109	211.109
<b>Стање на дан 31. децембра 2013.</b>	-	<b>(2.153.482)</b>	<b>(2.153.482)</b>
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 38)	-	(533.969)	(533.969)
- ефекат на остали укупни резултат	(36.613)	-	(36.613)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014.</b>	<b>(36.613)</b>	<b>(2.687.451)</b>	<b>(2.724.064)</b>

	Резервисања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>				
<b>Стање 1. јануара 2013.</b>	<b>249.839</b>	<b>799.319</b>	<b>8.737.800</b>	<b>9.786.958</b>
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 38)	58.450	(36.441)	(32.258)	(10.249)
<b>Стање на дан 31. децембра 2013.</b>	<b>308.289</b>	<b>762.878</b>	<b>8.705.542</b>	<b>9.776.709</b>
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 38)	(282.758)	(82.219)	(1.577.577)	(1.942.554)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014.</b>	<b>25.531</b>	<b>680.659</b>	<b>7.127.965</b>	<b>7.834.155</b>

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

## 12. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	25.741.314	30.082.947
Недовршена производња	5.755.021	4.782.796
Готови производи	7.121.091	8.130.379
Роба	2.770.724	1.549.993
Дати аванси	627.709	700.073
Минус: исправка вредности	(5.853.692)	(6.384.597)
	36.162.167	38.861.591
Основна средства намењена продаји	-	1.272.306
<b>Укупно залихе – нето</b>	<b>36.162.167</b>	<b>40.133.897</b>

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>	<b>6.447.124</b>	<b>373.071</b>	<b>6.820.195</b>
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 37)	139.379	16.165	155.544
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 36)	(450.253)	(9.659)	(459.912)
Потраживања отписана током године као ненаплата	-	(131.230)	(131.230)
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>	<b>6.136.250</b>	<b>248.347</b>	<b>6.384.597</b>
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 37)	9.025	5.688	14.713
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 36)	(216.837)	(13.116)	(229.953)
Остало	(314.592)	(1.073)	(315.665)
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>	<b>5.613.846</b>	<b>239.846</b>	<b>5.853.692</b>

## 13. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Матична и зависна правна лица у земљи	4.199.731	1.666.029
Матична и зависна правна лица у иностранству	1.394.526	1.640.985
Остале повезане стране у земљи	13.023.542	12.303.237
Остале повезане стране у иностранству	36.398	3.537
Потраживања од трећих лица у земљи	46.603.719	51.597.366
Потраживања од трећих лица у иностранству	1.336.768	960.100
Минус: исправка вредности	(12.501.524)	(12.538.968)
	<b>54.093.160</b>	<b>55.632.286</b>

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Неисправљена и недоспела потраживања	25.690.121	30.257.273
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	3.813.902	5.418.628
од 1 до 3 месеца	2.052.271	4.493.744
од 3 месеца до 1 године	10.978.994	6.122.023
преко 1 године	11.557.872	9.340.618
<b>Укупно</b>	<b>54.093.160</b>	<b>55.632.286</b>

Услед неповољних макроекономских услова последњих година, Друштво је суочено са отежаном наплатом потраживања од друштава у државном власништву. Међутим, Руководство Друштва блиско сарађује са главним дужницима на измиривању наведених дуговања и верује да су нето потраживања укључена у старосну анализу у табели изнад у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје је следећа:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
РСД	63.826.066	65.561.177
ЕУР	550.793	556.954
УСД	2.217.804	2.053.102
Остало	21	21
	<b>66.594.684</b>	<b>68.171.254</b>

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје су:

	Потраживања по основу продаје		Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка	
<b>На дан 1. јануара 2013. године</b>	<b>8.904.176</b>	<b>4.237.782</b>	<b>13.141.958</b>
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 35)	237.257	273.725	510.982
Укидање резервисања (напомена 34)	(2.936)	(719.131)	(722.067)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(95.668)	(95.668)
Остало	(901.457)	605.220	(296.237)
<b>На дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>8.237.040</b>	<b>4.301.928</b>	<b>12.538.968</b>
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 35)	81.045	206.348	287.393
Укидање резервисања (напомена 34)	-	(287.868)	(287.868)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(264.395)	(264.395)
Остало	-	227.426	227.426
<b>На дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>8.318.085</b>	<b>4.183.439</b>	<b>12.501.524</b>

Формирање резервисања за губитке због умањења вредности потраживања су укључени као део губитка по основу фер вредновања и исказују се у Билансу успеха (напомена 35). Износи књижени на терет исправке вредности отписују се када се не очекује да ће бити наплаћени.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања.

## 14. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Потраживања за камате	14.308.224	11.294.510
Потраживања од запослених	85.892	84.140
Потраживања за више плаћени порез на добит	2.627.622	-
Остала потраживања	7.514.100	7.462.878
Минус: исправка вредности	(20.751.217)	(17.699.214)
<b>Укупно краткорочни финансијски пласмани – нето</b>	<b>3.784.621</b>	<b>1.142.314</b>

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013. године</b>	5.864.441	7.323.979	13.188.420
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 35)	4.737.697	7.569	4.745.266
Укидање резервисања (напомена 34)	(183.807)	(844)	(184.651)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(49.485)	(336)	(49.821)
<b>На дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>10.368.846</b>	<b>7.330.368</b>	<b>17.699.214</b>
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 35)	3.604.591	1.543	3.606.134
Укидање резервисања (напомена 34)	(391.242)	(2.258)	(393.500)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(159.538)	(1.093)	(160.631)
<b>На дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>13.422.657</b>	<b>7.328.560</b>	<b>20.751.217</b>

## 15. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Краткорочни кредити и пласмани –матична и повезана правна лица	4.337.886	2.384.555
Краткорочни кредити и пласмани у земљи	2.019	2.019
Остали краткорочни финансијски пласмани	10.357.959	9.974.197
Минус: исправка вредности	(8.152.392)	(7.827.741)
<b>Укупно краткорочни финансијски пласмани – нето</b>	<b>6.545.472</b>	<b>4.533.030</b>

Остали краткорочни финансијски пласмани на дан 31. децембра 2014. године у износу РСД 10.357.959 (31. децембра 2013: РСД 9.974.197) се највећим делом у износу од РСД 10.257.989 (31. децембра 2013: РСД 9.823.260) односе на краткорочни део репрограмираних потраживања. Поменута потраживања су исправљена у износу од РСД 8.152.392 (2013: РСД 7.827.615).

Промене на исправци вредности краткорочних финансијских пласмана су:

	Краткорочни кредити матична и повезана правна лица	Остала краткорочни финансијски пласмани- репрограмирана потраживања	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013. године</b>	142	5.820.064	5.820.206
Пренос са дугорочног на краткорочни део	-	1.591.471	1.591.471
Курсне разлике	(16)	416.080	416.064
<b>На дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>126</b>	<b>7.827.615</b>	<b>7.827.741</b>
Укидање резервисања (напомена 34)	-	(106.562)	(106.562)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(126)	-	(126)
Курсне разлике	-	431.339	431.339
<b>На дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>-</b>	<b>8.152.392</b>	<b>8.152.392</b>

## 16. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Готовина у банци и благајни	4.338.300	4.958.692
Депозити са доспећем до 3 месеца	725.814	2.342
Остала новчана средства	273.909	219.120
	<b>5.338.023</b>	<b>5.180.154</b>

## 17. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Разграничени порез на додату вредност	1.086.612	2.055.272
Унапред плаћени трошкови	108.427	114.807
Потраживања за нефактурисани приход	2.750	1.354.225
Унапред плаћена акциза	4.256.200	1.364.295
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	1.706.069	1.796.342
	<b>7.160.058</b>	<b>6.684.941</b>



Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.086.612 (31. децембра 2013: РСД 2.055.272) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 4.256.200 (31. децембар 2013: РСД 1.364.295) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

## 18. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Издате менице и гаранције	74.389.497	43.781.876
Примљене менице и гаранције	27.511.645	32.580.486
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.690	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.329.184	5.103.758
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	4.414.343	4.315.685
Средства за затварање поља у Анголи	771.785	638.286
	<b>118.774.144</b>	<b>91.777.781</b>

## 19. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2014. и 31. децембра 2013. године састоји се од 163.060.400 акција.

Скупштина акционара је у јуну 2014 године одобрила дивиденду за 2013. годину у износу од РСД 80,22 по акцији.

## 20. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
<b>Стање 1. јануара 2013. године</b>	<b>7.972.086</b>	<b>861.383</b>	<b>2.244.566</b>	<b>1.042.854</b>	<b>809.445</b>	<b>12.930.334</b>
На терет биланса успеха (напомене 30 и 33)	589.424	195.000	-	521.427	319.786	1.625.637
Повећања и корекција процене резервисања	962.855	-	-	-	-	962.855
Укинута у току године (напомена 36)	(303.653)	(112.396)	(348.948)	-	-	(764.997)
Актуарски губици	-	-	95.339	-	-	95.339
Измирење обавеза	(157.674)	(253.893)	(90.200)	(42.202)	(37.856)	(581.825)
<b>Стање на дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>9.063.038</b>	<b>690.094</b>	<b>1.900.757</b>	<b>1.522.079</b>	<b>1.091.375</b>	<b>14.267.343</b>
<b>Стање 1. јануара 2014. године</b>	<b>9.063.038</b>	<b>690.094</b>	<b>1.900.757</b>	<b>1.522.079</b>	<b>1.091.375</b>	<b>14.267.343</b>
На терет биланса успеха (напомене 30 и 33)	52.371	20.000	253.786	-	-	326.157
Повећања и корекција процене резервисања	(14.377)	-	-	-	-	(14.377)
Укинута у току године (напомена 36)	-	-	(1.237.653)	(812.189)	(55.307)	(2.105.149)
Актуарски добици	-	-	(244.084)	-	-	(244.084)
Измирење обавеза	(75.420)	(152.437)	(74.938)	(608.044)	(167.523)	(1.078.362)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>9.025.612</b>	<b>557.657</b>	<b>597.868</b>	<b>101.846</b>	<b>868.545</b>	<b>11.151.528</b>

Анализа резервисања:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Дугорочна	8.690.515	11.527.435
Краткорочна	2.461.013	2.739.908
	<b>11.151.528</b>	<b>14.267.343</b>

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од РСД 557.657 (31. децембра 2013; РСД 690.094) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

*(в) Програм дугорочних подстицаја запослених*

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Друштва. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембра 2014. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови једногодишњи подстицај запослених у износу од РСД 101.846 (31. децембра 2013. године: РСД 1.522.079).

*(г) Резервисања за судске спорове*

На дан 31. децембра 2014. године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Друштво је извршило укидање резервисања за судске спорове за које је процењено да неће имати негативан исход спора у износу од РСД 55.307 (2013: РСД 319.786, трошак). Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2014. године.

*(д) Резервисања за накнадна примања запослених*

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Отпремнине	68.359	533.180
Јубиларне награде	529.509	1.367.577
	<b>597.868</b>	<b>1.900.757</b>

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Дисконтна стопа	6,75%	6,30%
Будућа повећања зарада	2,5%	5,50%
Просечан будући радни век	12,4	14,84

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
<b>Стање на дан 1. јануара 2013. године</b>	<b>622.739</b>	<b>1.621.827</b>	<b>2.244.566</b>
Трошкови директно плаћених накнада	(18.081)	(72.119)	(90.200)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	95.339	-	95.339
Укупно приходи признати у укупном резултату	(166.817)	(182.131)	(348.948)
<b>Стање на дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>533.180</b>	<b>1.367.577</b>	<b>1.900.757</b>
Трошкови директно плаћених накнада	(16.264)	(58.674)	(74.938)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(244.084)	-	(244.084)
Укупно приходи признати у укупном резултату	(204.473)	(779.394)	(983.867)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>68.359</b>	<b>529.509</b>	<b>597.868</b>

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Текући трошкови накнада	159.284	181.210
Трошкови камата	117.574	166.769
Добици од промене плана доприноса	(254.486)	-
Актуарски губици (јубиларне награде)	(400.609)	(425.333)
Трошкови прошлих услуга	(605.630)	(271.594)
	<b>(983.867)</b>	<b>(348.948)</b>

## 21. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	47.820.723	50.655.812
Банкарски кредити	50.891.269	37.565.857
Обавезе за финансијски лизинг	-	21.634
Остале дугорочне обавезе	1.208	1.209
<i>Минус:</i> Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза	(6.100.504)	(27.617.966)
	<b>92.612.696</b>	<b>60.626.546</b>

(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 47.820.723 (ЕУР 395.348.842) (2013: РСД 50.655.813), са висином текућег доспећа од РСД 5.625.967 (2013: РСД 5.332.191), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008 године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски кредити

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Дугорочни кредити у земљи	7.175.319	12.048.569
Дугорочни кредити у иностранству	43.715.950	25.517.288
	50.891.269	37.565.857
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 22)	(474.537)	(22.264.141)
	<b>50.416.732</b>	<b>15.301.716</b>

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Између 1 и 2 године	6.969.316	2.926.308
Између 2 и 5 године	38.044.029	6.871.962
Преко 5 година	5.403.387	5.503.446
	<b>50.416.732</b>	<b>15.301.716</b>

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
УСД	45.401.219	28.343.857
ЕУР	5.126.540	8.579.494
РСД	1.520	280.783
ЛПЈ	361.990	361.723
	<b>50.891.269</b>	<b>37.565.857</b>

Фер вредност дугорочних кредита је једнака њиховој књиговодственој вредности.

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Преглед обавеза по основу банкарских кредита са стањем на дан 31. децембра 2014. године и 31. децембра 2013. године дат је у следећој табели:

Поверилац	Валута	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
<b>Дугорочни кредити у земљи</b>			
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	319.049	279.719
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	457.835	454.900
Банка Поштанска Штедионица, Београд	ЕУР	224.938	225.341
Банка Поштанска Штедионица, Београд	УСД	1.728.210	1.526.400
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (ИБРД)	ЕУР	4.443.767	4.459.990
Уникредит банка, Београд	УСД	-	4.821.436
Уникредит банка, Београд	РСД	-	278.900
Остали кредити	РСД	1.520	1.883
		7.175.319	12.048.569
<b>Дугорочни кредити у иностранству</b>			
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	584.396	518.612
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПУ	361.990	361.723
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	-	3.439.263
Ерсте банка, Холандија	УСД	6.465.167	5.403.333
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	14.919.615	8.312.820
НБГ банка, Велика Британија	УСД	4.973.205	2.493.846
Алфа банка, Велика Британија	УСД	-	3.325.128
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	-	1.662.563
Сберб банка Еуропа АГ, Беч, Аустрија	УСД	16.411.577	-
		<b>43.715.950</b>	<b>25.517.288</b>
<i>Минус текућа доспећа дугорочних кредита</i>		(474.537)	(22.264.141)
		<b>50.416.732</b>	<b>15.301.716</b>

	Валута	Текућа доспећа		Дугорочни део	
		31. децембар 2014.	31. децембар 2013.	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
<b>Дугорочни кредити у земљи</b>					
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	17.872	13.070	301.177	266.649
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	25.376	20.972	432.459	433.928
Банка Поштанска Штедионица, Београд	ЕУР	12.468	12.148	212.470	213.193
Банка Поштанска Штедионица, Београд	УСД	95.789	82.030	1.632.421	1.444.370
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (ИБРД)	ЕУР	261.946	248.267	4.181.821	4.211.723
Уникредит банка, Београд	УСД	-	4.821.436	-	-
Уникредит банка, Београд	РСД	-	278.900	-	-
Остали кредити	РСД	345	369	1.175	1.514
		413.796	5.477.192	6.761.523	6.571.377
<b>Дугорочни кредити у иностранству</b>					
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	40.677	30.197	543.719	488.415
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	20.064	16.978	341.926	344.745
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	-	3.439.263	-	-
Ерсте банка, Холандија	УСД	-	-	6.465.167	5.403.333
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	-	8.312.820	14.919.615	-
НБГ банка, Велика Британија	УСД	-	-	4.973.205	2.493.846
Алфа банка, Велика Британија	УСД	-	3.325.128	-	-
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	-	1.662.563	-	-
Сберб банка Еуропа АГ, Беч, Аустрија	УСД	-	-	16.411.577	-
		60.741	16.786.949	43.655.209	8.730.339
		<b>474.537</b>	<b>22.264.141</b>	<b>50.416.732</b>	<b>15.301.716</b>

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос консолидованог задужевања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2014. и 31. децембра 2013. године.

## 22. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Краткорочни кредити	8.600.082	300.000
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 21)	6.100.504	27.596.332
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 21)	-	21.634
	<b>14.700.586</b>	<b>27.917.966</b>

## 23. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Матична и зависна правна лица у земљи	2.845.130	1.022.184
Матична и зависна правна лица у иностранству	20.144.858	9.338.240
Остала повезана правна лица у земљи	830.355	1.534.730
Остала повезана правна лица у иностранству	50.923	28.586.819
Добављачи у земљи	5.654.892	7.664.202
Добављачи у иностранству	8.837.079	2.099.059
Остале обавезе из пословања	69.946	69.634
	<b>38.433.183</b>	<b>50.314.868</b>

Обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 20.144.858 (31. децембра 2013: РСД 9.338.240) најзначајнијим делом се односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте у износу од 20.122.243 РСД.

## 24. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Обавезе из специфичних послова	493.913	307.236
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	821.286	2.552
Обавезе за камате	657.526	520.438
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Обавезе према запосленима	446.262	504.425
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.638.178	1.694.023
Резервисања за заштиту животне средине	490.586	584.494
Резервисања за судске спорове	272.252	364.611
Остале краткорочне обавезе	108.172	6.530
	<b>8.700.483</b>	<b>7.756.617</b>



## 25. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ , ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Обавезе за акцизу	5.294.046	4.294.766
Обавезе за порез на добит	-	2.626.080
Обавезе за порезе и царине	1.688.669	3.009.684
Остале обавезе за порезе	131.283	117.033
	<b>7.113.998</b>	<b>10.047.563</b>

## 26. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА И РАЗГРАНИЧЕНИ РАСХОДИ

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2014. године у износу РСД 3.045.933 (31. децембра 2013: РСД 2.409.088) се највећим делом односе на укалкуисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.548.802 (31. децембра 2013: РСД 1.507.805).

## 27. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Трошкови сировина	136.850.946	129.663.178
Режијски и остали трошкови	155.109	91.815
Остало	504.621	521.007
	<b>137.510.676</b>	<b>130.276.000</b>

## 28. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Трошкови зарада и накнада зарада (брото)	10.995.544	11.300.671
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	1.541.382	1.647.437
Трошкови накнада по уговору о делу	540.286	608.161
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	59.568	63.420
Трошкови накнада члановима одбора директора и одбора скупштине акционара	126.569	72.106
Трошкови отпремнина	303.545	2.421.545
Остали лични расходи и накнаде	516.725	1.378.695
	<b>14.083.619</b>	<b>17.492.035</b>

## 29. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Производне услуге	3.295.560	2.006.984
Транспортне услуге	3.077.529	3.230.895
Услуге одржавања	4.073.119	3.082.595
Закупнине	1.266.705	875.026
Трошкови сајмова	11.148	5.909
Реклама и пропаганда	905.831	655.583
Трошкови истраживања	542.985	1.322.014
Остале услуге	694.420	933.146
	<b>13.867.297</b>	<b>12.112.152</b>

## 30. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Трошкови обнављања природних ресурса	24.000	429.781
Трошкови накнадних примања запослених	253.786	521.427
Трошкови осталих резервисања (судских и осталих спорова)	-	319.786
	<b>277.786</b>	<b>1.270.994</b>

## 31. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Непроизводне услуге	6.357.806	4.822.203
Репрезентација	110.283	143.157
Премије осигурања	493.047	298.055
Трошкови платног промета	202.766	209.917
Трошкови пореза	945.242	1.662.621
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	2.234.572	2.472.792
Остали непроизводни трошкови	792.780	780.710
	<b>11.136.496</b>	<b>10.389.455</b>

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2014. у износу од РСД 6.357.806 (2013: РСД 4.822.203), се највећим делом у износу од РСД 3.684.698 односе на трошкове услужних организација, трошкове консултантских услуга у износу од РСД 1.044.525, трошкове менаџерских услуга у износу од РСД 669.907 и трошкове сертификације и контроле у износу од РСД 170.308.

## 32. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- Курсне разлике	2.175.510	1.960.423
- Остали финансијски приходи	1.086.526	1.340.193
Приходи од камата	4.196.347	5.451.340
Позитивне курсне разлике	1.253.608	6.064.610
Остали финансијски приходи	16.156	12.406
	<b>8.728.147</b>	<b>14.828.972</b>

## 33. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- Курсне разлике	1.153.455	1.224.655
- Остали финансијски расходи	6.142.110	993.137
Расходи камата	2.278.640	2.017.309
Дисконт дугорочних обавеза	48.371	354.643
Негативне курсне разлике	10.128.617	5.092.619
Остали финансијски расходи	347	44
	<b>19.751.540</b>	<b>9.682.407</b>

## 34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	17.263	190.629
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје	452.315	972.315
- краткорочних пласмана	106.562	-
- осталих потраживања	393.500	184.651
	<b>969.640</b>	<b>1.347.595</b>

### 35. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Губици по основу вредновања:		
- дугорочних финансијских пласмана	1.943.262	6.524
- специфичних и потраживања по основу продаје	298.084	525.141
- осталих потраживања	3.606.134	4.745.266
- остало	3.168	-
	<b>5.850.648</b>	<b>5.276.931</b>

### 36. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Добици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	164.180	87.604
Добици од продаје материјала	41.619	20.118
Вишкови по основу пописа	346.806	350.100
Приходи од смањења обавеза	33.661	226.727
Укидање дугорочних резервисања	2.105.148	764.997
Негативни гудвил	455.776	-
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме	79.589	143
- инвестиционих некретнина	164.761	151.936
- залиха	216.837	450.253
- остале имовине	13.115	9.659
Затезне камате	98.858	517.978
Остали приходи	522.984	422.457
	<b>4.243.334</b>	<b>3.001.972</b>

## 37. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	159.401	437.232
Мањкови	766.429	1.008.424
Отпис потраживања	2.081	11.692
Отпис залиха	41.642	73.725
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања	-	24.374
- некретнина, постројења и опреме	114.021	318.417
- залиха	9.025	139.379
- остале имовине	5.687	16.244
Остали непоменути расходи	1.524.839	710.194
	<b>2.623.125</b>	<b>2.739.681</b>

## 38. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Текући порез на добит	3.421.124	6.185.819
Одложени порез (напомена 11)		
Настанак и укидање привремених разлика	2.476.523	(200.860)
	<b>5.897.647</b>	<b>5.984.959</b>

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Друштва, као што је приказано:

<b>Година која се завршила 31. децембра</b>		
	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Добит пре опорезивања	36.456.884	58.309.328
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи (15%)	5.468.533	8.746.399
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(277.761)	-
Расходи који се не признају за пореске сврхе	1.339.758	139.421
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	1.577.576	-
Искоришћени порески кредити	(1.858.423)	(2.998.604)
Остало	(285.250)	-
	5.964.433	(5.887.216)
Корекција пореза на добит за претходни период	(66.786)	97.743
	<b>5.897.647</b>	<b>5.984.959</b>
Ефективна стопа пореза на добит	16,18%	10,26%

## 39. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

<b>Година која се завршила 31. децембра</b>		
	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Нето добит	30.559.237	52.324.366
Просечан пондерисани број акција	163.060.400	163.060.400
<b>Основна зарада по акцији</b>	<b>0,187</b>	<b>0,321</b>

## 40. ПОСЛОВНЕ КОМБИНАЦИЈЕ

*Куповина бензинских станица*

У 2014. години Друштво је стекло власништво над једном бензинском станицом.

<b>Назив</b>	<b>Датум стицања</b>	<b>Процент стечених учешћа у капиталу</b>
<i>Србија</i>		
ССГ Сава Центар	21. јул 2014	100%

У следећој табели је дат преглед пренесене накнаде по основу стицања бензинске станице у години која се завршила дана 31. децембра 2014 године, фер вредност стечених средстава и насталих обавеза:

<b>Година завршена дана 31. децембра 2014.</b>		
	<b>Србија</b>	<b>Укупно</b>
<b>Пренесена накнада:</b>		
Пренос готовине	332.353	332.353
<b>Укупно пренесена накнада</b>	<b>332.353</b>	<b>332.353</b>
Фер вредност нето препознатљиве стечене имовине	788.129	788.129
<b>Негативан гудвил</b>	<b>(455.776)</b>	<b>(455.776)</b>

Износи признати на дан стицања за главну класу купљених средстава и обавеза:

	<b>Србија</b>	<b>Укупно</b>
Лиценце које се не односе на нафту и гас – право коришћења земљишта	626.451	626.451
Некретнине, постројења и опрема	161.678	161.678
<b>Нето препознатљива стечена имовина</b>	<b>788.129</b>	<b>788.129</b>

Уговори о куповини укључују само стицање имовине БС и не садрже потенцијалне обавезе.

## 41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је у 2014. години и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2014. године и 31. децембра 2013. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
<b>На дан 31. децембар 2014.</b>				
Аванси за основна средства	35.055	-	-	35.055
Учешћа у капиталу	7.556.021	-	-	7.556.021
Дугорочни кредити	32.574.154	-	-	32.574.154
Потраживања по основу продаје	5.590.651	-	36.398	5.627.049
Остала потраживања	1.068.527	-	-	1.068.527
Краткорочни пласмани	4.337.886	-	-	4.337.886
Остала обртна имовина	53.933	-	-	53.933
Дугорочне обавезе	-	(42.194.756)	-	(42.194.756)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.625.967)	-	(5.625.967)
Примљени аванси	(142)	-	(12.831)	(12.973)
Обавезе из пословања	(2.867.745)	(20.122.243)	(50.923)	(23.040.911)
Остале краткорочне обавезе	(197.786)	-	-	(197.786)
Остале обавезе	(6.006)	-	-	(6.006)
	<b>48.144.548</b>	<b>(67.942.966)</b>	<b>(27.356)</b>	<b>(19.825.774)</b>
<b>На дан 31. децембар 2013.</b>				
Аванси за основна средства	159.524	-	-	159.524
Учешћа у капиталу	7.556.543	-	-	7.556.543
Дугорочни кредити	28.952.744	-	-	28.952.744
Дугорочна потраживања	1.199.807	-	-	1.199.807
Потраживања по основу продаје	3.303.408	-	3.537	3.306.945
Остала потраживања	1.125.205	-	-	1.125.205
Краткорочни пласмани	2.384.428	-	-	2.384.428
Остала обртна имовина	84.009	-	-	84.009
Дугорочне обавезе	-	(45.323.621)	-	(45.323.621)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.332.191)	-	(5.332.191)
Примљени аванси	(163)	-	-	(163)
Обавезе из пословања	(1.022.184)	(9.338.240)	(28.586.819)	(38.947.243)
Остале краткорочне обавезе	(41.371)	-	-	(41.371)
Остале обавезе	(9.249)	-	-	(9.249)
	<b>43.692.701</b>	<b>(59.994.052)</b>	<b>(28.583.282)</b>	<b>(44.884.633)</b>



У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2014. и 2013. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
<b>Година која се завршила дана 31. децембра 2014. године</b>				
Приходи од продаје	10.342.966	-	2.208.538	12.551.504
Остали пословни приходи	34.501	-	-	34.501
Набавна вредност продате робе	(127.787)	-	(65.868)	(193.655)
Смањење залиха готових производа и недовршене производње	(9.800.339)	-	(1.627.639)	(11.427.978)
Трошкови материјала	(13.003)	(109.522)	(94.590.847)	(94.713.372)
Трошкови горива и енергије	(437)	-	-	(437)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(27.215)	-	-	(27.215)
Производне услуге	(3.877.420)	-	-	(3.877.420)
Непроизводни трошкови	(550.441)	(51.132)	(12.974)	(614.547)
Финансијски приходи	1.086.526	-	-	1.086.526
Финансијски расходи	(3.384)	(1.150.071)	-	(1.153.455)
Губици по основу фер вредновања	(1.943.236)	-	-	(1.943.236)
Остали приходи	-	52.602	202.046	254.648
Остали расходи	(5.205)	(68.318)	(410.518)	(484.041)
	<b>(4.884.474)</b>	<b>(1.326.441)</b>	<b>(94.297.262)</b>	<b>(100.508.177)</b>
<b>Година која се завршила дана 31. децембра 2013. године</b>				
Приходи од продаје	5.932.498	-	92.553	6.025.051
Остали пословни приходи	32.789	-	-	32.789
Набавна вредност продате робе	(145.451)	-	(17.245)	(162.696)
Смањење залиха готових производа и недовршене производње	(5.319.630)	-	-	(5.319.630)
Трошкови материјала	-	-	(114.209.629)	(114.209.629)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(79.384)	-	-	(79.384)
Производне услуге	(3.421.275)	-	-	(3.421.275)
Непроизводни трошкови	(196.479)	(45.889)	-	(242.368)
Финансијски приходи	1.338.481	-	-	1.338.481
Финансијски расходи	-	(1.224.655)	-	(1.224.655)
Остали приходи	10	-	297.244	297.254
Остали расходи	(2.484)	(4.437)	(634.721)	(641.642)
	<b>(1.860.925)</b>	<b>(1.274.981)</b>	<b>(114.471.798)</b>	<b>(117.607.704)</b>

*Накнаде кључном руководству*

Накнаде плаћене или плативе кључном руководству у 2014. и 2013. години приказане су у табели која следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Зараде и остала краткорочна примања	685.322	404.298
	<b>685.322</b>	<b>404.298</b>

*Најзначајније трансакције и салда са друштвима у државном власништву*

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
ХИП Петрохемија	13.004.338	12.284.032
Србијагас	29.289.917	27.124.438
	<b>42.294.255</b>	<b>39.408.470</b>
<i>Обавезе</i>		
ХИП Петрохемија	(830.355)	(1.534.730)
Србијагас	(226.896)	(230.099)
	<b>(1.057.251)</b>	<b>(1.764.829)</b>
<i>Примљени аванси</i>		
ХИП Петрохемија	(7.109)	(7.112)
Србијагас	(12.806)	(12.806)
	<b>(19.915)</b>	<b>(19.918)</b>

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
<i>Пословни Приходи</i>		
ХИП Петрохемија	23.382.492	35.132.534
Србијагас	2.926.879	2.176.974
	<b>26.309.371</b>	<b>37.309.508</b>
<i>Пословни Расходи</i>		
ХИП Петрохемија	(174.117)	(30.266)
Србијагас	(751.452)	(1.080.394)
	<b>(925.569)</b>	<b>(1.110.660)</b>

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

## 42. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

### *Пренос власништва над имовином*

До дана 31. децембра 2014. године Друштво је имало власништво право коришћења и поседовања на 7.915 непокретности што чини 97% од укупног броја ставки непокретне имовине (објекти и парцеле) Друштва. Власништво над осталих 3% непокретности би требало бити пренето од стране Републике Србије у складу са Уговором о купопродаји акција Нафтне индустрије Србије а.д., потписаног 2007. године.

### *Финансијске гаранције*

На дан 31. децембар 2014. године укупни износ датих финансијских гаранција од стране Друштва износи РСД 6.434.369 и највећом делом се односи на царинске обавезе у износу од РСД 3.145.363 (2013: РСД 2.192.400).

### *Остале потенцијалне обавезе*

На дан 31. децембра 2014. године Друштво није формирало резервисање за потенцијални губитак који може настати по основу процене пореских обавеза од стране Министарства финансија Анголе, према којој Друштво треба да плати разлику у обрачуну пореза у износу од 81 милиона УСД који се односе на додатну профитну нафту за период од 2002. до 2009. Руководство сматра да, на основу услова из потписаних концесионих уговора са државом Анголом и на основу мишљења правних консултаната из Анголе, такав захтев није у складу са тренутно важећим законским оквиром у Анголи због чињенице да власти нису правилно израчунале профитну нафту и да је профитна нафта уговорна обавеза која треба се да испуни према националном концесионару, што је у супротности са мишљењем Министарства финансија Анголе. Руководство Друштва ће уложити жалбу против било какве акције принудне наплате пореза од стране Министарства финансија Анголе и предузети све потребне кораке у циљу одлагања наплате пореза док суд Анголе не донесе коначну одлуку о овом питању. На основу искуства осталих концесионара, суд Анголе још увек није донео одлуку у вези са њиховим жалбама против исте одлуке Министарства финансија, иако су жалбе поднете пре четири године. Узимајући све наведено у обзир, руководство Друштва сматра да на дан 31. децембра 2014. године постоји значајан степен неизвесности у вези времена потребног за решавање захтева Министарства финансија Анголе и уколико га има износа додатног пореза на профитну нафту.

## 43. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2014. године да је друштво измирило све пореске обавезе према држави.

## 44. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

### Лизинг

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закуподавца:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
До годину дана	168.359	199.402
Од 1- 5 година	206.160	239.269
Преко пет година	139.743	138.591
	<b>514.262</b>	<b>577.262</b>

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
До годину дана	817.691	418.361
Од 1- 5 година	1.534.726	7.945
	<b>2.352.417</b>	<b>426.306</b>

Није било других значајних потенцијалних обавеза Друштва.

## 45. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било догађаја након датума биланса стања који би захтевали обелодањивање у финансијским извештајима.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2014. године до 4. марта 2015. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.

У Новом Саду, 4. марта 2015. године

**Лице одговорно за састављање  
финансијских извештаја**

Антон Фјодоров,

Заменик генералног директора,

Руководилац функције за финансије,  
економику, планирање и рачуноводство

**Законски заступник**

Кирил Кравченко,

Генерални директор

# 2.02

**Консолидовани  
финансијски  
извештаји**

## Мишљење ревизора на консолидоване финансијске извештаје



KPMG d.o.o. Beograd  
Kraljica Natalije 11  
11000 Beograd  
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500  
Fax: +381 11 20 50 550  
E-mail: info@kpmg.rs  
Internet: www.kpmg.rs

### Извештај независног ревизора

#### АКЦИОНАРИМА

#### НИС А.Д. НОВИ САД

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја НИС а.д. Нови Сад (у даљем тексту: „Друштво“) који се састоје од консолидованог биланса стања на дан 31. децембра 2014. године, консолидованог биланса успеха, консолидованог извештаја о осталом резултату, консолидованог извештаја о променама на капиталу и консолидованог извештаја о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и напомена, које садрже преглед основних рачуноводствених политика и других напомена.

#### *Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје*

Руководство је одговорно за састављање и истинит и поштен преглед ових консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за успостављање таквих интерних контрола за које се сматра да су релевантне за припрему финансијских извештаја, који не садрже материјално значајне грешке, настале било због проневере или због грешака у раду.

#### *Одговорност ревизора*

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о приложеним консолидованим финансијским извештајима. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији Републике Србије и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди захтевају да се придржавамо етичких захтева и да ревизију планирамо и обавимо на начин који нам омогућује да стекнемо разумни ниво уверавања да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајне грешке.

Ревизија обухвата обављање процедура у циљу прикупљања ревизорских доказа о износима и обелодањивањима у консолидованим финансијским извештајима. Избор процедура зависи од наше процене, укључујући и процену ризика од материјално значајних грешака у консолидованим финансијским извештајима, насталих било због проневере или због грешака у раду. У процени ризика узимамо у обзир интерне контроле, које су релевантне за састављање и поштено приказивање консолидованих финансијских извештаја, са циљем креирања одговарајућих ревизорских процедура, али не и за сврхе изражавања мишљења о ефикасности примењених интерних контрола. Такође, ревизија обухвата и оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и оправданости значајних процена, које је руководство извршило, као и оцену опште презентације консолидованих финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизорски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и пружају основ за изражавање нашег мишљења.



#### *Мишљење*

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји приказују истинито и поштено консолидован финансијски положај Друштва на дан 31. децембра 2014. године, као и консолидоване резултате његовог пословања и консолидоване токове готовине за годину која се завршава на тај дан и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

#### *Оцено*

Консолидовани финансијски извештаји Друштва за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године су били предмет ревизије од стране другог ревизора који је изказао мишљење без резерве о финансијским извештајима дана 13. фебруара 2014. године.

Београд, 4. март 2015. године



KPMG d.o.o. Beograd

  
Нејмс Горјани  
Облашћени ревизор

## Консолидовани биланс стања

Консолидовани биланс стања (у .000 РСД)	Напомена	31.12.2014.	31.12.2013.
<b>Актива</b>			
Уписани а неуплаћени капитал		-	-
<b>Стална имовина</b>		<b>246.183.088</b>	<b>221.861.308</b>
Нематеријална имовина	6	21.687.631	16.057.900
Некретнине, постројења и опрема	7	222.017.915	203.418.795
Биолошка средства		-	-
Дугорочни финансијски пласмани		2.465.498	2.373.180
Дугорочна потраживања		12.044	11.433
<b>Одложена пореска средства</b>	<b>10</b>	<b>7.834.203</b>	<b>9.776.757</b>
<b>Обртна имовина</b>		<b>110.645.943</b>	<b>113.990.324</b>
Залихе	11	39.554.349	41.206.459
Потраживања по основу продаје	12	49.244.871	52.575.085
Потраживања из специфичних послова		323.954	163.502
Друга потраживања	13	3.046.977	335.488
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха		-	-
Краткорочни финансијски пласмани	14	2.207.637	2.154.738
Готовински еквиваленти и готовина	15	8.326.704	8.707.774
Порез на додату вредност		163.230	1.939.549
Активна временска разграничења	16	7.778.221	6.907.729
<b>Укупна актива = пословна имовина</b>		<b>364.663.234</b>	<b>345.628.389</b>
<b>Ванбилансна актива</b>	<b>17</b>	<b>120.440.876</b>	<b>94.164.460</b>
<b>Пасива</b>			
<b>Капитал</b>		<b>183.620.504</b>	<b>168.953.099</b>
Основни капитал	18	81.550.674	81.550.757
Уписани а неуплаћени капитал		-	-
Откупљене сопствене акције		-	-
Резерве		-	-



<b>Консолидовани биланс стања (у .000 РСД)</b>	<b>Напомена</b>	<b>31.12.2014.</b>	<b>31.12.2013.</b>
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		-	-
Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		312.137	18.144
Нереализовани губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата		616.921	232.531
Нераспоређени добитак		102.374.614	87.616.729
Учешће без права контроле		-	-
Губитак		-	-
<b>Дугорочна резервисања и обавезе</b>		<b>102.600.628</b>	<b>73.328.120</b>
Дугорочна резервисања	19	9.012.584	12.194.243
Дугорочне обавезе	20	93.588.044	61.133.877
<b>Одложене пореске обавезе</b>	<b>10</b>	<b>2.980.602</b>	<b>2.337.282</b>
<b>Краткорочне обавезе</b>		<b>75.461.500</b>	<b>101.009.888</b>
Краткорочне финансијске обавезе	21	14.701.438	27.918.441
Примљени аванси, депозити и кауције		1.589.530	892.243
Обавезе из пословања	22	36.815.739	50.378.870
Остале краткорочне обавезе	23	9.137.662	8.055.634
Обавезе по основу пореза на додату вредност		187.050	61.393
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	24	7.513.714	10.202.079
Пасивна временска разграничења	25	5.516.367	3.501.228
Губитак изнад висине капитала		-	-
<b>Укупна пасива</b>		<b>364.663.234</b>	<b>345.628.389</b>
<b>Ванбилансна пасива</b>	<b>17</b>	<b>120.440.876</b>	<b>94.164.460</b>

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

## Консолидовани биланс успеха

### Консолидовани биланс успеха (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
<b>Пословни приходи</b>	<b>5</b>	<b>258.557.529</b>	<b>259.556.253</b>
Приходи од продаје робе		26.886.264	21.851.148
Приходи од продаје производа и услуга		231.432.459	237.570.649
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.		7.646	806
Други пословни приходи		231.160	133.650
<b>Пословни расходи</b>		<b>210.473.983</b>	<b>204.986.422</b>
Набавна вредност продате робе		15.326.614	15.449.511
Приходи од активирања учинака и робе		10.498.510	7.981.686
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		313.347	-
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга		-	3.102.098
Трошкови материјала	26	140.794.695	132.262.630
Трошкови горива и енергије		4.052.031	3.296.360
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	27	19.286.286	23.612.684
Трошкови производних услуга	28	14.506.200	10.495.572
Трошкови амортизације		12.757.430	10.871.986
Трошкови дугорочних резервисања	29	366.247	1.349.805
Нематеријални трошкови	30	14.196.337	12.527.462
<b>Пословни добитак</b>		<b>48.083.546</b>	<b>54.569.831</b>
<b>Финансијски приходи</b>	<b>31</b>	<b>7.788.961</b>	<b>13.944.681</b>
Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи		2.218.595	2.117.743
Приходи од камата (од трећих лица)		4.238.258	5.539.711
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		1.332.108	6.287.227
<b>Финансијски расходи</b>	<b>32</b>	<b>20.401.328</b>	<b>10.322.958</b>
Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима и остали финансијски расходи		7.423.239	2.346.784

## Консолидовани биланс успеха (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
Расходи камата (према трећим лицима)		2.497.209	2.517.777
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)		10.480.880	5.458.397
<b>(Губитак) добитак из финансирања</b>		<b>(12.612.367)</b>	<b>3.621.723</b>
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	33	984.506	1.348.403
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	34	3.938.708	5.285.784
<b>Остали приходи</b>	<b>35</b>	<b>4.866.534</b>	<b>3.287.541</b>
<b>Остали расходи</b>	<b>36</b>	<b>3.513.956</b>	<b>3.151.293</b>
<b>Добитак из редовног пословања пре опорезивања</b>		<b>33.869.555</b>	<b>54.390.421</b>
Нето добитак пословања који се обуставља, ефекти промена рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода		-	-
Нето губитак пословања који се обуставља, ефекти промена рачуноводствене политике и исправка грешака из ранијих периода		-	-
<b>Добитак пре опорезивања</b>		<b>33.869.555</b>	<b>54.390.421</b>
Порез на добитак	37		
Порески расход периода		3.497.767	6.195.055
Одложени порески расходи периода		2.533.344	-
Одложени порески приходи периода		-	152.330
<b>Исплаћена лична примања послодавца</b>			
<b>Нето добитак</b>		<b>27.838.444</b>	<b>48.347.696</b>
Нето добитак који припада мањинским улагачима		-	-
Нето добитак који припада већинском власнику		27.939.245	48.373.230
Нето губитак који припада мањинским улагачима		100.801	25.534
Нето добитак који припада већинском власнику		-	-
<b>Зарада по акцији</b>			
Основна зарада по акцији	38	0,171	0,297
Умањена (разводњена) зарада по акцији		-	-

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

## Консолидовани извештај о осталом резултату

Консолидовани извештај о осталом резултату (у .000 РС)	Година која се завршила 31. децембра		
	Напомена	2014.	2013.
<b>Нето резултат из пословања</b>			
Нето добитак		27.838.444	48.347.696
Нето губитак		-	-
<b>Остали свеобухватни добитак или губитак</b>			
Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретни-на, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви		-	-
б) смањење ревалоризационих резерви		-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефиниса-них примања			
а) добици		273.088	-
б) губици		-	114.418
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инстру-менте капитала			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухват-ном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских из-вештаја иностраног пословања			
а) добици		-	-
б) губици		380.965	18.526
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			

## Консолидовани извештај о осталом резултату (у .000 РС)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
а) добици		-	-
б) губици		-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици		-	-
б) губици		-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици		20.904	14.643
б) губици		3.296	-
Остали бруто свеобухватни добитак		-	-
Остали бруто свеобухватни губитак		90.269	118.301
Порез на остали свеобухватни добитак или губитак периода		-	-
<b>Нето остали свеобухватни добитак</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Нето остали свеобухватни губитак</b>		<b>90.269</b>	<b>118.301</b>
<b>Укупан нето свеобухватни резултат периода</b>			
Укупан нето свеобухватни добитак		27.748.175	48.229.395
Укупан нето свеобухватни губитак		-	-
<b>Укупан нето свеобухватни добитак или губитак</b>		<b>27.748.175</b>	<b>48.229.395</b>
1. Приписан већинским власницима капитала		27.748.175	48.229.395
2. Приписан власницима који немају контролу		-	-

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

## Консолидовани извештај о токовима готовине

Консолидовани извештај о токовима готовине (у .000 РСД)		Година која се завршила 31. децембра	
	Напомена	2014.	2013.
<b>Токови готовине из пословних активности</b>			
<b>Приливи готовине из пословних активности</b>		<b>425.553.728</b>	<b>397.638.605</b>
Продаја и примљени аванси		424.322.314	396.553.219
Примљене камате из пословних активности		1.000.254	950.931
Остали приливи из редовног пословања		231.160	134.455
<b>Одливи готовине из пословних активности</b>		<b>375.960.284</b>	<b>322.353.185</b>
Исплате добављачима и дати аванси		196.926.049	152.436.633
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи		18.194.798	25.262.051
Плаћене камате		3.089.785	2.947.527
Порез на добитак		8.697.928	4.122.711
Плаћања по основу осталих јавних прихода		149.051.724	137.584.263
<b>Нето прилив готовине из пословних активности</b>		<b>49.593.444</b>	<b>75.285.420</b>
<b>Токови готовине из активности инвестирања</b>			
<b>Приливи готовине из активности инвестирања</b>		<b>303.492</b>	<b>813.429</b>
Продаја акција и удела (нето приливи)		-	542.617
Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		303.492	238.812
Остали финансијски пласмани (нето приливи)		-	32.000
Примљене камате из активности инвестирања		-	-
Примљене дивиденде		-	-
<b>Одливи готовине из активности инвестирања</b>		<b>45.306.096</b>	<b>65.957.898</b>
Куповина акција и удела (нето одливи)		-	-
Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		45.300.443	64.897.780
Остали финансијски пласмани (нето одливи)		5.653	1.060.118

## Консолидовани извештај о токовима готовине (у .000 РСД)

Година која се завршила 31. децембра

	Напомена	2014.	2013.
<b>Нето одлив готовине из активности инвестирања</b>		<b>45.002.604</b>	<b>65.144.469</b>
<b>Токови готовине из активности финансирања</b>			
<b>Приливи готовине из активности финансирања</b>		<b>39.931.496</b>	<b>21.996.382</b>
Увећање основног капитала		-	-
Дугорочни кредити (нето приливи)		24.121.300	12.756.382
Краткорочни кредити (нето приливи)		15.810.196	9.240.000
Остале дугорочне обавезе		-	-
Остале краткорочне обавезе		-	-
<b>Одливи готовине из активности финансирања</b>		<b>45.378.365</b>	<b>35.588.438</b>
Откуп сопствених акција и удела		-	-
Дугорочни кредити (нето одливи)		24.397.660	10.784.309
Краткорочни кредити (нето одливи)		7.900.000	12.440.000
Остале обавезе (нето одливи)		-	-
Финансијски лизинг		-	-
Исплаћене дивиденде		13.080.705	12.364.129
<b>Нето одлив готовине из активности финансирања</b>		<b>5.446.869</b>	<b>13.592.056</b>
<b>Свега приливи готовине</b>		<b>49.593.444</b>	<b>75.285.420</b>
<b>Свега одливи готовине</b>		<b>50.449.473</b>	<b>78.736.525</b>
<b>Нето приливи готовине</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Нето одливи готовине</b>		<b>856.029</b>	<b>3.451.105</b>
<b>Готовина на почетку обрачуног периода</b>		<b>8.707.774</b>	<b>12.069.897</b>
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине		806.734	803.737
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине		331.775	714.755
<b>Готовина на крају обрачуног периода</b>		<b>8.326.704</b>	<b>8.707.774</b>

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

## Консолидовани извештај о променама на капиталу

### Консолидовани извештај о променама на капиталу (у .000 РСД)

### Компоненте капитала

	Основни капитал	Резерве	Губитак	Нераспоређени добитак
<b>Почетно стање на дан 01.01.2013. године</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	398.016	-
б) потражни салдо рачуна	87.148.630	889.424	-	45.546.708
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013.</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	398.016	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	87.148.630	889.424	-	45.546.708
<b>Промене у претходној 2013. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	5.597.873	889.424	-	12.764.972
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	398.016	54.834.993
<b>Стање на крају претходне године 31.12.2013.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.550.757	-	-	87.616.729
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2014. године</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	81.550.757	-	-	87.616.729
<b>Промене у текућој 2014. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	83	-	-	13.080.705
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	-	27.838.590
<b>Стање на крају текуће године 31.12.2014.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	-	-	-
б) потражни салдо рачуна	81.550.674	-	-	102.374.614

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.



## Консолидовани извештај о променама на капиталу (наставак)

## Компоненте осталог резултата

	Актуарски добити или губити	Добити или губити по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Губити или добити по основу ХоВ расположивих за продају	Укупан капитал
<b>Почетно стање на дан 01.01.2013. године</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	21.558	74.528	-
б) потражни салдо рачуна	-	-	-	133.090.660
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013.</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	-	21.558	74.528	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	-	-	133.090.660
<b>Промене у претходној 2013. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	114.418	18.526	-	-
б) промет на потражној страни рачуна	-	-	14.643	35.862.439
<b>Стање на крају претходне године 31.12.2013.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	114.418	40.084	59.885	-
б) потражни салдо рачуна	-	-	-	168.953.099
<b>Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике</b>				
а) исправке на дуговној страни рачуна	-	-	-	-
б) исправке на потражној страни рачуна	-	-	-	-
<b>Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. 2014. године</b>				
а) кориговани дуговни салдо рачуна	114.418	40.084	59.885	-
б) кориговани потражни салдо рачуна	-	-	-	168.953.099
<b>Промене у текућој 2014. години</b>				
а) промет на дуговној страни рачуна	-	381.093	3.296	-
б) промет на потражној страни рачуна	273.088	-	20.904	14.667.405
<b>Стање на крају текуће године 31.12.2014.</b>				
а) дуговни салдо рачуна	-	421.177	42.277	-
б) потражни салдо рачуна	158.670	-	-	183.620.504

Пратеће напомене су саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.



**Напомене уз  
консолидоване  
финансијске  
извештаје**

# Напомене уз консолидоване финансијске извештаје

## 1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производња сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата и
- Трговину нафтним дериватима и гасом.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године, као правни наследник пет друштава у државној својини, „Јавног предузећа Нафтна индустрија Србије“. Дана 2. фебруара 2009. године Газпром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ОАО Газпром Њефта. У марту 2011. године ускладу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ОАО Газпром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе. Седиште Групе је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

## 2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Основне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене су доследне оним које су примењене у консолидованим финансијским извештајима за годину која се завршила 31. децембра 2013. године.

### 2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2014. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање веће степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

## 2.2. Нови рачуноводствени стандарди

У даљем тексту наведени су стандарди који су први пут примењени од стране Групе у консолидованим финансијским извештајима за годину која почиње на дан или након 1. јануара 2014. године и који материјално значајно утичу на Групу:

- Измене и допуне МРС 32, «Финансијски инструменти: Приказивање» односе се на пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза. Ова допуна појашњава да право на поравнање/пребијање не сме да зависи од (настанка) потенцијалног будућег догађаја. Осим поменутог, право на пребијање мора бити спроводиво за све стране у току редовног пословања, као у случају кашњења у испуњењу обавеза или у случају стечаја. Изменама и допунама обухваћен је и начин измиривања обавеза. Измене и допуне не утичу материјално значајно на консолидоване финансијске извештаје Групе.
- Измене и допуне МРС 36, «Умањење вредности имовине», односе се на обелодањивање надокнадивих износа нефинансијске имовине. Овим изменама и допунама укинута су одређена обелодањивања надокнадивих износа ЈГГ која су била део МРС 36 до објављивања МСФИ 13.
- Измене и допуне МРС 39, «Финансијски инструменти: Признавање и мерење» односе се на пренос (замену једног деривата другим) и наставак примене рачуноводства заштите. Ове измене и допуне односе се на законске измене у области ванберзанских деривата и успостављање централних уговорних страна. У складу са МРС 39 преношење деривата на централне уговорне стране доводи до престанка/прекида примене рачуноводства заштите. Измене и допуне предвиђају ослобађање од престанка/прекида примене рачуноводства заштите када пренос/замена инструмента заштите испуни наведене критеријуме. Група је применила измене и допуне које нису материјално значајно утицале на њене консолидоване финансијске извештаје.
- IFRIC 21, 'Државни намети', установљава начин рачуноводственог обухватања обавезе плаћања пореза, уколико обавеза потпада под делокруг МРС 37 'Резервисања'. Тумачење стандарда даје одговор на питање који догађаји повлачи обавезу плаћања пореза и у ком тренутку треба признати ту обавезу.

Остали стандарди, допуне и тумачења који су важећи за финансијску годину која почиње на дан 1. јануара 2014. године нису материјално значајни за Групу.

Одређени број нових стандарда, измена и допуна и тумачења стандарда важећи су за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2014. године и нису примењени приликом састављања ових консолидованих финансијских извештаја. Не очекује се да ће иједан од поменутих стандарда имати материјално значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе, изузев стандарда наведених у тексту доле:

- МСФИ 9, 'Финансијски инструменти', бави се питањем класификације, одмеравања и признавања финансијских средстава и финансијских обавеза. Целовита верзија МСФИ 9 објављена је јула 2014. године. Овај стандард замењује смернице МРС 39 које се односе на класификацију и одмеравање финансијских инструмената. МСФИ 9 задржава али поједностављује модел за одмеравање комбинованих инструмената и установљава три основне категорије одмеравања финансијских средстава, и то: по амортизованој вредности, по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у извештају о укупном осталом финансијском резултату, и по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха. Основ за класификацију зависи од пословног модела који правно лице користи, као и од карактеристика финансијског инструмента са аспекта уговорних новчаних токова. Улагање у инструменте капитала одмерава се по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха, уз неопозиву опцију да се на почетку прикажу промене у фер вредностима у извештају о укупном осталом финансијском резултату, а не накнадно. Нов модел за признавање и мерење очекиваних кредитних губитака замењује модел за признавање и мерење губитака насталих услед умањења вредности који је био у употреби према МРС 39. Када је реч о финансијским обавезама, нема промене у поступку класификације и одмеравања осим код признавања промене сопственог кредитног ризика у укупном осталом финансијском резултату, код финансијских обавеза означених по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у консолидованом билансу успеха. МСФИ 9 либерализује захтеве у погледу ефективности заштите од ризика тиме што замењује јасно дефинисане прописе у погледу ефективности заштите од ризика. Захтева се да заштићена ставка и инструмент заштите буду у економском односу, као и да обим заштите буде исти као обим заштите који користи руководство за потребе управљања ризицима. И даље постоји захтев за упоредном документацијом, с тиме што се поменута документација разликује од оне која

се тренутно саставља у складу са МРС 39. Стандард је важећи за обрачунске периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године. Раније усвајање овог стандарда је допуштено. Група тек треба да процени пун ефекат МСФИ 9.

- МСФИ 15 “Приход од уговора са купцима” бави се питањем признавања прихода и успоставља начела за саопштавање информација корисницима консолидованих финансијских извештаја које се односе на природу, износ, време и неизвесност прихода и токова готовине насталих по основу уговора које је Група закључила са купцима. Признавање прихода врши се када купац стекне контролу над робом односно услугом и стога има могућност да усмерава коришћење робе и услуга односно да од поменуте робе и услуга остварује корист. Овај стандард замењује МРС 18 ‘Приходи’ и МРС 11 ‘Уговори о изградњи’ и њихова тумачења. Стандард је важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године и његова ранија примена је допуштена. Група врши процену утицаја МСФИ 15.

Осим поменутих, нема других МСФИ и тумачења IFRIC који још увек нису ступили на снагу а за које се очекује да ће имати материјално значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе.

### 2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

### 2.4. Сезонске операције

Група као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

### 2.5. Прерачунавање страних валута

#### (а) Функционална и валута приказивања

ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештају су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

#### (б) Трансакције и стања

Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

#### (в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су у динаре по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала (исказане у оквиру Резерви).

### 2.6. Принципи консолидације

#### (а) Зависна друштва

Зависна друштва су сва друштва над којима Друштво има контролу. Група врши контролу над правним субјектом онда када је изложена ризику од, односно када има право на варијабилни принос по основу свог ангажовања у том правном субјекту, те може да утиче на принос по основу овлашћења која има у том правном

субјекту. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје од дана почетка контроле до дана престанка контроле од стране Друштва.

Стања и трансакције између, и сви нереализовани добици и губици који потичу од трансакција између друштава Групе елиминишу се приликом припреме консолидованих финансијских извештаја.

Финансијски извештаји зависних друштава промењени су по потреби у складу с рачуноводственим политикама Групе.

*(б) Заједничка пословања и заједнички подухвати*

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања,
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

*(в) Елиминација трансакција при консолидацији*

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

*(г) Учешћа без права контроле*

Учешћа без права контроле у зависним друштвима у приложеним консолидованим финансијским извештајима су издвојена од капитала власника матичног друштва Групе као учешћа без права контроле.

## 2.7. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања, обавеза које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

## 2.8. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоцевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у билансу успеха, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у консолидованом билансу успеха. Трансакциони трошкови, који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 6).

## 2.9. Нематеријална средства

### (а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

### (б) Рачунарски софтвер

Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

## 2.10. Истраживање и процењивање минералних ресурса

### (а) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој, врши се пренос на средства исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријална улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

### (б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

### (в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

### (г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.



*(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену*

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

*(ђ) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса*

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

**2.11. Некретнине, постројења и опрема**

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
Производна и преносна опрема	7 - 25
Намештај	5 - 10
Возила	7 - 20
Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 35 и 36).

## 2.12. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

## 2.13. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет консолидованог биланса успеха у оквиру осталих прихода (расхода) (напомена 35 и 36).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

## 2.14. Дугорочна финансијска средства

Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

### 2.14.1. Класификација финансијских средстава

#### (а) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства.

#### (б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Групе, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Групе.

### 2.14.2. Признавање и мерење финансијских средстава

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Група обавезала да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које се не котирају), Група утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака,

позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за саму Групу.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди право Групе на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују у консолидовани биланс успеха као Приходи/(Расходи) од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности (напомена 33 и 34).

### 2.14.3. Умањење вредности финансијских средстава

#### (а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Група процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава.

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава ("настанак губитка") и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

Критеријуми које Група користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Група, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрила;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
  - Неповољну промену кредитне способности дужника; и
  - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Група прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у консолидованом билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Група може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности.

Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у консолидованом билансу успеха.

#### (б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Група процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Група користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од

вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у консолидованом билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у консолидованом билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у консолидованом билансу успеха не могу се укинути кроз консолидовани биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у консолидованом билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида у консолидованом билансу успеха.

#### 2.15. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Групе нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 36).

#### 2.16. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Група неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 34). Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у консолидованом билансу успеха у оквиру „прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 33).

#### 2.17. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, који се могу ефективно подићи у било које време без претходне најаве. Готовинске еквиваленте чине сва краткорочна високо ликвидна улагања која могу бити конвертована у готовину и са роком доспећа до три месеца или краће од датума улагања. Признају се на основу вредности стицања која је приближна њиховој фер вредности.

#### 2.18. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Групе, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

#### 2.19. Основни капитал

Група је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

## 2.20. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Групе, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода (напомена 38).

## 2.21. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха Групе.

## 2.22. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Група нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

## 2.23. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или краћем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

## 2.24. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу /у том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

### 2.25. Примања запослених

#### (а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

#### (б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права.

Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

#### (в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2011. години Група је започела процес програма подстицаја руководиоца компаније. Након усаглашења, готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности («КПИ») у периоду од три године. На крају 2014. године Група је донела одлуку да уведе нови једногодишњи програм подстицаја (напомена 19).

### 2.26. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Групе. Приход се исказује без пореза на додату вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта након елиминисања прихода од продаје оствареног унутар Групе.

Група признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Група имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Групе. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Група заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

#### (а) Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група испоручи производе купцу. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате који је у складу са тржишном праксом.

*(б) Приход од продаје – малопродаја*

Група управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, боновима или кредитном картицом.

*(в) Приход од камата*

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Група умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтван по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камате. Приход од камате на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

### **2.27. Закупи**

Закуп под условима под којима Група суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у консолидованом билансу стања Групе. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет консолидованог биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

*(а) Право коришћења земљишта*

Право коришћења земљишта стечено било куповином или засебном трансакцијом у виду плаћања трећем лицу или локалној државној управи се сматра као нематеријална имовина. Овако стечена нематеријална имовина има неограничен век употребе и предмет је годишњег тестирања на обезвређење.

### **2.28. Расподела дивиденди**

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденде.

### **2.29. Капитализација трошкова позајмљивања**

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

## **3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим консолидованим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

### 3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (SEC) који се односе на утврђене резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залихе и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

### 3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2014. године биће већа/мања за РСД 1.171.551 (2013: РСД 1.007.041).

### 3.3. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 7,75% (уместо коришћене 6,75%), на годишњем нивоу, садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила



за 10,9%, односно 6,2% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 4% за 2015 и 3,5% почевши од 2016. године па на даље (уместо коришћене 3% за 2015. годину и 2,5% почевши од 2016. године, па надаље), на годишњем нивоу, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 12,7% односно 6,6% за јубиларне награде.

### 3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса (и заштита животне средине)

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 7,75% (уместо коришћене 6,75%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавеза би се смањила за РСД 481.611 (2013: РСД 418.137).

### 3.5. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутиим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да дâ разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе која по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 42).

### 3.6. Пословно окружење у Руској Федерацији

У јулу и септембру 2014. године САД, ЕУ и неке друге земље су увеле санкције руском енергетском сектору које делимично важе и за Групу.

Америчке санкције забрањују свакој особи из САД, или субјектима који су основани у САД (укључујући њихове стране филијале) или било којој особи или субјекту у САД да:

- врше трансакције, обезбеђују средства или да на други начин улазе у нови дуг са датумом доспећа дужим од 90 дана са једним бројем руских енергетских компанија,
- да обезбеђују извоз, или реизвоз, директно или индиректно, роба, услуга (изузев финансијских услуга), или технологија за истраживање или производњу за пројекте морског дна, обале Арктика, или шкриљаца који имају потенцијал за производњу нафте у Руској Федерацији, или у поморским областима на које Руска Федерација полаже право и које обухватају руске компаније. Ове санкције се односе и на било који субјекат, ако је 50% или више његовог капитала у власништву, директно или индиректно, посебно или заједно, санкционисаних субјеката.

Санкције ЕУ, изречене у јулу и септембру 2014, забрањују:

- набавку, продају, инвестиционе услуге за или као помоћ у издавању хартија од вредности или другим пословима у вези са преносивим хартијама од вредности, инструментима новчаног тржишта и новим кредитима или кредитима са роком доспећа преко 30 дана, издатим одређеном броју руских компанија, и сваком правном лицу, субјекту или телу основаном ван Уније које су преко 50% директно или индиректно у власништву матичне компаније Друштва, укључујући све субјекте који чине НИС Групу.

Иако су санкције које су наметнуте имале утицаја на реструктурирање кредитног портфолија, Група је успешно завршила процес реструктурирања без значајних додатних трошкова.

Група наставља да процењује утицај санкција, али тренутно не верује да оне имају значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје.

### 3.7. Утицај недавних кретања цена сирове нафте

У складу са недавним значајним променама цене сирове нафте на светском тржишту нафте које су се догодиле крајем 2014. године и које настављају у 2015. години, руководство Групе је у јануару 2015. године спровело детаљну стрес анализу осетљивости за потенцијални утицај идентификованих смањења цене на будући резултат пословања и потенцијалну надокнадивост релевантне имовине за период до 31. децембра 2015. године.

Стрес анализа осетљивости је базирана на различитим сценаријима заснованим на недавним и разумно очекиваним будућим ценама нафте на светском тржишту, а које су процењене на основу интерних и екстерних извора у индустрији. Резултати анализе дају основ руководству да верује, на датум усвајања ових консолидованих финансијских извештаја:

- да је примена начела сталности пословања одговарајућа као основ за извештавање на дан 31. децембар 2014. године;
- да су промене цене сирове нафте краткорочне по својој природи. Као такве, када се комбинују са оперативним карактеристикама Групе, недавне промене у цени нафте нису узете као показатељи умањења вредности имовине на дан биланса стања нити на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја.

Руководство ће наставити да прати цену сирове нафте и њен ефекат на пословни резултат у циљу ублажавања њеног утицаја, у случају да негативна кретања наставе изван очекиваног распона.

## 4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

### 4.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) у складу са политикама одобрених од стране Управног одбора. Финансијска служба Групе идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- (а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- (б) кредитни ризик; и
- (в) ризик ликвидности.

#### Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризиком од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљала ризиком од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминване у страним валутама, најзначајније у ЕУР и УСД које превастходно излажу Група ризику промене девизног курса. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Групе у укупном кредитном портфолију.

На дан 31. децембра 2014. године, уколико би био забележено јачање/слабљење локалне валуте за 15% у односу на ЕУР, а све остале варијабле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за РСД 7.794.751 (2013: РСД 7.879.158), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР.

На дан 31. децембра 2014. године, уколико би било забележено јачање/слабљење локалне валуте за 15% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања била би већа/мања за РСД 11.213.395 (2013: РСД 9.255.840), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза према добављачима деноминованим у УСД.

#### *Готовински ток и ризик каматне стопе*

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Група каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит у 2014. години био би РСД 1.048.789 (2013: РСД 833.518) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

#### *Кредитни ризик*

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу Групе. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Групи. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Група обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Група не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

#### *Ризик ликвидности*

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан

На дан 31. децембра 2014.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	17.144.386	75.249.622	26.344.676	118.738.684
Обавезе из пословања	36.815.739	-	-	36.815.739
	<b>53.960.125</b>	<b>75.249.622</b>	<b>26.344.676</b>	<b>155.554.423</b>

На дан 31. децембра 2013.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Кредити (краткорочни, текућа доспећа и дугорочни)	30.165.551	36.832.196	31.176.872	98.174.619
Обавезе из пословања	50.378.870	-	-	50.378.870
	<b>80.544.421</b>	<b>36.832.196</b>	<b>31.176.872</b>	<b>148.553.489</b>

#### 4.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Група, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, позитивних и негативних курсних разлика и других неоперативних трошкова.

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 20 и 21)	108.289.482	89.052.318
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 15)	(8.326.704)	(8.707.774)
<b>Нето дуговања</b>	<b>99.962.778</b>	<b>80.344.544</b>
ЕБИТДА	63.399.048	68.845.801
<b>Коефицијент задужености</b>	<b>1,58</b>	<b>1,17</b>

Група се обавезала да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

#### 4.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту (на пример деривати којима се тргује на незваничној берзи) утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

## 5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2014. и 2013. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2014. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	80.995.753	255.285.451	(77.723.675)	258.557.529
Интерсегментни	76.539.271	1.184.404	(77.723.675)	-
Екстерни	4.456.482	254.101.047	-	258.557.529
ЕБИТДА (сегментни резултат)	65.683.172	(2.284.124)	-	63.399.048
Амортизација	(4.117.888)	(8.639.542)	-	(12.757.430)
(Губици)/добити због умањења вредности (напомене 35 и 36)	(27.346)	115.626	-	88.280
Финансијски расходи, нето	(227.772)	(12.384.595)	-	(12.612.367)
Порез на добит	(580.889)	(5.450.222)	-	(6.031.111)
<b>Сегментни добитак/(губитак)</b>	<b>60.353.697</b>	<b>(32.515.253)</b>	-	<b>27.838.444</b>

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	88.229.399	256.126.869	(84.800.015)	259.556.253
Интерсегментни	84.664.912	135.103	(84.800.015)	-
Екстерни	3.564.487	255.991.766	-	259.556.253
ЕБИТДА (сегментни резултат)	77.917.157	(9.071.356)	-	68.845.801
Амортизација	(2.437.895)	(8.434.091)	-	(10.871.986)
Губици због умањења вредности (напомене 35 и 36)	(110.377)	(126.641)	-	(237.018)
Финансијски расходи, нето	(465.665)	4.087.388	-	3.621.723
Порез на добит	(535.507)	(5.507.218)	-	(6.042.725)
<b>Сегментни добитак/(губитак)</b>	<b>72.937.094</b>	<b>(24.589.398)</b>	<b>-</b>	<b>48.347.696</b>

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2014. и 2013. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Нето добит	27.838.444	48.347.696
Порез на добит	6.031.111	6.042.725
Остали расходи	3.513.956	3.151.293
Остали приходи	(4.866.534)	(3.287.541)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	3.938.708	5.285.784
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(984.506)	(1.348.403)
Финансијски расходи	20.401.328	10.322.958
Финансијски приходи	(7.788.961)	(13.944.681)
Трошкови амортизације	12.757.430	10.871.986
Остали неоперативни трошкови, нето*	2.558.072	3.403.984
<b>ЕБИТДА</b>	<b>63.399.048</b>	<b>68.845.801</b>

\*Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, казне, пенале и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

<b>Година која се завршила 31. децембра 2014.</b>			
	<b>Домаће тржиште</b>	<b>Извоз и међународна продаја</b>	<b>Укупно</b>
Продаја сирове нафте	-	3.605.885	3.605.885
Продаја природног гаса	3.744.856	-	3.744.856
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.744.856	-	3.744.856
Продаја нафтних деривата	194.215.579	48.911.946	243.127.525
Малопродаја	61.771.841	-	61.771.841
Велепродаја	132.443.738	48.911.946	181.355.684
Остала продаја	5.018.971	3.060.292	8.079.263
<b>Продаја укупно</b>	<b>202.979.406</b>	<b>55.578.123</b>	<b>258.557.529</b>

<b>Година која се завршила 31. децембра 2013.</b>			
	<b>Домаће тржиште</b>	<b>Извоз и међународна продаја</b>	<b>Укупно</b>
Продаја сирове нафте	-	3.553.732	3.553.732
Продаја природног гаса	3.918.192	-	3.918.192
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.918.192	-	3.918.192
Продаја нафтних деривата	206.159.963	42.031.098	248.191.061
Малопродаја	65.049.672	-	65.049.672
Велепродаја	141.110.291	42.031.098	183.141.389
Остала продаја	3.819.140	74.128	3.893.268
<b>Продаја укупно</b>	<b>213.897.295</b>	<b>45.658.958</b>	<b>259.556.253</b>

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 243.127.525 (2013: РСД 248.191.061) приходи у износу од РСД 23.382.492 (2013: РСД 35.132.534) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију (напомена 41). Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 202.979.406 (2013: РСД 213.895.066) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 55.578.123 (2013: РСД 45.658.958). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

<b>Година која се завршила 31. децембра</b>		
	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Продаја сирове нафте	3.605.885	3.553.732
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	9.831.025	6.865.297
Босна и Херцеговина	7.948.661	8.650.936
Румунија	7.833.671	4.972.364
Остала тржишта	23.298.589	21.542.501
	48.911.946	42.031.098
Остали приходи	3.060.292	74.128
	<b>55.578.123</b>	<b>45.658.958</b>

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	<b>31. децембар 2014.</b>	<b>31. децембар 2013.</b>
Србија	218.176.386	191.858.955
Бугарска	8.524.519	7.413.855
Босна и Херцеговина	8.296.363	8.247.285
Румунија	6.268.690	4.840.894
Мађарска	65	664.542
	<b>241.266.023</b>	<b>213.025.531</b>



## 6. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Гудвил	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>						
Набавна вредност	-	5.796.304	1.464.063	437.496	5.535.077	13.232.940
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.002.825)	-	(155.460)	(210.002)	(2.368.287)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>-</b>	<b>3.793.479</b>	<b>1.464.063</b>	<b>282.036</b>	<b>5.325.075</b>	<b>10.864.653</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2013.</b>						
Повећања	-	651.492	-	134.367	4.598.033	5.383.892
Аквизиције из пословних комбинација	-	36.932	543.457	260.578	-	840.967
Обезвређење (напомена 36)	-	-	(42.290)	-	(24.347)	(66.637)
Амортизација	-	(654.195)	-	(144.225)	(3.160)	(801.580)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	-	(7.481)	-	-	170.966	163.485
Отуђења и отписи	-	-	-	-	(81.068)	(81.068)
Остали преноси	-	(36.467)	-	49.287	(281.838)	(269.018)
Транслационе резерве	-	140	(3.092)	8.453	17.705	23.206
<b>Неотписана вредност</b>	<b>-</b>	<b>3.783.900</b>	<b>1.962.138</b>	<b>590.496</b>	<b>9.721.366</b>	<b>16.057.900</b>
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>						
Набавна вредност	-	6.472.181	2.004.284	737.003	9.816.673	19.030.141
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.688.281)	(42.146)	(146.507)	(95.307)	(2.972.241)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>-</b>	<b>3.783.900</b>	<b>1.962.138</b>	<b>590.496</b>	<b>9.721.366</b>	<b>16.057.900</b>
<b>На дан 1. јануара 2014.</b>						
Набавна вредност	-	6.472.181	2.004.284	737.003	9.816.673	19.030.141
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.688.281)	(42.146)	(146.507)	(95.307)	(2.972.241)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>-</b>	<b>3.783.900</b>	<b>1.962.138</b>	<b>590.496</b>	<b>9.721.366</b>	<b>16.057.900</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2014.</b>						
Повећања	3.873.221	808.150	170.073	100.644	(44.884)	4.907.204
Аквизиције из пословних комбинација	-	-	42.148	-	-	42.148
Обезвређење (напомена 36)	-	(533)	(322.848)	(8.065)	(1.503)	(332.949)
Амортизација	(40.080)	(919.463)	-	(77.395)	(4.439)	(1.041.377)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	-	-	-	616.451	825.409	1.441.860
Отуђења и отписи	-	(749)	-	(153.714)	(332.569)	(487.032)
Остали преноси	1	(223.782)	-	223.781	828.398	828.398
Транслационе резерве	-	2.982	106.384	23.923	138.190	271.479
<b>Неотписана вредност</b>	<b>3.833.142</b>	<b>3.450.505</b>	<b>1.957.895</b>	<b>1.316.121</b>	<b>11.129.968</b>	<b>21.687.631</b>
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>						
Набавна вредност	3.873.221	7.061.422	2.333.733	1.485.101	11.231.789	25.985.266
Исправка вредности и обезвређење	(40.079)	(3.610.917)	(375.838)	(168.980)	(101.821)	(4.297.635)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>3.833.142</b>	<b>3.450.505</b>	<b>1.957.895</b>	<b>1.316.121</b>	<b>11.129.968</b>	<b>21.687.631</b>

Улагања у развој са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 3.833.142 најзначајнијим делом се односе на улагања у геолошка, 2Д и 3Д сеизмичка истраживања на територији Републике Србије (2013: РСД 0).

Концесије, патенти, лиценце и остала права на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 3.450.505 најзначајнијим делом се односе на САП софтвер у износу РСД 2.011.495 (2013: РСД 2.563.713).

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 11.129.968 (2013: РСД 9.721.366) се највећим делом односи на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 9465.471 (2013: РСД 8.458.461).

Амортизација у износу од РСД 1.041.377 (2013: РСД 801.580) укључена је у трошкове пословања.

Гудвил стечен кроз пословне комбинације је алоциран на прераду и маркетинг (на дан 31. децембра 2014: РСД 42.148 и 31. децембра 2013: РСД 543.457) као јединицу која генерише готовину. Остала повећања гудвила у износу од РСД 170.073 се односе на стицање једне бензинске станице у претходној години.

#### Обезвређење гудвила

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних једница које генеришу готовину (ЈГГ) и географске локације. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2014.	2013.
Просечна бруто маржа	17%	15%
Стопа раста	1%	0%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	9,2%	10,7%
- Бугарско тржиште	9,7%	10,6%
- Тржиште Босне и Херцеговине	13,1%	16%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дисконтна стопа је пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила:

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслационе резерве	Крајње стање
<b>2014.</b>					
Босна и Херцеговина	458.686	-	-	25.271	483.957
Румунија	546.177	170.073	(322.848)	26.402	419.804
Бугарска	957.275	42.148	-	54.711	1.054.134
	<b>1.962.138</b>	<b>212.221</b>	<b>(322.848)</b>	<b>106.384</b>	<b>1.957.895</b>
<b>2013.</b>					
Босна и Херцеговина	11.724	434.697	-	12.265	458.686
Румунија	495.122	98.448	(23.954)	(23.439)	546.177
Бугарска	957.217	10.312	(18.336)	8.082	957.275
	<b>1.464.063</b>	<b>543.457</b>	<b>(42.290)</b>	<b>(3.092)</b>	<b>1.962.138</b>

Обезвређење у износу од РСД 322.848 (31. децембра 2013.: РСД 42.290) је настало у оквиру пословања у Румунији и признато је као трошак у консолидованом билансу успеха (напомена 36).

У Бугарској и Босни и Херцеговини надокнадива вредност, израчуната на основу вредности у употреби, превазилази књиговодствену вредност.

## 7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

(a) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>			
Набавна вредност	14.856.754	91.567.949	95.863.682
Исправка вредности и обезвређење	(692.796)	(26.867.130)	(38.019.485)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>14.163.958</b>	<b>64.700.819</b>	<b>57.844.197</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2013.</b>			
Повећања	1.419.006	17.960.710	13.388.707
Повећања по основу бизнис комбинација	1.497.423	2.218.078	630.849
Обезвређење (напомене 35 и 36)	-	(232.285)	(15.856)
Амортизација	-	(3.932.662)	(6.132.465)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	1.906	850.131	157.179
Пренос на инвестиционе некретнине	(3.696)	17.689	-
Отуђења и отписи	(68.493)	(324.792)	(273.329)
Остали трансфери	(51.510)	4.040.649	(4.497.066)
Транслационе резерве	75.894	85.353	23.934
<b>Неотписана вредност</b>	<b>17.034.488</b>	<b>85.383.690</b>	<b>61.126.150</b>
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>			
Набавна вредност	17.338.710	118.861.913	93.865.422
Исправка вредности и обезвређење	(304.222)	(33.478.223)	(32.739.272)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>17.034.488</b>	<b>85.383.690</b>	<b>61.126.150</b>
<b>Година завршена дана 31. децембра 2014.</b>			
Повећања	311.480	20.062.264	12.009.160
Повећања по основу бизнис комбинација	-	-	-
Обезвређење (напомена 35 и 36)	(29.907)	(42.822)	(63.828)
Амортизација	-	(5.323.569)	(6.380.450)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	53.404	1.330
Пренос са инвестиционих некретнина	31.599	70.690	2.588
Отуђења и отписи	(112.861)	(248.146)	(114.579)
Остали трансфери	6.972	194.162	(200.048)
Транслационе резерве	338.515	375.996	119.197
<b>Неотписана вредност</b>	<b>17.580.286</b>	<b>100.525.669</b>	<b>66.499.520</b>
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>			
Набавна вредност	17.914.415	139.332.185	104.654.098
Исправка вредности и обезвређење	(334.129)	(38.806.516)	(38.154.578)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>17.580.286</b>	<b>100.525.669</b>	<b>66.499.520</b>

	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
	22.681.199	91.447	129.318	2.466.224	227.656.573
	(4.315.892)	(1.146)	(126.907)	(21.418)	(70.044.774)
	18.365.307	90.301	2.411	2.444.806	157.611.799
	15.303.057	19	35.773	13.921.611	62.028.883
	232.080	-	-	-	4.578.430
	(65.442)	(332)	-	(8.402)	(322.317)
	-	-	(5.279)	-	(10.070.406)
	(1.173.216)	-	515	-	(163.485)
	(11.248)	-	-	-	2.745
	(1.021.573)	(26)	-	(9.931.132)	(11.619.345)
	248.736	(14)	-	26.474	(232.731)
	1.033	231	6.607	(2.194)	190.858
	<b>31.878.734</b>	<b>90.179</b>	<b>40.027</b>	<b>6.451.163</b>	<b>202.004.431</b>
	35.926.540	91.391	81.375	6.481.062	272.646.413
	(4.047.806)	(1.212)	(41.348)	(29.899)	(70.641.982)
	<b>31.878.734</b>	<b>90.179</b>	<b>40.027</b>	<b>6.451.163</b>	<b>202.004.431</b>
	3.856.319	-	344.388	5.786.829	42.370.440
	1.245.216	-	-	-	1.245.216
	(52.462)	(49)	-	-	(189.068)
	-	-	(12.034)	-	(11.716.053)
	(1.496.594)	-	-	-	(1.441.860)
	-	-	-	-	104.877
	(1.531.011)	(47)	-	(9.830.700)	(11.837.344)
	(828.398)	(703)	-	-	(828.015)
	56.713	-	807	32.231	923.459
	<b>33.128.517</b>	<b>89.380</b>	<b>373.188</b>	<b>2.439.523</b>	<b>220.636.083</b>
	35.928.308	91.230	426.130	2.468.780	300.815.146
	(2.799.791)	(1.850)	(52.942)	(29.257)	(80.179.063)
	<b>33.128.517</b>	<b>89.380</b>	<b>373.188</b>	<b>2.439.523</b>	<b>220.636.083</b>

Група је у пословној 2014. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 78.399 (2013: РСД 111.522).

Машине и опрема где је Група корисник лизинга по основу уговора о финансијском лизингу укључују следеће износе:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Набавна вредност - капитализовани финансијски лизинг	149.696	149.696
Исправка вредности	(77.343)	(62.373)
<b>Садашња вредност</b>	<b>72.353</b>	<b>87.323</b>

На дан сваког биланса стања Руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2014. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину («ЈГГ») при чему нису уочене назнаке умањења вредности. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од РСД 189.068 (2013: РСД 322.317) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

*(б) Инвестиционе некретнине по фер вредности*

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2014.	2013.
<b>На дан 1. јануара:</b>	1.414.364	1.367.378
Добици по основу фер вредновања (напомена 35)	164.761	151.936
Преноси на некретнине, постројења и опрему	(104.877)	(2.745)
Отуђења	(93.462)	(108.483)
Остало	1.046	6.278
<b>На дан 31. децембра:</b>	<b>1.381.832</b>	<b>1.414.364</b>

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.381.832 (31. децембра 2013. године: РСД 1.414.364) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

**Фер вредност инвестиционих некретнина**

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2014. односно 2013. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 35).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).

- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2014. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	812.023	-
- Станови	-	-	-
- Бензинске станице	-	-	569.808
<b>Укупно</b>	-	<b>812.023</b>	<b>569.808</b>

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2013. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
- Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	772.952	-
- Станови	-	131.513	-
- Бензинске станице	-	-	509.899
<b>Укупно</b>	-	<b>904.465</b>	<b>509.899</b>

#### Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

#### Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности :

	2014.	2013.
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	12%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
<b>Стање на почетку године</b>	509.899	484.850
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	59.909	25.049
Укупно повећање по основу фер вредновања, средства	59.909	25.049
<b>Стање на крају године</b>	<b>569.808</b>	<b>509.899</b>



## (в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.10).

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>						
Набавна вредност	6.354.587	5.315.398	11.669.985	53.376.416	118.631	65.165.032
Исправка вредности и обезвређење	(3.973)	(304.214)	(308.187)	(20.466.813)	(105.319)	(20.880.319)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>6.350.614</b>	<b>5.011.184</b>	<b>11.361.798</b>	<b>32.909.603</b>	<b>13.312</b>	<b>44.284.713</b>
<b>Година завршена 31. децембра 2013.</b>						
Повећања	7.980.904	19.684.120	27.665.024	-	-	27.665.024
Пренос са инвестиција у току	(337.362)	(11.484.839)	(11.822.201)	11.812.975	9.226	-
Остали преноси	4.808	(11.641)	(6.833)	(894.829)	(9.267)	(910.929)
Обезвређење	(3.616)	(29.547)	(33.163)	(77.107)	-	(110.270)
Амортизација	(3.160)	-	(3.160)	(3.031.956)	-	(3.035.116)
Отуђења и отписи	(809.340)	(10.229)	(819.569)	-	(28)	(819.597)
Транслационе резерве	28.372	-	28.372	15	-	28.387
	<b>13.211.220</b>	<b>13.159.048</b>	<b>26.370.268</b>	<b>40.718.701</b>	<b>13.243</b>	<b>67.102.212</b>
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>						
Набавна вредност	13.222.087	13.397.107	26.619.194	58.161.373	33.510	84.814.077
Исправка вредности и обезвређење	(10.867)	(238.059)	(248.926)	(17.442.672)	(20.267)	(17.711.865)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>13.211.220</b>	<b>13.159.048</b>	<b>26.370.268</b>	<b>40.718.701</b>	<b>13.243</b>	<b>67.102.212</b>
<b>На дан 1. јануара 2014.</b>						
Набавна вредност	13.222.087	13.397.107	26.619.194	58.161.373	33.510	84.814.077
Исправка вредности и обезвређење	(10.867)	(238.059)	(248.926)	(17.442.672)	(20.267)	(17.711.865)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>13.211.220</b>	<b>13.159.048</b>	<b>26.370.268</b>	<b>40.718.701</b>	<b>13.243</b>	<b>67.102.212</b>
<b>Година завршена 31. децембра 2014.</b>						
Повећања	8.004.209	20.994.826	28.999.035	-	-	28.999.035
Пренос са инвестиција у току	(3.619.756)	(20.246.631)	(23.866.387)	23.866.387	-	-
Остали преноси	2.013.886	(527.685)	1.486.201	445.480	(81)	1.931.600
Обезвређење	(1.503)	(15.526)	(17.029)	(10.222)	(49)	(27.300)
Амортизација	(4.439)	-	(4.439)	(3.763.379)	-	(3.767.818)
Отуђења и отписи	(1.691.582)	(139.622)	(1.831.204)	(31.006)	(15)	(1.862.225)
Транслационе резерве	157.847	-	157.847	174	-	158.021
	<b>18.069.882</b>	<b>13.224.410</b>	<b>31.294.292</b>	<b>61.226.135</b>	<b>13.098</b>	<b>92.533.525</b>
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>						
Набавна вредност	18.087.173	13.477.995	31.565.168	82.284.653	33.457	113.883.278
Исправка вредности и обезвређење	(17.291)	(253.585)	(270.876)	(21.058.518)	(20.359)	(21.349.753)
<b>Неотписана вредност</b>	<b>18.069.882</b>	<b>13.224.410</b>	<b>31.294.292</b>	<b>61.226.135</b>	<b>13.098</b>	<b>92.533.525</b>

## 8. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ЗАЈЕДНИЧКА УЛАГАЊА

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд доо чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. Контролу над Енерговинд доо имају подједнако Група и Asporta Limited, Кипар. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. Књиговодствена вредност улагања на дан 31. децембра 2014. године је РСД 1.008.221 (2013: РСД 1.008.221) и укључена је у консолидовани биланс стања.

Енерговинд доо је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

## 9. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Остали дугорочни пласмани	998.376	863.518
Дугорочни кредити дати запосленима	1.155.943	1.083.092
Минус: обезвређење	(919.728)	(782.311)
	<b>1.234.591</b>	<b>1.164.299</b>

Кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.155.943 (31. децембра 2013: РСД 1.083.092) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи од 0,5% односно 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Група могла да прибави дугорочне позајмице и која одговара тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду 4,99% за кредите деномиране у ЕУР односно 15,85% за кредите деномиране у РСД (2013. година: 5,62% годишње).

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је номинална вредност кредита датих запосленима. Наведена изложеност кредитном ризику је лимитирана, с обзиром да се наплата кредита датих запосленима у Групи обезбеђује кроз административне забране.

## 10. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

	Резервисања	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
<b>Стање 1. јануара 2013.</b>	-	<b>(2.422.241)</b>	<b>(2.422.241)</b>
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 37)	-	163.860	163.860
Пословне комбинације	-	(76.799)	(76.799)
Курсне разлике	-	(2.102)	(2.102)
<b>Стање на дан 31. децембра 2013.</b>	-	<b>(2.337.282)</b>	<b>(2.337.282)</b>
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	-	(590.790)	(590.790)
- ефекат на остали укупни резултат	(48.193)	-	(48.193)
Курсне разлике	-	(4.337)	(4.337)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014.</b>	<b>(48.193)</b>	<b>(2.932.409)</b>	<b>(2.980.602)</b>

	Резервисања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>				
<b>Стање 1. јануара 2013.</b>	251.121	799.319	8.737.847	9.788.287
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 37)	57.168	(36.440)	(32.258)	(11.530)
<b>Стање на дан 31. децембра 2013.</b>	<b>308.289</b>	<b>762.879</b>	<b>8.705.589</b>	<b>9.776.757</b>
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 37)	(282.758)	(82.219)	(1.577.577)	(1.942.554)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014.</b>	<b>25.531</b>	<b>680.660</b>	<b>7.128.012</b>	<b>7.834.203</b>

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

## 11. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	28.559.616	32.143.369
Недовршена производња	5.755.021	4.787.759
Готови производи	7.477.570	8.131.485
Роба	3.494.419	2.536.369
Дати аванси	668.211	799.549
<i>Минус: исправка вредности</i>	(6.400.488)	(7.192.072)
<b>Укупно залихе – нето</b>	<b>39.554.349</b>	<b>41.206.459</b>

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013.</b>	7.394.952	373.071	7.768.023
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	139.379	16.165	155.544
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(455.074)	(9.659)	(464.733)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(131.230)	(131.230)
Остало	(140.254)	4.722	(135.532)
<b>На дан 31. децембра 2013.</b>	<b>6.939.003</b>	<b>253.069</b>	<b>7.192.072</b>
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	9.025	5.688	14.713
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(216.837)	(13.116)	(229.953)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(989)	(989)
Остало	(575.531)	176	(575.355)
<b>На дан 31. децембра 2014.</b>	<b>6.155.660</b>	<b>244.828</b>	<b>6.400.488</b>

## 12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Остале повезане стране у земљи	13.004.338	12.284.032
Остале повезане стране у иностранству	36.398	3.537
Потраживања од трећих лица у земљи	47.435.227	51.702.966
Потраживања од трећих лица у иностранству	1.342.216	1.174.338
<i>Минус: исправка вредности</i>	(12.573.308)	(12.589.788)
	<b>49.244.871</b>	<b>52.575.085</b>

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Неисправљена и недоспела потраживања	24.034.163	28.250.375
Неисправљена а доспела потраживања:		
до 30 дана	4.098.982	5.409.615
од 1 до 3 месеца	2.025.111	4.040.201
од 3 месеца до 1 године	8.338.053	5.585.322
преко 1 године	10.748.562	9.289.572
<b>Укупно</b>	<b>49.244.871</b>	<b>52.575.085</b>

Услед неповољних макроекономских услова последњих година, Група је суочена са отежаном наплатом потраживања од друштава у државном власништву. Међутим, Руководство Групе блиско сарађује са главним дужницима на измиривању наведених дуговања и верује да су нето потраживања укључена у старосну анализу у табели изнад у потпуности наплатива.

Валутна структура потраживања по основу продаје је следећа:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
РСД	59.705.725	63.936.761
ЕУР	465.225	548.176
УСД	876.000	425.793
Остало	771.229	254.143
	<b>61.818.179</b>	<b>65.164.873</b>

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје су:

	Потраживања по основу продаје		Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка	
<b>На дан 1. јануара 2013. године</b>	8.907.656	4.034.522	12.942.178
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 34)	237.257	282.088	519.345
Укидање резервисања (напомена 33)	(2.936)	(719.131)	(722.067)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(99.562)	(99.562)
Остало	(715.332)	665.226	(50.106)
<b>На дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>8.426.645</b>	<b>4.163.143</b>	<b>12.589.788</b>
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 34)	81.045	237.253	318.298
Укидање резервисања (напомена 33)	-	(302.657)	(302.657)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(264.395)	(264.395)
Остало	(3.474)	235.748	232.274
<b>На дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>8.504.216</b>	<b>4.069.092</b>	<b>12.573.308</b>

Формирање резервисања за губитке због умањења вредности потраживања су укључени као део губитка по основу фер вредновања и исказују се у билансу успеха (напомена 36). Износи књижени на терет исправке вредности отписују се када се не очекује да ће бити наплаћени.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања.

### 13. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар .2014	31. децембар 2013.
Потраживања за камате	13.492.221	10.419.050
Потраживања од запослених	88.782	87.210
Потраживања за више плаћени порез на добит	2.672.130	37.283
Остала потраживања	7.552.779	7.498.568
<i>Минус:</i> исправка вредности	(20.758.935)	(17.706.623)
	<b>3.046.977</b>	<b>335.488</b>

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013. године</b>	5.867.321	7.326.588	13.193.909
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 34)	4.737.697	7.569	4.745.266
Укидање резервисања (напомена 33)	(183.807)	(844)	(184.651)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(51.766)	(336)	(52.102)
Остало	-	4.201	4.201
<b>На дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>10.369.445</b>	<b>7.337.178</b>	<b>17.706.623</b>
Резервисања за обезвређење осталих потраживања (напомена 34)	3.604.591	1.616	3.606.207
Укидање резервисања (напомена 33)	(391.242)	(2.225)	(393.467)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(159.538)	(1.106)	(160.644)
Остало	-	216	216
<b>На дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>13.423.256</b>	<b>7.335.679</b>	<b>20.758.935</b>

## 14. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Краткорочни кредити и пласмани у земљи	2.021	1.928
Остали краткорочни финансијски пласмани	10.358.008	9.980.425
<i>Минус: исправка вредности</i>	(8.152.392)	(7.827.615)
	<b>2.207.637</b>	<b>2.154.738</b>

Остали краткорочни финансијски пласмани на дан 31. децембра 2014. године у износу РСД 10.358.008 (31. децембра 2013: РСД 9.980.424) се највећим делом у износу од РСД 10.353.617 (31. децембра 2013: РСД 9.913.994) односе се на текуће доспеће репрограмираних потраживања. Поменута потраживања су исправљена у износу од РСД 8.152.392 (2013: РСД 7.827.615).

Промене на исправци вредности краткорочних финансијских пласмана су:

	Остала краткорочни финансијски пласмани- репрограмирана потраживања	Укупно
<b>На дан 1. јануара 2013. године</b>	5.820.064	5.820.064
Пренос са дугорочног на краткорочни део	1.591.471	1.591.471
Курсне разлике	416.080	416.080
<b>На дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>7.827.615</b>	<b>7.827.615</b>
Укидање резервисања (напомена 34)	(106.562)	(106.562)
Курсне разлике	431.339	431.339
<b>На дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>8.152.392</b>	<b>8.152.392</b>

## 15. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Готовина у банци и благајни	5.064.178	6.065.857
Депозити са доспећем до 3 месеца	1.351.870	771.950
Новчана средства са ограниченим коришћењем	1.655.104	1.651.099
Остала новчана средства	255.552	218.868
	<b>8.326.704</b>	<b>8.707.774</b>

Новчана средства са ограниченим коришћењем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.655.104 (31 децембар 2013: РСД 1.651.099) најзначајнијим делом у износу од РСД 1.636.805 (31 децембар 2013: РСД 1.650.878) се односе на депонована средства на ескроу рачун у складу са условима из купопродајног уговора са Енерговинд д.о.о. (преко којег ће заједничко улагање, будући ветропарк Планишће бити руковођен).

## 16. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Разграничени порез на додату вредност	1.632.682	2.236.598
Унапред плаћени трошкови	137.615	136.118
Унапред плаћена акциза	4.256.208	1.364.295
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	1.751.716	3.170.718
	<b>7.778.221</b>	<b>6.907.729</b>

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 1.632.682 (31. децембра 2013: РСД 2.236.598) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 4.256.208 (31. децембар 2013: РСД 1.364.295) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.



## 17. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Издате менице и гаранције	75.764.106	44.546.397
Примљене менице и гаранције	27.794.515	34.202.644
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.690	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.329.184	5.103.758
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	4.423.596	4.315.685
Средства за затварање поља у Анголи	771.785	638.286
	<b>120.440.876</b>	<b>94.164.460</b>

## 18. КАПИТАЛ

	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве	Нераспоређени добитак (губитак)
<b>Стање на дан 1. јануара 2013. године</b>	<b>81.530.200</b>	<b>5.597.873</b>	<b>889.424</b>	<b>45.185.341</b>
Добит (губитак)	-	-	-	48.373.230
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-
Остали преноси	-	(5.597.873)	(889.424)	6.487.297
Расподела дивиденди	-	-	-	(12.364.129)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-
Остало	-	-	-	(2.830)
<b>Стање на дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>81.530.200</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>87.678.909</b>
<b>Стање на дан 1. јануара 2014. године</b>	<b>81.530.200</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>87.678.909</b>
Добит (губитак)	-	-	-	27.939.245
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-
Расподела дивиденди	-	-	-	(13.080.705)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-
Остало	-	-	-	38
<b>Стање на дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>81.530.200</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>102.537.487</b>

## Капитал који припада власницима Групе

	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	Актуарски добити или губици	Укупно	Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	(20.544)	(74.528)	-	133.107.766	(17.106)	133.090.660
	-	-	-	48.373.230	(25.534)	48.347.696
	-	14.643	-	14.643	-	14.643
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	(12.364.129)	-	(12.364.129)
	-	-	(114.418)	(114.418)	-	(114.418)
	(17.746)	-	-	(20.576)	(777)	(21.353)
	<b>(38.290)</b>	<b>(59.885)</b>	<b>(114.418)</b>	<b>168.996.516</b>	<b>(43.417)</b>	<b>168.953.099</b>
	(38.290)	(59.885)	(114.418)	168.996.516	(43.417)	168.953.099
	-	-	-	27.939.245	(100.801)	27.838.444
	-	17.608	-	17.608	-	17.608
	-	-	-	(13.080.705)	-	(13.080.705)
	-	-	273.088	273.088	-	273.088
	(372.247)	-	-	(372.209)	(8.821)	(381.030)
	<b>(410.537)</b>	<b>(42.277)</b>	<b>158.670</b>	<b>183.773.543</b>	<b>(153.039)</b>	<b>183.620.504</b>

**18.1. Акцијски капитал**

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2014. и 31. децембра 2013. године састоји се од 163.060.400 акција.

Скупштина акционара је у јуну 2014 године одобрила дивиденду за 2013. годину у износу од РСД 80,22 по акцији.

## 19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
<b>Стање 1. јануара 2013. године</b>	7.972.086	861.383	3.000.520	1.042.854	814.047	13.690.890
На терет биланса успеха (напомене 29 и 32)	589.423	195.000	17.535	521.427	381.063	1.704.448
Повећања и корекција процене резервисања	962.855	-	-	-	-	962.855
Укинута у току године (напомена 35)	(303.653)	(112.396)	(451.170)	-	-	(867.219)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	114.418	-	-	114.418
Измирење обавеза	(157.673)	(253.893)	(135.497)	(42.202)	(37.858)	(627.123)
Остало	-	-	5.884	-	-	5.884
<b>Стање на дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>9.063.038</b>	<b>690.094</b>	<b>2.551.690</b>	<b>1.522.079</b>	<b>1.157.252</b>	<b>14.984.153</b>
<b>Стање 1. јануара 2014. године</b>						
На терет биланса успеха (напомене 29 и 32)	9.063.038	690.094	2.551.690	1.522.079	1.157.252	14.984.153
Повећања и корекција процене резервисања	52.371	32.947	329.300	-	-	414.618
Укинута у току године (напомена 35)	(14.377)	-	-	-	-	(14.377)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	(1.565.729)	(812.189)	(48.009)	(2.425.927)
Измирење обавеза	-	-	(321.281)	-	-	(321.281)
Остало	(75.421)	(152.437)	(115.426)	(608.044)	(167.626)	(1.118.954)
<b>Стање на дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>-</b>	<b>(245)</b>	<b>186</b>	<b>-</b>	<b>2.963</b>	<b>2.904</b>
	<b>9.025.611</b>	<b>570.359</b>	<b>878.740</b>	<b>101.846</b>	<b>944.580</b>	<b>11.521.136</b>

Анализа резервисања:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Дугорочна	9.012.584	12.194.243
Краткорочна	2.508.552	2.789.910
	<b>11.521.136</b>	<b>14.984.153</b>

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

*(б) Резервисања за заштиту животне средине*

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од РСД 570.359 (31. децембра 2013: РСД 690.094) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Групе.

*(в) Програм дугорочних подстицаја запослених*

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембра 2014. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови једногодишњи подстицај запослених у износу од РСД 101.846 (31. децембра 2013. године: РСД 1.522.079).

*(г) Резервисања за судске спорове*

На дан 31. децембра 2014. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршило укидање резервисања за судске спорове за које је процењено да неће имати негативан исход спора у износу од РСД 48.009 (2013: РСД 381.063). Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2014. године.

*(д) Резервисања за накнадна примања запослених*

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Отпремнине	101.096	703.729
Лубиларне награде	777.644	1.847.961
	<b>878.740</b>	<b>2.551.690</b>

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Дисконтна стопа	6,75%	6,30%
Будућа повећања зарада	2,5%	5,50%
Просечан будући радни век	12,4	14,84

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
<b>Стање на дан 1. јануара 2013. године</b>	836.998	2.163.522	3.000.520
Трошкови директно плаћених накнада	(59.174)	(76.323)	(135.497)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	114.418	-	114.418
Укупно приходи признати у укупном резултату	(194.397)	(239.238)	(433.635)
Пословне комбинације	4.722	-	4.722
Курсне разлике	1.162	-	1.162
<b>Стање на дан 31. децембра 2013. године</b>	<b>703.729</b>	<b>1.847.961</b>	<b>2.551.690</b>
Трошкови директно плаћених накнада	(26.150)	(89.276)	(115.426)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(321.281)	-	(321.281)
Укупно приходи признати у укупном резултату	(255.388)	(981.041)	(1.236.429)
Курсне разлике	186	-	186
<b>Стање на дан 31. децембра 2014. године</b>	<b>101.096</b>	<b>777.644</b>	<b>878.740</b>

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Текући трошкови накнада	202.422	230.536
Трошкови камата	156.808	220.805
Добици од промене плана доприноса	(265.082)	(357.007)
Актуарски губици (јубиларне награде)	(557.749)	-
Трошкови прошлих услуга	(772.828)	(527.969)
	<b>(1.236.429)</b>	<b>(433.635)</b>

## 20. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	47.820.723	50.655.812
Банкарски кредити	51.604.833	37.948.303
Обавезе за финансијски лизинг	199.737	107.689
Остале дугорочне обавезе	64.078	40.486
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза	(6.101.327)	(27.618.413)
	<b>93.588.044</b>	<b>61.133.877</b>

### (а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 47.820.723 (ЕУР 395.348.842) (2013: РСД 50.655.812), са висином текућег доспећа од РСД 5.625.967 (2013: РСД 5.332.191), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008 године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

### (б) Банкарски кредити

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Дугорочни кредити у земљи	7.175.319	12.048.569
Дугорочни кредити у иностранству	44.429.514	25.899.734
	51.604.833	37.948.303
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 21)	(474.537)	(22.264.141)
	<b>51.130.296</b>	<b>15.684.162</b>

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Између 1 и 2 године	6.969.316	2.926.308
Између 2 и 5 године	38.525.058	6.871.962
Преко 5 година	5.635.922	5.885.892
	<b>51.130.296</b>	<b>15.684.162</b>

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	<b>31. децембар 2014.</b>	<b>31. децембар 2013.</b>
УСД	45.401.219	28.343.857
ЕУР	5.840.104	8.961.940
РСД	1.520	280.783
ЛПЈ	361.990	361.723
	<b>51.604.833</b>	<b>37.948.303</b>

Фер вредност дугорочних кредита је једнака њиховој књиговодственој вредности.

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.



Преглед обавеза по основу банкарских кредита са стањем на дан 31. децембра 2014. године и 31. децембра 2013. године дат је у следећој табели:

Поверилац	Валута	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
<b>Дугорочни кредити у земљи</b>			
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	319.049	279.719
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	457.835	454.900
Банка Поштанска Штедионица, Београд	ЕУР	224.938	225.341
Банка Поштанска Штедионица, Београд	УСД	1.728.210	1.526.400
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (ИБРД)	ЕУР	4.443.767	4.459.990
Уникредит банка, Београд	УСД	-	4.821.436
Уникредит банка, Београд	РСД	-	278.900
Остали кредити	РСД	1.520	1.883
		<b>7.175.319</b>	<b>12.048.569</b>
<b>Дугорочни кредити у иностранству</b>			
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	584.396	518.612
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	361.990	361.723
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	-	3.439.263
Ерсте банка, Холандија	УСД	6.465.167	5.403.333
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	14.919.615	8.312.820
НБГ банка, Велика Британија	УСД	4.973.205	2.493.846
Алфа банка, Велика Британија	УСД	-	3.325.128
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	-	1.662.563
Сберб банка Еуропа АГ, Беч, Аустрија	УСД	16.411.577	-
НефтегазИнКор, руска Федерација	ЕУР	403.517	-
Нефтегазоваја Иновационнаја Корпорација, Руска Федерација	ЕУР	310.047	382.446
		<b>44.429.514</b>	<b>25.899.734</b>
<i>Минус текућа доспећа дугорочних кредита</i>		(474.537)	(22.264.141)
		<b>51.130.296</b>	<b>15.684.162</b>

	Текућа доспећа		Дугорочни део		
	Валута	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
<b>Дугорочни кредити у земљи</b>					
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	17.872	13.070	301.177	266.649
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	25.376	20.972	432.459	433.928
Банка Поштанска Штедионица, Београд	ЕУР	12.468	12.148	212.470	213.193
Банка Поштанска Штедионица, Београд	УСД	95.789	82.030	1.632.421	1.444.370
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (ИБРД)	ЕУР	261.946	248.267	4.181.821	4.211.723
Уникредит банка, Београд	УСД	-	4.821.436	-	-
Уникредит банка, Београд	РСД	-	278.900	-	-
Остали кредити	РСД	345	369	1.175	1.514
		413.796	5.477.192	6.761.523	6.571.377
<b>Дугорочни кредити у иностранству</b>					
НАБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	40.677	30.197	543.719	488.415
НАБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	20.064	16.978	341.926	344.745
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	-	3.439.263	-	-
Ерсте банка, Холандија	УСД	-	-	6.465.167	5.403.333
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	-	8.312.820	14.919.615	-
НБГ банка, Велика Британија	УСД	-	-	4.973.205	2.493.846
Алфа банка, Велика Британија	УСД	-	3.325.128	-	-
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	-	1.662.563	-	-
Сберб банка Еуропа АГ, Беч, Аустрија	УСД	-	-	16.411.577	-
НефтегазИнКор, руска Федерација	ЕУР	-	-	403.517	-
Нефтегазоваја Иновационнаја Корпорација, Руска Федерација	ЕУР	-	-	310.047	382.446
		60.741	16.786.949	44.368.773	9.112.785
		<b>474.537</b>	<b>22.264.141</b>	<b>51.130.296</b>	<b>15.684.162</b>

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задужевања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2014. и 31. децембра 2013. године.

*(в) Обавезе за финансијски лизинге*

Минимална рата финансијског лизинга:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
До годину дана	66.290	43.614
Од 1- 5 година	229.507	97.277
Преко 5 година	790.393	382.499
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(886.453)	(415.701)
<b>Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга</b>	<b>199.737</b>	<b>107.689</b>

	31. децембар 2014	31. децембар 2013
До годину дана	823	22.081
Од 1- 5 година	15.702	13.697
Преко 5 година	183.212	71.911
<b>Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга</b>	<b>199.737</b>	<b>107.689</b>

**21. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ**

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Краткорочни кредити	8.600.111	300.028
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 20)	6.100.504	27.596.332
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 20)	823	22.081
	<b>14.701.438</b>	<b>27.918.441</b>

**22. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА**

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Матична и зависна правна лица у иностранству	20.122.243	9.338.240
Остала повезана правна лица у земљи	830.355	1.534.730
Остала повезана правна лица у иностранству	131.258	28.586.819
Добављачи у земљи	6.312.351	7.714.277
Добављачи у иностранству	9.343.872	3.134.047
Остале обавезе из пословања	75.660	70.757
	<b>36.815.739</b>	<b>50.378.870</b>

Обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2014. године у износу од РСД 20.122.243 (31.децембра 2013: РСД 9.338.240) у целини се односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте.

## 23. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2014 .	31. децембар 2013.
Обавезе из специфичних послова	386.183	332.512
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.111.477	56.112
Обавезе за камате	667.760	520.438
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	629.953	672.029
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.638.178	1.694.023
Резервисања за заштиту животне средине	503.287	584.494
Резервисања за судске спорове	278.989	365.784
Остале краткорочне обавезе	149.527	57.934
	<b>9.137.662</b>	<b>8.055.634</b>

## 24. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ , ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
Обавезе за акцизу	5.492.646	4.312.273
Обавезе за порез на добит	15.435	2.628.730
Обавезе за порезе и царине	1.755.409	3.050.302
Остале обавезе за порезе	250.224	210.774
	<b>7.513.714</b>	<b>10.202.079</b>

## 25. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА И РАЗГРАНИЧЕНИ РАСХОДИ

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2014. године у износу РСД 5.516.367 (31. децембра 2013: РСД 3.501.228) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.875.170 (31. децембра 2013: РСД 1.652.748).

## 26. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Трошкови сировина	138.821.147	130.671.124
Режијски трошкови	265.998	193.722
Остали трошкови	1.707.550	1.397.784
	<b>140.794.695</b>	<b>132.262.630</b>

## 27. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	15.130.012	15.349.007
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	2.209.554	2.394.753
Трошкови накнада по уговору о делу	594.975	666.003
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	61.780	65.641
Трошкови накнада члановима одбора директора и одбора скупштине акционара	127.144	72.666
Трошкови отпремнина	395.819	3.375.478
Остали лични расходи и накнаде	767.002	1.689.136
	<b>19.286.286</b>	<b>23.612.684</b>

## 28. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Производне услуге	2.613.461	1.839.254
Транспортне услуге	2.928.463	2.519.454
Услуге одржавања	2.906.214	2.072.722
Закупнине	2.318.699	1.189.741
Трошкови сајмова	11.539	5.917
Реклама и пропаганда	971.609	755.081
Трошкови истраживања	1.680.138	786.216
Остале услуге	1.076.077	1.327.187
	<b>14.506.200</b>	<b>10.495.572</b>

## 29. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Трошкови обнављања природних ресурса	36.947	429.780
Трошкови накнадних примања запослених	329.300	538.962
Трошкови осталих резервисања (судских и осталих спорова)	-	381.063
	<b>366.247</b>	<b>1.349.805</b>

## 30. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
Непроизводне услуге	8.114.893	6.074.329
Репрезентација	115.662	152.509
Премије осигурања	581.400	305.264
Трошкови платног промета	270.043	254.017
Трошкови пореза	1.165.296	1.808.706
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	2.234.572	2.472.792
Остали непроизводни трошкови	1.714.471	1.459.845
	<b>14.196.337</b>	<b>12.527.462</b>

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2014. у износу од РСД 8.114.893 (2013: РСД 6.074.329), се највећим делом у износу од РСД 5.396.888 односе на трошкове услужних организација, трошкове консултантских услуга у износу од РСД 1.059.174, трошкове менаџерских услуга у износу од РСД 247.157 и трошкове сертификације и контроле у износу од РСД 180.425.

## 31. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

<b>Година која се завршила 31. децембра</b>		
	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- Курсне разлике	2.197.806	2.105.327
- Остали финансијски приходи	2.530	-
Приходи од камата	4.238.258	5.539.711
Позитивне курсне разлике	1.332.107	6.287.228
Остали финансијски приходи	18.260	12.415
	<b>7.788.961</b>	<b>13.944.681</b>

## 32. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

<b>Година која се завршила 31. децембра</b>		
	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- Курсне разлике	6.285.920	1.122.256
- Остали финансијски расходи	1.136.972	1.224.482
Расходи камата	2.448.838	2.163.134
Дисконт дугорочних обавеза	48.371	354.643
Негативне курсне разлике	10.480.880	5.458.397
Остали финансијски расходи	347	46
	<b>20.401.328</b>	<b>10.322.958</b>

### 33. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	17.263	190.629
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје	467.104	972.314
- краткорочних пласмана	393.467	184.651
- осталих потраживања	106.672	809
	<b>984.506</b>	<b>1.348.403</b>

### 34. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Губици по основу вредновања:		
- дугорочних финансијских пласмана	3.168	6.493
- специфичних и потраживања по основу продаје	328.989	533.504
- осталих потраживања	3.606.207	4.745.266
- остало	344	521
	<b>3.938.708</b>	<b>5.285.784</b>



### 35. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Добици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	202.270	109.012
Добици од продаје материјала	41.917	20.118
Вишкови по основу пописа	394.324	385.145
Приходи од смањења обавеза	42.257	274.630
Укидање дугорочних резервисања	2.425.927	867.219
Негативни гудвил (напомена 39)	455.776	-
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме	79.596	143
- инвестиционих некретнина	164.761	151.936
- залиха	216.837	455.074
- остале имовине	13.117	9.658
Затезне камате	106.128	523.261
Остали приходи	723.624	491.345
	<b>4.866.534</b>	<b>3.287.541</b>

### 36. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	288.251	647.458
Мањкови	821.895	1.074.361
Отпис потраживања	3.133	26.789
Отпис залиха	88.321	79.550
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања	332.949	66.637
- некретнина, постројења и опреме	268.664	322.460
- залиха	9.025	139.379
- остале имовине	18.276	18.529
Остали непоменути расходи	1.683.442	776.130
	<b>3.513.956</b>	<b>3.151.293</b>

## 37. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Текући порез на добит	3.497.767	6.195.055
Одложени порез (напомена 10)		
Настанак и укидање привремених разлика	2.533.344	(152.330)
	<b>6.031.111</b>	<b>6.042.725</b>

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Групе, као што је приказано:

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
<b>Добит пре опорезивања</b>	33.869.555	54.390.421
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи земље у којој је настао профит	5.990.376	8.793.869
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(315.335)	-
Расходи који се не признају за пореске сврхе	985.182	154.030
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	1.528.598	9.699
Искоришћени порески кредити	(1.860.025)	(3.012.616)
Остало	(285.251)	-
	<b>6.043.545</b>	<b>5.944.982</b>
Корекција пореза на добит за претходни период	(12.434)	97.743
	<b>6.031.111</b>	<b>6.042.725</b>
Ефективна стопа пореза на добит	17,81%	11,11%

## 38. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

Година која се завршила 31. децембра		
	2014.	2013.
Нето добит која се може приписати Акционарима Нафтне Индустије Србије	27.939.245	48.373.230
Просечан пондерисани број акција	163.060.400	163.060.400
<b>Основна зарада по акцији</b>	<b>0,171</b>	<b>0,297</b>

## 39. ПОСЛОВНЕ КОМБИНАЦИЈЕ

### Куповина бензинских станица

У 2014. години Група је стекла власништво над пет бензинских станица, четири у Бугарској и једној у Србији. Као резултат стицања, Група очекује раст учешћа на наведеним тржиштима.

Назив	Датум стицања	Процент стечених учешћа у капиталу
<i>Бугарска</i>		
Банско	6. јун 2014.	100%
Черен Кос	4. јун 2014.	100%
Русе	16. јун 2014.	100%
Хасково	5. јун 2014.	100%
<i>Србија</i>		
ССГ Сава Центар	21. јул 2014.	100%

У следећој табели је дат преглед пренесене накнаде по основу стицања бензинских станица у години која се завршила дана 31. децембра 2014. године, фер вредност стечених средстава и насталих обавеза:

Година завршена дана 31. децембра 2014.			
	Бугарска	Србија	Укупно
<b>Пренесена накнада:</b>			
Пренос готовине	499.235	332.353	831.588
<b>Укупно пренесена накнада</b>	<b>499.235</b>	<b>332.353</b>	<b>831.588</b>
Фер вредност нето препознатљиве стечене имовине	457.087	788.129	1.245.216
<b>Гудвил</b>	<b>42.148</b>	-	<b>42.148</b>
<b>Негативан гудвил</b>	-	<b>(455.776)</b>	<b>(455.776)</b>

Износи признати на дан стицања за главну класу купљених средстава и обавеза:

	Бугарска	Србија	Укупно
Лиценце које се не односе на нафту и гас – право коришћења земљишта	-	626.451	626.451
Некретнине, постројења и опрема	457.087	161.678	618.765
<b>Нето препознатљива стечена имовина</b>	<b>457.087</b>	<b>788.129</b>	<b>1.245.216</b>

Уговори о куповини укључују само стицање имовине БС и не садрже потенцијалне обавезе.

У 2013. години, Група је стекла 3 бензинске станице (једну у Бугарској и две у Румунији) и 100% власништва над ОМВ Босна и Херцеговина. Укупна пренета вредност плаћена за наведена стицања износи РСД 3.939.086. Фер вредност стечених средстава при аквизицији износи РСД 3.395.629 и разлика представља признати гудвил.

## 40. ДРУШТВА ГРУПЕ

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштва у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
NIS Petrol SRL, Букурешт,	Румунија	Промет	100	100
Pannon naftagas Kft, Будимпешта	Мађарска	Истраживање и производња	100	100
НИС Оверсис, Ст Петербург	Русија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт	100	100
О Зоне а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња	66	66
Лубос д.о.о., Бор	Србија	Остало	51	51
Светлост Бујановац	Србија	Промет	51	51

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

## 41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Групе је Гаспром, Руска Федерација.

Група је у 2014. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 31. децембра 2014. године и 31. децембра 2013. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
<b>На дан 31. децембар 2014.</b>				
Инвестиције у заједничка улагања	1.008.221	-	-	1.008.221
Потраживања по основу продаје	-	-	36.398	36.398
Остала потраживања	117.858	-	-	117.858
Дугорочне обавезе	-	(42.194.756)	-	(42.194.756)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.625.967)	-	(5.625.967)
Примљени аванси	-	-	(12.831)	(12.831)
Обавезе из пословања	-	(20.122.243)	(131.258)	(20.253.501)
	<b>1.126.079</b>	<b>(67.942.966)</b>	<b>(107.691)</b>	<b>(66.924.578)</b>
<b>На дан 31. децембар 2013.</b>				
Инвестиције у заједничка улагања	1.008.221	-	-	1.008.221
Потраживања по основу продаје	-	-	3.537	3.537
Остала потраживања	11.385	-	-	11.385
Дугорочне обавезе	-	(45.323.621)	-	(45.323.621)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.332.191)	-	(5.332.191)
Обавезе из пословања	-	(9.338.240)	(28.586.819)	(37.925.059)
	<b>1.019.606</b>	<b>(59.994.052)</b>	<b>(28.583.282)</b>	<b>(87.557.728)</b>

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2014. и 2013. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
<b>Година која се завршила дана 31. децембра 2014. године</b>				
Приходи од продаје	-	-	2.208.538	2.208.538
Набавна вредност продате робе	-	-	(65.868)	(65.868)
Смањење залиха готових производа и недовршене производње	-	-	(1.627.639)	(1.627.639)
Трошкови материјала	-	(109.522)	(94.590.847)	(94.700.369)
Непроизводни трошкови	-	(51.132)	(12.974)	(64.106)
Финансијски приходи	-	(1.150.071)	-	(1.150.071)
Финансијски расходи	-	52.602	202.046	254.648
Остали приходи	-	(68.318)	(410.518)	(478.836)
	-	<b>(1.326.441)</b>	<b>(94.297.262)</b>	<b>(95.623.703)</b>
<b>Година која се завршила дана 31. децембра 2013. године</b>				
Приходи од продаје	-	-	92.553	92.553
Набавна вредност продате робе	-	-	(17.245)	(17.245)
Трошкови материјала	-	-	(114.209.629)	(114.209.629)
Непроизводни трошкови	-	(45.889)	-	(45.889)
Финансијски расходи	-	(1.224.655)	-	(1.224.655)
Остали приходи	-	-	297.244	297.244
Остали расходи	-	(4.437)	(634.721)	(639.158)
	-	<b>(1.274.981)</b>	<b>(114.471.798)</b>	<b>(115.746.779)</b>

#### Накнаде кључном руководству

Накнаде плаћене или плативе кључном руководству у 2014. и 2013. години приказане су у табели која следи:

	<b>Година која се завршила 31. децембра</b>	
	<b>2014.</b>	<b>2013.</b>
Зараде и остала краткорочна примања	685.322	404.298
	<b>685.322</b>	<b>404.298</b>

## Најзначајније трансакције и салда са друштвима у државном власништву

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
ХИП Петрохемија	13.004.338	12.284.032
Србијагас	29.289.917	27.124.438
	<b>42.294.255</b>	<b>39.408.470</b>
<i>Обавезе</i>		
ХИП Петрохемија	(830.355)	(1.534.730)
Србијагас	(226.896)	(230.099)
	<b>(1.057.251)</b>	<b>(1.764.829)</b>
<i>Примљени аванси</i>		
ХИП Петрохемија	(7.109)	(7.112)
Србијагас	(12.806)	(12.806)
	<b>(19.915)</b>	<b>(19.918)</b>

	Година која се завршила 31. децембра	
	2014.	2013.
<i>Пословни Приходи</i>		
ХИП Петрохемија	23.382.492	35.132.534
Србијагас	2.926.879	2.176.974
	<b>26.309.371</b>	<b>37.309.508</b>
<i>Пословни Расходи</i>		
ХИП Петрохемија	(174.117)	(30.266)
Србијагас	(751.452)	(1.080.394)
	<b>(925.569)</b>	<b>(1.110.660)</b>

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

## 42. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

### *Пренос власништва над имовином*

До дана 31. децембра 2014. године Група је имало власништво и право да користи и поседује 7.915 непокретности што чини 97% од укупног броја ставки непокретне имовине (објекти и парцеле) Друштва.

Преосталих 3% преноса права над имовином Република Србија треба да изврши у складу са Уговором о купопродаји акција Нафтне индустрије Србије а.д., потписаним 2007. године.

*Финансијске гаранције*

На дан 31. децембар 2014. године укупни износ датих финансијских гаранција од стране Групе износи РСД 6.753.935 и највећом делом се односи на царинске обавезе у износу од РСД 3.454.563 (2013: РСД 2.192.400).

*Заштита животне средине*

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 570.358 (31. децембар 2013.: РСД 690.094) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

*Остале потенцијалне обавезе*

На дан 31. децембра 2014. године Група није формирала резервисање за потенцијални губитак који може настати по основу процене пореских обавеза од стране Министарства финансија Анголе, према којој Група треба да плати разлику у обрачунању пореза у износу од 81 милиона УСД која се односи на додатну профитну нафту за период од 2002. до 2009. Руководство сматра да, на основу услова из потписаних концесионих уговора са државом Анголом и на основу мишљења правних консултаната из Анголе, такав захтев није у складу са тренутно важећим законским оквиром у Анголи због чињенице да власти нису правилно израчунале профитну нафту и да је профитна нафта уговорна обавеза која треба се да испуни према националном концесионару, што је у супротности са мишљењем Министарства финансија Анголе. Руководство Групе ће уложити жалбу против било какве акције принудне наплате пореза од стране Министарства финансија Анголе и предузети све потребне кораке у циљу одлагања наплате пореза док суд Анголе не донесе коначну одлуку о овом питању. На основу искуства осталих концесионара, суд Анголе још увек није донео одлуку у вези са њиховим жалбама против исте одлуке Министарства финансија, иако су жалбе поднете пре четири године. Узимајући све наведено у обзир, руководство Групе сматра да на дан 31. децембра 2014. године одлив економске користи није вероватан обзиром да постоји значајан степен неизвесности у вези времена потребног за решавање захтева Министарства финансија Анголе и уколико га има износа додатног пореза на профитну нафту.

**43. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ**

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2014. године да је Група измирило све пореске обавезе према држави.

**44. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ***Лизинг*

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупаца:

	<b>31. децембар 2014.</b>	<b>31. децембар 2013.</b>
До годину дана	151.533	230.006
Од 1- 5 година	206.160	349.778
Преко пет година	148.888	484.875
	<b>506.581</b>	<b>1.064.659</b>



Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2014.	31. децембар 2013.
До годину дана	1.020.707	588.323
Од 1- 5 година	2.290.408	719.661
Преко пет година	403.808	489.029
	<b>3.714.923</b>	<b>1.797.013</b>

*Farm-out уговор са East West Petroleum Corporation, Канада*

У октобру 2011. године Група је закључила Farm-out уговор са East West Petroleum Corporation, Канада за истраживање и производњу угљоводоника у Темишварској области у Румунији. Према Уговору, Група је у обавези да финансира 85% укупних трошкова истраживања на четири блока у наведеној области. У зависности од успешности истраживања, Група ће имати право на 85% укупне количине произведених угљоводоника. Осим тога, према уговору о заједничком пословању закљученом са East West Petroleum Corporation, Канада, Група ће имати улогу Оператера и биће задужена за, и водиће заједничко пословање. Припреме за извођење истражних радова су у току. На дан 31. децембра 2014. године радови бушења и истраживања на блоку 2,3,7 и 8 били су процењени на УСД 50 милиона.

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

## 45. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било догађаја након датума биланса стања који би захтевали обелодањивање у консолидованим финансијским извештајима.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2014. године до 4. марта 2015. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

У Новом Саду, 4. марта 2015. године

**Лице одговорно за састављање консолидованих финансијских извештаја**

Антон Фјодоров,

Заменик генералног директора,

Руководилац функције за финансије, економику, планирање и рачуноводство


**Законски заступник**

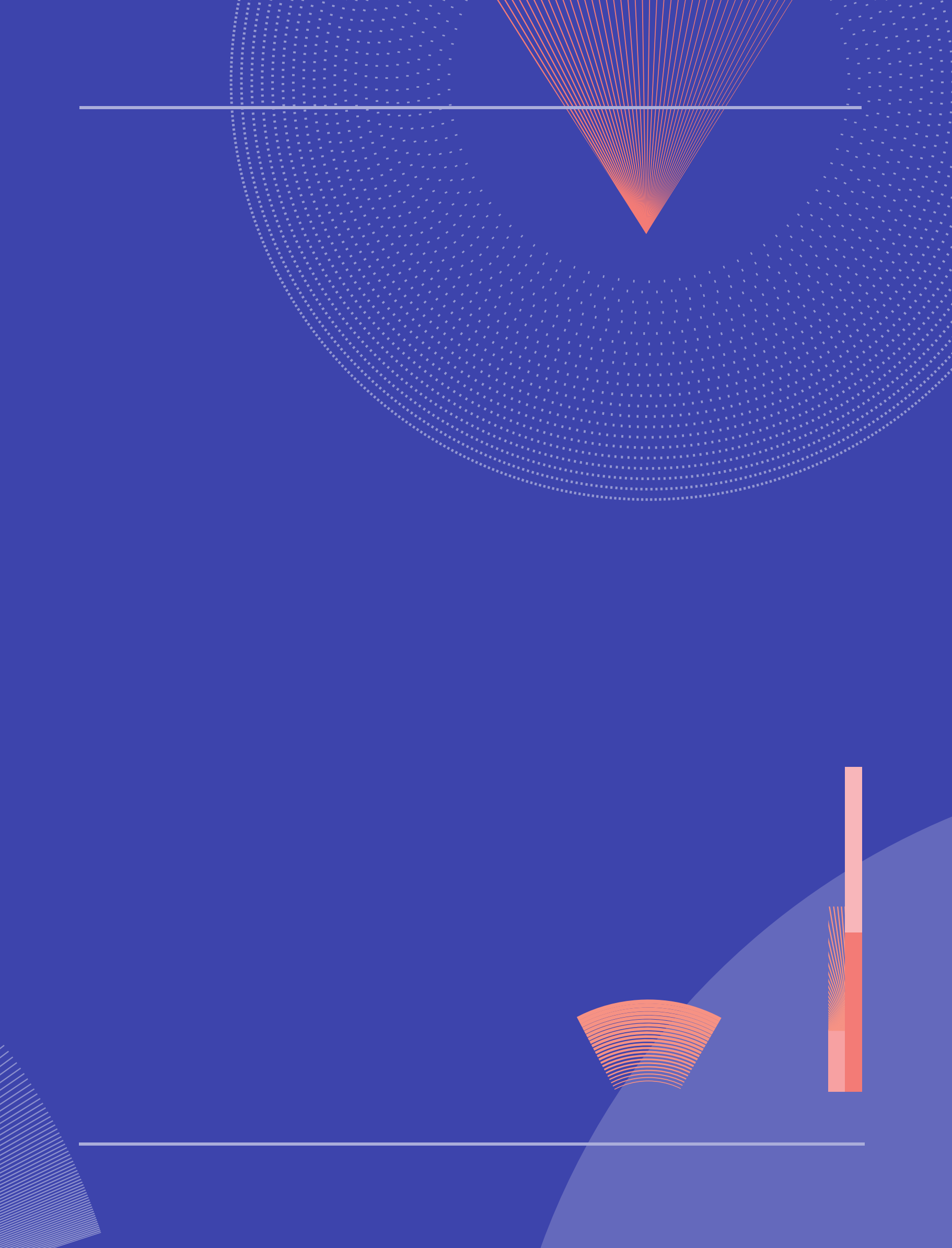
Кирил Кравченко,

Генерални директор

---

# Изјава лица одговорних за состављање извештаја







# 3

## Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овиме изјављујемо, да су према нашем најбољем сазнању, годишњи финансијски извештаји састављени уз примену одговарајућих међународних рачуноводствених стандарда финансијског извештавања, као и да су израђени у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим МСФИ као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије<sup>1</sup> и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама и финансијском положају и пословању, добицима и губицима, токовима готовине и променама на капиталу јавног друштва, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

**Кирил Кравченко**  
генерални директор  
НИС а.д. Нови Сад



<sup>1</sup> Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Друштво је финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике

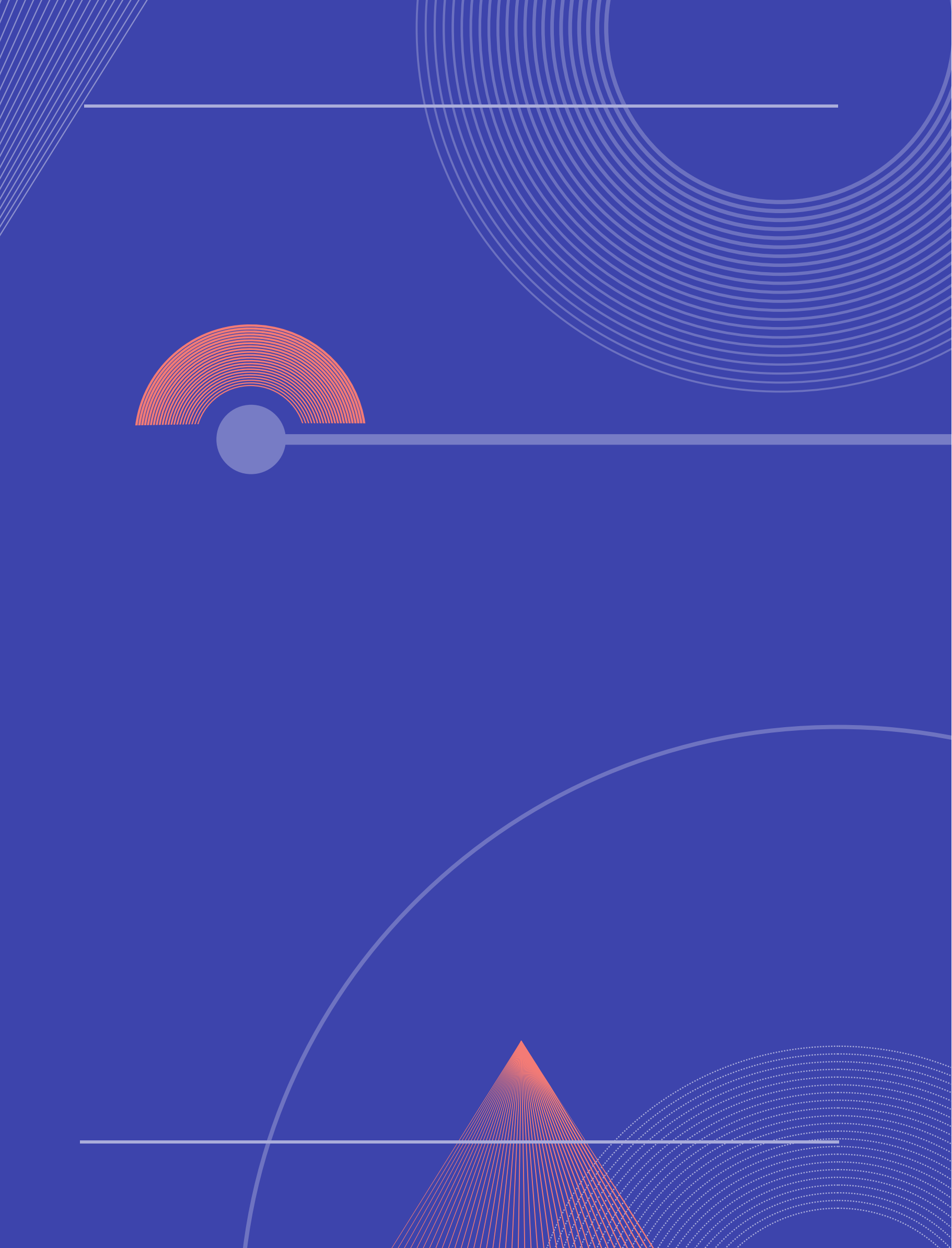
Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – „Презентација финансијских извештаја“.

- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

---

# Прилози





# 4.01

## Општи подаци о НИС а.д. Нови Сад

Пословно име:	НИС а.д. Нови Сад
МБ:	20084693
Адреса:	Нови Сад, Народног фронта 12
ПИБ:	104052135
Web site:	www.nis.eu
имејл адреса:	office@nis.eu
Делатност:	об10 - експлоатација сирове нафте
Број и датум регистрације у АПР:	БД 92142, 29.09.2005
Укупан капитал на дан 31.12.2014.	183.620.501.000 РСД
Основни капитал на дан 31.12.2014.	81.530.200.000 РСД
Број запослених на дан 31.12.2014.	4.275 <sup>1</sup>
Ревизорска кућа која је ревидирала последњи финансијски извештај (од 31.12.2014.):	КПМГ д.о.о. Београд Краљице Наталије бр. 11, Београд
Организовано тржиште на којем се тргује акцијама издаваоца	Београдска берза а.д. Београд Омладинских бригада бр. 1 11070 Нови Београд

<sup>1</sup> Без запослених преко услужних предузећа и без запослених у зависним друштвима и представништвима



# 4.02

## Историјски подаци 2009 - 2014

(у млрд. РСД)	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Приходи укупно	135,7	181,3	207,5	248,8	277,4	272,2
Расходи укупно	175,4	169,0	167,8	201,3	223,0	238,3
Нето добитак (губитак)	(37,8)	16,7	40,6	45,5	48,3	27,8
Приходи од продаје	118,6	161,4	187,1	226,6	259,4	258,3
ОСФ	17,5	17,6	34,5	37,3	75,3	49,6
ЕБИТДА	10,4	32,2	52,4	65,5	68,8	63,4
Стална имовина <sup>1</sup>	96,4	113,7	145,6	181,7	231,6	254,0
Обртна имовина	48,3	64,4	88,0	111,2	114,0	110,6
Укупна актива	144,7	178,1	233,6	292,9	345,6	364,7
Укупни капитал	32,0	47,0	87,6	133,1	169,0	183,6
Дугорочна резервисања	16,1	18,6	10,4	11,3	15,0	9,0
Дугорочне обавезе <sup>2</sup>	43,3	51,1	83,2	83,8	63,5	96,6
Краткорочне обавезе	53,3	61,4	52,3	64,7	98,2	75,5
Укупна пасива	144,7	178,1	233,6	292,9	345,6	364,7

<sup>1</sup> Стална имовина укључује и одложена пореска средства  
<sup>2</sup> Дугорочне обавезе укључују и одложене пореске обавезе

# 4.03

## Речник

Појам	Објашњење
<b>3D</b>	Тродимензионална
<b>bbl</b>	Барел
<b>CAPEX</b>	Capital expenditure – капитални издаци
<b>CESEE</b>	Централна, источна и југоисточна Европа (Central, East and South-east Europe)
<b>CFI</b>	Classification of Financial Instruments
<b>CIS</b>	Commonwealth of Independent States, бивше Совјетске републике
<b>EBITDA</b>	Профит пре пореза, камата и амортизације
<b>EPS</b>	Earnings per share – зарада по акцији
<b>EUR</b>	Евро
<b>EURIBOR</b>	Референтна каматна стопа
<b>FCC</b>	Fluid catalytic cracker – Каталитички крекер флуида
<b>HR</b>	Human Resource - људски ресурси
<b>HSE</b>	Health, Safety, Environment (Здравље, безбедност, окружење)
<b>ISIN</b>	International securities identification number

Појам	Објашњење
<b>ISO</b>	International Organization for standardization
<b>KK</b>	Кошаркашки клуб
<b>KPI</b>	Кључни индикатори перформанси (key performance indicators)
<b>LIBOR</b>	Референтна каматна стопа
<b>LTIF</b>	Lost Time Injury Frequency (индекс учесталости повреда)
<b>MHC/DHT</b>	Комплекс за благи хидрокрекинг и хидродесулферијацију
<b>OCF</b>	Оперативни новчани ток
<b>P/BV</b>	Price/Book Value (Цена акције/Књиговодствена вредност)
<b>P/E</b>	Price/EPS (Цена акције/EPS)
<b>PSA</b>	Production Sharing Agreement – Уговор о подели производње
<b>SEVESO</b>	Ознака директиве у области HSE
<b>USD</b>	Амерички долар
<b>VGO</b>	Vacuum gasoil, вакуум гасно уље
<b>VRU</b>	Vacuum recovery unit
<b>АД</b>	Акционарско друштво
<b>АП</b>	Аутономна покрајина
<b>АПИ сепаратор</b>	Сепаратор нафте и воде
<b>АПР</b>	Агенција за привредне регистре
<b>БДП</b>	Бруто друштвени производ
<b>БЗР</b>	Безбедност и заштита на раду
<b>БиХ</b>	Босна и Херцеговина
<b>бр.</b>	Број
<b>в.д.</b>	Вршилац дужности
<b>ГП</b>	Gravel pack
<b>ГПН</b>	ОАД "Гаспром њефт"
<b>ДОО или д.о.о.</b>	Друштво са ограниченом одговорношћу
<b>ЕЕС</b>	Електро-енергетски систем
<b>ЕУ</b>	Европска унија

Појам	Објашњење
<b>ЗАД</b>	Затворено акционарско друштво
<b>ЗГД</b>	Заменик генералног директора
<b>ЗНД</b>	Заједница независних држава
<b>ЗОП</b>	Заштита од пожара
<b>ИСУР</b>	Интегрисани систем управљања ризицима
<b>ИТ</b>	Информационе технологије
<b>КВ</b>	Квалификовани
<b>КПГ</b>	Компримовани природни гас
<b>ЛЗО</b>	Лична заштитна опрема
<b>МБ</b>	Матични број
<b>мил.</b>	Милион
<b>млрд.</b>	Милијарда
<b>ММФ</b>	Међународни монетарни фонд
<b>МОС</b>	Мерно отпремна станица
<b>МТ и СП</b>	Материјално-техничка и сервисна подршка
<b>МТСП и КИ</b>	Материјално-техничка и сервисна подршка и капитална изградња
<b>НБС</b>	Народна банка Србије
<b>НГП</b>	Нафтно-гасно поље
<b>НС</b>	Нижа стручна спрема
<b>НТЦ</b>	Научно технички центар
<b>ОАД</b>	Отворено акционарско друштво
<b>ОД</b>	Одбор директора
<b>ОРЕХ</b>	Operational expenditure – оперативна улагања
<b>ОСА</b>	Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва
<b>ОШ</b>	Основна школа
<b>ПДВ</b>	Порез на додату вредност
<b>ПЕК</b>	Планирање, економика и контролинг
<b>ПИБ</b>	Порески идентификациони број

<b>Појам</b>	<b>Објашњење</b>
<b>ПМФ</b>	Природно-математички факултет
<b>РЗС</b>	Републички завод за статистику
<b>РНП</b>	Рафинерија нафте Панчево
<b>РНС</b>	Рафинерија нафте Нови Сад
<b>РС</b>	Република Србија
<b>РСД</b>	Српски динар
<b>РФ</b>	Руска Федерација
<b>САД</b>	Сједињене Америчке Државе
<b>САМ</b>	Српска асоцијација менаџера
<b>СГС</b>	Сабирна гасна станица
<b>СИП</b>	Средњорочни инвестициони програм
<b>СС</b>	Средња стручна спрема
<b>СССР</b>	Савез Совјетских Социјалистичких Република
<b>ТЕТО</b>	Термоелектрана-топлана
<b>ТНГ</b>	Течни нафтни гас
<b>ул.</b>	Улица
<b>УО</b>	Управни одбор
<b>ФЕСТ</b>	Међународни филмски фестивал који се одржава у Србији
<b>ФК</b>	Фудбалски клуб
<b>хиљ.</b>	Хиљада

# 4.04

## Контакти

---

**НИС а.д. Нови Сад**  
e-mail: office@nis.eu

Народног фронта 12  
21000 Нови Сад  
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1  
11000 Београд  
(011) 311 3311

---

**Односи са инвеститорима**  
e-mail: Investor.Relations@nis.eu

Народног фронта 12  
21000 Нови Сад, Србија

---

**Сектор за послове са мањинским акционарима**  
e-mail: servis.akcionara@nis.eu

Народног фронта 12  
21000 Нови Сад, Србија  
Инфо сервис: (011) 22 000 55









